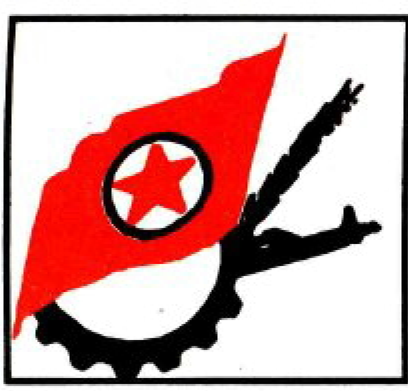

Berxwedan

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Sal 10
Hejmar 141
15 Çile 1992
Buha 3.00 DM

Rojnameya 15 rojîn

Cizîra Botan ve Nisêbîn'de

ONBİNLER SÖMÜRGECİLİĞE KARŞI TEK YUMRUK

Cizîra Botan'da 20 bin kişinin dilindeki şiar:

Şehitler ölmez!

Şehit gerilla Ramazan HULAT'ın cenaze törenine 20 bin yurtsever katıldı / Cizira Botan, Şirnex, Hezex, Farqin ve Girgê Amo'da kepenkler açılmadı / Öğrenciler okulları boykot etti / Şoförler kontak açmadı / İşçiler işe gitmedi / Otobüs terminalleri çalışmadı

Yazısı 3. sayfada

Nisêbîn'de büyük gösteri

12 Ocak günü kontr-gerilla tarafından katledilen Diyarbakır Dicle Üniversitesi öğrencisi Abdulsamet ÇETİN'in Nisêbîn'deki cenaze törenine 20 bin kişi katıldı / Türk devletini ve kontr-gerilla cinayetlerini protesto eden 10 binlerin üzerine ateş açan ve saldıran düşman çok sayıda yurtseveri yaraladı ve gözaltına aldı

Gerilla Nisêbîn'e intikam baskını düzenledi

Yazısı 4. sayfada

Foto: Berxwedan

Bazarcix'ta namlular intikam kusuyor

ARGK gerillalarının Bazarcix'ın Şaylan köyü girişinde kurduğu pusuya düşen düşman birliğinden 1 binbaşı, 1 subay ve 5 asker öldürüldü

Yazısı 8. sayfada

Türk devleti, beyhude bir çırpınışla "Kış operasyonu"na devam ediyor

- ARGK gerillaları, Cûdî'ye indirme yapmak isteyen 1 düşman helikopterini düşürdü / İçindeki 9 asker öldürüldü / Gerillaların yerini düşmana iletmek için keşfe çıkan 6 çete esir alındı
- TC, Kürdistan'a binlerce komando ve zırhlı araç sevkediyor / Sadece Pasûr'a en az 5 bin komando yerleştirildi / Cûdî, Herekol, Bestan, Girê Sevê, Kela Sor, Pîro, Çemê Mezin, Pasûr, Hênê ve Mûş dağları savaş uçakları ve helikopterle bombalandı

Yazısı 7. sayfada

Değerli Berxwedan okuyucuları;

Gazeteniz **Berxwedan** yeni yıla okurlarının eleştiri ve önerileri temelinde yeni bir çehreyle giriyor.

Yükselen ulusal kurtuluş mücadelemizin ve gelişen halk serihildanlarımızın zaferle taçlanan bir yılını daha geride bırakırken, yeni dönemin gereklerine uyacak tarzda bir yayıncılığa ulaşma görevimizin yakıcılığıyla karşı karşıya olduğumuzun bilincindeyiz.

Halkımızın cephesinin tüm ulusa yayıldığı bir döneme layıkıyla karşılık verebilmek, ancak, halkımızın sorunlarını daha yoğun işlemek, cepheleşme yolunda önaçıcı olmak ve ülke ruhunu kitlelere taşıran bir platform olmakla mümkündür.

Bu görevin başarılması için de ulusal kurtuluş mücadelemizin uluslaşan, gittikçe ordulaşan ve bir hükümet oluşumuna doğru kararlıca ilerleyen seyrine cevap verebilecek birtakım değişiklere ihtiyaç olduğu bir gerçektir.

Bu temelde yeni dönemde yapılacak değişiklikleri sıralarken; bu değişikliklerin tüm yıla yayılacağını ve okurlarımızdan gelebilecek eleştiri ve önerilere sürekli açık olacağını belirtmek isteriz.

Gazetemiz **Berxwedan**'ın içeriğinin daha zengin kılınması ve halkımızla bütünleşmenin daha da kapsamlı hale gitirilmesi için yeni yılda sayfalarımızı okurlarımıza açmaya devam edeceğiz. Okurlarımızdan gelen ve mücadelemizin sosyal, siyasal ekonomik, askeri, kültürel alandaki tüm sorunlarını irdeleyen, onlara çözüm yolu getiren zengin yorum ve değerlendirmeleri yayınlayacağız.

Ancak gönderilecek yazıların mümkün olduğu kadar kısa ve öz olmasına dikkat edilmesi gerekir.

Yine çeşitli halk kesimlerimiz ve gerilla ile yapılacak röportajlara ağırlık verilecektir. Bu konuda her okurumuz ve muhabirimizin kendisini sorumlu görmesi ve görev üstlenmesi gerektiği açıktır.

Devamı 17. sayfada

Röportajlar:

İÇİNDEKİLER

Serîhildanlar zincirine Çolamerg de katıldı

3 bin kişi sömürgeciliği protesto için şehir merkezinde yürüyüş yaptı

Yazısı 11. sayfada

•••

Gridax ve Qamûşan'da Licê ve Pasûr'daki katliamları protesto etmek amacıyla kitlesel açlık grevleri yapıldı / Kepenkler kapatıldı

Yazısı 11. sayfada

•••

PKK, 31 Aralık'ta sona eren Genel Af'ı Newroz'a kadar uzattı

Korucular silah bırakmayı hızlandırdı

Haberi 11. sayfada

•••

Direniş Üçgeni ve Girê Sor'da şehit ARGK gerillaları Mirza BİLGEÇ ve Ali İhsan ÜÇKARDEŞ için görkemli cenaze törenleri yapıldı

Haberleri 8-10. sayfalarda

Kontr-gerillanın cinayet listelerine yenileri eklendi

- Nusaybin Tapu Sicil Müdürü, yurtsever **Adil BAYIK**, eşinin gözleri önünde katledildi
- **Urfa Meslek Yüksek Okulu öğrencisi yurtsever M. Salih TATLI katledildi / Nisêbîn'de yapılan cenaze törenine 5 bin kişi katıldı**

Yazıları 5. sayfada

Kulp Raporu:

"Kulp'ta yaşananlar bir vahşettir, planlı bir katliam girişimidir"

Yazısı 9. sayfada

Erxenî'de iki, Norşîn'de bir ARGK gerillası şehit düştü

Haberleri 8. sayfada

Zafer ışıltılarıyla özgür geleceğe yürüyen Katiyan-Tûrikan kahramanı

Kemal KEKİLLİ

Direniş kahramanlarımız

23 Ağustos 1991. Gürrgum (Maraş)'a bağlı Bazarcix (Pazarcık) ilçesi Katiyan köyü Tûrikan mezrasında. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde zafer güneşinin ışıltılarıyla özgür ve bağımsız güne yürümede yeni bir şehadet destanı yaşanıyor.

6 yoldaş birlikte, silah bırakmaları için önceden uyarılan çete köyü olan Katiyan'a gitmek üzere yola koyuluyorlar. Korucu çeteler sömürgecilerden aldıkları silahları geri iade edeceklerine dair ARGK gerillalarına söz vermişler. Fakat sömürgeci düşmanla işbirliği yapmaktan vazgeçmedikleri farkedilememiştir. Çeteler, sömürgeci birliklerle beraber grubun önüne pusu atmıştır. Pusu noktasına gelen gerillalarla düşman güçleri arasında şiddetli bir çarpışma çıkar. Çarpışma esnasında korucu yakınlarından 2 kişi öldürülür. Ancak düşmanın teknik ve sayı üstünlüğü nedeniyle ARGK birliğinin 6 üyesi şehitler kervanına katılır. **Kemal KEKİLLİ, Hasan ÖZŞERİK (Mustafa), Mehmet ÇETİN** ve adı henüz tespit edilemeyen Güney Kürdistan'ın küçük parçasından oldukları bildirilen 2 yoldaş ile yine adı tespit edilemeyen bir yoldaş daha, kanlarını kızıllaşan Kürdistan toprağına sonsuza dek yaşamaya akıttılar. Aynı zamanda anıları, çeteciliği Kürdistan topraklarından söküp atmanın yemini oldu.

Şehitlerimizden **Kemal KEKİLLİ** yoldaş, 2 Ocak 1972 tarihinde Bazarcix'ın Cimikan (İğdeli) köyünde dünyaya geldi. **Kemal KEKİLLİ** yoldaş ilkokulu Cimikan'da okudu. Zeki, yetenekli özelliklerini farkeden ailesi, köydeki diğer ailelerin aksine O'nun okumaya devam etmesini istedi. O'ndan büyük ümitler bekleyen ailesi doktor olmasını amaçlıyordu. Kendisi de ailesinin bu amacına uygun davranış içindeydi. İlkokul öğreniminden sonra 2 kız kardeşiyle birlikte Narlı bucağında ortaokula başladı. Kiraladıkları bir odada birlikte kalıyorlardı. Geleceğe ilişkin yaşamları üzerine kardeşleriyle sık sık tartışırdı. Çok titiz ve dikkatli hareket eder, yaptığı işleri başarmaya çalışırdı.

Ortaokulun birinci sınıfını bitirdikten sonra, bir öğretmenin kendisine olumsuz davranması nedeniyle tepki göstererek kardeşleriyle birlikte başka bir okulda okumak üzere Narlı'dan ayrıldı. İkinci sınıftan itibaren öğrenimine Dilûk (Antep)'ta devam etti. Kardeşleriyle birlikte ortaokulu Gaziantep İsmet Paşa Ortaokulu'nda bitirdi. Ardından liseye gitti.

Lise ikinci sınıfta Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin önderi PKK'yi tanımaya başladı. Birkaç öğrenci arkadaşıyla birlikte bölgede faaliyet yürüten arkadaşlarla gizliden görüşmeye ve ilişki kurmaya başladı. Öğrendiklerini saklı tutar, kolay kolay ilişkileri konusunda kimseye bir şey anlatmazdı. Bu nedenle ailesi de, O'nun bir parti sempatizanı olduğundan habersizdi.

Liseyi bitirince bir taraftan üniversite sınavlarına hazırlanıyor, bir taraftan da arkadaşlarla ilişkilerini geliştirmeye çalışıyordu. Ağabeyi ve bir kızkardeşi de yurt dışındaydı. Bu anlamda aile biraz dağılmış olduğundan, O'nu mücadeleye katılımda engelleyebilecek bir aile ortamı da yoktu. Yalnız, yurt dışında bulunan yakın bir akrabasına durumu hakkında

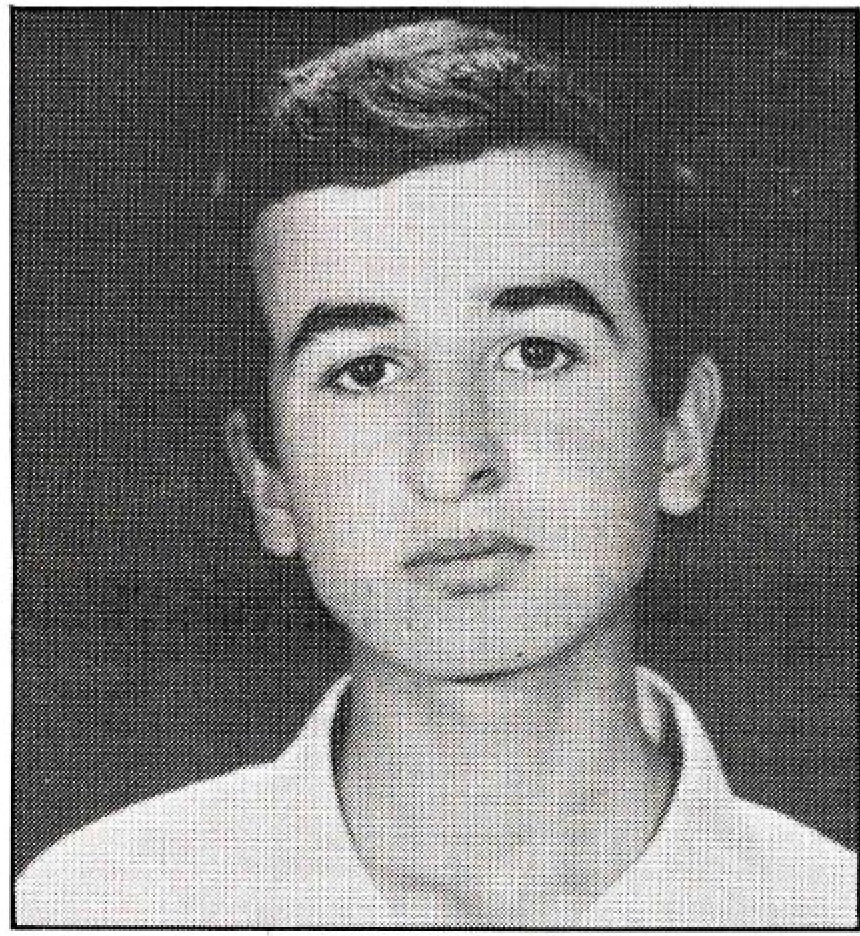

Foto: Berxwedan

bir şeyler anlatmak istiyordu, ama, anlatabilme yollarını bulamıyordu. Bu akrabasına yazdığı, durumunu üstü kapalı ortaya koymaya çalıştığı 23 Aralık 1989 tarihli bir mektubundan bazı alıntıları, o süreçte içinde bulunduğu duyguları biraz anlamak açısından aktarıyoruz:

"Bu mektubu acele olarak yazıyorum. Acele olarak senden 100 Frank dolayında bir para bekliyorum.

Şimdi durum şöyle: Hani telefonda ben her ay 100 Frank'ı şeye (aidat, vb.) veriyorum dedin ya! İşte benimki de bu mesele gibi. Ben onlara (arkadaşlara, bn.) vermiyorum, sadece yardım ediyor ve bazı ihtiyaçlarını karşılamaya çalışıyorum. Evdeki paramız azalınca babamız, ne çabuk paranız bitti diyor. Eğer bana en az 100 Frank gönderirsen, belki bana bu iş için yaza kadar yeter. (Bunları telefonda söyleyemedim, yanımda ev sahibi vardı.) Ama bu para bana bu iş için hemen lazım, çünkü şu anda önemli bir işim var. Yani buradaki işim çok önemli sayılmalı. Büyük bir faydam dokunuyor diyebilirim. (...)"

Kemal KEKİLLİ yoldaş, ailenin en küçük ferdiydi. Ailesi ve çevresi tarafından çok seviliyor, takdir ediliyordu. Sahip olduğu kişilik bunun esas kaynağıydı. Kendisi ise, anne ve babasının genel olarak partiyi anlayamamasına çok kızıyor, üzülüyordu. Onlara bir şeyler anlatmak istiyor, ama hep ters tepkilerle karşılaşıyordu. Bu konuda akrabalarının içinde bulunduğu duruma ilişkin olarak da, yurt dışındaki akrabasına yazdığı mektubun bir yerinde şöyle diyor:

"Durumdan annem ve babam haberdar olmasın, anlayamıyorlar. Eğer telefon edersen anneme ve babama de ki 'yardım edin ve destekleyin.' Onlar bilmiyorlar ki biz haklıyız, kazanacağız! (...)

"Bu konuda nenemiz çok iyi. Onu şimdi daha çok seviyorum."

1989'un sonlarında **Kemal KEKİLLİ** yoldaş artık mücadeleye katılmaya ve sömürgeci Türk devletine karşı savaşmaya karar vermiştir. Bu koşullarda okumanın da anlamsız olduğunu kavramıştır. Sömürgeci Türk devletine hizmet ve kölece yaşamı kabul etmektense, ulusal kimliğine sahip çıkarak özgür gelecek için mücadeleye atılmayı seçmiştir.

12 Şubat 1990'da mücadele saflarına katıldı. Bu tarihten itibaren ailesi bir yıl kadar kendisinden bir daha haber alamadı. Şehit düşmeden birkaç ay önce Bazarcix çevresinde faaliyet yürüttüğünü ailesi duymuştu. Kısa bir süre sonra da, 23 Ağustos 1991 tarihinde Bazarcix'in Katiyan köyünde 5 ARGK savaşçısıyla birlikte şehit düştü. Şehadet olayı üzerine edinilen bilgiler ve meydana gelen çarpışmanın gelişimi şöyledir:

6 ARGK gerillası şehit düşmeden önce Tûrikan mezrasına ihtiyaçlarını karşılamak ve koruculara silah bıraktırmak amacıyla iki kez giderler. TC'nin işbirlikçisi hain Seyit Tangisi adlı bir unsur, kendini kamufle ederek bir tuzak hazırlar. Bu unsur, TC'nin sivil bir ajanı olarak silahsız istihbarat görevindedir. Gerillalar bu ajanın evine giderken onları dostmuş gibi karşılar. "Bir daha bize ne zaman geleceksiniz? Bize gün verin, o gün evde olalım" der. Gerillalar belli bir gün anmadan, mezradan geri çekilirler. Ajan unsur aynı gün Bazarcix karakoluna başvurarak, "Bize 6 terörist geldi. Tekrar gelecekler. Farkına varmadan bu işi halledelim" ihbarında bulunur.

Sömürgeciler hemen, kardeş olan 4 kişiye ve babalarına silah verir. Onları çete sistemine dahil eder. Gerillalar üçüncü kez mezraya geldiklerinde, çeteler sömürgecilerin askerleriyle birlikte iki taraflı mevzi almışlardır. Gerillalar saat 17.00-18.00 sıralarında sözü edilen unsurun evine uğrarlar. Ev kadınına kocasının nerede olduğunu sorarlar. Evde olmadığını söyleyince geri dönerler. Döner dönmez düşmanın açtığı ateşe tutulurlar. 4 gerilla aynı yerde şehit düşer. **Kemal KEKİLLİ** ve diğer bir yoldaş hemen mevzilenerek direnişe geçerler. Süren çarpışmada TC'nin iki uşağı öldürülür. Bu arada yaralanan **Kemal** yoldaş, kurşunu da bitince eline aldığı el bombasını düşmanın üzerine atmaya çalışır. Fakat ağır yaralı olan **Kemal** yoldaşın gücü yetmeyince, bomba elinde patlar. Böylece 6 ARGK gerillası şehadet mertebesine ulaşır.

Gerillalarımızın kalleşçe bir saldırı sonucu şehit düştüklerini duyan köylüler, tümüne sahip çıkmak ister. Fakat TC güçleri 4 gerillanın cesetlerini parçalayarak halka gözdağı vermeye çalışır. Buna rağmen halk direnerek şehitleri bağrına basmaktan vazgeçmez.

Kemal yoldaşın ailesi de, oğullarıyla birlikte tüm şehitlere sahip çıkmaya çalışır. Fakat TC, naaşları vermeye yanaşmaz. **Kemal** yoldaşın naaşını ise ailesine, diğerlerinden ayrı toprağa vermemek ve hiçbir tören düzenlememek şartıyla verir. Naaşı alan aile, TC'nin şartlarına rest çeker. Aile büyükleri, *"Yeter artık sizden çektiklerimiz! O şehidimizdir, ölmedi. Yaşıyor, yaşayacak. Fiziki olarak artık aramızda yok, ama ruhen aramızdadır. O vatanı için, Kürdistan için şehit düştü"* diyerek TC'ye boyun eğmeyeceklerini gösterdiler.

Kemal yoldaşın naaşı kalabalık halk kitlelerinin katıldığı bir törenle, kadınların tililileri (zılgıtları) arasında coşkuyla kaldırıldı. Cenaze töreni baştan sona kameraya alındı. Tabutu ulusal bayrağımıza sarıldı. TC'nin Cimikan'daki güçleri şehidimizin coşkulu bir törenle kaldırılmasını içlerine sindiremeyerek saldırılara giriştiler. Şehidimizin ailesi ve yurtsever köylüler direniş göstererek onlara gereken cevabı verdiler. Sonuçta halkımız şehidini köydeki aile mezarlığında toprağa verdi.

Kısaca; Onlar ölmediler. Onlar, Kürdistan topraklarında yeni yeni filizleniyorlar. Onlar'ın geride bıraktıkları emaneti devralacağımıza ant içiyoruz. Anıları mücadelemize önderdir!

*Not: Gazetemizin geçen sayılarında elimizde yeterli bilgi olmadığından şehit **Kemal**'in soyadını **BEZGİNSOY** olarak yazmıştık. Özür diler, düzeltiriz.*

Başkan APO'dan seçme sözler

Bundan böyle halkımızın her ferdi kendisini düşmana karşı sıkılması gereken bir silah olarak görmelidir. Savaşan halk gerçekliğimiz, düşmanın en büyük korkusudur. Bu korku haklı çıkarılmalıdır. Eğer iki kişi bir araya gelmişse, bir örgüt gibi düşmanının karşısına dikilmeli, adeta yerden fışkırırcasına örgütlenmelidir. Kürdistan'da düşmana karşı iki kişinin bir araya gelmesi küçümsenecek bir olay değildir; herkes kendi çevresini, komşusunu, köylüsünü, ailesini, aşiretini bu temelde bir araya getirmeli; her aile, her köy, her kabile, her mahalle, her semt ulusal kurtuluş mücademizin yıkılmaz örgüt kaleleri olmalıdır. Halkımız yüzlerce yıllık bir sömürgeciliğe karşı savaşıldığını ve bu savaşta bütün imkanlarını kendisinden yaratmak zorunda olduğunu unutmamalıdır. Eğer hiçbir araç-gereç yoksa çıplak elleriyle, yüreğiyle düşmanının üzerine yürümelidir. Basit savaş araçları taş, sopa, bıçak, balta, kılıç ile, daha gelişmiş savaş araçları varsa onlarla, bilinci olan bilinci, maddi imkanları olan bu yönlü katkılarıyla; hiçbir şeyi olmayıp hiçbir savaş aracı elinde bulunmayanlar da yüreklerinde düşmana lanet okuyarak, ama ne biçimde olursa olsun mutlaka bu savaşın içinde olmalı, düşmana karşı savaşmalıdır. Düşmanla her türlü bağı keserek mücadelenin zaferi için dua etmenin bile büyük bir anlamı vardır.

* * *

Böylesine bir doğrultuya girmek, her türlü kişisel ve ailesel çıkardan vazgeçerek, bağımsız bir ulus, özgür bir toplum olmayı acil bir amaç olarak gündeme koymayı gerektirir. Yurtseverliğe adının ilk harfi olarak bakan ve bunu her şeyin önüne koyanlar, tüm sosyal ilişkilerinde, ekonomik, siyasal ve kültürel olarak kendilerini ulusal kurtuluş çıkarlarına tabi kılmalıdırlar. Her şeyin hesabı buna göre yapılmalı, zaman ve imkanlar boşa harcanmamalıdır. Çocuklar biraz kendilerine gelip oyun oynamaya başladıklarında, bu bilinç ve ruhla büyütülmeli, kısaca beşikten son nefesin verildiği mezara kadar, ulusal kurtuluşçuluk bir yaşam şekli olarak konuşulmalı, tartışılmalı, benimsenmeli ve örgütlenmelidir.

* * *

Mücadelemiz çok zorlu geçecektir. Bu mücadelede çok kan dökülebilir, çok kayıp verebiliriz. Acımasız işkenceler daha da yaşanabilir. Ama bu süreçten kazançlı çıkacak olan kuvvet, halkın kendisi ve insanlık olacaktır.

Berxwedan
Rojnameya Kurdî û Tirkî
Berxwedan-Verlags-GmbH
Marken Str. 5-7
Postfach 10 15 31
4000 Düsseldorf 1 - BRD

Verantwortlich für den Inhalt
WALTHER BRAUN

NAVENDA NÛÇEYAN
(HABER MERKEZİ)
Tel.: (49-0211) 72 71 46
Fax: (49-0211) 77 35 03

Çap: Druckhaus Bonn
Belavkirin: Agri Verlag Köln

Avustralya 4.00 $ / Avusturya 25.00 s.
Belçika 70.00 bfr. / Danimarka 12.00 dkr.
Fransa 12.00 ff. / Hollanda 4.00 hfl.
İngiltere 1.20 £. / İsveç 12.00 skr.
İsviçre 3.00 sfr. / Norveç 12.00 nkr.

ABONE KOŞULLARI

Almanya içi	Almanya dışı
6 ay 36.- DM	6 ay 40.- DM
12 ay 72.- DM	12 ay 80.- DM

Stadtsparkasse Düsseldorf
Kto Nr. 360 168 06 / BLZ 300 501 10

Cizîra Botan'da 20 bin kişinin dilindeki şiar:

ŞEHİTLER ÖLMEZ!

"Gerîlla namirin"

Son bir hafta içinde Kürdistan'da halk cephesinde yoğun gelişmeler yaşandı. Farqin ve Cizîra Botan'da binlerce insan sokaklara dökülerek, **"Gerilla namirin"** (Gerillalar ölmez) diye haykırdılar. Bu durum, halkımızın gerilla ile bütünleşip kenetlendiğinin ifadesi olmakta ve önümüzdeki süreç için büyük umutlar vaadetmektedir. Burada görülmesi gereken, artık halkın, gerilla mücadelesini iyice bilince çıkardığı ve mücadelenin onsuz yürüyemeyeceği gerçeğini iyice kavradığıdır.

Bu temelde halkımız artık düşman engelini de yıkmış ve aşmıştır. Hiç şüphesiz bir halk için en onurlu çaba, şehitlerine sahip çıkma ve anılarını yaşatmadır. Şehitlerine sahip çıkmasını bilmeyen bir halk, onların anılarını sürdürmede de kararlı ve başarılı olamaz. Zira şehitler, şehadete erdiklerinde amaçladıkları özgür dünyayı göremeyeceklerinin bilincindedirler; ancak kendilerinden sonra gelecek olanların göreceğine olan inançları kesindir. Devrimciler bireysel değil, toplumsal kurtuluşu esas aldıklarından, bu çabaları anlaşılırdır ve insanlık adına en saygıya değer olanıdır.

Halkımız yıllar yılı kendi özüne bile sahip çıkamayacak denli kölece bir konumu yaşadı. Öylesi bir yaşamın ne denli düşürücü, alçaltıcı ve yok edici olduğunu iliklerine dek duyumsadı, hem de bir kez değil, yıllar, hatta asırlar boyunca. Ancak PKK ile içine girdiği yeni yaşamda yücelmenin ve insanlaşmanın yolunu öğrendi ve onuruna erişmenin coşkusunu yaşadı. Özlediği özgürlüğün bedelinin mücadele olduğunu, mücadelenin de oluk oluk kan dökmeyi gerektirdiğini gördü. Önder APO'nun sözünü beyninde iyice mayaladı. **"Kürdistan'da kanın akıtılması değil, akıtılan kanların durması felakettir"** diyen Başkan APO, hiç şüphesiz Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin durması halinde düşmanın Kürdistan halkının başına getireceği felaket ve soykırıma dikkat çekmek istemektedir.

İşte bunun bilincine varan Kürdistan halkı, artık iki eli kanda da olsa hemen şehitlerinin cenazelerini omuzlamaya koşuyor. Bu onurlu çabanın güzel bir örneğine 11 Ocak 1992 günü Farqin'de tanık olundu. **Ramazan HULAT (Fikret)** adlı gerillanın şehadet haberini alan halk kitleleri hemen biraraya toplanıyor ve kadın, erkek, çocuk, genç, yaşlı binlerce insan sokaklara dökülüyordu. Daha sonra şehit gerillanın cenazesi doğum yeri olan Cizîra Botan'a götürülüyor ve Cizîra Botan halkı da görkemli bir törenle şehidine sahip çıkmanın coşkusunu yaşıyordu.

Kürdistan'da artık şehitlerimizin her cenaze töreni bir serîhildan görkemliliğinde yaşanıyor. Bundan büyük ürküntü duyan düşman çeşitli yollar deneyerek, hatta toplu katliamlara bile girişerek bunu önlemenin yollarını arıyor. Ancak halkımız korku duvarını yıktığı gibi, katliamlarla da tükenmeyeceğini, "Gerilla namirin" sloganında somutça dosta-düşmana kanıtlıyor.

* * *

Amed'de katledilen üniversite öğrencisi **Abdulselam Çetin**'in cenazesini omuzlayan Nisêbîn halkı düşmanın özel savaşına karşı gereken kenetlenmeyi doruklandırıyor. Ordu gücü iflas eden düşmanın çareyi kontr-gerilla katliamlarında araması artık halkın gözünü korkutmuyor. Halk, devlet terörünün nereden geldiğini ve hangi ad altında yürütülürse yürütülsün Kürdistan gerçekliğini hedeflediğini çok iyi öğrenmiş durumda. Bu nedenle daha cenaze töreni gösterileri devam ederken düşmanın kontr-gerillayı devreye sokarak katlettiği **Adil Bayık** adlı yurtseverin cenazesini kaldırabilmek ve ailesiyle beraberliğini gösterebilmek için Cûrnê Reş (Hilvan)'e gidiyordu.

Düşman, yurtsever insanlarımızı katlederken, hiç şüphesiz halkı sindirme, korkutma ve mücadeleden uzaklaştırmayı hedefliyor. Ancak direnişin tadına ermiş olan halkımız her şehit verişinde düşmana karşı daha bir kinleniyor, mücadele azmi daha bir bileniyor ve mücadelemiz daha bir yaygınlaşıp kitleselleşiyor, giderek ulusal boyutlara ulaşıyor. Kürdistan'da dökülen her damla kan özgürlük ağacının köklerine akan yaşam suyu oluyor ve özgürlük ağacı sulandıkça daha bir gürleşip yeşeriyor, dal budak salıp meyve olgunlaştırmaya büyüyor.

* * *

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin ilk filizlendiği ve kitlesel gösterilerin ilk sergilendiği alanlardan biri olan Cûrnê Reş (Hilvan)'te düşman yeni oyunlara soyunarak halkımızın pekişen birliğini bozmaya ve 12 Eylül öncesinde olduğu gibi birbirine kırdırtmaya çabalıyor.

12 Eylül öncesinde feodal-aşiretçi yapının en yoğun olduğu alanlarımızdan olan Cûrnê Reş (Hilvan) ve Girê Sor (Siverek)'da ağalık sisteminin halkımıza yaşattığı acılar hala belleklerdedir. PKK'nin kitlelere yeni açılım yaptığı kuruluş yıllarında bu alanda feodal aşiretçi yapıya karşı mücadele verilmiş ve Süleymanlar aşireti kazanılarak yurtseverleştirilmişti. Ardından yapılan belediye seçimlerinde halk kendi önderlerini seçmiş ve bu anlamda halkımızın kendi mahalli iktidarını kurma denemelerini geliştirdiği alanlardan birisi olmuştur. 12 Eylül'den sonra bu alana uzun bir süre ulaşılamamasını fırsat bilen TC, halk kitleleri üzerinde hesap yapmaya ve ajan yapı oluşturmaya çalışmış, halkı uzun bir süre mücadeleden uzak tutmaya çabalamıştı. Ancak son yıllarda gerillanın alanda boy vermesi, düşmanın da bu alan üzerinde yoğunlaşmasını ve bu temelde eski feodal-aşiretçi yapıyı canlandırarak mücadelenin önüne geçmeyi hedeflediğini görmekteyiz. İşte kontr-gerillayı devreye sokarak Cûrnê Reşli yurtsever **Adil Bayık**'ı katletmesi, ardından cenaze törenine izin vermemesi ve ailesine baskı yaparak suçu devrimcilere yıkmak istemesi, düşmanın halkımıza karşı ne denli sinsi emeller beslediğinin ifadesi olmaktadır. İşte burada yapılması gereken, düşmanın bu ikiyüzlü komplocu karakterini iyi tanımak ve bu yöremizi de halkıyla beraber serîhildanlara ulaştırarak düşmana hak ettiği cevabı vermektir. Artık feodal aşiretçiliğin ve aileciliğin Kürdistan'da hiçbir şey kurtaramayacağını, aksine düşmanın işine yaradığını, oysa ulusallaşmanın tek kurtuluş yolu olduğunu bilmek, bu temelde Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesiyle kenetlenip yoğrulmak en temel görev olarak alınmalı ve düşmanın hiçbir sahtekarlığına pirim vermeyecek derecede mücadelenin sıcaklığı an be an yaşanmalıdır.

* * *

Mêrdin'in Kerboran ilçesinde de uzun bir süreden beridir kontr-gerilla katliamlarını protesto etmek amacıyla halkın gerçekleştirdiği gösteri ve yürüyüşler sürüyor. Bu konuda Kerboran halkı düşmanın oyunlarını bilince çıkarmış ve prim vermeden mücadelesini sürdürüyor. Şüphesiz yapılması gereken de budur. Kontr-gerillaya karşı ERNK çatısı altında kenetlenmek, halk milisini yaygınlaştırarak köylerde ve kentlerde halkın öz savunma birliklerine ulaşmak ve her katliama serîhildanların anında karşılık vermek, yeni dönemde daha da çöküşe gidecek olan düşmanın daha bir azgınlaşacağını ve bu amaçla kontr-gerillayı daha bir devreye sokacağını bilerek hareket etmek gerekir. Bunun da yolu daha sıkı ve yaygın örgütlenme ve kontr-gerillaya karşı etkin mücadele yöntemlerini geliştirmekten geçer.

* * *

Geçtiğimiz günlerde Çolamerg (Hakkari)'de yapılan folklor yarışmasına Kürdistanlı yurtsever gençlerin ekip sokma çabalarını engellemek isteyen düşman, "Kürt realitesini tanıma" vaadlerinde ne kadar sahtekar olduğunu bir kez daha kanıtladı. Ancak bundan da önemlisi, Türk devletine karşı geliştirilen kitlesel gösterilerde bir zenginleşmenin sağlanmış olmasıdır. Şüphesiz, mevcut eylemlilik çeşitlerini zenginleştirmenin gereği ortadadır. Bu anlamda bir folklor yarışmasına bir noktadan girerek bunu bir serîhildana dönüştürmek ve Türk devletinin bu alanda da hareket serbestisini kısıtlamak ve giderek yoketmek her yurtsever insanımızın görevidir. Çolamerg'deki bu gelişme örnek alınarak, serîhildanlarımızı daha da zenginleştirmek, çok yönlü ve değişik taktiklerle geliştirmek, yeni dönemde üzerinde yoğunlaşılması gereken konulardan biri olmalıdır.

* * *

Son günlerde kontr-gerilla tarafından kaçırılan yurtseverlerin sayısında bir artış yaşanmaktadır. Devlet ve ordu yetkilileri bu kaçırmalar hakkında hiçbir açıklamada bulunmazken, yurtsever insanlar devlet güçlerince bir bir alınıp bilinmeyen yerlere götürülüyor. Anında öldürülmemelerinin nedeni, halkın tepkisinin ölçülmeye çalışılmasıdır. Bu nedenle halkımız her kaçırma olayını anında tüm basın-yayın kuruluşlarına, insan hakları derneklerine, ülke ve dünya kamuoyuna iletmeli ve anında takibe başlayarak katledilmeleri durumunda tepkinin çok daha sert olacağını ve hiçbir şekilde yanıtsız bırakılmayacağını göstermesini bilmelidir. Düşmanın böyle saman altından su yürütmesi, kaçırma ve katliam geliştirme çabaları ancak büyük bir duyarlılık ve kararlı mücadeleyle önlenebilir.

Onbinler, şehit gerilla Ramazan HULAT'ın cenaze töreninde — Foto: Berxwedan

Şehit gerilla Ramazan HULAT'ın cenaze törenine 20 bin kişi katıldı / Cizîra Botan, Şirnex, Hezex, Farqîn ve Girgê Amo'da kepenkler açılmadı / Öğrenciler okulları boykot etti / Araç sahipleri araçlarının kontaklarını açmadı / İşçiler işe gitmedi ve otobüs terminalleri çalışmadı

Farqîn/Cizîra Botan *(Berxwedan):* Kürt halkı, binlerce özge canının akıttığı kanla insanlık alemine yepyeni bir insanlık ülkesi hediye etmektedir. Her yıl yüzlerce evladının tertemiz kanıyla yıkanan Mezopotamya ana, bugün her taşını, her karış toprağını direnişin sembolü yapmaktadır. Ve kendisi için seve seve ölüme giden evlatlarını bağrına basmanın gururunu ve coşkusunu yaşıyor. İşte böyle onurlu bir coşku, 7 Ocak günü ülkenin kalbi Botan'da Mezopotamya ananın oğullarından birini bağrına basarken yaşandı.

7 Ocak günü Farqin şehir merkezinde ARGK gerillalarıyla sömürgeci TC birlikleri arasında bir çarpışma çıktı. Uzun süren çatışmada 4 özel tim elemanı öldürüldü, 2'si de ağır yaralandı. Bu arada Cizira Botan doğumlu **Ramazan HULAT (Fikret)** adlı gerilla da şehit düştü. 7 Ocak gecesi meydana gelen bu çarpışmanın ardından, 11 Ocak günü, şehit düşen gerillanın anısına Farqin şehir merkezinin her yerinde 1 saat kadar halk havaya ateş ederek şehitlere bağlılıklarını gösterdi. TC güçleri cesaret edip halka müdahale edemedi.

Havaya ateş etmenin bir amacı da, Farqin'e gelmek için yola çıkan şehit gerillanın ailesini karşılamaktı. Farqin'e gelen şehit ailesinin bu denli coşkuyla karşılanması dönem açısından oldukça anlamlıydı. Cizira Botan'dan 3 araçlık konvoy Farqin'e gelmişti. Konvoyun daha kalabalık olması halk tarafından uygun görülmemişti. Gerekli dini vecibeler ve diğer işlemler tamamlandıktan sonra, konvoy sabah saatlerinde Farqin'den Cizira Botan yönüne hareket etti. Yol boyunca konvoya yeni katılımlar olurken, tüm yerleşim birimlerinde çok önceden beklemeye koyulan kitleler tarafından selamlandı, çiçek yağmuruna tutuldu ve yüzlerce defa 1 dakikalık saygı duruşları için bekletildi. Halkın bu yoğun sahiplenişiyle konvoy, ancak akşam saatlerinde Cizira Botan'a ulaşabildi.

Farqin'den yola çıkan cenaze konvoyu saat 15.00 sularında Cizira Botan'a vardı. Şehir girişinde 4 bin kişilik kitle cenazeyi karşıladı. Cenazeyi omuzlayan kitle şehir merkezine doğru yürüyüşe geçti. Şehit gerillanın cenazesini Mardin Caddesi'nde bulunan Şeyh Siraç Camii'ne bıraktıktan sonra saygı duruşunda bulunan halk, camiide nöbetçiler bırakarak bir sonraki günün hazırlığını yapmak için dağıldı.

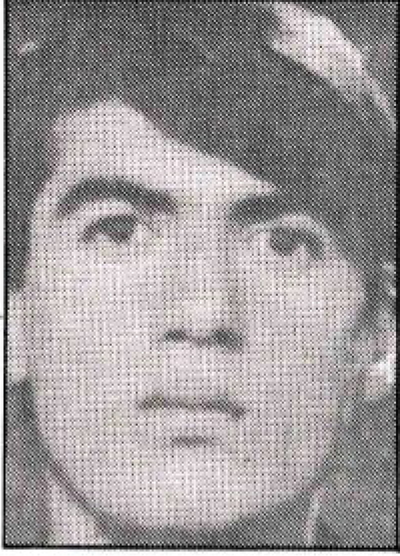
12 Ocak günü sabah 07.00'den itibaren halk yeniden gösterilere başladı. İlk iş olarak Cizira Botan, Girgê Amo (Silopi), Şirnex, Hezex ve Farqin esnafı kepenk indirdi. Sürücüler araçlarının kontaklarını açmadı. İşçiler işe gitmedi. Öğrenciler okulları boykot etti. TC dairelerinin çoğu kapalı kaldı. 60 bin nüfuslu kentin tamamı birlik içinde hareket ediyordu.

Şehir merkezinde toplanan 20 bin kişi ellerinde Başkan APO'nun posterleri ve PKK, ERNK, ARGK bayraklarıyla Şeyh Siraç Camii'ne doğru yürüyüşe geçtiler. Camiden ERNK bayrağına sarılı cenazeyi alarak mezarlığa doğru yürüyüşe devam ettiler. Yürüyüş kortejinin en önünde Başkan APO'nun büyük boy bir posteri, bir düzine ERNK bayrağı ve ARGK bayrağıyla 3 adet parti bayrağı ve üzerinde, **"Ya özgürlük ya ölüm"** şiarı yazılı çok büyük bir pankart taşınıyordu. Tüm bu ulusal poster ve bayrakların altında 20 bin kişi hep bir ağızdan atılan **"Biji Serok APO"**, **"Biji PKK, ERNK, ARGK"**, **"Şehitler ölmez"** sloganlarıyla, anaların tililileri ve halaylar eşliğinde şehitliğe varıldı. Şehitlikte yapılan saygı duruşu, atılan sloganlar, okunan şiirler ve yapılan konuşmalardan sonra şehit gerillanın naaşı toprağa verildi. 20 bin kişinin yekvücut şeklinde haykırdığı sloganlar Cizîra Botan ovasında yankılanarak Cûdi, Herekol, Gabar ve tüm Botan'ı sarsıp Kürdistan'a yayılırken, düşmanı tir tir titretiyordu. Şehidin naaşı toprağa verildikten sonra 20 bin kişi sloganlar eşliğinde şehir merkezine doğru yürüyüşe geçti. Halk şehir merkezinden dağılmayarak şehidin evine taziyeye gitti. Eve varıldıktan sonra yeniden bir miting düzenlendi. Şehidin evinin damında kitleye yönelik konuşmalar yapıldı. Saygı duruşu ardından intikam yemini içildikten sonra kitle dağıldı. Yürüyüş boyunca sömürgeci ordu gücünün herhangi bir saldırısı ve müdahalesi olmadı. Bu gücü kendilerinde bulamayan düşman güçleri sadece uzaktan bazı filmler çektiler. Bir ara düşman sokaklara panzerleri çıkardı. İlk görülen panzere halk saldırarak ele geçirdi ve üzerine çıkarak ERNK bayrağı dalgalandırdı. Bunun üzerine düşman çarçabuk panzerini geri çekti. Zaten muhtemel düşman saldırılarına karşı kitleler ve yüzleri puşilerle sarılı milisler yoğun güvenlik önlemleri almıştı. Bu yüzden düşman güçleri kıpırdamayı bile göze alamadılar. Bir ara da bir helikopterin oldukça yüksekten geniş kavisler çizerek uçtuğu gözlendi.

20 bin kişilik kitle toplu olarak, **"Biji Serok APO"**, **"Fikret namire"**, **"Biji PKK"**, **"Biji Kurdistan"** ve Türkçe olarak, **"Vur gerilla vur, Kürdistan'ı kur"**, **"Gerilla vuruyor, Kürdistan'ı kuruyor"** sloganlarını atarak dağıldı.

Nisêbîn'de büyük gösteri

Selam olsun sana,
bin kere selam olsun.
Zaferle giriyorsun
14. yılına.
Kürdistan'ı Ağrı'ya
gömdük dedikleri
bir anda.
Sene 1984 Ağustos'un 15'i,
silahlar ötüyordu
Şemdinli'de, Eruh'ta
zaferin müjdesi akıyordu
namlunun ucunda.
Mazlumlar, Kemaller,
Hayriler, Agitler,
Canlarını verdiler bu yolda.
Ve sene 1992, ateş sarmış
Kürdistan'ın her yanını
Dersim'i, Serhed'i, Botan'ı,
Mardin'i, her yerde akıyor
şehit kanı,
hiçbir güç durduramaz
bu isyanı.

Diyarbakır Dicle Üniversitesi öğrencisi Abdulsamet Çetin, 12 Ocak günü saat 10.00 sularında Bağlar semtinde kontr-gerilla elemanlarınca katledildi.

Kontr-gerillanın katlettiği yurtsever Abdulsamet ÇETİN (soldan 2.) ailesiyle birlikte

Nisêbin *(Berxwedan):* Olayın görgü tanıkları, **Abdulsamet Çetin**'in saat 10.00 sıralarında "Sauna 21" hamamının önünde sarı saçlı, 18-19 yaşlarında iki kişi tarafından tabanca ile katledildiğini belirttiler. Dicle Üniversitesi Eğitim Fakültesi Tarih Bölümü 2. sınıfta okuyan **Abdulsamet Çetin** devrimci yurtsever bir öğrenci olarak tanınıyordu. Kontr-gerilla katliamlarına karşı sık sık yurtsever öğrencileri uyardığını söyleyen okul arkadaşları, daha önce de tehdit edildiğini belirtiyorlar.

12 Ocak günü katledilen **Abdulsamet**'in cenazesi Nisêbin'e getirildi. Amed'ten yola çıkan cenaze konvoyu saat 21.00 sıralarında Nisêbin girişinde 3 bin araçlık bir konvoyla karşılandı. Cenaze, binlerce kişinin omuzlarında A. Kadir Paşa Mahallesi'ndeki evine getirildi. Daha önce evin önünde bekleyen binlerce kişi cenazeyi alkış ve zılgıtlarla karşıladı.

13 Ocak 1992 günü sabahın erken saatlerinden itibaren şehit evinin önünde 20 bin kişi adeta bir düğüne gelmiş gibi marşlar okumaya, zılgıt atmaya başladı; halay çekildi ve şiirler okundu. Dicle Üniversitesi'nden gelen öğrenciler de **Abdulsamet**'in mücadeleci kişiliği hakkında konuşmalar yaptılar. Halaylar şiirler ve konuşmalar, sık sık, **"Vur gerilla vur, Kürdistan'ı kur"**, **"Şehidê me na mirin"**, **"Abdulsamet ölümsüzdür"**, **"Biji Serok APO"**, **"Biji PKK"** sloganlarıyla kesildi. TC güçleri şehidin evinin etrafını ablukaya aldılar, ancak herhangi bir müdahalede bulunmadılar.

ERNK bayrağına sarılı olan cenaze saat 12.00 sıralarında evinden alınarak camiye getirildi. Camide dini vecibeler yerine getirildikten sonra halk cenazeyi alarak şehitliğe doğru yürüyüşe geçti. Yürüyüşe geçen 15 bini aşkın kitlenin yürüyüş güzergahı üzerinde TC güçleri barikat kurdular, ancak halk güzergahı değiştirerek yürüyüşe devam etti. Yürüyüşün en önünde ulusal önder APO'nun büyük boy posteri ve ERNK-ARGK bayrakları taşındı. Binlerce kitle yürüyüş boyunca **"Biji Serok APO"**, **"Biji PKK"** sloganlarını attı. Şehitliğe varan kitlenin sayısı 20 bini aştı. Cenaze defnedilirken 1 dakikalık saygı duruşunda bulunan kitle, saygı duruşu sonrası "Ey Raqîb" marşı ile çeşitli şiirler okudu ve konuşmalar yaptı.

Şehitlikte bu ulusal coşku yaşanırken, faşist devletin katliam elemanları bir yurtseverin canına daha kıydılar. Halk tarafından sevilen Nusaybin Tapu Kadastro Müdürü yurtsever **Adil Bayık** kontr-gerillalarca katledildi. Şehitlikteki cenaze defnedildikten sonra 20 bin kişilik kitle şehir merkezine doğru yürüyüşe geçti. Halk Kışla Mahallesi Cumhuriyet Caddesi Üçyol mevkiine geldiğinde TC ordu gücünün kurduğu barikatla karşılaştı. Barikatı aşmak isteyen halkın üzerine düşman gücü ateş açtı, halk açılan ateşe sloganlarla karşılık verdi. İlk ateşle halktan 4 kişi ayaklarından yaralanırken, TC çapulcu gücünün cop ve kalasla saldırmaları sonucu onlarca kişi yaralandı. Ateşten korunmak için halk evlere sığındı. TC güçleri mahalleyi ablukaya alarak evlere baskınlar yaptı. Evlere yapılan baskında eşyaların tahrip edildiği, kıymetli eşyaların gasp edildiği ve tam bir talan yapıldığını belirten görgü tanıkları, *"Pasûr ve Licê'de yapılanların aynısı yapıldı"* diyorlar. Yapılan baskınlar sonucu yaklaşık 400 kişi gözaltına alındı. Gözaltına alınanlara, polislerin, *"Bağırın lan, en büyük Türkiye, Türkiye bayrağından başka bayrak yok, bağırın o... çocukları"* diyerek yoğun işkence ettikleri belirtiliyor.

Abdulsamet ÇETİN'in cenaze töreninde onbinlerce kişi sömürgeciliği kınadı

Devletin tek dayanağı: İşkence

Olayları görüntülemek isteyen gazeteciler de saldırılardan paylarına düşeni aldılar. Gazeteciler dövüldü, filmleri zorla alındı. Gözaltına alınanlar araçlara konulduktan sonra karakola kadar dövüldüler ve karakolun önünde süründürüldüler. Karakola ve emniyet binasına yakın olan evlerde oturanlar sabaha kadar işkence sesleri dinlediler. Mahkemeye çıkarılmayan ve sabaha karşı serbest bırakılanlar ise kendilerine yoğun işkence yapıldığını belirttiler.

14 Ocak günü, ilçedeki tüm esnaf kepenklerini açmazken, Nusaybin Lisesi öğrencileri de bütün gün okulun kantininde oturma eylemi yaptılar. Sabah saatlerinde caddelere çıkan halk, savcılığa çıkanları alkışladı. Nisêbin'le dayanışma amacıyla, Dêrika Çiyayê Mazi (Derik), Şirnex, Midyad ve Kerboran esnafı da 14 Ocak günü kepenklerini açmadı.

Öte yandan Dicle Üniversitesi öğrencileri de bir basın açıklaması yaptılar. Açıklamada: *"1980 öncesinde dönemin amatör devrimciliği üzerine Türk-İslam Sentezi ile gelen TC bugün profesyonelleşen devrimci hareket üzerine Özel Harp Dairesi ve Kürt-İslam Sentezi ile gelmektedir. Biz gençlik olarak canımızla, kanımızla ulusal hareketimizin yanındayız"* denildi.

Halka saldıran düşman, gerilladan hak ettiği cevabı anında aldı

Nisêbîn'e gerilla baskını

14 Ocak günü halkın görkemli serihildanında tam bir terör estiren sömürgeci güçler, 15 Ocak akşamı saat 21.00 civarında ARGK gerillalarının üç koldan gerçekleştirdikleri baskın karşısında şaşkına döndüler. Nisêbin şehir merkezini basan ulusal kurtuluş kuvvetlerimiz, başta jandarma ve polis karakolları ile kaymakamlık binası olmak üzere devlete ait tüm kurum ve kuruluşları roket ve otomatik silah ateşine tuttular. Baskın sırasında bu kurumlara ait binalarda büyük hasar meydana gelirken, görgü tanıkları hastanenin sivillere kapatıldığını söylüyorlar. Düşmanın kayıplarını gizlemeye çalışmasına rağmen, hastaneyi sivil halka kapatması, ölü ve yaralılarının çok olduğunun kanıtıdır.

Nisêbîn'de gözaltına alınanların listesi:

Şaha Çetin, Şemsettin Tan, Şükrü Hacıoğlu, A. Gafur Ağırman, Türkan Cihan, Fatma Kaya, Gülistan Akaydın, Gurbet Kaya, Şerine Osek, Emine Osek, M. Latif Arslan, Mehmet Ateş, İsmet Dağ, Hasan Dağ, Hacı Akat, Leyla Aydın, Şükrü Aydın, Şemşiyan Akçin, Hikmet Akçin, Abdullah Yasin, Yücel Akdağ, A. Kadir Aslan, Tekin Yılmazoğlu, Sakine Kıran (36 yaşında, 8 aylık hamile), Abdullah Danışman, Kamuran Akdoğan, A. Rahman Yasin, Adla Çetin, İsmet Araşçı, Şadiye Acar, Halime Avcı, Fehime Yılmaz, Fatma Aydın, Şirin Yılmaz, A. Selam Çetin (A. Çetin'in babasıdır), Şükriye Çetin (A. Çetin'in annesidir), Basri Yılmaz, Nazlı An, Faruk Eryıldız, M. Emin Aslan, Hemo Aslan (ayağından kurşun yarası almış), Musa Özkan, Songül Keskin, Ülkü Sungur, Hasan Dağ, Mehmet Akar, Mahmut Ağaç, M. Şirin Alpkaya, Feryat Çetin, A. Havi Şen, Seyfettin Sarı, Alaattin Oğuz, Resul Eski, Ali Boğa, Lokman Öner, Şehmus Korkut, Ziver Çiftçi, Raşit Savur, Kemal Akpınar, Cemal Çetin, Tahir Aslan, Halit Toprak, Sabri İstik, Memduh Uygar.

Gözaltına alınanlardan 6'sı gördükleri işkence sonucu çeşitli yerlerinden yaralanmıştır. Abdurrahman Aslan'ın her iki kulağında akıntı var. Mahmut Ağaç'ın kolu, Ali Toğaç'ın bir kolu, Memduh Uygar'ın kaburgaları, Sabri İstik'in ise baş 3 yerden kırılmıştır.

Yaklaşık 400 kişi gözaltına alındı.

14 Ocak günü 56 kişi mahkemeye çıkarıldı. 6 kişi bırakıldı, 50 kişi tutuklandı.

15 Ocak günü 43 kişi savcılığa sevk edildi. Bunlardan 29 kişi bırakılırken, 14 kişi tutuklandı.

68 kişi de sorgulanmak için Mardin'e götürüldü.

Serbest bırakılan yaklaşık 30 kişi çeşitli yerlerinden işkence sonucu yaralandı.

Kontr-gerillanın yeni taktiği:

Halkla öncünün arasını açmak için cinayetler yoğunlaştırılıyor

Nisêbîn Tapu Sicil Müdürü, yurtsever Adil Bayık, eşinin gözleri önünde kontr-gerillanın kurduğu pusu sonucu şehit edildi

Nisêbîn-Riha *(Berxwedan):* 13 Ocak 1992 günü saat 11.30 sularında eşi ile birlikte arabasına binerken açılan ateş sonucu ağır yaralanan **Adil Bayık,** olay yerinde bulunan halk tarafından Nusaybin Devlet Hastanesi'ne kaldırıldı. Burada yapılan ilk müdahale sonucu Bayık'ın acilen Mardin Devlet Hastanesi'ne götürülmesi istendi, ancak bu, TC polislerince çeşitli bahanelerle geciktirildi. Gecikmeli olarak Mardin Devlet Hastanesi'ne götürülen yurtsever Adil Bayık yolda şehit düştü.

Adil Bayık'ın cenazesi gece geç saatlerde devlet güçleri tarafından Curnê Reş (Hilvan)'e götürülüp ailesine teslim edildi ve o gece cenazenin gömülmesi için baskı yapıldı. Cenazenin toprağa verilmesi sırasında Nisêbîn'den cenaze töreni için gelen yaklaşık 900 kişi Adil Bayık'ın mezarı başında saygı duruşunda bulunarak, **"Şehîdê me na mirin"**, **"Kahrolsun kontr-gerilla"** sloganlarını attılar. Cenaze töreninde konuşan babası Veysi Bayık (Hilvan eski Belediye Başkanı), *"PKK'nin Adil'i vurması mümkün değil. 12 Eylül öncesi bizim aşiretle PKK arasında çatışmalar vardı. Şimdi böyle bir durum elbette yoktur. Bazı karanlık güçler bu durumdan yola çıkarak bizi PKK ile karşı karşıya getirmek istiyorlar. Olayı PKK'nin üzerine yıkmak istiyorlar. Oğlum yurtsever birisiydi. Onu kesinlikle PKK vurmamıştır. 12 Eylül öncesi oyuna geldik. Bir daha asla..."* derken, Adil'in kayınbabası emekli başkomiser M. Emin Bebe ise, *"Bu şehit bizim değil, Kürdistan'ın şehididir. Adil vurulduğunda Nusaybin Devlet Hastanesi'ne kaldırılıyor. Durumu ağır olduğundan Mardin Devlet Hastanesi'ne sevk edilmesi gerekiyordu. Fakat Nisêbin hastane personeli ve güvenlik güçleri tarafından Mardin'e götürülmesi engelleniyor. Ambülans verilmeyince özel arabayla Mardin'e götürülüyor ve yolda ölüyor. Devlet kendi memuruna bile yardım etmiyor. Adil, Nisêbin'de çok seviliyordu. Adil'in cenazesine gelen yüzlerce Nisêbinli buna en güzel örnektir. Ben komiserlik yaptım, hiçbir örgüt sevdiği birini vurmaz. Adil, yurtsever bir insandı. PKK tarafından öldürülmesi inandırıcı değildir. PKK'nin bundan hiçbir çıkarı olamaz. Aşiretlerle PKK'nin arasına 12 Eylül öncesinde olduğu gibi, karanlık güçler girmek istiyor. Bu, PKK ile halk arasında provokasyon yaratmaktır. 12 Eylül öncesi yaşananlar bizim için bir ders oldu. Devlet vatandaşa şefkat derken, vatandaşı öldürüyor. Artık bölgede devlet içinde devlet vardır"* diyerek duygularını ifade ediyordu. Cenaze törenine katılan kitleler de, *"12 Eylül öncesinde bazı aşiretler devlet tarafından bazı aşiretlikle desteklenerek, PKK ile karşı karşıya getirilmişti. 12 Eylül'den sonra PKK'nin gerçek anlamını kavrayan aşiretler, PKK ile savaşmayı, kendi kendileriyle savaşmak olarak algılıyorlar. Bu durumdan rahatsız olan kontr-gerilla, yine halkı 12 Eylül öncesinde olduğu gibi, karşı karşıya getirmek niyetinde. Biz bu oyunu boşa çıkaracağız ve kiminle mücadele etmemiz gerektiğinin bilincindeyiz"* şeklinde konuştular.

Şehit M. Salih Tatlı'nın anne ve babası:

BİNLERCE SALİH ÜLKEMİZE FEDA OLSUN

"Oğlumuz için üzülmüyoruz. O da şehitler kervanına katıldı. Beş oğlumuz daha var, tüm oğullarımız bu yolda gitse de gözümüzden bir damla dahi yaş akmaz."

Nisêbin *(Berxwedan):* 8 Ocak 1992 günü saat 14.30 sıralarında Riha şehir merkezindeki Cebeci Meydanı'nda Urfa Meslek Yüksek Okulu 2. sınıf öğrencisi **M. Salih Tatlı** kontr-gerilla elemanlarınca katledildi. 9 Ocak günü cenazeyi alan büyük bir konvoy Nisêbin'e doğru yola çıktı. Cenaze konvoyu Nisêbin girişinde TC güçlerince durdurularak, "Bu cenaze bu akşam hemen gömülecek, eğer yarına kalırsa sizin için hiç iyi olmaz" denilerek tehdit edildi. Ancak halk bu tehdide gülüp geçti. Halkın geniş katılımıyla büyük bir tören yapıldı. Zafer işaretleri, tilili, alkış ve **"Bijî Serok APO"** sloganlarıyla cenaze şehitliğe götürülerek defnedildi.

10 Ocak günü 3 otobüs dolusu öğrenci Riha'dan arkadaşları M. Salih Tatlı'nın Nisêbin'deki ailesine taziye ziyaretinde bulundu. Ardından M. Salih Tatlı'nın mezarı başında halkın da katılımıyla 5 bin kişilik bir kitle ile saygı duruşunda bulundular. Şehitlikten geri dönen kitle, topluca şehidin evine taziyeye gitti. Burada da öğrenciler konuşma yaptı, halk ise zafer işareti yaparak "Şehîdê me na mirin", "Bijî Serok APO", "Kürdistan faşizme mezar olacak" sloganları attı. Yapılan konuşmalarda, **"Devletin yaptığı katliamlara sessiz kalacağımız hesaplanıyorsa, TC kendini avutuyor. Ülkemizde verilen mücadeleye kayıtsız kalamayız. Bugün şehit olan arkadaşımızsa, yarın bu şehit biz olacağız, ama savaşarak şehit olmayı ilke ediniyoruz. Halkımıza söz veriyoruz"** denildi.

M. Salih Tatlı'nın kardeşi A. Rahman Tatlı ise olayı şöyle anlatıyor: *"8 Ocak günü Nisêbin Feyzi Deniz Polis Karakolu'na çağrıldım. Karakola gittiğimde Kasım isimli komiser beni sorgulamaya tabii tuttuktan sonra, senin kardeşin Salih PKK'lidir, dedi. Ben de ona, kardeşim üniversite öğrencisidir, Urfa'da okuyor dedim. Beni tekrar sorguya çektikten sonra, tamam git, dedi. Aradan yarım saat geçmemişti ki, tekrar karakola çağrıldım. Karakola gittiğimde aynı komiser kardeşimin Urfa'da öldürüldüğünü söyledi. Ailem ve arkadaşlarla Riha'ya gittik. Burada Sarayönü Polis Karakolu'na başvurduk. Orada 4 saat bekledikten sonra, bugün cenazeyi veremeyiz, yarın gelin cenazenizi alın, dediler. Ertesi gün cenazemizi ancak saat 14.00'te alabildik. Urfa Sarayönü komiseri ise, bakın kardeşinizi ya Kürtler ya da Araplar öldürmüş, dedi. Ben kimin öldürdüğünü merak etmiyorum. Çünkü bunu düşünmenin hiç gereği yoktur, dedim, bozuldu."*

Şehidin babası Hacı ve annesi Rukiye ise, *"Oğlumuz Salih hem okul arkadaşları hem de Nisêbin'de halk arasında çok sevilen biriydi. Yurtsever, dürüst bir insandı. Oğlumuz için üzülmüyoruz. O da şehitler kervanına katıldığı için gururluyuz. Beş oğlumuz daha var, tüm oğullarımız bu yolda gitse de gözümüzden bir damla dahi yaş akmaz. Oğlumuzun tabutu ziyesine binlerce insan geliyor. Binlerce Salih doğuyor. Tüm Kürt halkının başı sağolsun. Salihimiz bütün Kürt anne ve babalarının evladıdır. Binlerce Salih ülkemize feda olsun"* diyerek duygularını ifade ettiler.

"Türk devleti aşiretleri Partimize karşı çıkarmak istiyor!"

PKK Avrupa Temsilciliği de bu konuda 4 Ocak 1992 tarihinde yaptığı bir basın açıklamasıyla düşmanın halkı tahrik ederek PKK'nin karşısına çıkarmak için giriştiği kontr-gerilla katliamlarını teşhir etti. Temsilciliğin yaptığı basın açıklaması şöyle:

BASINA VE KAMUOYUNA

Türk devleti 12 Eylül öncesi feodal-aşiretçi çelişkileri gündemleştirmek amacıyla katliamlara girişiyor.

Türk devleti son günlerde yurtsever insanlarımıza yönelik olarak geliştirdiği kontr-gerilla katliamlarını tırmandırarak şimdi de 12 Eylül öncesinde feodal-aşiretçi yapının yoğun olduğu yörelerimize yüklenmeye başladı. Bunda amacı eski çelişkileri körükleyerek yeniden gündemleştirmek ve bu yolla uyanan ve mücadeleye akan halk kitlelerini mücadele dışında tutmak veya başarırsa Partimizin karşısına dikmektir.

İşte 13 Ocak günü Nusaybin şehir merkezinde saat 11.30 sıralarında kontr-gerilla tarafından Tapu ve Kadastro Müdürü olan Adil Bayık adlı yurtsever katledildi. Bu yurtsever insan yıllardan beridir Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine sempati duymakta ve bu yolda elinden gelen tüm çabaları fedakarca sergilemekteydi. Aynı zamanda halk tarafından sevilen, sayılan bir kişiliğe sahipti. Bu nedenle Türk devletinin katletmek için onu seçmiş olması anlaşılırdır.

12 Eylül öncesinde partimizin feodal-aşiretçi yapıya karşı Hilvan ve Siverek'te verdiği mücadelenin başarıyla sonuçlandığı, Hilvan'daki Süleymanlar aşiretinin mücadeleye kazandırılıp yurtseverleştirildiği bilinmektedir. Yurtsever insan Adil Bayık da Hilvanlı olup bu aşirettendir. Ancak bu aşiretçilik aşılmış olup yurtsever özün kazanıldığı bir gerçektir.

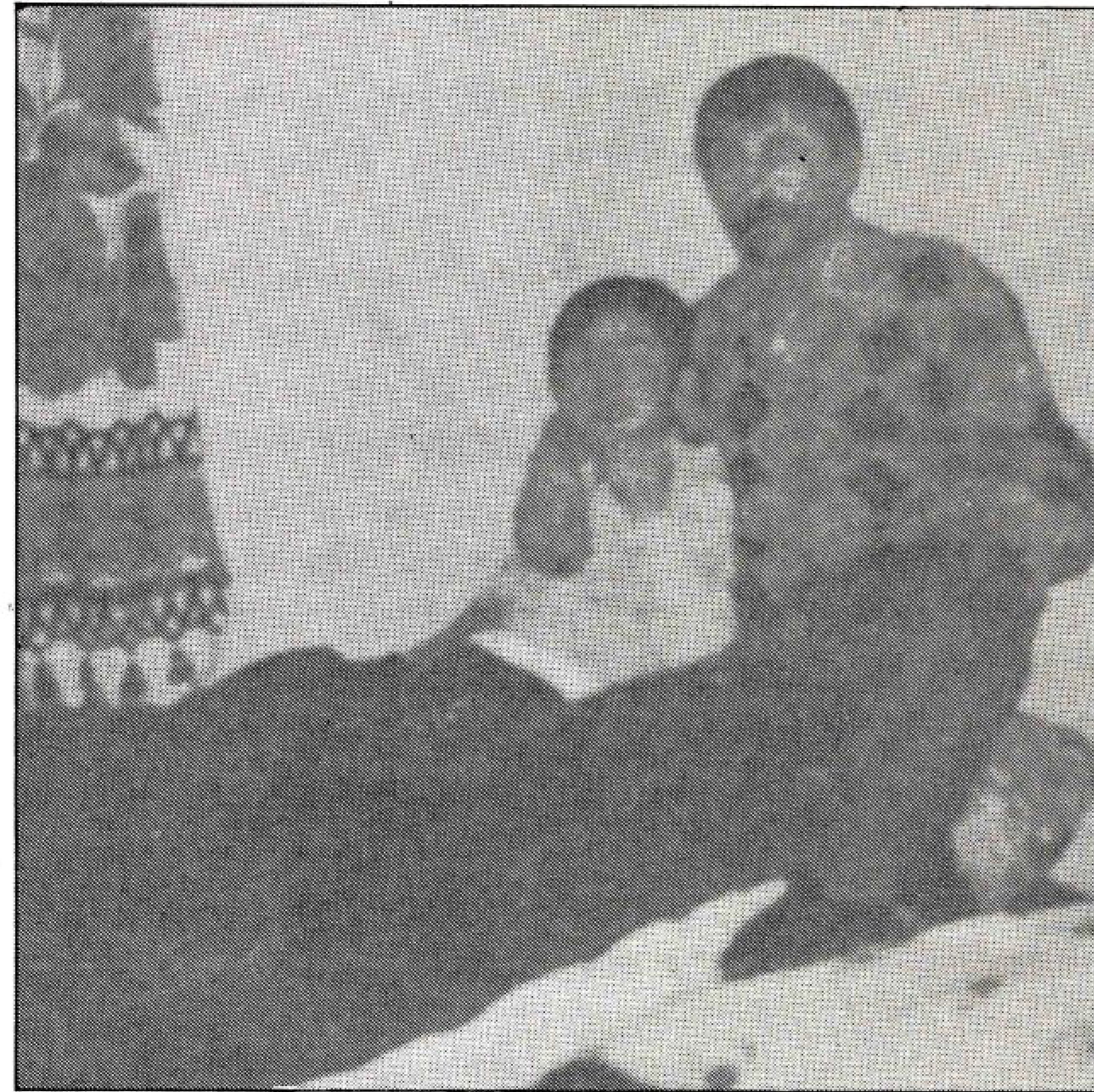
Türk devleti halkımızın ulusal kurtuluş mücadelesi karşısında girdiği çözümsüzlüğü halkımızı yeniden bölme, birbirine kırdırtma, eski aşiretçilik, mezhepçilik gibi çelişkileri yeniden ortaya sürmeyle gidermek istiyor. Bu amaçla son günlerde birçok katliam gerçekleştirdi.

İşte yurtsever Adil Bayık'ın katledilmesi, ardından cenazesinin ailesine baskı yapılarak gece saat 24.00'te törensiz gömdürülmesi ve katilleri olan kontr-gerillayı temize çıkarmaya çabalaması bu amaçladır.

Halkımızı düşmanın bu tür yönelim ve oyunlarına karşı uyanık olmaya, kontr-gerillanın katlettiği insanlarımıza sahip çıkmaya ve şehit Adil Bayık adlı yurtsever insanımızın anısına layık tarzda mücadeleyi yaygınlaştırmaya çağırıyoruz. Hilvan, ulusal kurtuluş mücadelemizin ilk filiz verdiği alanlardan birisi olup, bu anlamda kitle gösterilerinin ve halkın öz iktidar organlarının ilk denemelerinin de geliştirildiği alanlarımızdandır. Yurtsever Hilvan halkının bu bilinçle hareket ederek düşmanın tüm oyunlarını boşa çıkartacağı ve direniş kalelerinden olan bu yöremizi de serhildanlarla donatarak üzerinde düşmanın hesap yapmaya çalıştığı değil, aksine düşmana mezar olacak bir düzeye ulaştıracağı inancımız ve beklentimizdir.

14.1.1992

PKK Avrupa Temsilciliği

Nisêbîn'de Hayrettin ÇETİN'in cenaze töreninde yaşanan barikat savaşında tankın altında kalarak sakatlanan çocuk

Kontr-gerilla tarafından katledilen yurtsever Hayrettin Çetin'in annesi:

"ŞU GÖRDÜĞÜNÜZ ONURLU ÖLÜMÜ BEN DE TERCİH EDİYORUM"

Nisêbin *(Berxwedan):* Mêrdin'in Nisêbin ilçesinde 18 Aralık günü kontr-gerilla tarafından katledilen 28 yaşındaki belediye işçisi yurtsever Hayrettin Çetin'in annesi Mence Çetin, *"Oğlumuz ülkesi için şehit oldu, şimdi bir Hayri'nin yerine binlerce Hayri var"* diyor ve şunları ekliyor: *"30 bin kişi benim oğlumun şahsında tüm ülke şehitlerine sahiplik ediyor. Düşman bizden birini öldürdükçe on binlerce kişinin yeşerdiğini görsün, görsün ki korksun. Bu yüzden kimseye Hayri öldü dedirtmem. Oğlum bize sık sık ülkemiz ve insanlarımız hakkında çeşitli şeyler söylerdi. Gerçi konuşmalarını tam olarak anlamıyordum; ama genel olarak bizlerin de onurlu dünya halklarının yanında yer alacağımızı, ülkemizde özgürce dolaşacağımızı, Kürt olduğumuzu, daha doğrusu insan olduğumuzu, gelenek ve göreneklerimizi rahatlıkla yerine getireceğimizi ve bu yolda da mücadele verildiğini, bu mücadelenin bizlere şimdiden bazı imkanları sağladığını ve nihai zaferin mutlaka ve mutlaka bizlerin olacağını söylerdi. Bu konuşmalarını çok iyi anlıyordum. Şimdi ise mücadele gerçekliğini bir bütün olarak daha iyi anlıyorum.*

Bakınız, oğlum gibi düşünen çok kişinin son zamanlarda devlet tarafından öldürüldüğünü sık sık görüyoruz. Bu nedenle oğlumu, dikkatli olması ve bu gibi düşmanların kurşunlarına hedef olmaması için sürekli uyarıyordum. Bu uyarılarım üzerine bana, 'Haklısın ana, tedbir almak elbette güzel bir şeydir' derdi.

Bu vesileyle tüm yurtsever insanlarımıza sesleniyorum. Bu tür olaylar karşısında dikkatli olmalı ve radikal çözümler bulmalıdırlar."

Oğlunuzun şehit edilmesine üzülüyor musunuz, sorumuza Mence ana, *"Oğlumun öldürülmesine elbette sevinmedim. Ama madem ki şöyle veya böyle hepimiz öleceğiz, şu gördüğünüz onurlu ölümü doğrusu ben de tercih ediyorum. Oğlumun cenazesinde onlarca bayrağımız taşındı. Bu da Hayri'nin ülkesine ve halkına layık olduğunun ifadesidir. Böyle bir oğlu yetiştirdiğim için gururlanıyorum. Her şey ülkemiz ve halkımıza feda olsun. Biz bu ülke için daha çok şehit vereceğiz, buna hazır olduğumuzu tüm dünya duysun"* cevabını veriyordu.

Gerilla ve halk eylemliliğinin içiçe işlendiği Mêrdîn'den

DÖRT BİR YANA SELAM

Serîhildanlar diyarı Mêrdîn'de gerilla ve halk eylemliliği bütünleşerek yoğunlaşıyor

Mêrdin *(Berxwedan):* 1 Ocak akşamı saat 18.15 sularında gerillalar Kosar (Kızıltepe) şehir merkezine bir baskın düzenleyerek tüm düşman kurumlarını roketatar ve otomatik silahlarla taradılar. Gerilla saldırısı sonucu binalarda büyük hasar meydana geldi. Baskının ertesi günü de gerillaya bağlı milislerce saat 13.00 sularında Kosar orduevine bomba yerleştirildi. Bombanın patlamasıyla orduevinde büyük çaplı hasar meydana gelirken, bazı askerlerin de yaralandığı bildirildi. Aynı orduevine iki hafta önce de bomba konulmuştu.

7 Ocak günü ise Nisêbîn şehir merkezinde düşmana ajanlık yapan İbrahim Kızmaz adlı öğretmen öldürüldü. Kendisine ateş edilince 7 yaşındaki bir çocuğu kendisine siper yapan bu şahıs, çocuğun ölümüne de sebep oldu. Bu şahsın Hizbullah maskesi adı altında faaliyet yürütenlerin başı olduğu ve bir gün önce bir evde yapılan toplantıda, *"Ajan faaliyetlerden vazgeçilip halktan yana tavır alınmalıdır"* diyen bir arkadaşını bıçakladığı da belirtiliyor.

Midyad *(Berxwedan):* 7 Ocak akşamı ajan faaliyetlerinden dolayı, Midyad Nüfus Müdürü Edip Demir ölümle cezalandırıldı. Bu kişinin, daha önce birkaç kez uyarıldığı halde faaliyetlerinden vazgeçmediği için cezalandırıldığı bildirildi.

Direniş, kontr-gerillayı kaçırttı

Kerboran *(Berxwedan):* 5 Ocak günü Kerboran'da sömürgeciler tarafından gözaltına alınan 2 köylünün serbest bırakılması için 2 bin 500 kişinin katıldığı bir protesto yürüyüşü düzenlendi. Gözaltına alınanların derhal serbest bırakılmasını isteyen halkın bu sahip çıkışı karşısında sömürgeciler gözaltına aldıkları köylüleri serbest bırakmak zorunda kaldılar. Sömürgeciler, yedikleri bu darbeyi içlerine sindiremeyerek, çeşitli entrikalara başvurdular.

Bunlardan biri, son seçimlerdeki milletvekili adaylarından Mecit Çelebi'ye yönelik olarak gerçekleştirilmek istenir. 8 Ocak günü milletvekili adayı Mecit Çelebi'nin evine gelen kontr-gerilla mensupları kapıyı çalarlar. Mecit Çelebi'nin, *"Kimsiniz"* sorusuna kapıdakiler, *"Biz taburun askerleriyiz"* diye cevap verirler. Çelebi, bunun üzerine tabura telefon ederek, *"Askerler sizin midir?"* diye sorduğunda, taburdakiler, *"Bizim askerlerimiz değildir"* cevabını verirler. Bunun üzerine Mecit Çelebi, halktan yardım ister. Halk hemen yardıma gelerek askerlerle çatışmaya girer. Çıkan çatışma sonucunda 3 asker giyimli şahıs yaralanır. Yaralanan şahıslar diğer bir TC ordu gücü tarafından kurtarılır. Bu şahısların kontr-gerilla elemanları oldukları bildirilmektedir.

11 Ocak günü de kontr-gerilla katliamlarını protesto etme amacıyla tüm Kerboran esnafı kepenk kapattı. Öğrenciler okulları boykot etti, araçların kontakları açılmadı. Gece boyunca da halkın silah atışları yaptığı bildirildi.

Gerillanın serîhildanlara selamı

10 Ocak günü Mehsert (Ömerli) ilçesine bağlı Harbê köyü yakınına gerillalar tarafından döşenen mayına çarpan bir TC birliğinden 10 asker öldü, 6'sı da yaralandı. Son dönemlerde TC ordu gücünün sık olarak kullandığı bu yolu tespit eden gerillalar basmalı mayın döşediler. Her gün ölüm korkusuyla tir tir titreyen düşman gücü, 10 Ocak günü bastığı mayınla ölümle kucaklaştı. Eylemin kitle eylemliliğinin yoğunlaştığı günlerde gerçekleştirilmesi ise ayrı bir anlama sahiptir. Düşman her zaman olduğu gibi bu kez de kayıplarını gizledi.

Hezex'te PKK'nin13. kuruluş yıldönümü kutlamaları - Yeniden doğuş bayramı Foto: Berxwedan

HEZEX MEKTUBU

"Artık karanlık günler geride kaldı"

11 Aralık 1991 tarihinde Hezex'ebağlı Xendûk (Çukurlu) köyünde köy muhtarı **Agit** ile aynı köyde oturan **İbrahim** kardeşimiz kontr-gerillalar tarafından katledildi. Kontr-gerillalar yapmış oldukları olayları başkalarının boynuna yıkmak için çeşitli kıyafetler giyiyorlar. İşte bu olay da, daha önce yapmış oldukları olaylara benziyor. Bazen bakıyoruz dinci kıyafetine giriyorlar, bazense sivil. Olayı düzenleyip başkalarını suçlamak için çeşitli şantajlar yapıyorlar.

Ama bunların hepsi Hezex halkına vız gelir. Hezex halkının nasıl birleşerek suçluyu ortaya çıkardığını tüm dünya görüyor. Herkes, Hezex halkının artık devletin bu oyunlarına gelmeyeceğini duysun. Bundan böyle onlar melek kılığına girseler de bizleri kandıramazlar. Eskiden oluyordu denebilir. Ama artık o karanlık günler geride kaldı. Yurtsever arkadaşlarımızı şehit ettikleri sırada, onları mağaraya taşıdıklarını gören çobanlar, hemen o yöne doğru koşmaya başladılar. Kendilerini farkeden katiller, çareyi kaçmakta buldular. Daha sonra cesetleri Hezex ilçesine getirdiler. Cesetlerin Hezex'e ulaşması 24 saati geçti.

Şehit olan kardeşlerimizi karşılamak için bütün Hezex halkı şehitliğe doğru yürüdü. Yaklaşık 15 binin üzerindeki halk hüzünlü bir şekilde bekledi. Yediden yetmişe herkes bu yürüyüşe katıldı. Dükkanlar açılmadı, öğrenciler okulları boykot etti, taşıtlar stop edildi, memurların büyük bölümü eyleme katıldılar.

Xendûk köylüleri, şehitleri Hezex'e getirinceye kadar çevre köylerden de büyük bir halk topluluğu gelmişti. Daha sonra şehitleri Hezex'in 3 km kadar uzağındaki şehitliğe götürdüler. Hezexliler de burada toplanmıştı. Şehitlerin üzerine adeta sel gibi Kürdistan bayrakları yağdı. Kesk û sor û zer çiçeklerle bezendi. Şehitler gelir gelmez **"Şehîd namirin"**, **"Kürdistan faşizme mezar olacak"**, **"Biji Kurdistan"**, **"Yaşasın Türk ve Kürt halklarının kardeşliği"**, **"Biji serxwebûn û azadî"**, **"Biji PKK"**, **"Biji Serok"**, **"Biji yekiti"** sloganları haykırıldı. Tüm halk bu sloganları hep birlikte söyleyerek Hezex'i inlettiler. Unutmadan ekleyeyim, şehitliğe doğru getirilen şehitleri karşılamak için bir dakikalık saygı duruşunda bulunulduktan sonra, Kürt marşı "Ey Raqip" büyük bir topluluk tarafından okundu. Ardından şehitlerle birlikte otopsi için tekrar Hezex şehir merkezine yürüdük. Sıralar halinde ve kolkola girerek birbirimize kenetlendik. Her zaman olduğu gibi Parti bayrağı, Kürdistan bayrağı ve APO'nun posteri en önde taşınıyordu. Bunların hemen arkasında SHP Ankara Milletvekili Selman Kaya, Şırnak Milletvekili Selim Saddak ve Mardin Milletvekili Ali Yiğit yürüyordu. Topluluğun önü Hezex şehir merkezinde iken arkası 3 km uzaklıktaydı ve hala şehitlikteydi. Halk milisleri, askere taş-sopa vd. şeylerin atılmaması için çalıştılar.

Şeyh Hasan Camii'nde şehitlerin cesetleri otopsi yapılıncaya kadar çeşitli konuşmalar yapıldı. Şiirler, marşlar okundu. Milletvekillerinin konuşmalarından sonra bayraklar ve APO'nun fotoğrafları arkasında milletvekilleri önde halk arkada elele kenetlenmiş şekilde yürümeye devam ettiler. Emniyet binasının önünden geçtiğimiz sırada halkın tümü varolan tüm gücüyle **"Kürdistan faşizme mezar olacak"** sloganını atarak, orada bulunan timleri ve polisleri adeta çıldırttı. Sol kollarımızı havaya kaldırıp sert yumruk oluşturarak onlara doğru sallıyorduk. Onlar sadece seyrediyorlardı. Gerillalar da cenaze törenine katılmışlardı. Şehir çıkışında tekrar geriye döndük ve emniyetin önüne gelince özel timlere karşı yine **"Şehitlerimiz ölmez"**, **"Mazlumlar, Kemaller, Hayriler, Denizler, Ferhatlar, Agitler, Abidinler ölmez"**, **"Vur gerilla vur, Kürdistan'ı kur"** vb. sloganlar attık. Buna karşı güvenlik güçleri hiçbir müdahalede bulunmadılar, seyirci kaldılar.

Daha sonra yine caminin yanına geldik. Yaklaşık yarım saat daha sloganlar atıldı, siyasi konuşmalar yapıldı, gençler tarafından çeşitli marşlar okundu. O sırada şehitlerin tabutları çıkarıldı. Tabutların üzerine yine bayraklar örtüldü.

Ardından tekrar şehitliğe doğru yürüdük. Burada köylüler, onları kendi köylerinde gömeceklerini söylediler. Orada yaklaşık 20 traktör ve 5 büyük arabanın içi insan dolup köye doğru harekete geçti. Akşama doğru geri dönen halk, önce şehitlerin anısına bir dakikalık saygı duruşunda bulunduktan sonra, "Ey Raqip" marşını okudu ve dağıldı.

Ayrıca, halk hala Mikail kardeşimizin taziyesine geliyor.

☆

YALANCININ MUMU

Türk devleti geçtiğimiz günlerde yeni bir Kürdistan seferi düzenledi. Bölgeyi komandolaştırma çerçevesi içinde adeta yeni bir işgal, saldırı ve talan furyası başlattı. Yanına Amerikan tipi helikopterleri de alarak savaş uçaklarıyla Botan ve Direniş Üçgeni'ndeki dağlara günlerce bomba yağdırdı. Kendine bağlı basın-yayın araçlarını devreye sokarak amacı doğrultusunda yalan haberlerle kamuoyunun psikolojisiyle oynamaya çalıştı.

Ancak kazın ayağı öyle değildi. Yalancının mumu yatsıya kadar yandı ve ondan sonra gerilla kaynaklarından ve olayları yakından takip eden yöre halkından doğru bilgiler gelmeye başladı. TC'nin uçak, helikopter ve komandolarla gerçekleştirdiği saldırı tam bir fiyaskoyla sonuçlanmıştı. Nitekim bu gerçek açığa çıkınca, devlet yetkilileri ve askeri çevreler de kendi yalanlarını kabullenmek ve zayıflıklarını büyük bir üzüntüyle dile getirerek, "Maalesef tek gerilla bile vuramadık" demek zorunda kaldılar.

Tüm bunlar bir kez daha gösteriyor ki, Türk özel savaşı halkımızın ordusu karşısında acizlik ve çaresizlik içindedir. Elbette bu çaresizliğini giderebilmenin yollarını arıyor. Ama bunu nasıl yapabileceğine dair de bir tıkanıklığı yaşıyor. İşte bu noktada kış koşullarından ve teknik üstünlüğünden yararlanmak istiyor. Gerçi bu, denemediği bir yol değildir. Ancak ilk kez bu denli kapsamlı ele alıyor ve yedeğine Amerikan helikopterleriyle değişik bomba çeşitlerini alıyor. Bu değişik bomba çeşitlerinin de kimyasal zehirli olduğu gittikçe kesinlik kazanıyor.

Onca tankı, topu, askeri olan bir devlet eğer çareyi savaşı kuraldışı yürütmekte görüyorsa, bu onun güçlülüğünü değil, elbette aksine güçsüzlüğünü gösterir.

Bir kez gerilla 1991 yılında savaş taktiğinde bir ivme kazandı. Gerçekten de niteliksel bir sıçrama yaptı. İşte TC'yi korkutan da budur. Bu nitelik kazanan gerilla, 1992 yılını Türk ordusunun Kürdistan'dan kovulacağı bir yıl haline getirecektir. Bu nedenle Türk ordusu bahardan itibaren savaşı devam ettirebilmek için karşısında güçlenmiş bir gerilla değil, aksine zayıflatılmış bir gerilla görmek istiyor. Çünkü mevcut gerillayla bile başedemiyor. İşte bunun en açık örneği en son Şirnex kırsalında ve Müş-Amed-Çewlik üçgeninde yaşanan gelişmelerdir.

Yeni kurulan hükümet ne kadar "demokratikleşme"den bahsederse etsin, gerillayı ezme planları bunun dışındadır. "Halka şefkat, gerillaya imha" onların deyimleri ve arzularıdır. Tabii sözünü ettikleri halk da Kürdistan halkı değil, Kürdistan'da mücadele dışı kalan, düşürülmüş, işbirliğine açık kesimlerdir. Mücadele içindeki halka da bakış açıları gerillalara bakış açısıyla aynıdır. Demek ki, planlarında direnişçi tüm Kürdistan halkını imha etme vardır. Ancak bunun için önce gerillanın etkinliğinin kırılması ve zayıflatılması gerekir.

İşte geçtiğimiz günlerde -7 Ocak gününden itibaren- Türk savaş uçakları F-104 ve F-16'lar ile Botan dağlarındaki gerilla kamplarına yönelik büyük bir bombardıman başlattı. Dağlarımıza tonlarca bomba yağdırıldı. Apaçi ve Kobra helikopterleriyle de indirme ve tarama denemelerine girişildi. Ancak düşmanın unuttuğu Kürdistan gerçekliği onu bir kez daha hayal kırıklığına ve bozguna uğrattı. Bir kez Kürdistan'ın coğrafyası -özellikle de Botan coğrafyası- çok sarp ve ulaşılması güçtür. Ayrıca, burası kışın en çok kar yağışına tanık olan bir alanımızdır. Şu durumda bile orada iki metreyi aşkın kar bulunmaktadır. Bir kez, Türk devletinin ordu gücü bu karda savaşacak güç ve inançta değildir. Bu yönlü eğitimleri de yoktur. Sözünü ettikleri kar komandoları zaten sarp arazilerde işlevsiz kalmaktadırlar. Gerillalar ise daha ilk günden beri o doğa koşullarıyla içiçe büyümüş, onun içinde pişmişlerdir. Coğrafya ne kadar sarp olursa, gerilla için o kadar zevkli ve güvenilirdir. Kaldı ki bu yıl tüm Kürdistan sathında gerilla kış koşullarına göre bir konumlanmayı esas almıştır. PKK'nin 4. Ulusal Kongresi kararları doğrultusunda böylesi bir konumlanmaya giden gerilla, erzakını, lojistik vb. ihtiyaçlarını, eğitim ve savaşım olanaklarını önceden tamamlayıp kış koşullarında da aynı alanda kalabilecek ve savaşımını sürdürebilecek bir şekilde konumlanmaya gitmiştir.

Şüphesiz bu durum bazı yönleriyle yeni bir gelişmedir ve mücadelenin ileri boyutunu işaret etmektedir. Önceki yıllarda kışın belli bir gerilla gücü cephe gerisine çekilmekte ve eğitime alınmaktaydı. Ancak bu durum aşıldı ve artık cephe gerisine gerilla gücü çekmeye gerek kalmadığı gibi, aksine boyutlanan katılımların kış koşullarında bile ülke zeminine aktarılması koşulları ve olanakları yaratıldı. Bu nedenledir ki, zorlu kış koşullarında bile gerilla eylemlerindeki artış ve süreklilik seyri kendini korumaktadır. Dolayısıyla düşmanın ürküntüsü bu noktadadır. Gerillanın kış koşullarında da mevzilerini koruması ve üstelik geliştirmesi TC'nin sonu anlamındadır. Sonunu gören her varlığın çılgınca bir saldırganlığa soyunması anlaşılır olduğu gibi, TC'nin son saldırıları da anlaşılırdır.

Zaten düşmanın Amed-Müş-Çewlik Direniş Üçgeni üzerindeki emelleri bilinmektedir. Orada bir deneme-sınama geliştirmek istiyor. Bir yandan halkı katlederken, bir yandan da gerillayı darbelemeye çalışarak, halkımıza PKK öncesi isyanları yaşatmak ve bu yolla yeniden köleleştirilmiş Kürt tipine dönüşü sağlamak istiyor.

Türk devleti bunu ne kadar başarabilir?

Bestan ve Cûdî'ye yönelik saldırılarında bunu başaramayacağını gerillalar ispatladılar. Öyle basında günlerce işlendiği gibi gerillaya kayıp verdirildiği değil, aksine kendisinin kayıpla döndüğü bir gerçektir. Gerillalar tarafından bir savaş uçağı, bir helikopter düşürülmüş ve Türk bayrağına sarılı asker cenazelerinin dağdan şehire indirildiğini halk gözleriyle görmüştür. Bu durum gerillanın Kürdistan'da bundan böyle kış koşullarında da mücadeleyi boyutlandırabileceği ve düşmana ağır darbeler vurabileceği anlamına gelir. İşte bu nedenle gerilla mücadelesi ileriye yönelik güçlü bir adım daha atmış bulunmakta ve bu adım halk ordusunun inşasında büyük deneyim ve kazanım olmaktadır. Yapılması gereken, halkımızın tüm olanaklarıyla gerillaya sahiplik etmesini daha ileri boyutlarda sürdürmesi, serihildanlarını yaygınlaştırarak gerillanın yükünü hafifletmesidir. Bu temelde bahara ulaşan bir gerilla karşısında Türk ordu gücünün tutunması olanaksızlaşır ve etkin darbelerle Kürdistan'dan adım adım kovulması gündemleşir.

Gerilla mücadelemiz karşısında zaaflı olan Türk ordu gücü şimdiden bazı durumları örtbas etme ve kamuoyundan gizlemeye çalışmaktadır. Eskiden beri kayıplarını açıklamaktan çekindiği gibi, son dönemde askerlerin esir alınmalarında görülen tırmanışın ürküntüsüyle kendisinin esir aldığı gerillaları açıklamamaya başlamıştır. Bunun bir örneği Mazra (Elazığ)'ya bağlı Dep (Karakoçan)'te yaşandı. Bir ihbar sonucu esir aldığı üç gerilla hakkında hiçbir açıklamada bulunmadı. Çünkü açıklamada bulunursa onları katledemeyeceğinin pekala bilincindedir. Eskiden beri çatışmalarda sağ olarak ele geçirebileceği gerillaları katlediyordu. İşte şimdi sağ olarak ele geçirdiklerini de bu katliam kapsamına alabilmek için isimlerini açıklamayarak gizli tutuyor. Bu da onun ulusal kurtuluş mücadelemiz ve güçlerimiz karşısında ne kadar tahammülsüz ve kindar olduğunun göstergesidir. Dolayısıyla TC'nin faşist ve şovenist içyüzünün tüm maskeleme çabalarına karşın daha da açığa çıkması ve bu anlamda ölümünün yakınlaşmasıdır.

TC, beyhude bir çırpınışla "Kış operasyonu"na devam ediyor

Newroz korkusu

TC, Botan'a askeri yığınakları yoğunlaştırarak binlerce komando ve zırhlı araç sevkediyor. Sadece Pasûr (Kulp) ilçesine 10-11 Ocak günleri 5 binin üzerinde komando yerleştirilirken, Cûdi, Herekol, Bestan, Elmadağı, Kela Sor, Girê Xane, Çemê Mezin, Pasûr, Dara Hênê ve Mûş bölgelerindeki dağlar savaş uçakları ve helikopterlerce günlerce bombalandı.

1 düşman helikopteri düşürüldü, 9 asker öldürüldü, 6 korucu esir alındı

Berxwedan Haber Merkezi

Gerilla eylemlerinin kış ayları boyunca yoğun bir şekilde devam etmesi TC devletini çıkmaza soktu. Gerillanın ağır darbeleri karşısında iyice sarsılan Türk devleti, son günlerde Kürdistan'ın tüm stratejik alanlarına çok sayıda komando birlikleri ve zırhlı araç sevkiyatına başladı. Bunun yanısıra hava kuvvetlerine bağlı F-104 ve F-16 savaş uçakları ile Apaçi ve Kobra helikopterleriyle Kürdistan'ı bombalıyor.

7 Ocak günü sabah saatlerinde başlatılan hava operasyonunda öncelikle Botan bölgemizde bulunan Cûdi, Herekol, Bestan ve Elmadağı yoğun bir bombardımana tutuldu. 8 Ocak günü hava saldırılarını daha da yoğunlaştıran sömürgeci güçler, karadan da çeteleri göndererek gerillaların yerlerini tespit etmeye çalıştı. Herekol dağı çevresinde gerillalar, keşif amacıyla gönderilen çeteleri pusuya düşürerek 6 çeteyi esir aldı. 8 Ocak günü öğleden sonra ise Bestan mıntıkasına indirme yapmak isteyen bir TC helikopteri gerillalarca düşürüldü. Helikopterin düştüğü günün akşamı TC yetkilileri, "50 gerillayı vurduk" tarzında yalan haber yayarak kendi yenilgilerini gizlemeye çalıştılar.

Bölgeye şehirlerarası büyük yolcu otobüsleriyle asker aktarılırken, askeri TIR'lar, kariyer, top ve zırhlı araçlar taşınmaktadır. Kürdistan'a yoğun asker ve cephane sevkiyatını gizlemeyen genelkurmay yetkilileri yığınağın Olağanüstü Hal Bölge Valiliği'ne bağlı Özel Kolordu Komutanlığı tarafından koordine edildiğini de gazetelere verdikleri açıklamalarda belirttiler.

Sadece Pasûr ilçesinde 5 bini aşkın komando ve çok sayıda zırhlı aracın bekletildiği öğrenildi.

Şimdiye kadar TC'nin askeri yığınak yaptığı merkezlerin başında, Amed, Êlih, Şirnex, Girgê Amo, Hezex, Hênê, Mêrdin, Sêrt ve Çolamerg geliyor. Askeri yığınağın yapıldığı yerler birer tugay görünümü almış durumdadır. Son bir hafta içinde Girgê Amo (Silopi) ilçe merkezinde bulunan jandarma ilçe komutanlık binasına 25 adet kariyer ve 300'e yakın çeşitli top ve zırhlı araç yerleştirildi.

Ayrıca, daha önce trenlerle gönderilen askeri araç ve personelin Êlih ve Amed havaalanlarında bekletildiği, ancak son saldırılarla birlikte bunların şehir merkezlerine aktarıldığı ve bir kısmının reolarla Mêrdin ve Sêrt'e sevkedildiği öğrenildi.

9 Ocak günü de Cûdi dağı TC uçaklarınca yoğun olarak bombalanırken, Mûş-Amed-Çewlik üçgenindeki dağlarda da bombalama yapıldı. Herekol'da düşürülen helikopterin içindeki 9 askerin öldüğü, Şirnex'e TC bayrağına sarılı tabutların getirilmesiyle doğrulanırken, TC'nin kayıplarının daha da büyük olduğu, ancak gizlendiği belirtiliyor.

Gerilla kaynaklarından aldığımız bilgilerde ise hiçbir gerillanın burnunun dahi kanamadığı, TC'nin, "50 gerillayı öldürdüm" iddiasının tamamen propaganda amaçlı ve kayıplarını gizleme çabalarından kaynaklandığı belirtildi.

TC yetkilileri operasyonun kış boyunca devam edeceğini söylüyorlar. Kürdistan halkı bütün bunların kendisini tahrik ederek elverişsiz hava koşullarında hazırlıksız bir ayaklanmaya yöneltmek ve ardından kitle katliamlarına girişme planlarının bir parçası olduğunu belirterek, TC'nin yaklaşan Newroz'la birlikte daha da yoğunlaşacak gerilla ve halk eylemliliğinden oldukça ürktüğünü ve en azından kış aylarında gelişmelere ket vurmayı hedeflediğini, son günlerde içine girmiş olduğu çabaların bu yönelimini kanıtladığını vurguluyor.

Düşman, tüm Kürdistan'ı askeri karargaha dönüştürüyor

Basına ve kamuoyuna açıklama

Geçtiğimiz son haftalardan beri Türk ordusu Kürdistan'ın Diyarbakır, Muş ve Bingöl üçgenine olağanüstü boyutlarda askeri yığınak yapmakta ve binlerce komando askeri, savaş uçağı ve helikopter devreye sokarak, karadan operasyon, havadan bombardıman geliştirmektedir.

Türk devletinin bu girişimden amacı; zorlu kış koşullarından yararlanıp, teknik imkanlarını da kullanarak Kürdistan halkının özgürlük ve bağımsızlık direnişini kana boğmak, katliam ve imhaya uğratarak darbelemektir. Böylelikle kış koşullarını kendi lehine çevirerek, Partimiz PKK'nin 1992 hamlesini boşa çıkarmayı hedeflemektedir.

Bu amacı doğrultusunda Türk devletinin katliam politikasının hedefinde her ne kadar gerillalar gözüküyorsa da, esas yönelimi yurtsever halkımıza ve onun direnişlerine yöneliktir.

Örneğin; Diyarbakır'dan Muş'a ve Bingöl'e dek tüm yollarda askeri araçlara, panzer ve toplara rastlamak mümkündür. Sadece Kulp'a beş bin komando ve çok sayıda zırhlı araç sevkiyatı yapılmıştır.

TC'nin Ocak, Şubat ayları içerisinde bu askeri sevkiyat ve bombardıman ile Kürdistan'da çaplı bir katliam gerçekleştirmek istediği açıktır. Nitekim bunun ilk denemelerini Diyarbakır'da ve en son Lice ve Kulp'ta yapmış, halktan onlarca insanı katletmiş, yüzlercesini yaralamıştır.

Tüm özel savaş güçleriyle yüklendiği halde ARGK karşısında varlık gösteremeyen Türk ordusunun teknik ve sayısal üstünlüğünü ortaya koyarak, kış koşullarında bir imha ve sindirme hareketi geliştirmek istediği açıktır. Son üç gün içinde bu amaçla Şırnak'ın Bestler, Herekol çevresi ve dört noktasında, ayrıca Kulp, Muş ve Genç'te dağlık kesimleri bombalamaya başlamıştır. Bu bombardımanla birlikte karadan komando birliklerini de harekete geçirmiştir. Ve Şırnak'ın kuzeyindeki dağlık Bestler kesiminde Türk ordu gücüyle ARGK gerillaları arasında çatışma çıkmış, bu çatışma sonucunda bir helikopter düşürülmüş, dokuz asker öldürülmüş, altı köy korucusu da yakalanmıştır.

Savaş uçakları ve puma ile kobra helikopterleri kullanılarak gerçekleştirilen bu bombardımanda Türk devletinin napalm, fosfor vb. kimyasal etkili silahlar kullandığı da anlaşılmıştır.

Bir yandan "demokratikleşme" ve "Kürt realitesini tanıma" kavramlarından söz ederken; diğer yandan halkımızı katleden, insanlarımızın üzerine kurşun yağdıran ve dağlarımızı bombalayan TC'nin ne kadar sahtekar, aldatıcı ve insanlıkdışı olduğu bir kez daha gözler önüne serilmiştir.

Türk devletinin bu denli sinsi ve vahşiyane politikasına karşı Kürdistan halkı ve yiğit ordusu ARGK kenetlenerek karşılık vermeye ve tarihin en güçlü direnişini göstermeye muktedirdir.

Ordu gücümüz ARGK, Kürdistan'ın her alanında kış koşullarına uyum sağlayacak tarzda konumlandırılmış olup Türk ordusunun tüm yönelimlerini boşa çıkartacak; hatta Şırnak örneğinde olduğu gibi üstelik darbeleyebilecek bir konumda ve güçtedir.

Biz, dünya ilerici, demokratik kamuoyunu ve insan haklarından yana olan tüm kurum, kuruluş ve devletleri Türk devletinin bu imha ve katliam politikalarına karşı duyarlı olmaya ve Türk devletinin savaşı savaş kuralları içinde yürütmesi, kurallara uymayan silahları kullanmaması ve kitle katliamlarını gerçekleştirmemesi için gerekli insanlık görevlerini yerine getirerek Türk devletine karşı tavır takınmaya çağırıyoruz.

09.01.1992

PKK Avrupa Temsilciliği

ÊLİH MEKTUBU

Sömürgeci-barbar Türk ordusu Kürdistan'ın her tarafını cephaneliğe dönüştürüyor

Son dönemlerde gerek Êlih (Batman) gerekse Kürdistan'ın diğer tüm şehirleri faşist TC ordusunun cephane yığınağı haline getirilmektedir. Özellikle Körfez savaşının bitiminden sonra Êlih'teki askeri bölgelerde ve havaalanlarında çok büyük miktarda cephane yığınağı yapıldığı görülmektedir. Her gün yüzlerce 01 ve 06 (Adana ve Ankara) plakalı cephane yüklü TIR kamyonları Êlih'e gelerek cephaneleri boşaltmak için sıraya giriyorlar. Bu durum halen devam etmektedir.

Êlih'teki yurtsever halkımız, Êlih'in cephane yığınağı haline getirilmesine bir anlam verememekle birlikte, biricik askeri ve siyasi öncüsü olan PKK-ERNK ve ARGK'nin talimat ve önerilerine göre hareket ederek gayet temkinli davranmakta ve gelişmeleri yakından izleyerek TC'ye ve ordusuna karşı büyük bir nefret duymaktadır.

Sömürgeci-faşist Türk ordusunun başta Êlih olmak üzere Kürdistan'ın her tarafını cephane yığınağına dönüştürmesinin altında, hem elverişsiz kış şartlarını da kullanarak ARGK'nin kan pahasına kazandığı mevzileri geri alma ve hem de yurtsever halkımızı hazırlıksız yakalayarak kendiliğinden bazı isyanlara sevketme ve ardından bunları barbar bir şekilde bastırma planlarının olduğu giderek su yüzüne çıkıyor.

Bu arada Cûdi, Herekol, Kela Meme, Pasûr (Kulp), Licê ve Müş'taki dağlık alanlarda ARGK'nin elinde bulunan bölgeler, hem karadan hem de havadan bombalanmaktadır. Bu ortamdan yararlanmaya çalışan faşist düşman, Jandarma Asayiş Kolordu Komutanlığı'nı da Êlih'e taşımaktadır. Ki, Olağanüstü Hal Bölge Valiliği bünyesinde kurulan Jandarma Asayiş Kolordu Komutanlığı'nın Êlih'e yerleştirilmesi çalışmaları Körfez savaşından beri devam etmekteydi. Her gün yüzlerce askeri ve sivil TIR'larla getirilen cephanelerin Asayiş Kolordu Komutanlığı'nın kurulmasına bağlı olduğu ve bundan böyle Êlih Hava Üssü'nün de ikmal merkezi olarak kullanılacağı belirtiliyor. Yani, artık sömürgeci-faşist elikanlı Türk ordusu ve kurmayları, kirli özel savaşı bizim topraklarımızda koordine edip yönlendirecekler.

Ayrıca Êlih'te kurulan Jandarma Asayiş Kolordu Komutanlığı'nın kumanda merkezi ile hava üssünde, halkımızı ve ülkemizi bombalamak için kalkacak olan savaş uçaklarının korunması amacıyla yeraltında 4 metre derinlikte hangarlar yapıldığı belirtiliyor. Êlih'teki bu tesisler Türk-ABD ortaklığıyla yapılmaktadır. Jandarma Asayiş Kolordu Komutanlığı'nın kurulması için gerekli olan tüm teknik araç ve gereçler ABD tarafından gönderilmektedir.

Êlih Havaalanı'nda çalışan bir yurtseverin verdiği bilgilere göre Êlih Hava Üssü'ndeki yeraltı çalışmaları çok gizli olarak sürdürülmektedir. Kimi kaynaklar, söz konusu tesislerin ABD ve TC tarafından ortak kullanılacağını belirtiyorlar. Zaten ABD'nin Türkiye'yi ikinci İsrail haline getirme plan ve çalışmaları biliniyor.

Öte yandan, en son "Kış operasyonu" adı altında havadan ve karadan yapılan saldırı ve bombardımanlarda Êlih merkez kumanda üssü olarak kullanılmaktadır. Gerillaya karşı yapılan hava ve kara saldırılarında, Kayseri, Adana, Malatya, Elazığ ve Diyarbakır'dan Êlih'e getirilen askerler yer aldı. Bunların büyük çoğunluğu Kayseri ve Isparta'da komando eğitimi görmüş kuvvetlerden oluşuyor.

Kürdistan'ın her tarafına ve özellikle de sınır boylarına tankı, topu her türlü araç-gereç ve cephanesi ile bu güçlerin aktarılması, bunların artık Kürdistan'da kalıcılaşacağını da gösteriyor. Son bir hafta içerisinde Botan'a binlerce tank, top, kariyer, panzer vb. sevkiyatı yapıldı ve hala devam ediyor.

Sömürgeci-faşist TC'nin bu yığınakla neyi amaçladığı çok açıktır. Ama TC'nin hesaplayamadığı nokta, halkımızın coşkusu, engin fedakarlığı ve gerillasına, partisi PKK'ye olan bağlılığıdır. Halkımız, gerillasına sıkılan her kurşuna karşı topyekün karşı duracak ve sömürgeci-faşist Türk ordusunun "Kış operasyonları" da, diğer tüm operasyonlar gibi fiyaskoyla sonuçlandırılacaktır.

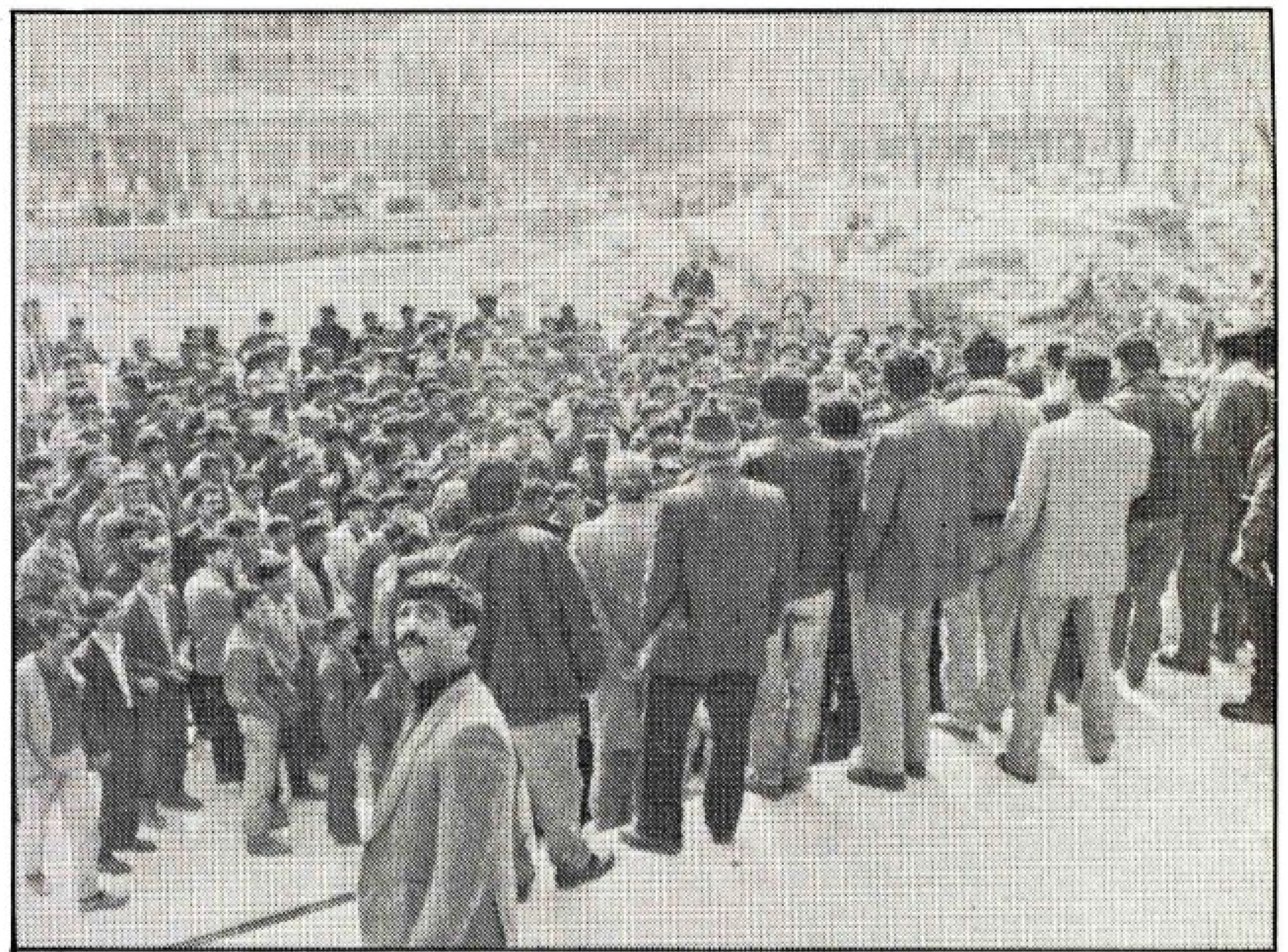
Bazarcix'ta pusu

Berxwedan Haber Merkezi

3 Ocak günü Gurrgum'un Bazarcix (Pazarcık) ilçesine bağlı Şaylan (Şallıuşağı) köyünde gerillaların kurduğu pusuya düşen araçta bulunan 1 binbaşı, 1 subay ve 5 asker öldürüldü. Alınan haberlere göre olay şöyle gelişti:

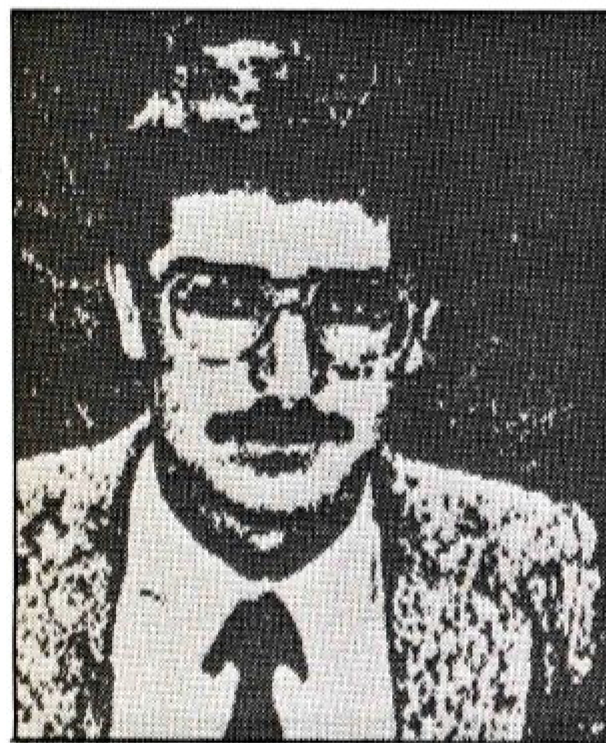
Şaylan köyüne gelen gerillalardan haberdar olan başka bir köyün korucuları, gerillaları pusuya düşürmek isterler. Gerillalar durumu fark ederek karşı bir pusu kurar ve 17 korucuyu esir alırlar. Esir aldıkları korucuları silahsızlandırdıktan sonra, "Gidin TC'ye haber verin" diyerek korucuları serbest bırakırlar ve köy yolunda pusu kurarlar. TC güçlerine durumu bildiren korucular, onlarla birlikte köyün dışına kadar gelirler, ancak köye girmeyi göze alamazlar. Düşman araçları belli aralıklarla köye doğru giderken, birinci araç pusu noktasını geçer, ancak gerillalar ateş açmazlar. Pusu noktasına gelen ikinci araca gerillalar roket atarak imha ederler. Askeri jipin içindeki Maraş İl Jandarma Alay Komutan Yardımcısı Binbaşı Hasan Tahsin Büyükçoban ve 1 subay ile 5 asker öldürülür. Düşmanın arkadan gelen araçlarının yardım istemesiyle olay yerine gelen helikopterler de çarpışmaya katılırlar. 3 saat süren çarpışma sonunda 1 gerillanın da şehit olduğu söylenmektedir.

Ayrıca aynı günlerde ARGK gerillalarının, Bazarcix'a bağlı Ağcalar köyü karakoluna da bir baskın düzenledikleri belirtilmektedir. Ancak düşmanın ölü ve yaralı sayısı hakkında kesin bilgi edinilemedi.

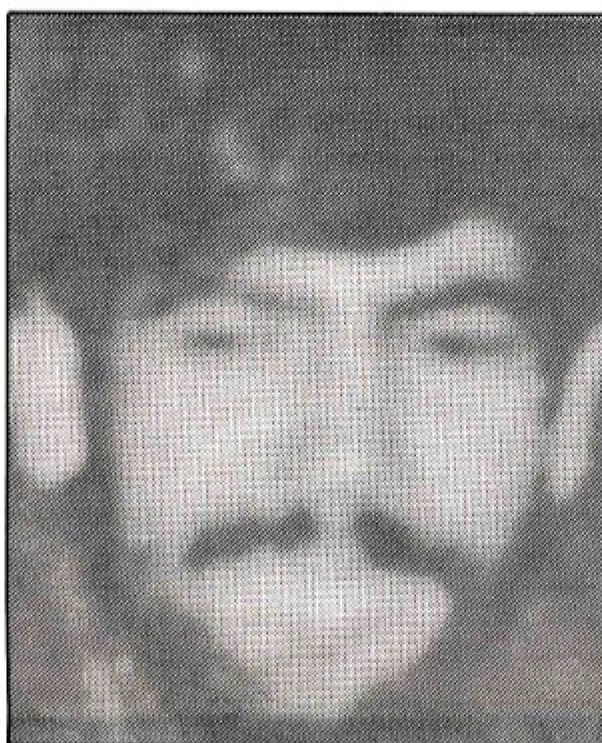

Farqîn'de sömürgeciliği protesto mitingi — Foto: Berxwedan

Erxenî kanla yıkandı

Erhan YERGİN (Zindan)

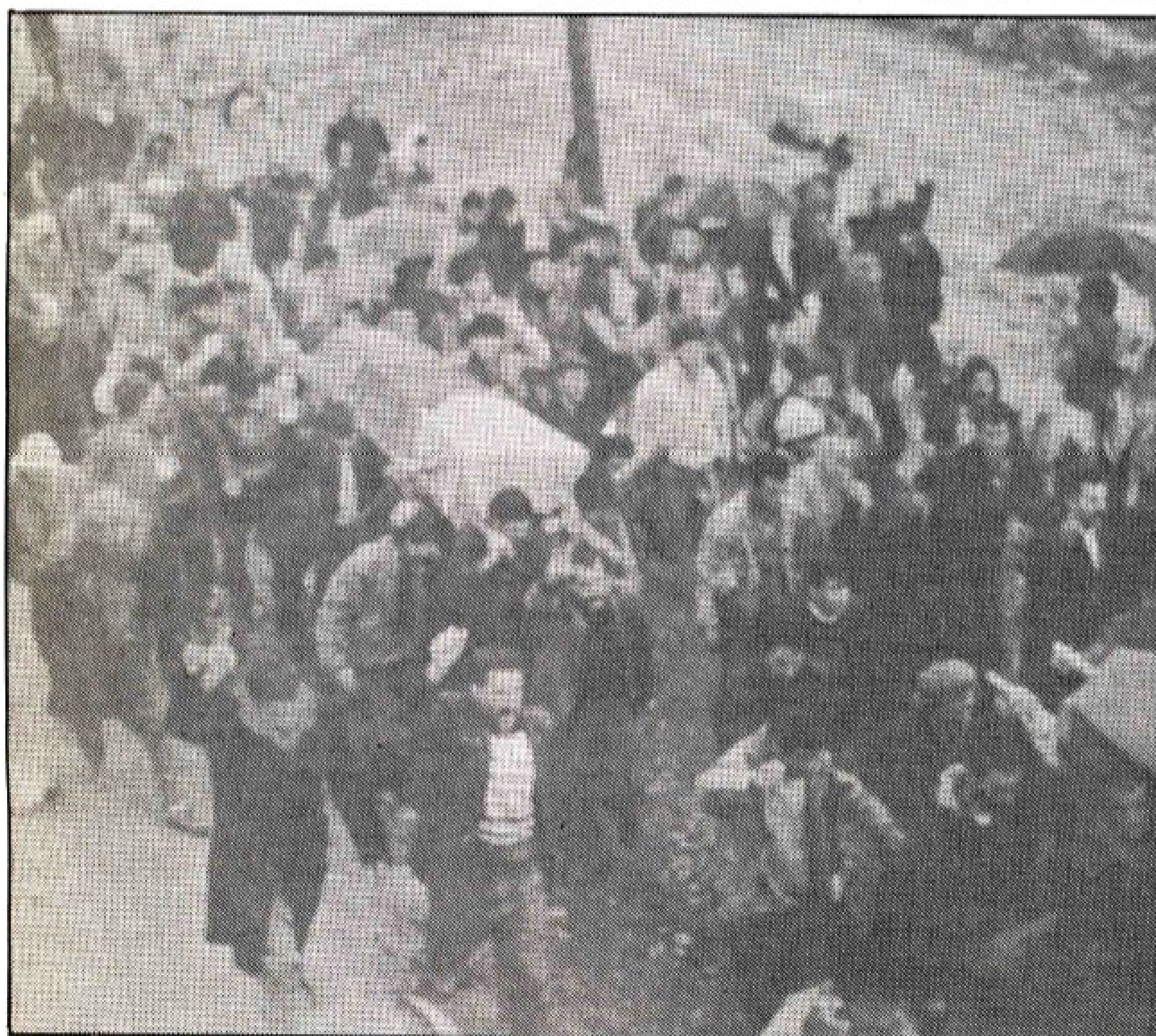

Abdullatif OK (Zinar)

29 Aralık günü aldıkları ihbarı değerlendiren sömürgeci güçlerin Erxênî (Ergani)'ye bağlı Zirak (Dağarası) köyünde kurdukları pusuya düşen gerilla birliğiyle düşman arasında çarpışma çıktı. Görgü tanıklarının anlatımına göre olay şöyle gelişti: 2 saat süren ve düşmanın ağır silahlar kullandığı çarpışmada **Erhan YERGİN (Zindan)** adlı gerilla şehit düşer. Girê Sor (Siverek)'un Karakoyun nüfusuna kayıtlı **Abdüllatif OK (Zinar)** adlı gerilla ise yaralı bir şekilde köyün içine sürünerek gider. Ancak faşist TC ordusu çatışmadan iki saat sonra köye girerek yaralı gerillanın kafasına kurşun sıkarak şehit eder. Köylüler, ertesi günün sabahında tekrar silah sesleriyle uyandıklarında TC askerlerinin şehit gerillanın cenazesini kurşun yağmuruna tuttuklarını gördüler. Bunun üzerine öfkelenen köylüler, taş ve sopalarla faşist ordu sürüsüne saldırır, TC ordusu şehit gerillanın cenazesini bırakıp çekilmek zorunda kalır. Şehit gerillaların cenazelerini alan halk, Zirak (Dağarası) köyünde 2 bin kişilik bir kitleyle sloganlar eşliğinde cenazeleri toprağa verir.

2 Ocak günü, şehit gerilla **Erhan YERGİN**'in babası 200 araçlık bir konvoyla cenazeyi gömülü olduğu yerden alarak Girê Sor'un Karakoyun köyüne getirdi. Konvoy Girê Sor'a ulaştığında kitlenin sayısı 7 bini bulmuştu. ERNK bayrağına sarılan şehit gerillanın cenazesi şehir merkezinde, **"Biji Serok APO"**, **"Biji PKK"**, **"Kürdistan faşizme mezar olacak"** sloganları eşliğinde uzun bir süre kitlenin omuzunda taşındı. Kadınların zılgıtları sloganlara karışarak, direniş kalesi Girê Sor'u yeniden ayağa kalkmaya davet ediyordu.

☆

Şehit ARGK gerillası Erhan YERGİN'in Girê Sor'un Karakoyun köyünde yapılan ve 5 bin kişinin katıldığı kitlesel cenaze töreninden

Direniş Üçgeni, şehitlerine sahip çıkıyor

Farqîn *(Berxwedan)*: 19 Aralık günü, Amed-Muş-Çewlik Direniş Üçgeni'nde şehit düşen gerillalardan **Mirza BİLGEÇ (Tirej)**'in cenazesi daha önce gömülmüş olduğu Bongilan (Solhan)'dan alınıp doğum yeri olan Farqîn'e getirilerek toprağa verildi.

Gerillanın cenazesi 2 bin kişilik bir konvoyla 9 Ocak günü Farqîn'e getirildi. 10 Ocak günü, sabahın erken saatlerinde toplanan 2 bin kişilik kitle, gerillanın cenazesini alarak mezarlığa doğru yürüyüşe geçti. ARGK bayrağına sarılı tabutu omuzlayan 2 bin kişilik kitle **"Biji Serok APO"**, **"Biji PKK"** sloganlarını sık sık attı. Kitleye TC güçleri müdahale etmedi. Mezarlıkta "Ey Raqip" marşını okuduktan sonra şehir merkezine kadar sloganlar atan kitle, kendiliğinden dağıldı.

13 Ocak günü ise, Cizira Botan'daki serihildanı desteklemek amacıyla kepenkler açılmadı ve 1000 kişi mezarlığa giderek şehit gerillanın mezarının başucunda 1 dakikalık saygı duruşunda bulundu.

Serê Sipî şehitlerinin bazılarının adları belli oldu

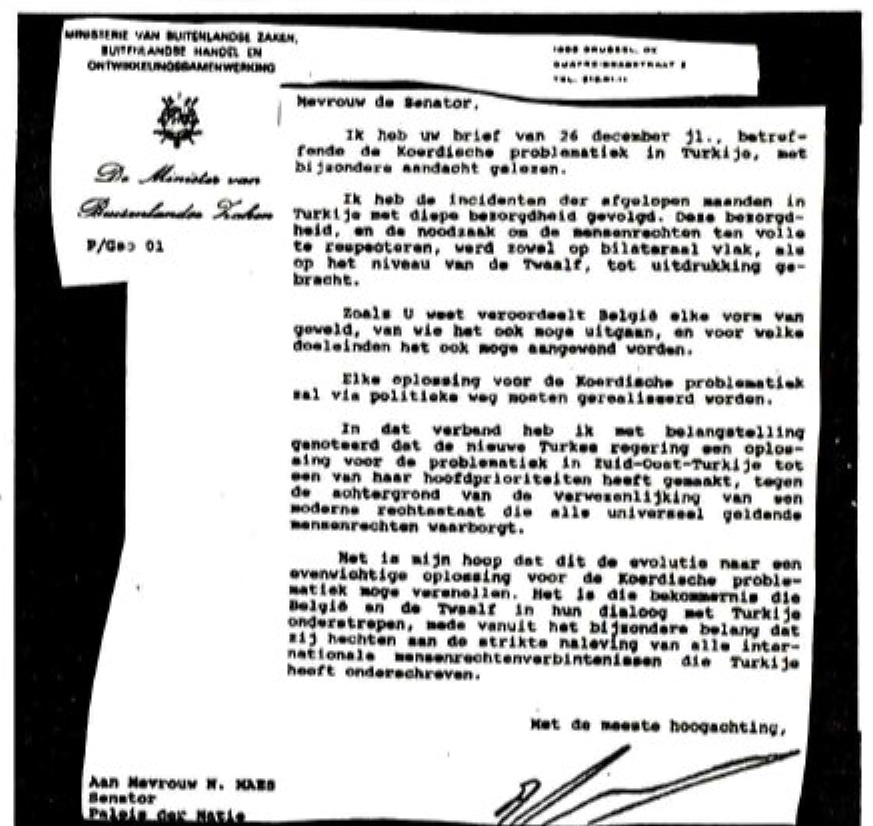
19 Aralık günü Serê Sipî dağında şehit düşen gerillaların bazılarının adları şöyle: **Erhan YILMAZ, Nizamettin ALTUN (Şervan), Ahmet ASLAN (Berçiya), Orhan, M. Ali YAYIM (Şehmus), Zeynep ÇİĞDEM (Hevidar), Mirza BİLGEÇ (Tirêj)** ve kod isimleri **Delil, Rêber, Aslan, Adnan (Güneyli), Rengin, Xebat ve Salah.**

Ayrıca 23 Kasım günü, Amed'e bağlı Çermûk ilçesi Hamambaşı mıntıkasında şehit düşen 3 ARGK gerillasından birinin Amed merkezdeki ailesine, 6 Ocak günü taziyeye giden halktan 20 kişinin gözaltına alındığı bildirildi.

Rayber cezalandırıldı

Dersim isyanında yaptığı ihanetle Kürdistan tarihine kara bir leke olarak geçen Rayber'in bir maketi de direniş üçgeninde yaşandı. Farklı bir zaman ve mekanda da olsa aynı ruh yapısına sahip bu alçak kişilik bugün artık Dersim isyanında olduğu gibi, direnişi etkileyen bir faktör olmaktan çıkarılmıştır. Kişilik yapılanıyla 1938'deki ihanet ruhunun suyu ve huyuyla bütünleşen bu alçakça kişilik 19 Aralık günü 16 gerillanın şehadetinde bir kez daha ortaya çıktı.

Serê Sipi dağında şehit düşen 16 gerillayı ihbar ettiği tespit edilen ajan Nasır Çul, Amed Eyalet Komutanlığı'nca yapılan sorgulamadan sonra ölümle cezalandırıldı. 4 yıldır milislik yapan bu şahıs, sorgulamasında 9 ay önce TC'yle ilişkiye geçtiğini ve gerillaların konumlandığı yeri kendisinin ihbar ettiğini itiraf etti. Bunun üzerine ajan ölümle cezalandırıldı. Cezalandırma sonrası Amed Eyalet Komutanlığı bir bildiri yayınlayarak ajan Nasır Çul'un gerillaları ihbar ettiğinin kesin olarak tespit edildiğini ve bu nedenle ölümle cezalandırıldığını belirtti.

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN, BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

De Minister van Buitenlandse Zaken

P/Ges 01

Mevrouw de Senator,

Ik heb uw brief van 26 december jl., betreffende de Koerdische problematiek in Turkije, met bijzondere aandacht gelezen.

Ik heb de incidenten der afgelopen maanden in Turkije met diepe bezorgdheid gevolgd. Deze bezorgdheid, en de noodzaak om de mensenrechten ten volle te respecteren, werd zowel op bilateraal vlak, als op het niveau van de Twaalf, tot uitdrukking gebracht.

Zoals U weet veroordeelt België elke vorm van geweld, van wie het ook moge uitgaan, en voor welke doeleinden het ook moge aangewend worden.

Elke oplossing voor de Koerdische problematiek zal via politieke weg moeten gerealiseerd worden.

In dat verband heb ik met belangstelling genoteerd dat de nieuwe Turkse regering een oplossing voor de problematiek in Zuid-Oost-Turkije tot een van haar hoofdprioriteiten heeft gemaakt, tegen de achtergrond van de verwezenlijking van een moderne rechtsstaat die alle universeel geldende mensenrechten waarborgt.

Het is mijn hoop dat dit de evolutie naar een evenwichtige oplossing voor de Koerdische problematiek moge versnellen. Het is die bekommernis die België en de Twaalf in hun dialoog met Turkije ondersteunen, mede vanuit het bijzondere belang dat zij hechten aan de strikte naleving van alle internationale mensenrechtenverbintenissen die Turkije heeft onderschreven.

Met de meeste hoogachting,

Aan Mevrouw N. MAES
Senator
Paleis der Natie

"Türkiye'deki gelişmeleri endişeyle izledim"

Çewlik, Müş ve Amed üçgeninde gelişen olaylara ilişkin olarak Belçika Parlamentosu Senatörlerinden **Nelly Maes**, 26 Aralık 1991 günü Belçika Dışişleri Bakanı **Mark Eyskens'e** Kürt halkının TC'nin baskı ve saldırılarından zarar görmemesi için önlem alınmasını isteyen bir mektup gönderdi. Sözkonusu mektubu **Berxwedan'ın** 31 Aralık 1991 tarihli özel sayısında yayınladık.

Şimdi de Belçika Dışişleri Bakanı **Mark Eyskens'in Nelly Maes'in** mektubuna verdiği cevabı içeren 13 Ocak 1992 tarihli mektubunu okuyucularımızın bilgisine sunuyoruz:

"Sayın senatör,

Kürt sorununa ilişkin 26 Aralık 1991 tarihli mektubunuzu ilgiyle okudum.

Geçen aylarda Türkiye'de meydana gelen olayları büyük bir endişeyle izledim. Bu endişeler ve insan hakları çerçevesinde gerekli titizliğin gösterilmesi konusu, gerek ikili görüşmelerde, gerekse de Avrupa Topluluğu bünyesinde önemle dile getirildi.

Sizin de bildiğiniz gibi, Belçika, şiddetin her türlüsüne -amacı ne olursa olsun- karşıdır.

Kürt sorununun çözümü de, ancak diplomatik ve siyasi kanalların işletilmesiyle mümkündür.

Bu nedenle, yeni Türk hükümetinin Güneydoğu Anadolu sorununun çözümünü temel uğraşısı haline getirme ve modern hukuk devleti çerçevesinde evrensel insan haklarına işlerlik kazandırma çabalarını ilgiyle izlemekteyim.

Umudum, başlatılan girişimlerin Kürt sorununun çözümünde evrensel bir etkiye sahip olmasıdır. Hem Belçika temsilcileri, hem de diğer Avrupa Topluluğu üyeleri, Türkiye ile diyaloglarında bu hususun altını endişeyle çizmekte ve Türkiye'nin altına imzasını koyduğu uluslararası sözleşmelerin gereklerini yerine getirmesini talep etmektedirler.

En derin saygılarımla.

Mark Eyskens
Belçika Dışişleri Bakanı"

1970'lerin direniş kalesi Riha, Apocu geleneği sürdürüyor

Riha'da gençler ERNK bildirisi dağıtırken Foto: Berxwedan

Riha *(Berxwedan)*: Türk sömürgeciliğinin Pasûr ve Licê'deki katliamlarını protesto etmek amacıyla, 26 Aralık günü, Dicle Üniversitesi'ne bağlı Urfa Ziraat Fakültesi ile Urfa Yüksek Meslek Okulu öğrencileri tarafından bir forum düzenlendi. Yaklaşık 500 öğrenci, saat 12.00 dolaylarında yemekhanede toplanarak devrim şehitleri anısına bir dakikalık saygı duruşunda bulundular.

Daha önce görevlendirilen bir öğrenci, saygı duruşu ardından ortak bildiriyi okudu. Bildiride, **"TC'nin katliamlarına hiçbir yurtsever öğrenci sessiz kalamaz"** denildi.

Daha sonra öğrenciler toplu halde Ziraat Fakültesi'nden Yüksek Meslek Okulu'na kadar bir yürüyüş yaptılar. Yürüyüş sırasında, **"İktidar Botan"**, **"Yüreğimiz gerillayla"**, **"Kürdistan faşizme mezar olacak"**, **"Biji Serok APO"**, **"Biji PKK"** sloganları atıldı.

Öte yandan Riha'nın Wêranşar (Viranşehir) ilçesinde Belediye'ye ait 2 tanker ile 2 kamyon, halk milisleri tarafından benzin dökülerek yakıldı. Aralık ayı sonlarında gerçekleştirilen eylem sonucunda 4 araç da kullanılmaz hale getirildi.

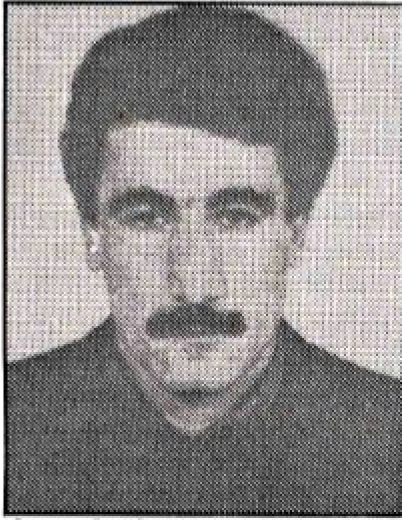
Ayrıca, PKK IV. Ulusal Kongresi'nde ilan edilen Genel Af'ın 1992 Newroz'una kadar uzatıldığına ilişkin PKK-MK bildirisi Riha genelinde yaygın olarak dağıtıldı. Bildiride, şimdiye kadar düşman tarafından kandırılarak halkın karşısına çıkarılan tüm koruculara, işbirlikçi ve ajanlara silahlarını bırakarak düşmana hizmet etmekten vazgeçmeleri ve halk saflarına katılmaları çağrısı yer alıyordu.

Pasûr ve Licê katliamlarına tepkiler sürüyor

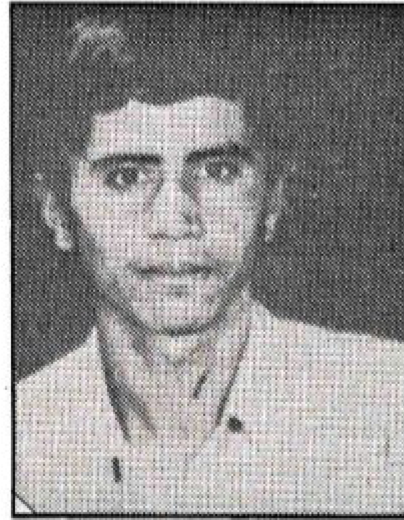
İstanbul *(Berxwedan)*: Yurtsever Kadınlar Derneği üyeleri Licê ve Pasûr katliamlarını protesto eden bir basın açıklaması yaptılar. Bu amaçla yapılan basın açıklamasında, *"Kürt halkı üzerinde sürdürülen devlet terörü, halkı sürekli katliamlarla karşı karşıya getirmiştir. Bu katliamların tek sorumlusu Kürt halkının varlığını kabul etmeyen ve onun üzerinde sürekli katliamlar içinde olan resmi ideolojinin özel savaş dairesi ve uygulayıcısı kontr-gerillladır"* denildi. Basın açıklaması sonrası Yurtsever Kadınlar Derneği'nin üyeleri, Sirkeci postahanesinden TC İçişleri Bakanlığı'na Licê ve Pasûr katliamlarını protesto eden telgraflar çektiler.

Ayrıca 3 Ocak günü Licê ve Pasûr katliamlarını protesto amacıyla Bakırköy'de yurtsever gençler bir gösteri düzenledi. Gösteri sırasında çok sayıda bildirinin dağıtıldığı, ancak polisin bildiri dağıtan 2 kişiyi gözaltına aldığı bildirildi.

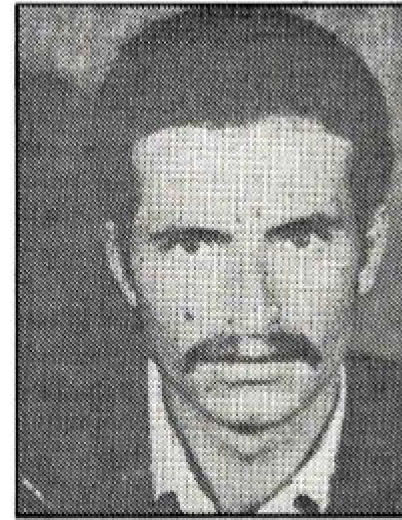
"Kulp'ta yaşananlar bir vahşettir, planlı bir katliam girişimidir"

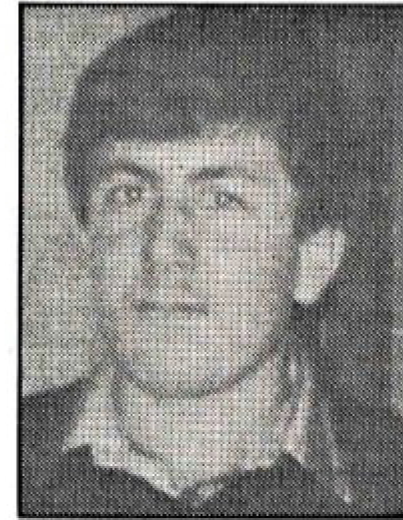
Ömer ÖZTÜRK

Felemez BULUT

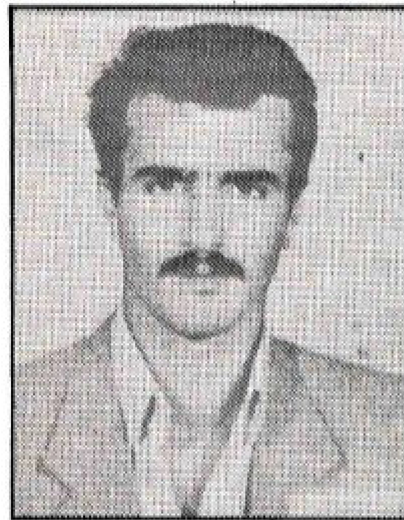
Hayrettin DEMİRTAŞ

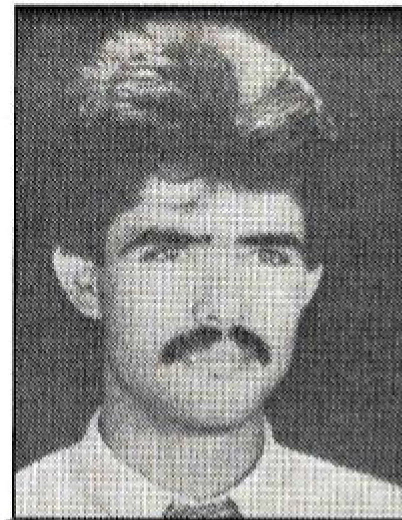
Şahin ÇELİK

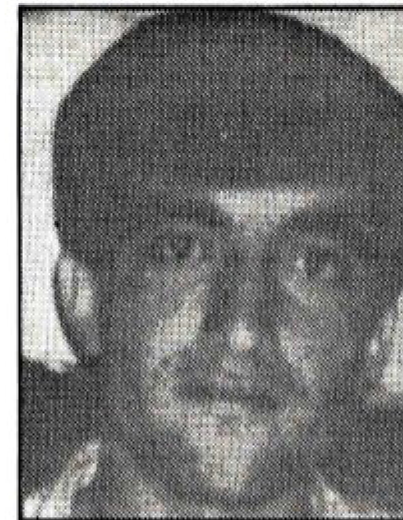
Neyfullah TEKİN

Fahri BEKTAŞ

Örfi AKSAKAL

Nesim ALTUN

Olay nasıl başladı?

23 Aralık 1991 akşamı geç saatlerinde gelen telefonda Kulp'un dağlık kesiminde 11 gerillanın donarak öldüğü, bu cesetlerin bulundukları yerden alınarak Kulp'a getirilmesi ve ailelerine teslim edilmesi gerektiği söylendi.

Bu durumu sabahleyin partili arkadaşlara duyurdum. Olayı öğrenen çok sayıda insan ve çocukları olayda ölen insanlar partide birikti. 50 tane yarım otobüsle Kulp'a bağlı Seyrek Karakolu'na vardığımızda çok sayıda aracın ve bin kişi kadar bir kitlenin askerlerce durdurulduğunu gördük. Karakol komutanı, yaptığımız görüşme sonucunda yetkililerden "geçiş izni" almak için Kulp'a gitmem gerektiğini söyledi. Kulp'ta yaptığımız görüşmelerden sonuç alınmayınca, Kulp'tan bazı arkadaşlar izin verilmeyeceği ve verilmediği için Seyrek Karakolu'nda bekletilen kitlenin Lice'ye dönmesi için haber vermek üzere ayrıldılar.

Kulp-Muş karayolundan karayolu kampına vardığımızda geriye dönen bazı insanlar, dağa giden kitlenin bu gece dönmesinin mümkün olmadığını ve Kerenga köyünde kalacaklarını söyleyerek dönmenin daha doğru olduğunu belirttiler. Bunun üzerine kitle Kulp'a dönüş kararı aldı.

Kulp köprüsüne vardığımızda, komando timleri ve askerler köprü başında yolu kapatarak geçişe izin vermeyeceklerini söylediler. Bu arada tedirgin bir halde beklemekte iken köprüdeki yetkililerden izin alarak Diyarbakır İl Encümeni Mehmet Menge'yle birlikte Jandarma Alay Komutanı Albay İsmet Yediyıldız ile görüşeceğimizi söyleyerek Komando Taburu'na geldik. Komando Taburu'ndaki albay, *"Siz kimin cenazelerini getiriyorsunuz? Bunlar kim? Siz kimlik mi istiyorsunuz? Ne bok istiyorsanız isteyin. Siz Kürt müsünüz? Ne bok olursanız olun. Teröristleri her vurduğumuzda zevk ve haz almak için üstlerine gidiyorum. Kıçlarında bir kilot bile yok. Bunlar hep köylü, yoksul insanlar. Mesela senin kardeşini vursam zevk duyarım. Öldürsem zevk alırım. Kalkın gidin, geçişe izin vermiyorum"* dedi. O arada telsizden kitlenin hareketlendiği, bağırıp çağırdığı anonsu yapıldı. Albay telsiz anonsuyla, *"Kimseyi bırakmayın, silah kullanın"* emrini verdi.

Bunun üzerine alelacele taburdan çıkarak kitleyi karşılamaya çıktık. Kitleyi sakinleştirdikten sonra, tekrar ilgili komutandan geçişe izin verilmesini istedik. Komutan, *"Elimizde ateş emri var, yüz kişiyi öldürürüz. En fazla gazeteler bir hafta yazar. Var mı daha ötesi"* dediğinde bir binbaşı araya girerek kitleyi sakin olmaya davet etti. İkişer ikişer arabaların ilçeye bırakılacağını söyledi. Ancak, Silvan yönüne gidişler hızlanınca, bu yöndeki gidişler de hızlandı. Tam bu arada arkadan gelen bir minibüs dağdan üçyüz kişilik bir kitlenin Karayolları Şantiyesi'ne vardığını ve 3 ceset getirdiğini söyledi. 5 büyük vasıta ile geri dönerek Karayolları Şantiyesi'ne kadar gittik. Getirilen 3 cenazeyi de yanımıza alarak Kulp'a geri döndük. Bu kitle Kulp gidişinde inerek cenazeleri camiye kadar omuzlarında taşıdı, sloganlar attı.

O gece gerek parti ve gerekse resmi düzeylerde yaptığım telefon görüşmelerinde Kulp'ta durumun çok gergin olduğunu, her an bir katliamla karşı karşıya olduğumuzu bildirdim. SHP Diyarbakır Milletvekili Mahmut Uyanık ile bağlantı kurarak sabahleyin erken saatlerde Kulp'a gelmesini istedim.

25 Aralık günü dağda kalan diğer cesetleri almak üzere tekrar Karayolları Şantiyesi'nin olduğu bölgeye gittik. Cesetler geldikten sonra yola koyulduk. Yaklaşık 50 araçtan oluşan konvoyla köprü başına geldiğimizde Silvan ve Kulp yönünden gelen diğer araçlarla beraber yaklaşık 200 araçlık bir konvoy oluştu. Bu sefer kesinlikle girişe izin verilmeyeceği söylenerek panzerlerle köprü tutuldu. Bizler, kaymakamla görüşmek ve durumu çeşitli yetkili birimlere ulaştırıp çözüm yollarını bulmak ve izin almak için ilçeye geldik. İlçeye geldiğimizde valinin alaya geldiğini öğrendik. Vali ile görüşmek üzere tabur yakınına geldiğimizde askerler de durdurdu. O ara arkamızdan bayraklı gösteri yapıp slogan atan yaklaşık 3 bin kişilik bir kitle de tabura doğru gelmekte idi. Vali ve albaydan bir katliama sebep verilmemesini istedik. Hatta aşağıda bekleyen kitlenin içeriye bırakılması halinde kitlenin hiç bir taşkınlık yapmayacağını, cenazeleri getirilen gerillaların otopsisine ve resim çekimlerine izin verileceğini, bütün yasal gereklerin yerine getirileceğini tekeffül ve taahhüt ettik.

Bunun üzerine vali, encümen üyesi Mehmet Menge ile birlikte panzer üzerine çıkarak, *"Sevgili Kulp halkı, ben katliama izin vermem. Öldürülüşünüze izin vermem. Taşkınlık yapmayın. Ben size söz veriyorum. Şimdi gidip cenazeleri alıp geleceğiz"* dedi. Bunun üzerine kitle valiyi alkışladı. Vali panzerden indikten sonra albay, valinin kolundan tutarak tabura doğru götürdü. Kitle orada beklemekte iken, vali hızla dışarı çıkarak helikoptere binmeye giderken sinirlerinin çok gergin olduğunu fark ettim ve ona, *"Sayın valim, hani kitle ile beraber cenazeleri alacaktık"* dedim. O da, *"Cenazeler gelecekse gelsin. Ben cenazeler için söz vermedim"* deyip helikoptere binip gitti. Albay birden sertleşerek benimle Mehmet Menge'yi de kitle içine sokarak, *"Hele siz de bunların içine girin"* dedikten sonra eliyle askerlere saldırıya hazırlanmaları için emir verdi. Bir katliamın yaşatılmak istendiğini fark ettiğim için kitleyi ikna ederek ilçeye geri gönderdim. Köprü başına da giderek, bekleyen araçların köylere dağılmasını istedik. Kitle, köylere dağıldıktan sonra biz de Kulp'a geldik.

Sabahleyin Kulp HEP İlçe Başkanı Adil Çetik'in bürosuna geldiğimde SHP Diyarbakır Milletvekili Mahmut Uyanık ile karşılaştım. Mahmut Uyanık, *"Ben albayla görüştüm. Kitlenin cenazelerle beraber ilçeye girişine izin verdi. Kitlenin taşkınlık yapmaması için sen de gel, beraber onları köprü başından alıp ilçeye getirelim"* dedi. Köprü başına giderken tabur girişinde hiç beklemeden geçtik. O ara bir ayağı kesik biri elini kaldırdı. Bu şahsı taksiye bindirince kadar 2 dakikalık bir geçikmemiz oldu. Tabur dönüşündeki viraja geldiğimizde kitle ile yaklaşık aramızda 100 metre bir mesafe kaldığında kitlenin birden bire tarandığını gördük. Kitle makineli tüfeklerle taranıyordu. Çay kenarından kaçışan sivil şahısların da orada vurulduğunu gördük. Bu yoğun ateş altında en az 40-50 kişinin öldüğünü tahmin ettik. Ateş sırasında hemen geriye dönerek o an taranmaktan kurtulduk. Tabur girişine vardığımızda erler bize hakaret edip, *"Bu orospu çocuklarının hepsini kurşuna dizeceksin, başka yolu yok"* deyip, her an bizi öldürebileceklerini düşünüyor iken, panzerle, yaralı bir asker getirildi. Askerlerin çok daha tedirgin olup tüfekleriyle oynayıp bizi öldüreceklerini sandığımız bir anda bir ağacın arkasında bir şahıs göründü. Elinde sopa veya silah olduğunu tahmin ettiğimiz bir cisim vardı. Bunun üzerine askerler bizi siper ettiler. Daha sonra albay geldi; Mahmut Uyanık albayla konuştu. Albay kendisine, *"Artık yapılacak bir şey yok. Zaten gereken yapılıyor"* deyip onu geri çevirdikten sonra, bizlerin de ilçeye girişine izin verdi. İlçe girişine vardığımızda yaklaşık 3 bin kişilik bir kitle ellerinde bayrak ve sopalarla aşağı iniyordu. Kitle içinden bazıları bize, *"Aşağıdaki insanlar tarandı. Biz cenazeleri ve kitleyi almadan buradan gitmeyiz"* dediler. Kitle içinden seçtiğimiz birkaç şahısla o an bir komite oluşturduk. Ve kitleye sakin sakin burada beklemelerini söyledik. Komitenin vereceği kararlar doğrultusunda hareket edilmesi gerektiğini ve bir katliamla karşı karşıya olduğumuzu kitleye bildirdik. İlçeye geldikten sonra çeşitli resmi makamlarla yaptığımız görüşme sonucunda olumlu hiç bir sonuç alamadık. Daha sonra helikopterle DGM Savcısı'nın otopsiye geldiğini gördük. Otopsi yapıldıktan sonra kitlenin cenazelerle birlikte ilçeye girebileceğine dair bize söz verildi. Daha sonra helikopterle vali de tabura geldi. Mahmut Uyanık'ın yaptığı görüşmede vali bize, *"İlçe girişinde bulunan kitleyi yukarı çekin. Köprü başında bekleyen kitleyi de cenazelerle birlikte ilçeye göndereceğiz"* dedi. Mahmut Uyanık da, *"Sayın valim, askerler çok gergin. Siz tabur girişinde bekleseniz bizim teminatımız olursunuz"* dedikten sonra, Mahmut Uyanık'a belediyede beklemesini söyledim ve yanıma aldığım birkaç şahısla birlikte kitleyi yukarıya çekmeye gittim. Tam arabadan inip, *"Arkadaşlar"* dediğim bir anda özel tim önce dipçiklerle saldırdı. Daha sonra silahla kitleyi taramaya başladı. O ara kendimi çukura atarak ve sürünerek en yakındaki eve ulaştım. Durumu ve ikinci kez yaşanmakta olan katliamı Mahmut Uyanık'a bildirdim. Tim ateşi sürmekte iken, Kulp yukarısından gelen silah sesleri ile timler ateşi kesip mevzilendi. Mahmut Uyanık vali ile görüşme yaptığını, bize ateş edenlerin tim olmadığını söyleyerek, ateş edenlerin resmi kıyafetli olup olmadığını sordu. Ben de kendisine bize ateş edenlerin resmi tim kıyafetli olduğunu ve hatta bazılarını Diyarbakır katliamından bu yana tanıdığımı söyledim. Yarım saat sonrasında timler geri çekildi.

Albay, Mahmut Uyanık'a telefon ederek sivil cenazelerle beraber gerilla cesetlerinin taburda bulunduğunu ve almamızı istediğini söyledi. Bu işi sabaha bırakmanın daha doğru olacağını belirterek sabahı bekledik.

Sabahleyin belediyeye geldiğimizde toplam 9 cesedin belediyeye teslim edildiğini öğrendik. Durum çok gergindi. İnsanlar ağlıyor, dövünüyor, feryatlar yeri göğü inletiyordu. Zaten önceki akşam 30 civarında yaralı hastaneye tedaviye getirilmişti. Bir katliamın yaşandığı ortaya çıkmıştı. İnsanlar ilçeye toplandıktan sonra cenazelerin saat 12.00'

de. kaldırılacağını söyledik. Kitleyle diyaloğa geçerek taşkınlık yapılmamasını, bu eylemlerle bir katliamın kış koşullarında yaratılmak istendiğini söyledik. Kitle tek vücut ve çok olgundu. Artık insanlar tek yürekti ve bizi dinliyordu. Cenazeleri mezarlığa sessiz götürdük. Bayraklar altında ve marş eşliğinde defin yapıldıktan sonra ilçeye döndük. Oraya dört cenaze defnedildi. Diğer 5 cenaze ise ailelerince Kulp köylerine götürülerek defnedildi.

Bir sonraki gün de SHP milletvekillerinden Ankara Milletvekili Mehmet Kerimoğlu, Kars Milletvekili Atilla Hun, Muş Milletvekili Muzaffer Demir ve Şırnak Milletvekili Selim Sadak geldiler. Halk, öfkeden neredeyse onlara saldıracak gibiydi. Bağırmalar, çağırmalar ve belediye önünde yoğun bir toplanma oldu. Belediye bahçesine çıkarak toplanan kitleye durumu anlattık. Sakin olmalarını tembihledik. Kitle içinden 55-60 yaşlarında biri heyete yaklaşarak, *"Askerler bizi taradıktan sonra hepimizi dipçiklerle ve botlarla ezdiler. Kadınları ve kızları bizden ayırarak yan tarafa aldılar. Üzerimizdeki paltolarımızı da aldılar. 6 buçuk saat o soğukta ve yaralı halde bekletildik. Gözlerimin önünde kadınların donlarını ve elbiselerini soydular. Bacaklarını ve memelerini elleri arasına alarak sarkıntılık yaptılar. Gözlerimin önünde kızımın ırzına geçmeye çalıştılar. Hamile kadınların karınlarını tekmelediler. Herkesin üstünde ne kadar para varsa hepsini aldılar, saatlerini aldılar. Kadınların ve kızların bileziklerini, kolyelerini, altınlarını, yüzüklerini aldılar. Biz orada 3 bin kişi vardık. Ayrıca tüm arabaları hurda haline getirdiler. Biz artık can güvenliği istemiyoruz. Namusumuza el uzatılmasın"* deyip hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. Mehmet Kerimoğlu, *"Bu vahşetin hesabını soracağız"* diyerek, kitleyi dinleyeceğini ve girişimlerde bulunacağını söyledi.

İşitsel

Bu bölümde anlatılacak olan kısım, heyete isim verilerek anlatılan ve dilekçe sunan vatandaşların anlatımlarından alınmıştır. Notlar Kars Milletvekili Atilla Hun tarafından tutulmuştur. Bu notlardan bazılarını kısaltarak aynen sunuyorum:

Saim Çelik: Ben, 21-AT-551 plakalı minibüsün sahibiyim. Minibüsümün kaporta, göğüs ve camları kırılmış, oto teybim götürülmüş, üzerindeki 1 milyon 800 bin TL param alınmıştır. Alan askeri tanıyorum. Bayanları otobüsün arkasına götürdüler. Orada elle ve dille sarkıntılık ediyorlardı. Hamile kadınlara ve kızlara ağza alınmayacak küfürler ediyorlardı. Genç kızların eteklerini kaldırarak memelerine, bacaklarına elleriyle sarkıntılık ediyorlardı.

Ağa Aslan: 21-AU-542 plakalı yarım otobüs sahibiyim. Arabam olay yerindeydi. Yolcularımdan biri öldürüldü. Olay, saat 9.30 sıralarında oldu. Murat astsubay elindeki silahla taradı. Üzerinde mont vardı. Kendisini daha önceden tanıyordum. İlk ateşi astsubay açtı. Bunun üzerine asker kitlenin üzerine ateş açtı. Uzun boylu, kır saçlı bir subay tarafından ateş emri verildi. **Neytullah Tekin** yanımda vuruldu. Astsubay Murat, Neytullah'ın kafasına ateş etti ve öldürdü. İkinci kurşunu bana sıktı. Kafamdan yaralandım. 3 bin civarında insan vardı. Soygun yapan askeri görsem tanırım.

Atilla Danış: 21-AD-071 plakalı arabanın muaviniyim. Arabamda bayanlar da vardı. Bizleri yere yatırdılar. Kadınlara elleriyle sarkıntılık ettiler. Ruhsatı aldılar. Dipçikle burnuma ve başıma vurdular. Cebimden 1 milyon 200 bin TL paramı aldılar.

Nasır Can: Kendimi yere attım. Bulunduğum yerden kayarak gitmek istedim. Askerler, *"Kuyruklu Kürtler, teröristler, hepinizi öldüreceğiz"* diye bağırıyordu. Deri montlu biri, kız arıyordu. Bu deri montlu, bir kızın ırzına geçti. Sonra bir kızın da elinden bileziğini ve yüzüğünü aldı. *"Nişanlın benim"* dedi. İnsanların üzerine ateş açtı. Bir kişiyi öldürdüklerini gördüm. Askerler kendi arkadaşlarını vurdular. Üzerimde bulunan saatimi ve 1 milyon 100 bin TL paramı aldılar.

Bedri Aslankurt: Bizi yere yatırdılar. Bayanları da aynı şekilde. Kızlara ve kadınlara sarkıntılık ediyorlardı. Müdahale etmek istedim. Kafamı tekmelediler. Hastanede tedavi gördüm. Cüzdanımı aldılar. İçinde 810 bin TL vardı. Yanımdaki arkadaşın saatini ve 2 yüzüğünü aldılar. Üzerimizdeki palto ve ceketleri de aldılar. Biz o durumda iken DGM Savcısı geldi. Ve bizi gördü.

Gaffar Fidan (56 yaşında): Ben öndeydim. Biz cenazelerimize sahip çıktık. Bizler de insanız. Yanımızdaki kızlara ve namusumuza kem gözle baktılar. Herkes yere yatırıldı. Vurulan asker arkadaşı tarafından vuruldu. Askerken Paner karakolunda bütün insanlar arandı. Üzerimizde silah olması mümkün değildi.

Sedat Çelik: Safların ortasındaydım. Yukarıdaki ses, *"Bu Kürtleri tarayın"* dedi. Ben 302 arabanın tekerlekleri altına girdim. Saklandım. Çaydan gidenlerin üzerine ateş açıldı. İki arkadaşım yaralandı. Bizi yere yatırarak dövdüler. Bir hamile kadını yere uzatarak dipçikle vurdular. *"Şimdi çocuğunu düşürürüz"* dediler.

Faik Güngör: Kasıtlı olarak arabaların camları kırılmıştır. Bizleri yere yatırarak kadın ve kızlar da dahil olmak üzere herkesin üzerinden botlarla geçtiler. Kadınlara, kızlara sarkıntılık ettiler. Sözde askerler namusu koruyarak vatanı beklemektedirler. Oysa kızlara, kadınlara sarkıntılık yaparak namussuzluk yapmaktadırlar. Yaralılar kasıtlı olarak yerde bekletilerek ölüme bırakıldı. Yerde yatan insanların paralarını, saat, altın, ve yüzüklerini topladılar.

Hanifi Yüce: Oğlumun birisi kayıp. Benim üzerimdeki yüzük ve 700 bin TL paramı aldılar. Beni yere yatırarak sırtıma çıktılar. *"Gelsinler sizi kurtarsınlar"* diye bağırmaya başladılar. Çok perişanız. Ne yapacağımızı bilmiyoruz. Şu anda 58 yaşındayım. Devletin yaptığı hakaretler insanı çileden çıkarıyor. Ve bize bu yaşta dağa çık diyorlar. Ne yapacağımı bilemiyorum.

Bu ve benzeri yüzlerce ifade daha mevcuttur. İnsan Hakları Komisyonu bu ifadelerin bir kısmını kendinde bulundurmaktadır. İsim alarak 77 kişiden alınan saat, yüzük, kıymetli eşyanın toplam değeri 200 milyon TL civarındadır. Yere yatırılan 3 bin insanın tümünün ne kadar parası, saati, kolye, altın, yüzük, küpe, zincir velhasıl ne kadar ziynet eşyaları varsa hepsi askerler tarafından gasp edilmiştir. Makineli tüfek ateşine tutulan yaklaşık 200 araç tümüyle tahrip edilerek kullanılmaz hale getirilmiştir. Arabaların içinde bulunan oto teypleri de gasp edilmiştir. Arabalara verilen zarar 10 milyar TL'nin üzerindedir. Şu anda Kulp'ta hiç bir araç çalışmamaktadır. Araçların tümü tahrip edilmiştir.

Olay, sabahleyin saat 9.45'te meydana gelmiş; insanların üzerindeki palto ve ceketleri alınarak buzun üzerinde 6 buçuk saat bekletilmişlerdir. Yaralılar kan kaybından ölmüştür. İnsanların üzerindeki kıymetli eşyaları ve paraları alınmış, namusa el uzatılmıştır. Bütün bu olayları DGM Savcısı da yerinde görmüştür.

Bu olay ile Diyarbakır katliamı arasında uygulama bakımından sıkı bir benzerlik görülmektedir.

Yorum

A) Ben ve Diyarbakır Milletvekili Mahmut Uyanık öldürülmek istendik.

1- Mahmut Uyanık albayla görüştükten sonra albayın kitleyi ilçeye bırakacağını söylemesine rağmen, eğer biz 10 saniye daha erken kitleye ulaşabilmiş olsaydık, bizler de taranacaktık. Burada çok ince bir zaman ayarı yapıldı. Orada taranmayışımız tesadüf eseridir.

2- Tabur girişinde bize hakaret edip tüfekleri bize doğrultan askerler, meçhul şahsın belirmesi ile bizi kendilerine siper edip o biçimde öldürmek istedilerse de albayın gelişi bizi o an ölümden kurtardı.

3- Akşam saatlerinde bütün arabaların hurda haline getirildiği ve olay yerinde bir tek insan kalmadığı halde, katletnin yukarıya çıkarılmasına çalıştığımız bir sırada üzerimize yoğun bir şekilde ateş edilmesinin bir başka anlamı olamaz. Eğer o an çukurda olmasaydım mutlak surette hedef olacaktım. Yani hem bize kitleyi yukarı çekin deniliyor, hem de üzerimize ateş ediliyor. Üstelik, ilçeye bırakacakları kitleden de bir tek şahıs olmadığı bilindiği halde.

B) Katliam albay tarafından planlanmıştır.

1- Valinin katliama sebep vermeyeceğine dair söz vermesine rağmen, albayın biz kitle temsilcilerini de kitle içine soktuktan sonra valiyi helikopterle göndermesinin başka bir anlamı yoktur.

2- Kitle köprü başı ile tabur arasına neden sıkıştırıldı ve etrafları çevrildi? Bu, Diyarbakır katliamında da görüldüğü gibi, kitleyi 'dar ve çukur yere toplama düşüncesinin ve planının aynısıdır.

3- Deri montlu ve Murat astsubay denilen şahıs neden kitle arasına sokulmuştur?

4- Başbakan, İçişleri Bakanı, vali ve tüm yetkililerin olaydan haberdar olmalarına rağmen, kitlenin ve cenazelerin 3 gün köprü başında tutulmasının amacı nedir?

5- Kitleye hakim olduğumuzu ve bütün yasal gereklerin yerine getirileceğini vali ve albaya taahhüt etmemize rağmen ve hatta silahtan korkuluyorsa arama yapılmasını istememize rağmen, neden kitle ilçeye sokulmamıştır?

6- Katliamcı bir anlayışa sahip olduğu bilinen ve bu durumu yetkililere de bildirilen Albay İsmet Yediyıldız'ın görevli bulunduğu Diyarbakır Jandarma Alay Komutanlığı'nı terk ederek 4 gün taburda bekletilmesinin amacı nedir?

7- Kürt halk hareketlerine bakıldığında, bu hareketlerin tümünün kış aylarında yaratıldığı görülmektedir. Bu olayın da bahane edilerek bir isyan çıkartılması amaçlandığı izlenimi ağır basmaktadır.

8- Kulp, Lice ve Hazro olaylarında halktan devlet güçlerine yönelik herhangi bir saldırı olmamıştır. Böyle bir saldırı olmadığı halde, kitlelerin silahla taranması neyi hedeflemektedir? Katliamcı ve talancı bir ortam yaratılarak halkın namusuna el uzatılması bir terör olayı olduğuna göre, bu tür devlet terörünün karşıt bir terör yaratacağı hesaplanarak Kürt ve Türk insanı birbirlerine boğazlattırılmak istendiği düşünülmüş müdür?

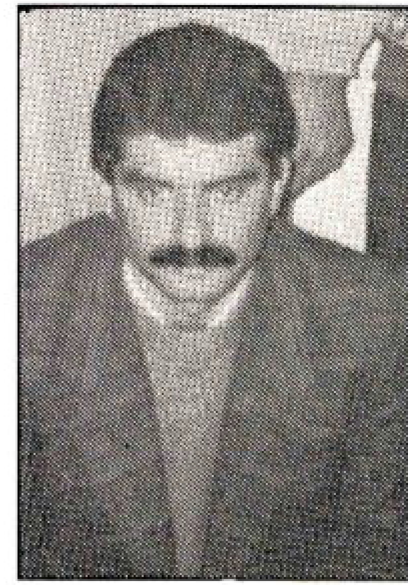
9- Dünyanın hiç bir yerinde bu tür vahşetlere maruz kalan bir halk ve bu vahşeti yaratan bir devlet anlayışı var mıdır?

Bu soruların yanıtını ve yorumunu rapor okuyucularına bırakıyorum.

Tüm insanlığı, insanlık değerlerine ve insanlığa sahip çıkmaya davet ediyorum.

Saygılarımla
Diyarbakır HEP İl Başkanı
Av. Hüseyin Turhallı

Girê Sor'da kitlesel cenaze töreni

Foto: Berxwedan

30 Kasım 1991 günü, Dersim'in Mêzger (Mazgirt) ilçesinde sömürgeci-faşist ordu güçleriyle çıkan çarpışmada şehit düşen ARGK gerillası **Ali İhsan ÜÇKARDEŞ (Mahsum)**'in cenazesi, yaklaşık 40 gün sonra, gömülü olduğu Mêzger'den alınarak Riha'nın Girê Sor (Siverek) ilçesinde törenle toprağa verildi.

11 Ocak günü, 4 bin kişinin katılımıyla Gülabi Bey Camii'ne götürülen cenaze, burada dini vecibelerin yerine getirilmesinden sonra kitlelerin attıkları sloganlar ve tililiIer eşliğinde mezarlığa götürüldü. Yaşlı-genç, kadın-erkek, çoluk-çocuk 4 bin kişinin hep birlikte, **"Şehîdê me na mirin", "Bijî Serok APO", "Bijî PKK", "ARGK vuruyor, Kürdistan'ı kuruyor"** sloganları eşliğinde şehit gerilla **Mahsum**'un cenazesi toprağa verildi. Kitlelerin mezarlıkta tüm devrim şehitleri anısına bir dakikalık saygı duruşunda bulunmalarının ardından tören sona erdi. Bu arada çevredeki tüm yerleşim birimlerinden şehit gerillanın ailesine taziye ziyaretlerine binlerce kişi gitti.

TC, savaş kurallarına uymamakta ısrar ediyor

Berxwedan Haber Merkezi

14 Aralık günü Dep (Karakoçan)'in kırsal kesiminde bir ihbar sonucu 3 ARGK gerillası bulundukları bir sığınakta düşmana esir düştü. Edinilen bilgilere göre olayın gelişimi şöyledir:

Aralık ayının başlarında düşmana kaçan bir hainin ihbarı sonucu operasyona geçen TC ordu gücü, sığınağa zehirli gaz atarak gerillaları esir alır. Görgü tanıkları TC ordu gücünün gerilla sığınaklarına zehirli bomba attığını ve bunun ardından sığınaktan sarı, turuncu bir dumanın çıktığını belirttiler.

Esir düşen gerillaların isimlerinin **Ali (Dersimli), Müslüm Uğur (Dep'in Karsin köyünden) ve Aydın Elçi** (Rezan, Bêdlisli) olduğu bildirildi. Gerillaların esir düştüğü günden bu yana tüm çabalara rağmen kendilerinden hiçbir haber alınamadı. Aileleri, çocuklarının hayatlarından endişe duyduklarını ve devletin onları katletmiş olabileceğini belirtiyorlar.

Türk sömürgeciliğinin daha önce de defalarca yaptığı gibi, bu kez de esir gerillaları katletmiş olması büyük bir olasılıktır. Gerillanın cenazesine bile tahammül edemeyen bu ırkçı ve faşist rejim, yaşayanına hiç tahammül edemiyor.

Ayrıca olayın hemen ardından Dep ve Çewlik'te operasyona geçen TC ordu gücünün halka işkenceyi yoğunlaştırdığı ve Çewlik'te gerilla komutanı şehit Hasan ÇÜRÜKKAYA'nın köyüne sistemli operasyonlar düzenlediği öğrenildi.

Almanya Parlamentosu Üyesi PDS Milletvekili **Ulla Jelpke**, 15 Ocak 1992 tarihinde TC'nin çeşitli yetkililerine bir mektup göndererek bir ay kadar önce TC güçlerinin gaz silahlarını kullanarak baygın halde ele geçirdiği 3 ARGK gerillasının durumunun açıklığa kavuşturulmasını istedi.

PDS Milletvekili Ulla Jelpke'nin mektubu şöyle:

Ulla Jelpke Member of German Parliament
Mitglied des Deutschen Bundestages

5300 Bonn 1 15.1.1[illegible]
Bundeshaus
Fernruf (02 28) 16 5787

An den
Innenminister (Icisler Bakani)
Herrn Ismet S e z g i n

06644 A N K A R A / TÜRKEI

SEHR GEEHRTER HERR SEZGIN,

nach uns vorliegenden Informationen wurden bei einem Überfall der türkischen Armee vor etwa einem Monat in der Nähe des Dorfes Kasrin (Kreis Karakocan in der Provinz Elazig) mehrere Kurden gefangengenommen. Nach Zeugenberichten wurde dieser Überfall unter Einsatz von Gaswaffen vollzogen, wobei Aydin E L C I, Müslüm U Ğ U R und Ali (dessen Nachname nicht bekannt ist) lebend gefangengenommen wurden.

Nach Auskunft der Familienangehörigen konnte seit der Gefangennahme dieser drei Menschen nichts über deren Verbleib in Erfahrung gebracht werden trotz eingebrachter Anträge und Nachfrag[illegible] bei den zuständigen türkischen Behörden.

Ich bitte Sie eindringlich, sich für die Aufklärung über den [illegible]bleib von Aydin ELCI, Müslüm UCUR und Ali einzusetzen, umgehe[illegible] die betroffenen Familienangehörigen benachrichtigen zu lassen [illegible] mich über das Ergebnis Ihrer Bemühungen zu informieren.

Der Gouverneur in Diyarbakir, Necati Cetinkaya, hat mit gleic[illegible] Post ebenfalls ein Schreiben von mir erhalten sowie die Parlamentarische Menschenrechtskommission in Ankara.

Mit freundlichen Grüßen

Ulla Jelpke

"TC İçişleri Bakanı Sayın Bay Sezgin,

Elimizde bulunan bilgilere göre, Türk ordusunun bundan bir ay kadar önce Kasrin (Elazığ'ın Karakoçan ilçesine bağlı) köyü yakınlarında gerçekleştirdiği bir baskında bazı Kürtler yakalanmıştır. Tanıklar, bu baskında gazlı silahların da kullanıldığını ve Aydın ELÇİ, Müslüm UĞUR ile Ali (soyadı henüz öğrenilmedi) adlı şahısların ***sağ yakalandığını*** *anlatıyorlar.*

Yakalananların yakınları, bu üç insanın yakalanmasından bu yana ilgili Türk makamlarına verilen çok sayıda dilekçeye ve bu makamlar nezdinde yapılan tüm girişimlere rağmen yakınları hakkında bilgi edinemediklerini ve nerede tutulduklarını öğrenemediklerini bildiriyorlar.

Aydın ELÇİ, Müslüm UĞUR ve Ali'ye ne olduğunu bizzat açıklığa kavuşturmanızı, ailelerinin doğrudan bilgilendirilmesini sağlamanızı ve çabalarınızın sonuçları üzerine beni bilgilendirmenizi acil olarak rica ediyorum.

Diyarbakır'daki Vali Necati Çetinkaya ile Ankara'daki parlamento İnsan Hakları Komisyonu da bu mektubumun aynısını aldılar.

Dostça selamlarımla
Ulla Jelpke
Almanya Parlamento Üyesi"

Bir kayıp da Wan'da

Balıkesir'in Edremit ilçesinde askerlik yapan **Ercan Şeker**, 1 Aralık günü hava değişimi için geldiği memleketi Wan (Van)'da kayboldu. Babası Abdulhamit Şeker'in konuya ilişkin olarak Van İnsan Hakları Derneği Başkanlığı'na verdiği dilekçede şunlar belirtiliyor:

"Balıkesir'in Edremit ilçesinde vatani görevini yapmakta olan oğlum Ercan Şeker 1.12.1991 tarihinde hava değişimi için, memleketi olan Van'a gelmiştir. 45 gün rapor alan oğlum, 1.14.1992 tarihinde izni biteceğinden, askerlik yaptığı yere dönmek zorunda idi. Fakat adı geçen oğlum 13.01.1992 tarihinde saat 10'da evden çıkmış ve bir daha eve dönmemiştir. Gidebileceği bütün yerleri araştırmamıza rağmen izine rastlamadık. Oğlumun siyasi görüşünden ve okuduğu "Rojname" ve "Yeni Ülke" gazetelerinden dolayı gözaltına alındığından kuşkulanıyorum. Gerek Siyasi Şube ile polis karakolları ve gerekse Vilayet makamına yaptığımız bütün başvurular sonuçsuz kaldı ve bu isimde birinin gözaltına alınmadığı söylendi. Oğlum Ercan Şeker'in hayatından endişe duymaktayım.

Mağduriyetimin kaldırılması için tarafınızdan gerekli girişimlerde bulunmasını arz ederim."

Kürdistan kadınının örnek direnişi

Wan *(Berxwedan):* Bêdlis'e bağlı Norşin (Güroymak) ilçesi Esentepe Mahallesi'nde 7 Ocak günü çıkan çarpışmada bir bayan gerilla şehit oldu. Edinilen bilgilere göre olay şöyle gelişti:

Bir ihbar üzerine gerillanın bulunduğu evi kuşatan düşmanın "teslim ol" çağrılarına ateşle karşılık veren kahraman ARGK gerillası **Roza** kod adlı **Fatma ZEYTO**, bir saatlik çarpışma sonrasında kalan son kurşununu kendi bedenine sıkar. Bunun ardından eve giren sömürgeci faşist ordu güçleri, komaya giren gerillayı 2 saat boyunca bekletirler, daha sonra Amed'e götürülürken yolda şehit düşer.

Düşman, yiğit Kürt kızı **Roza**'nın cenazesini Amed'te rehin tutmakta, vermemektedir. Şehit ARGK gerillası **Fatma ZEYTO (Roza)**, yıllar önce Mêrdîn'in Mehsert (Ömerli) ilçesine bağlı Mercê (Çimenlik) köyünden Beyrut'a göç eden bir yurtsever ailenin kızıdır.

Grîdax'da kepenkler inmeye devam ediyor

Kerboran'da bir kepenk kapatma eyleminden sonraki görünüm

Foto: Berxwedan

28 Aralık günü, Grîdax (Ağrı) HEP İl binasında 30, Qamûşan (Sarıkamış) ilçesinde 80 kişi Licê ve Pasûr'daki katliamları protesto etmek amacıyla açlık grevi yaptı

Grîdax (Ağrı)'da ilk kez böyle bir eylem yapılıyordu. Kadın-çocuk, genç-yaşlı yüzlerce kişi bayrağımızı simgeleyen renklerle donanarak, açlık grevini adeta bir dilan yerine dönüştürdüler. Açlık grevini ziyaret edenlerle açlık grevindekiler, **"Biji serihildana gelê me"**, **"Şehidê me na mirin"** sloganları arasında bundan sonra Grîdax'ın katliamlara sessiz kalmayacağını belirterek, **"Biz bu direnişte, 1930'ların direnişçi ruhunu ve yüzlerde aynı ifadeleri görüyoruz"** dediler. İhtiyarlar ise ölmeden bu günleri gördüklerine çok sevindiklerini ifade ettiler. Açlık grevi 1 Ocak günü davul-zurna eşliğinde halaylar çekilerek bitirildi.

Grîdax merkezde açlık grevi sürerken ilçelerde de kepenk kapatma eylemleri başlatıldı. 28 Aralık'ta Tûtax, Patnos, Avkevir (Taşlıçay) ve Bazid ile Bêdlis'in Tûx ilçesinde esnaf kepenk kapattı. Öğrenciler dersleri boykot ederek okullara gitmediler.

Serhedan'ın Qamûşan (Sarıkamış) ilçesinde de HEP ilçe binasında 28 Aralık günü 80 kişi açlık grevi eylemi başlattı. Açlık grevinin başlamasıyla birlikte yapılan basın açıklamasında, **"Halkımıza karşı yapılan katliamlara karşı halkımızın sessiz kalamayacağını TC bilmelidir"** denildi. Aynı gün dayanışma amacıyla Mûş'un Milazgir (Malazgirt), Gumgum (Varto) ve Kop (Bulanık) ilçeleriyle, Ziyaret ve Konukbeyler nahiyelerinde de esnaflar kepenk açmadı.

3 Ocak günü ise aynı amaçla Serhedan'ın İdir ilçesinde esnaf kepenk kapattı, araç sahipleri araçlarının kontaklarını açmadı. Eylem sabahın erken saatlerinde başladı. Öğle saatlerine doğru Azeri kökenli esnafların da eyleme katılmasıyla, katılım % 100'e ulaştı. TC güçleri ilçenin tüm giriş ve çıkış yollarını tuttular. İlçeye 4 km uzaklıktaki Halfeli köylüleri ise eyleme destek vermek amacıyla ilçeye yürüyüş düzenlediler. Ancak ilçenin girişinde TC güçlerince engellendiler. Köy halkı, **"Biji Serok APO"** sloganlarını atarak geri döndü. Ayrıca eylem sırasında TC polisinin esnafı tehdit ettiği, ancak kimsenin ciddiye almadığı öğrenildi.

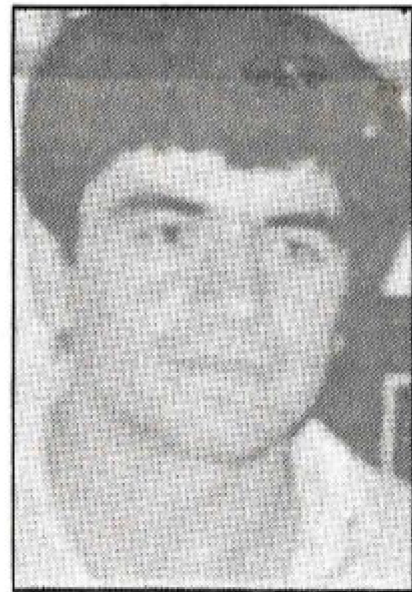
Serîhildanlar zincirine Çolamerg de katıldı

Çolamerg *(Berxwedan):* 14 Ocak günü Çolamerg şehir merkezinde düzenlenen halk oyunları yarışmasına yurtsever folklor gruplarının ulusal giysilerle katılması ve sahneye çıkıp ulusal oyunlarımızı oynamaları, TC polisleri tarafından engellenmeye çalışılınca, halkla polis arasında çatışma çıktı. Çıkan çatışmada 2 polis yaralanırken, halktan da 3 kişi çeşitli yerlerinden yaralandılar. Olay sonrası 3 bin kişi şehir merkezinde bir araya gelerek yürüyüşe geçti. Yürüyüşe geçen kitleye şehir merkezinde de katılımlar oldu ve giderek kitlenin sayısı 4 bine ulaştı.

Halk oyunları yarışmasında yaşananların sadece bardağı taşıran son damla olduğunu belirten halk, devletin son dönemlerde yoğunlaştırdığı katliamlara tepkinin giderek büyüdüğünü ve Çolamerg halkının tepkisinin daha da sert olacağını vurgulayarak, bu konuda TC yetkililerini uyardılar. Yürüyüş boyunca kitle, **"Biji Serok APO"**, **"Biji PKK"**, **"Biji ARGK"** sloganlarını attı ve bir bayram havası yaşandı. Olaya ilişkin görüştüğümüz bir yurtsever, Çolamerg'in de serihildanlar zincirine bu denli bir coşkuyla katılmasını tarihi bir gelişme olarak değerlendirmek gerekir diyerek, duygularını ifade ediyordu. Mücadelenin ilk hareketli alanlarından olan Çolamerg'in bu coşkulu serîhildanı tüm Kürdistan'a verilen Newroz mesajıdır.

Gazetemiz baskıya girerken elimize ulaşan bazı haberler şunlardır:

- 14 Ocak günü, kontr-gerilla katliamlarını protesto etmek amacıyla Gercews'te kepenkler açılmadı.
- 14 Ocak günü Dersim'de çıkan bir çarpışmada 4 özel tim elemanı öldürüldü.
- 14 Ocak günü Amed'in Hênê (Hani) ilçesinde gerillalar TC polis otosunu taradı, 2 polis ağır yaralandı.
- 14 Ocak günü Farqin'de bir polisin evi ateşe verildi.
- 11-14 Ocak tarihleri arasında Şirnex'te öğrenciler okulları boykot ettiler.
- 14 Ocak günü Misric (Kurtalan)'ın Xendukê köyünde çıkan çarpışmada onlarca TC askeri öldürülürken, şehit düşen gerillaların da olduğu bildirildi.
- 14 Ocak günü Meledî şehir merkezinde bir gerilla şehit düştü. Onlarca TC polisinin de yaralandığı bildirildi.

Aydın ADSAY (Mervan)

Düğüne saldırı

Êlih *(Berxwedan):* 28 Aralık günü, Ciwanikan (Gökçebağ)'a bağlı Eynbaran köyünde şehit gerilla komutanı **Aydın ADSAY (Mervan)**'ın cenaze töreninde halkın serîhildanı karşısında korkup kaçan TC güçleri, 29 Aralık günü Sêrt merkezde göçer yurtseverlerin yaptığı düğüne baskın düzenleyerek 20 dolayında yurtseveri gözaltına aldılar. Sömürgeci güçler, bir gün öncesinin intikamını almak amacıyla yurtseverlere vahşice saldırdılar ve yoğun işkenceyle sindirmeye çalıştılar.

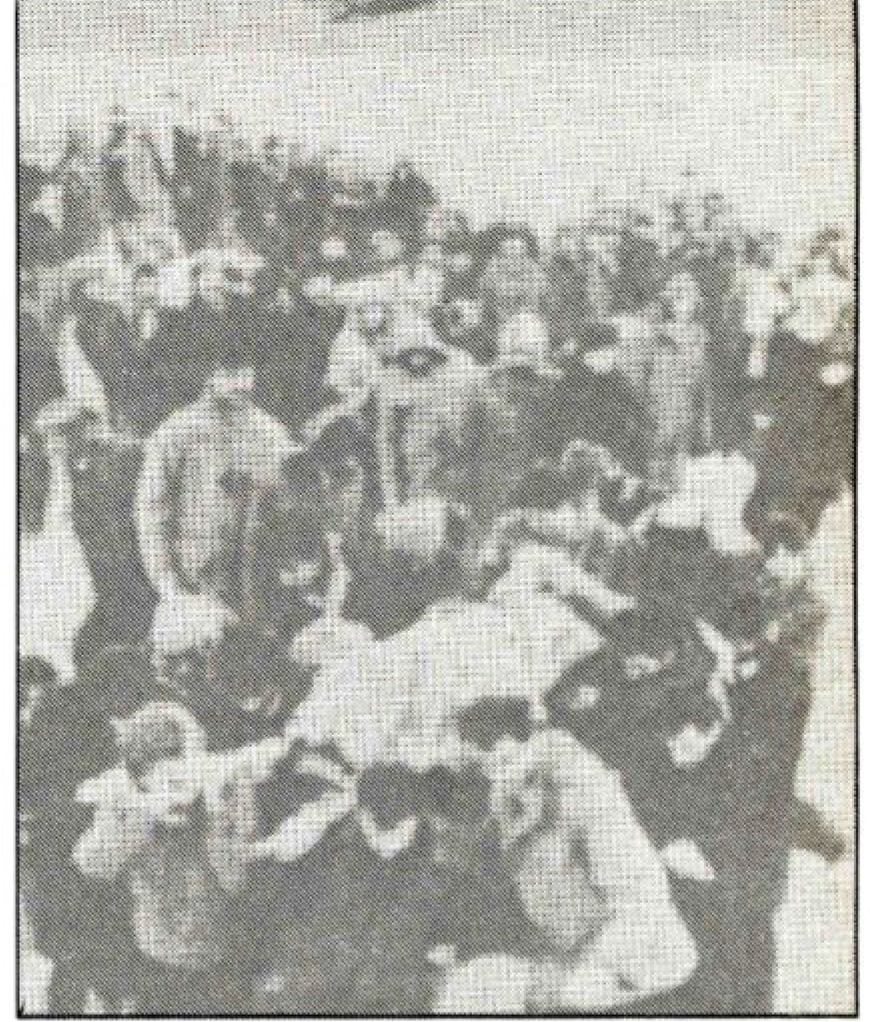
Bir özel harp uzmanı daha cezalandırıldı

7 Ocak günü, 4 yıldır Êlih'te kontr-gerilla faaliyetlerini bizzat yöneten Özel Harp Dairesi elemanı Ahmet Işılakça, saat 14.30 sularında Sosyal Sigortalar Caddesi lise kavşağında ARGK'ye bağlı bir şehir gerillası tarafından ölümle cezalandırıldı. Bu ajanın bölgede Hizbullah örgütünün adını kullanarak yurtseverlerin dükkanlarının bombalanması olayında akıl hocalığı yaptığı ve son dönemlerde Êlih'te işyerlerinin bombalanması olayını yöneten kişi olduğu bildirildi.

Çığ faciasında halk ölümle başbaşa bırakıldı

Gever *(Berxwedan):* Gever (Yüksekova)'e bağlı Karabey köyüne çığ düşmesi sonucu 21 kişi yaşamını yitirdi, çok sayıda kişi de yaralandı. Yaşlı bir köylünün anlatımına göre, 80 yıldan bu yana ilk kez karşılaşılan bu doğal afet karşısında Türk sömürgeci güçleri halkı ölümle başbaşa bıraktılar, zamanında müdahaleyi yapmadılar. Bu durum ölülerin sayısını arttırdı. Gever Belediyesi ve halkın çabalarıyla, çığ altında kalarak yaralanan köylüler güçlükle hastaneye kaldırılabildi. Gever halkı, düşmanın gerekli müdahale ve yardımda bulunmadığı halde, yapmış gibi propaganda yapmasına öfkelenerek şunları söylediler:

"Devlet büyüklüğünü ortaya koydu! İki gündür bize bir dozer getirmedi. Anayol ile köyün arası 200 metredir, buna rağmen hala yolu köyün içine getiremedi. Bir ihbar olsaydı, falan dağda bir PKK'li ele geçti diye, hava koşullarına bakılmaksızın 200 helikopter kalkardı. Ama bize Yüksekova'dan buraya bir dozer getirtilmedi. İlk gün için biz de bir şey demiyoruz, ama bugün hala bir dozer getirilmemişse, bu ihmalin en alasıdır. Vatandaş küreklerle elden geleni yaptı, bir cesedimizi hala bulamadı, hayvanlarımızın üstleri vatandaş tarafından daha yeni yeni açılıyor. Bunun yanında devlet hala köye yol getiremedi."

çığ altında kalarak yaşamların yitirenlerin cenazeleri kaldırıyor

Koruculuğu kabul etmeyenler, işkence ve baskıyla göçertilmek isteniyor

Gever *(Berxwedan):* Sömürgeci güçler tarafından hiçbir gerekçe gösterilmeksizin 31 Kasım 1991 tarihinde Gever (Yüksekova)'e bağlı Melayan (Oğlaklı) köyündeki evlerinden gözaltına alınan **Sıddık Yücel ve Abdülkadir Yılmaz** adlı yurtseverler, 17 Aralık 1991 günü tekrar serbest bırakıldılar. Gözaltında bulundukları süre boyunca bir İranlının kendilerine silah verdiğini kabul etmeleri için vücutlarının muhtelif yerlerinde sigara söndürülen, askıya alınan ve kızgın demirlerle dağlanarak komalık hale getirilen Sıddık Yücel ve Abdülkadir Yılmaz, 17 Aralık günü çıkarıldıkları mahkemece salıverildiler.

Yücel ve Yılmaz, kendi köylerinin başlangıçtan itibaren koruculuğu kabul etmediğini, köylerinde hiçbir korucu olmadığını, bu işkence ve zulmün de bu nedenle yapıldığını ve halkın teslim alınmak istendiğini ve bu durum karşısında bazı ailelerin Doğu ve Güney Kürdistan'a göç ettiğini belirttiler.

Konuya ilişkin olarak İnsan Hakları Derneği Yüksekova Temsilciliği'nin hazırladığı raporda, köylülerin şu çağrılarına yer verildi:

"Bizler bilinçli olarak askeriye tarafından köyümüzü, yurdumuzu, anavatanımızı terk etmeye zorlanıyoruz. Tüm kamuoyunu bu konuda duyarlı olmaya ve bizlere yardım etmeye çağırıyoruz. Kendimizi ikinci kez dünyaya gelmiş zannediyoruz. Her şeye rağmen, yerlerimizi ve yurdumuzu terk etmeyeceğimizi herkesin bilmesini istiyoruz. Eğer gerçekten insan hakları varsa, bunların bizim için de geçerli olmasını istiyoruz."

31 Aralık'ta sona eren Af Yasası Newroz'a kadar uzatılırken

Korucular silah bırakmayı hızlandırdı

Berxwedan Haber Merkezi

PKK, IV. Ulusal Kongresi sonrası yürürlüğe koyduğu Af Yasası 31 Aralık'ta sona ererken, silahlarını bırakmak istemelerine rağmen, TC tarafından istifaları kabul edilmeyen korucuların durumlarını gözönüne alarak Af Yasası'nı ulusal bayrama kadar uzattığını bir bildiriyle açıklarken, Af Yasası'nın yürürlüğe girdiği andan bu güne kadar binlerce korucu silahlarını bıraktı.

Son dönemlerde silah bırakmalar daha da yoğunluk kazandır. Botan bölgesi koruculuğa lanet yağdırırken, korucular Af Yasası'ndan yararlanmayı hızlandırdı.

Dih (Eruh)'e bağlı 96 köyden Aval (Tünekpınar), Nitê (Dadaklı) ve Gêrî hariç diğer tüm köylerdeki korucular 28-29-30 ve 31 Aralık günleri TC'nin silahlarını bıraktılar. Silahlarını bırakan korucuların sayıları ve köylerden bazıları şunlardır:

Reşenê (Dikboğaz) 82 korucusu vardı. Paris (Üzümlü) 53 korucu. Mişifrê (Çırpılı) 59 korucu. Xilêlan (Sağırsu) 25 korucu. Bêzikrê (Cintepe) 67 korucu. Memiran (Görendoruk) 47 korucu. Torikê (Yanılmaz) 18 korucu. Daha önce de Çiyayê Welato ve Harûnan çevresindeki 20 köy silah bırakmıştı. Böylece Dih'te Aval köyünde 65, Nitê'de 30 ve Gêrî'de de 25 korucu olmak üzere yalnız 120 korucu kaldı.

Şirnex: 31 Aralık günü merkeze bağlı Şêxê Reş (Kızılsu) köyünde 90, Berê Mirê (Meşeiçi) köyünde 50 ve Cefanê (Cevizdüzü) köyünde de korucular silahlarını bıraktılar.

Qilaban: Qilaban (Uludere)'a bağlı Sêgirkê (Şenoba) köyünde 31 Aralık günü 75 korucu silah bıraktı.

Xizxêr: Son günlerde Xizxêr (Pervari)'in çoğu köyünde çok sayıda korucu silahlarını bırakırken, azılı 9 çete gerillalarca ölümle cezalandırıldı. Ayrıca Xizxêr'e bağlı Hosyan (Doğanköy) köyünde korucular birbirleriyle çatıştı. Çatışma sırasında 1 korucu ölürken, 1'i de ağır yaralandı.

Hezo: Hezo(Kozluk)'da 1 Ocak'tan itibaren silah bırakan köylerin isimleri şunlar: Geliyê Timo Xê vadisindeki Smailkan, Morikan (Yedibölük), Pavran (Kayadibi) köyleri.

Arvo: Arvo (Şirvan)'nun Hesko (Çetikyolu) köyünde 10, Gundike Dizan köyünde 14, Xizmin (Belençay), Madên ve Hevkêz (Kirazlı) köylerinde de birer korucu silah bıraktı.

Farqin: 7 Ocak günü Farqin (Silvan)'e bağlı Lever köyünde 16, Tifil köyünde 29, Xeldan köyünde de 30 korucu silah bıraktı. Böylece son günlerde Farqin'de silah bırakan korucuların sayısı 75'e yükseldi.

Ayrıca 11 Ocak günü Farqin'e 5 km uzakta bulunan Xirabê (Yeniköy)'ye bağlı Batêxanê Kêşê mezrasında koruculuk yapan Kemal (60), Mehmet Ali (27), Yemlihan (25) ve Hacı (20) isimli şahısların öldürüldüğü bildirildi; Kemal adlı şahsın 3 oğlunun da korucu olduğu belirtildi.

Şemrex: İlçeye bağlı Qesrık köyünden 15, Lalan köyünden 12, Birinê köyünden 18, Melelê köyünden 15, Golikan (Yanlıağaç) köyünden 12, Gola Gulê 18 ve Bangirê köyünden de 32 korucu 31 Aralık günü silahlarını bıraktılar.

Dêrika Çiyayê Mazî: İlçeye bağlı Nevalê mezrasında 30 Aralık günü, kalan 12 korucu da silahlarını bıraktı.

Midyad: Kindirbê(Söğütlü) köyünden 3, Epşê (Şenköy) köyünden 2 ve Rişê köyünden 4 korucu istifa ederken, diğer çevre köylerden ise 90 korucunun istifa hazırlığında olduğu bildirilmektedir.

Nisêbin: Mêrdîn'in Nisêbin ilçesine bağlı Tinatê (Kutlubey) köyünde korucu olan İbrahim Sarıcan (54) ve oğlu Turan Sarıcan (22) 30 Aralık günü silahlarını bıraktılar. Ayrıca Dêrika Çiyayê Mazî, Nisêbin ve Şemrex ilçelerinde isimlerini öğrenemediğimiz köylerde toplam 145 korucunun 1 Ocak'tan bu yana silahlarını bıraktıkları öğrenildi.

Xêrzan Eyaleti Eylül-Ekim-15 Kasım eylem bilançosu

1. Bölge

1- Eylül ayı içinde, Tûx'un Salis (Kepenek) köyüne gerillalarımızca düzenlenen baskında, çetelerle birlikte tüm köylüler toplatılarak kendilerine ulusal kurtuluş içerikli propagandalar yapıldı. Daha sonra çetelere ait tüm silahlara el konuldu. Eylemde ele geçirilen malzemeler şunlardır: 5 adet G-3 marka silah, 20 adet G-3 şarjörü ve 4 bin adet G-3 mermisi.

Bu eylemde ayrıca inşaat halindeki karakol ateşe verilerek imha edildi.

2- 9 Eylül 1991 tarihinde, Xîzan'da yol yapımında kullanılan devlete ait kepçe ve 1 pikap yakılarak imha edildi.

3- 13 Eylül 1991'de Xîzan'ın Nîzarê Azê mevkiinde devlete ait 1 inşaat, 1 loder araba ve 1 pikap ARGK gerillalarınca imha edilmiştir.

4- 15 Eylül 1991'de, yine Xîzan'da 1 dozer, 1 kepçe ve 1 pikap gerillalarımızca ateşe verilerek imha edildi.

5- 26 Eylül 1991'de, Xîzan'a bağlı bir mezrada, ARGK gerillalarınca yapılan baskında 2 çete yakalandı. Bu çetelerin yaptıkları işten utanç duyduklarını belirtmeleri üzerine, üstlerindeki 170 adet mermi ve 1 adet tabanca kamulaştırılıp şartlı olarak serbest bırakıldı.

6- 6 Ekim 1991'de Tûx'un Reşadiyê (Yelkenli) Karakolu'ndaki düşman askerleri içtima halindeyken, ordu kuvvetlerimizce yaylım ateşine tutuldular. Gündüz gerçekleştirilen bu eylemde 4 düşman askeri öldü, birçoğu da yaralandılar.

7- 7 Ekim 1991 günü Xîzan'a bağlı Kiştonek köyüne ARGK gerillalarınca düzenlenen baskında, tüm köylüler çetelerle birlikte toplatıldıktan sonra, çetelere ait tüm silahlara el konuldu. Eylemde ele geçirilen malzemeler şunlardır: 7 adet G-3 silahı, 1 adet G-1, 1 adet Bruno marka silah ve bu silahlara ait 4 bin mermi.

8- 29 Ekim 1991'de Tûx'un Sakê (Kırkbulak) köyüne gerillalarımızca düzenlenen baskında teslim olmamakta direnen 3 çete öldürüldü. Bunun üzerine köyün tüm çeteleri teslim oldu, yaptıkları işten pişmanlık duydukları için tüm silahlarına el konularak affedildiler. Eylemde ele geçirilen malzemeler şunlardır: 12 adet G-3 silahı, 40 adet şarjör, 3 bin adet mermi.

2. Bölge

1- 9 Eylül 1991'de Bêdlîs'in Norşin ilçesinde bulunan ve Sêrt, Muş, Amed, Bêdlîs iletişimini sağlamakta olan radyolink istasyonu ateşe verilerek tamamen yakıldı. Milyonlarca TL'ye mal olan istasyon imha olurken, adı geçen illerin iletişimi de kesildi. Bu eylemde ayrıca 2 adet Bruno marka silah ve 1 adet dürbün, halk ordusu güçlerimiz tarafından kamulaştırıldı.

2- 16 Eylül 1991'de Bêdlîs Modkî-Meydan yolu saatlerce denetime alınarak ulaşıma kapatıldı. Aynı anda Bêdlîs-Modkî yolu da kesildi. Bu eylemde Meydan Karakol Komutanı Ömer Doğan'la 3 çete gerillalarımız tarafından yakalandı. Ulusal kurtuluş kuvvetlerimizin kanına girmek için Kürdistan'a gelen sömürgeci subay Ömer Doğan ölümle cezalandırılırken, çeteler yaptıkları işten pişmanlık duymaları üzerine koşullu olarak serbest bırakıldılar.

3- 21 Eylül 1991'de, Bêdlîs merkezinde, halk ordumuz ARGK'ye bağlı milislerin düzenlediği suikast sonucu muhtar Habip'in oğlu Vahap ölümle cezalandırıldı. Söz konusu muhtar 1985 yılında tezgahladığı bir komplo sonucu 3 yoldaşımızın şehadetine neden olmuş; oğlu ise Bêdlîs'te MİT'le çalışan bir ajan idi.

4- 22 Eylül 1991'de Modkî'ye bağlı Kirabo köyü çevresinde ARGK gerillaları ile sömürgeci ordu güçleri arasında çıkan çatışmada 1 düşman askeri öldürüldü. Bu çatışmada **Resul** yoldaş şehit düştü.

5- 28 Eylül 1991'de Bêdlîs'e bağlı Ênlip (Çalıdüzü) köyü yakınlarında, halk ordusu kuvvetlerimizce kurulan pusuda 3 düşman askeri öldürülürken, 4 asker de yaralandı.

6- 30 Eylül 1991'de Bêdlîs'in Modkî ilçesi, halk ordusu kuvvetlerimizce basıldı. Gerçekleşen bu baskın eyleminde 2 düşman askeri ölürken, 3 düşman askeri de ağır yaralandı. Ordu kuvvetlerimiz, eylem sonunda öldürülen düşman askerlerinin üzerinden 1 adet G-3 silahı aldı.

7- 4 Ekim 1991'de Xerzan ve Amed eyaletleri ordu kuvvetlerimizin ortaklaşa gerçekleştirdiği baskın eyleminde, Kela Reş düşman karakoluna büyük bir darbe vuruldu. Bu eylemde düşman güçleri çok sayıda ölü ve yaralı verdi, ancak her zaman olduğu gibi kayıplarını gizlediler.

Ayrıca baskın eyleminde ARGK-Amed Eyaleti kuvvetlerine mensup **Azad, Özkan** ve **Rênas** yoldaşlar şehit düştüler.

8- 2 Ekim 1991'de Bêdlîs merkez ilçedeki Hersan mahallesinde bulunan polis karakoluna, gerilla güçlerimiz bir saldırı eylemi gerçekleştirdiler. Gerçekleşen eylemde düşmanın kolluk kuvvetlerine ölü ve yaralı kaybı verdirildi.

9- 5 Ekim 1991'de Tûx ile Norşin arasında bulunan TV vericisi gerillalarımız tarafından basıldı. Baskında düşmanın ordu güçleriyle çıkan çatışmada 1 asker ile 1 bekçi öldürüldü.

10- 17 Ekim 1991'de, Bêdlîs'in Kelhok (Boztepe) ve Navran köylerinde gerillalarımız, çeteler ve köylülerle bir toplantı yaptılar. Daha sonra çetelere ait 3 adet G-3, 1 adet şarjör ve 300 adet mermiye el konulmuştur. Geriye kalan çeteler silahlarını geri teslim edip koruculuktan vazgeçerek bu onursuz durumdan kurtuldular.

11- 3 Kasım 1991'de Modkî'ye bağlı Taxvank (Uran) köyü civarında ARGK gerillaları ile düşman güçleri arasında çıkan ani çatışmada 1 sömürgeci asker öldürüldü.

12- 8 Kasım 1991'de Modkî-Meydan yolu kesilerek çok sayıda çete yakalandı. Bu çetelerden birçoğu yapılan konuşmalardan sonra serbest bırakılırken, 3 çete ise gerillalarımızca tutuklandı. Tutuklanan bu çeteler daha sonra pişmanlık duyduklarını belirtmeleri üzerine, şartlı olarak serbest bırakıldılar.

Bu eylemde çetelere ait 2 adet kalaşnikof marka silah, 4 adet şarjör, 120 adet mermi, 2 adet telsizi ve 800 bin TL'ye halk ordumuz ARGK adına el konulmuştur.

13- 9 Kasım 1991'de gerillalarımız, Modkî'ye bağlı Kinzû (Salman) köyü çetelerine karşı bir baskın eylemi gerçekleştirdi. Baskın sırasında çetelerin köyü terkederek kaçmaları üzerine, gerillalarımız köylülerle başarılı ve dolgun geçen bir toplantı yaptılar.

14- 14 Kasım 1991'de Bêdlîs'e bağlı Surum (Deliktaş) köyü yakınlarında ARGK güçleriyle sömürgeci kolluk kuvvetleri arasında çıkan çatışmada 3 düşman askeri ve 1 özel tim öldürüldü. Bu çatışmada **Reşo** kod adlı gerillamız şehit düştü.

15- 15 Kasım 1991'de Bêdlîs'in Modkî ile Top Karalar arasındaki yol kesilerek çok sayıda araç durduruldu. Gerillalarımız toplanan kalabalık halk kesimine ulusal kurtuluşçu propaganda yaptılar ve kimlik kontrolü sırasında ele geçen 2 çeteyi de, orada bulunan halkın bu seferlik affedilmelerini istemeleri üzerine serbest bıraktılar.

3. Bölge

1- 13 Eylül 1991'de Xana Hewêl'in Varakanis (Kasımlı) köyü yakınlarında kurulan pusuda, ARGK gerillalarının "Dur" ihtarına uymayan bir minibüse ateş açıldı. Bu olayda 3'ü çete, 2'si de bunların yakını olmak üzere toplam 5 kişi öldürüldü. Ayrıca minibüs ateşe verilerek imha edildi.

2- 13 Eylül 1991'de Arvo (Şirvan)'nun Iskanbo (Ormanbağı) köyünün yoluna döşenen mayının patlaması sonucu 1 çete öldü.

3- Aynı tarihlerde Xana Hewêl'in Varakanis (Kasımlı) köyü çetelerine kurulan pusuda 2 çete öldürüldü.

4- 20 Eylül 1991'de Arvo'nun Osyak köyü yoluna gerillalarımızın döşediği bir mayının patlaması sonucu 4 çete öldü ve 4 çete de yaralandı.

5- 24 Eylül 1991'de, Xîzan-Arvo sınırında kurulu bulunan Kerna Heso köyüne gerillalarımızın yaptığı baskında köyün tüm çeteleri etkisizleştirilerek, kendileriyle bir toplantı yapıldı. Daha sonra çetelerin silahlarına el konuldu. Eylemde ele geçen silah ve malzemeler şunlardır: 5 adet G-1, 3 adet G-3 silah; bu silahlara ait 35 adet şarjör, 1.236 adet mermi ve 3 adet tabanca.

6- 1 Ekim 1991'de Arvo'nun Derkend köyüne ARGK gerillalarınca baskın düzenlendi. Baskında çetelere ait 5 ev ateşe verilerek yakıldı. Çete olup suç işleyen bu ihanet odağı daha sonra işledikleri suçlardan ötürü köyü terkederek kaçtılar.

7- 29 Ekim 1991'de Sêrt'in Ciwanikan (Gökçebağ) köyünde bulunan inşaat halindeki karakol gerillalarımızca ateşe verilerek yakıldı.

8- 30 Ekim 1991'de Bêdlîs'in Dolek köyüne gerillalarımız tarafından baskın düzenlendi. Gerillalarımız köydeki çeteleri etkisizleştirerek bir toplantı yaptılar. Ardından çetelere ait 3 adet G-3 marka silah, 2 adet G-1 silah ve bu silahlara ait 27 adet şarjör, 700 adet mermi ile 2 adet dürbün, 2 adet el telsizine halk ordumuz ARGK el koydu.

9- 12 Kasım 1991'de, Sêrt merkez ilçedeki Çakmak Mahallesi'nde bulunan özel timin kontrol noktasına gerillalarımızca yapılan saldırı sonucu 5 özel tim öldürüldü, 2'si de yaralandı.

10- 15 Kasım 1991'de, Arvo'nun 15 km uzağında bulunan Şeytankaşı mevkiinde gerillalarımız tarafından bir yol kesme eylemi gerçekleştirildi. Eylem esnasında çok sayıda araç durdurularak, toplanan kalabalığa ulusal kurtuluşçu propaganda yapıldı. Ayrıca, yapılan kimlik kontrolünden sonra, pusuya düşürülen ve "Dur" ihtarına uymayan 7'si çete, 3'ü de bunların yakını olmak üzere toplam 10 kişi öldürüldü, 9 çete ise ağır yaralandı. Gerillalarımız çetelere ait 6 aracı da ateşe vererek yaktılar.

Ağustos 1991 - Payîzava (Başkale) dağlarında

Foto: Berxwedan

Esir TC subayının ailesine mektup

ARGK gerillalarınca 20 Kasım 1991 günü, Şirnex'te görevli iken esir alınan ve halen gerillaların elinde bulunan TC subayı Yener Soylu'nun ailesine bir mektup yazan ARGK Botan Eyaleti 3. Savaş Bölgesi Komutanlığı, savaş esirlerinin can güvenliğinin sağlandığı ve gerekli koşulların oluştuğu takdirde en kısa zamanda esir TC subayı Yener Soylu'yu serbest bırakacaklarını belirtti. Ayrıca esir TC subayı da kendi ailesine bir mektup yazarak, içinde bulunduğu durumu yazmakta ve ailesine güvenlik içinde bulunduğunu ve kısa süre içinde serbest bırakılacağını vurgulamaktadır. Her iki mektubu da olduğu gibi yayınlıyoruz.

Sayın Soylu ailesine;

Bu mektubu kaleme almamızın nedeni, sizi son derece yakından ilgilendiren bir husus hakkında bilgilendirmektir.

TC ordusunda subay olarak görev yapan oğlunuz Yener SOYLU görev yeri olan Şırnak'ta halk ordumuz ARGK gerillalarınca 20 Kasım 1991 tarihinde esir alınmıştır. Öncelikle şunu belirtmek isteriz ki, oğlunuz Yener SOYLU'nun sağlık durumu iyi olup, neşesi yerindedir. Esir alındığı 20 Kasım 1991 tarihinden itibaren Partimiz PKK'nin bu konudaki insancıl özelliği gereği tarafımızdan gayet insani bir ilgi ve yardım görmüştür. Zaten kendisinin size yazdığı mektupta da (ektedir) içinde bulunduğu durumu belirtmiş olması gerekir. Yani oğlunuz halk ordumuz kuvvetlerinin (gerilla kuvvetleri) şefkatli ellerinde olup, güvenlikli bir yerde korunmaktadır. Can güvenliği ve sağlığı, insani karakteri ve adaleti son derece üstün olan Kürt halkının biricik önderi ve koruyucusu olan Partimiz PKK'nin teminatı altındadır. Dolayısıyla bu konuda herhangi bir endişeye kapılmanız yersiz olacaktır. Çünkü Partimiz milyonlarla ifadesini bulan bir halkın temsilcisi siyasal bir güç olup, bunun getirdiği sorumluluğun bilincinde hareket etmektedir. Faşist Türk ordusunun bizim savaş esirlerimize -özellikle son günlerde basından sizin de takip ettiğiniz gibi, savaş esirlerimizi Eskişehir'deki cezaevine naklederken- yaptığı insanlık dışı işkence ve uygulamalarda ifadesini bulan hunharca uygulamaların karşısında olup savaş esirlerine son derece insani yaklaşılmakta ve bu konuda uluslararası hukuk ve savaş kurallarının gereklerini yerine getirmektedir.

Yine bilindiği üzere Partimiz PKK halka ve halkın evlatlarına karşı değil, aksine yoksul halkımızın yüzyıllardır süren bu esaretine son vermek için bugün faşist TC ordusu ile kıyasıya bir ölüm kalım savaşı vermektedir. Bu savaşın bir gereği olarak zaman zaman esir alma (son dönemde bunların sayısı artmaya başladı) olayları yaşanmaktadır. Oğlunuz Yener SOYLU'da böyle bir dönemde esir alınmıştır. Bırakılması konusunda ise size söyleyeceklerimiz şudur: Partimiz aldığı savaş esirlerini gerekli şartlar oluştuğunda ve esirlerin can güvenlikleri sağlanınca bırakacaktır. Bu konuda herhangi bir tereddütünüzün olmasına gerek yoktur. Yani daha önce bıraktığımız savaş esirleri gibi oğlunuz da en kısa zamanda bırakılacaktır.

Bizim burada belirteceklerimiz kısaca bunlardır. Mektubumuza son verirken size ve çevrenize dostça, kardeşçe selamlarımızı iletir, sağlık ve mutluluklar dileriz.

Not: Eğer oğlunuzu görmek isterseniz basın aracılığı ile bize ulaşabilirsiniz.

27 Kasım 1991

ARGK Botan Eyaleti

3. Savaş Bölgesi Komutanlığı

Saygıdeğer babama ve anneme;

Babacığım, sanırsam sizlerin de işittiği gibi ben DOĞU ve G. DOĞU bölgesinde faaliyet gösteren PKK gerillalarınca alıkonulmaktayım.

Bunlar olası şeylerdir. İnsanların başından her şey geçmeye kabildir. Önemli olan sağlıktır, mutluluktur.

Baba, anne ve kardeşlerim, sizlere sesleniyorum. Beni merak etmeyin ve benden yana kaygılanmayın, sağlığım yerindedir. Burada PKK gerillaları bana sıcak ve candan yaklaşıyorlar. Her şeylerini benimle kardeşlik duyguları içerisinde paylaşıyorlar.

En kısa zamanda beni serbest bırakırlar. Can endişem, size içtenlikle ifade edeyim ki yoktur.

Baba, eşim Mahbup'a ve çocuklarıma emaneten iyi bakın, onları duyarlı ve metin olmaları yolunda ikna edin. Aynı şekilde kardeşlerim ve kayınpederimi de.

Baba şunu da bilmenizi (en içten duygularımla söylüyorum) isterim ki, bu mektubu tamamiyle kendi özgür irademle, hiçbir baskı ve zora maruz kalmadan yazıyorum.

Babacığım, kavuşacağımız günler inşallah yakındır.

Hepinizi tüm kalbimle saygıyla selamlıyorum. Allaha emanet olun.

21 Kasım 1991

Oğlunuz Yener SOYLU

Botan Eyaleti Kasım ayı eylem ve çarpışmaları

3. Bölge

Bestan Alanı

1- 12 Kasım 1991'de Navyana Şêxan (Güneyçam) köyü çevresinde gerillalarımızca döşenen bir mayının patlaması sonucu 2 asker ağır yaralanırken, 1 askerin de ayağı koparak savaş dışı kaldı.

2- 15 Kasım 1991'de Şirnex merkezde gerillalarımız, bir polis gücüne bombalı saldırı gerçekleştirdi. 2 polis öldü, 1 polis yaralandı.

3- 15 Kasım 1991'de Hazım (Beşir) kod adlı ve Şirnex merkeze bağlı Xirbikê Bestê yöresinden bir ajan gerillalarımız tarafından ölümle cezalandırıldı.

Bu unsur daha önce ARGK saflarında olup da kaçan ve tahribatlar yaratan biriydi. Bu ajanın cezalandırılması halkta sevinç yarattı.

4- 18 Kasım 1991'de akşam saat 19.30 sularında Şirnex merkezde gerillalarımız özel time ait lojmanlara reketatar ve bombalarla saldırı düzenledi. Roketatarların hedeflediği binaların çöktüğü, bir özel taksinin tahrip edildiği eylemde çok sayıda polis öldürülmesine rağmen, düşman, kayıplarını gizledi, 4 polisin yaralandığı biçiminde göstermeye çalıştı.

1991 Botan-Herekol dağlarında Foto: Berxwedan

5- 26 Kasım 1991 tarihinde gece saat 2.00 sıralarında Xirbikê Bestê taburunun tepe mevzilerine saldırı düzenlendi. Saldırı esnasında tepe mevzilerinde bulunan tüm askerler kaçtılar. Mevzilerin tamamen ele geçirildiği saldırıda ölü ve yaralı asker sayısı hakkında herhangi bir haber alınamadı. (Tepede 10 adet mevzi vardır.)

6- 27 Kasım'da Şirnex Merkez Tugayı mevzilerine saldırı yapıldı. 3 er öldü, 1'i de yaralandı.

7- 4 Aralık 1991'de Şirnex şehir merkezinde bir düşman yetkilisinin aracına saldırı gerçekleştirildi. Olayın kesin sonucu alınamadı.

8- Kasım ayında Xizxêr (Pervari) Hod (Yanıkses) köyünde bir asker 1 subayı öldürdü, 1 askeri de yaraladı.

Cûdî Alanı

1- 8 Kasım günü Nitê (Dadaklı) karakoluna ait dört mevziye saldırı düzenleyen gerillalar, 2 mevziyi tamamen ele geçirdi. Eylemde 5 düşman askeri öldürülürken, düşmana ait 3 adet G-3 silahı, 1 adet telsiz, 1 adet MG-3 namlusu ele geçirildi.

2- Yine Kasım ayı ortalarında Cûdî'de meydana gelen bir çatışmada düşmana ait bir savaş helikopteri isabet alarak düştü.

3- Aynı tarihlerde Cefanê (Cevizdüzü) köyü yolu üzerine döşenen bir mayına basan düşman askerlerinden 1'i ölürken, 1'i de ağır şekilde yaralanarak savaş dışı kaldı.

4- 5 Kasım 1991'de Girgê Amo-Hêzil sınır mevkiinde, Şehit Mesut Karakolu'na gerillalarımızın düzenlediği bir saldırıda 3 TC askeri öldürüldü ve 3 adet G-3 silahı, 1 adet MG-3 namlusu, 15 adet G-3 şarjörü, 1 adet telsiz, saat vb. malzemeler ele geçirildi.

4. Bölge

Garisan Alanı

1- 14 Kasım 1991'de Heşet Karakolu'na yönelik eylemde gerillalarımız iki mevziyi ele geçirdi. Bu mevzilerde bulunan askerler saf dışı edildi. Ancak, düşman 5 askerinin öldürüldüğünü belirtmektedir. Ele geçirilen mevzilerde 2 adet MG-3, 3 adet G-3 silahı ele geçirildi.

2- Ayrıca 15 Kasım 1991'de Qilaban'a bağlı Xan Xûskê mıntıkasında 30 askerin bulunduğu mevziye gerillalarımızca saldırı yapıldı ve mevzi ele geçirildi. 5 düşman askeri öldürüldü, 9'u yaralandı, 3 asker de kayboldu. Diğer askerler ise ilk etapta mevzilerini terkedip kaçtılar. Eylemde 1 adet MG-3, 1 adet G-3 silahı, 1 adet roketatar, 1500'ü aşkın mermi, 1 adet fotoğraf makinası ve sırt çantaları ele geçirildi.

3- 17 Kasım 1991 günü Xizxêr (Pervari) merkeze ARGK kuvvetlerimizce baskın eylemi gerçekleştirildi. Baskın eyleminde tabur, polis lojmanları ve resmi binalar roket atışına tutuldu. Yirmi dakika devam eden baskında makinalı silahların yanısıra ferdi silahlar da kullanıldı. Düşmana ait binalar büyük hasar gördü. Olay, basından gizli tutuldu. Ölü ve yaralı sayısı hakkında bilgi alınamadı.

Dih Mıntıkası

1- 30 Ekim 1991 tarihinde Dih'e bağlı Reşenê (Dikboğaz) köyü jandarma bölüğüne gerillalarımız tarafından saldırı eylemi gerçekleştirildi. Düşmanın kendi mevzilerini bırakıp kaçtığı bu eylemde 15 düşman askeri öldürüldü. Ayrıca düşman, çok sayıda yaralı verdi.

2- 15 Kasım 1991 tarihinde gerilla birliklerimiz Dih mıntıkasında Torik (Yanılmaz) adlı çete köyüne bir baskın düzenlediler. Gerçekleştirilen bu eylemde 3 adet G-3 marka silah, 14 adet G-3 şarjörü, 360 adet G-3 mermisi, 2 adet dürbün, 1 adet askeri sırt çantası ve bir adet telefona el konuldu. Köyde bulunan çeteler böylece silahsızlandırılırken, köyden kaçmış olan çetelerin silah bırakmaları için de 5 gün süre tanındı. Ayrıca tüm köylüler toplanarak ERNK ve ARGK bayrakları açılarak, propaganda nitelikli bir toplantı yapıldı. 5 günlük süre bitiminde bu köyün tüm çeteleri silahlarını bıraktılar.

3- 17 Kasım 1991 tarihinde Lodê (Bağgöze) Dağı'nda gerilla güçlerimiz ile düşman güçleri arasında çıkan çatışmada birçok düşman askeri öldü ve yaralandı. Düşman askerlerinin bazı ölüleri ve yaralıları Xalidiyê (Keklikte-pe) köyünde köylüler tarafından bizzat görüldü.

Ayrıca bu çatışmada Mêrdîn yöresinden **Fello** kod adlı bir yoldaşımız şehit düştü.

4- 26 Kasım 1991 tarihinde Gabar-Harûnan mıntıkasında Girê Mîrê'deki düşman tepe nöbetçilerine yönelik olarak gerillalarımız bir eylem düzenlediler. Gerçekleştirilen bu eylemde düşman nöbetçilerinin bulunduğu bir tepe ele geçirildi ve 5 düşman askeri öldürüldü, 3 düşman askeri de yaralandı.

Eylemde ele geçirilen malzemeler şunlardır: 1 adet MG-3 silahı, 2 adet G-3 silahı, 4 bin adet mermi, 3 adet lav silahı, 2 adet normal dürbün, 1 adet gece dürbünü, 1 adet G-3 roketi ve 5 adet sırt çantası.

5- Yine Dih'e bağlı Aval (Tüknpınar) köyünde 1 düşman askeri kendi arkadaşlarından bir subayı ve bir askeri öldürürken, Şirnex merkeze bağlı Kerê Karakolu'nda bir asker ise başka bir askeri öldürüp, diğer birini de yaraladı.

6- 20 Kasım 1991'de Cizîra Botan'dan geçen İpek Yolu üzerinde pusu kuran gerillalarımız, düşmana ait bir özel tim aracını imha etti. Bu eylemde düşmanın verdiği ölü ve yaralı sayısı kesin olarak saptanamadı.

7- 3 Aralık 1991 günü Dih mıntıkasında düşman ordusuna ait bir birliğin kendi içinde birbirini vurması sonucu 2 düşman askeri öldü. Olay, Jandarma Onbaşı İlhami Göçer isimli askerin korku ve panikten dolayı kendi arkadaşlarının bulunduğu mevziye ateş etmesi sonucu meydana geldi.

1990 yılında saflardan kaçarak düşmana teslim olan ve ihanetiyle 27 Temmuz 1990'da Aker Kalesi'nde 17 ARGK savaşçısının şehit düşmesine neden olan ihanetçi Adem Yakın (Bedran)'ın babası ve erkek kardeşiyle yapılan röportajı yayınlıyoruz. Adem Yakın adlı hain, şimdi Botan'da kontr-gerillayla birlikte hareket ederek yurtseverlerin katledilmesinde aktif rol oynamaktadır.

"Bir itirafçıya oğul demek insana yakışmaz"

Berxwedan: *Kendinizi tanıtır mısınız?*

● Adım Hasan Yakın. Ancak halk arasında ben Hasanê Zaxorî olarak tabir ediliyorum. 20 yılı aşkındır Almanya'nın Hamburg kentinde işçi olarak çalışmaktayım; buraya geldikten sonra ailemi ve çocuklarımı da yanıma aldım. Şimdi ise bir kişinin dışında tüm çocuklarım burada kalmaktadır. Aslen Batmanlıyım, Zaxora köyünden. Halen Hamburg'ta bir fabrikada çalışmaktayım. Yaşım da hayli ilerlemektedir. Bazı çocuklarım evli olup ayrı yaşarken, bazıları da daha yanımda oturmaktadırlar.

Berxwedan: *Oğlunuz Adem Yakın (Bedran)'ın TC'nin faşist ordusuna teslim olmasını nasıl görüyorsunuz? Sizde nasıl bir etki yarattı?*

● Bende öyle bir etki bıraktı ki, kayadan düşer gibi oldum. Davaya, partiye ve Kürdistan halkına karşı kendimi suçlu gördüm, utandım. Oğlum bir ihanetçi olmuştu, şu durumda ona oğul diyemem.

Partiyle tanışmadan önce Ademo serseri bir insandı. Hamburg'ta lümpen takımla irtibatları vardı. Ben ve diğer çocuklarım Harekete sempati duyuyorduk. Onun hakkında arkadaşlarla konuştum. Arkadaşlar kendisine yardımcı olarak insan olması için her türlü destek sundular. Yavaş yavaş arkadaşlara gidip gelmeye başladı. O zaman sevinçten kanatlarım olsaydı uçardım. Öyle sevinçliydim ki, ya Rabbi şükür, artık Ademo insan oluyor diyordum. Oğlumu bu durumdan kurtarıp insanlığa kazandırmak için uğraşan arkadaşlara da şükranlarımı sürekli söylüyordum. Bu lümpenlik ve serserilikten biraz da olsa insanlığa doğru adım atması, kısa bir sürede Kürdistan'a dönüp bir gerilla olacağım demesi beni daha da mutlu ediyordu. Bilemiyordum ki, bu alçak beni dünya alem içerisinde rezil edecek. O dönemde ne kadar seviniyorduysam, bugün de o kadar üzülüyorum.

O şimdi eskisi gibi benim oğlum olamaz, gerillalarla beraber olduğu zaman ancak onu kendime oğul olarak sayabilirdim. Artık o benim bir şeyim değildir. Halkımı bir ihanetçiyle hiçbir zaman değiştiremem.

Berxwedan: *Olaydan sonra, yani Ademo'nun bu ihanetinden sonra içinde yer aldığınız çevrenin size yaklaşımı nasıl oldu?*

● Şimdi açıkça şunu söyleyeyim ki, bu zat ihanet etmediği zamana kadar, bana hemen hemen herkes saygı duyuyordu. Hem benim uzun zamandan beri yaptığım sınırlı fedakarlıklar hem de Ademo'nun ailemin bir ferdi olması dolayısıyla halk arasında saygınlığım söz konusuydu. Ancak Ademo'nun düşmana gidip teslim olmasından sonra bu durum değişti. Halk bana soğuk baktı, hatta bazıları benimle konuşmaz oldu. Zaten Ademo, yaptığı ihanetin 30 kişilik ailemize de bulaşmasını istiyordu. Bu yüzden halk bize arka çevirdi. Bu durum halkımızın bir özelliğidir de. Aile bağlarının hala güçlü olduğu bir toplumda bir aileden birisinin gidip düşmanın yanında yer alması kolay bir şey değildir. Ama şunu içtenlikle söyleyeyim ki, bizim ailemiz ihanetçi olamaz. Kötü bir hayvan için bir sürüyü kötülememek gerekiyor. Evet, Kürtçe'de bir atasözü var: **Çêlekeke rêxoke garanekê di hermine** diye tabir ediliyor. İşte bu itirafçının yüzünden halkımızın sempatisini kaybettik. Ben, halkı bu konuda suçlayamam. Her şeye bu olay sebep oldu. Acı bir olay... Yıllarca beraber kalacaksın, beraber düşmana karşı haykıracaksın, ondan sonra da bu... Bir gün dahi olsa cemaati görmedim mi, dikenler üzerinde yürüyor gibiydim. Şimdiden (8 aydan beri) kendi toplumundan uzak, kendi cemaatinden uzak duracaksın. Elbette bu benim için küçük bir olay sayılmaz, halkın durumunu da iyi biliyorum. Halkın başına çok şeyler gelmiş, ancak halkın bana güvenmesini de istiyorum. Önümüzdeki süreçte de daha fazla kendimi pratikte göstereceğim.

Berxwedan: *Halkın size karşı olan bu tavrında sizin Kürdistan'a gidip oğlunuzla yaptığınız görüşmelerin etkili olduğu söyleniyor, buna ne diyorsunuz?*

● Bununla ailemiz hedef haline getirilmek isteniyor, ülkemizle bağlarımız koparılmak isteniyor. Ben o itirafçıyı mücadeleden alıkoymadım. Belki ilişkim var deniliyor, ama benim ilişkim yoktur. Bu düşmanın da taktiğidir. Şimdi "oğlumu" bunalıma düşürmüşler, bununla düşman bizi de etkilemek istiyor, onu maşa olarak kullanıyorlar.

Berxwedan: *Bundan sonra oğlunuz hakkında değerlendirmeniz nasıl olabilir?*

● O artık oğlum olamaz, bir itirafçıya oğul demek insana yakışmaz. Kim Kürdistan'ın bağımsızlığı, Kürt halkının özgürlüğü için mücadele ederse o benim oğlumdur.

Berxwedan: *Oğlunuzun şahsında itirafçılarda neyi görüyorsunuz?*

● Düşmanın tek amacı var: İtirafçılar kendine yaradıkça kullanacak, bir hayrı kalmadı mı da tutup atacak.

Berxwedan: *Oğlunuz serbest bırakıldıktan sonra yanınıza gelmek isterse, siz onu kabul edebilir misiniz?*

● Hayır, kesinlikle onu kabul etmiyorum. Benim için onu görüp görmemek önemli değil. Her zaman onu hain olarak göreceğim, kesinlikle affetmem. Şu anda o TC'nin oğludur, benim oğlum olamaz. Çünkü halka sırt çevirmiş, düşmana sığınmış, itirafçı olmuş.

Berxwedan: *Biliyorsunuz, itirafçılara halk nasıl davranıyor. Çünkü halka eziyet veriyor. Halkı tutuklattırıyor, işkence yaptırıyor veya yapıyor. Bundan dolayı halkın bunlara karşı kin ve nefreti de hayli büyüyor. Bu nedenle gerek halk ve gerekse de halka öncülük yapan PKK'nin oğlunuzu cezalandırdığını duyarsanız tepkiniz nasıl olur?*

● Yarın parti veya halktan birisi bu zatı cezalandırırsa, cenazesine bile gitmem. Buna da sevinirim. Kime sığınmışsa onlar baksınlar. Çünkü onu ailemizden birisi olarak veya halkımızdan birisi olarak kabul etmiyorum. Onun safı karşı cephe olmuştur. Kendi başının çaresine baksın. Benim saflarım ise Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesidir.

Berxwedan: *Açıkladığınız bu görüşe ailenizin diğer üyeleri de katılıyor mu?*

● Tüm ailenin tavrı nettir. Hepimiz de onu bir itirafçı, bir hain olarak görüyor ve nefret ediyoruz. Utancımızdan dolayı annesi hiç kimseyle konuşmuyor ve ilişki geliştiremiyor.

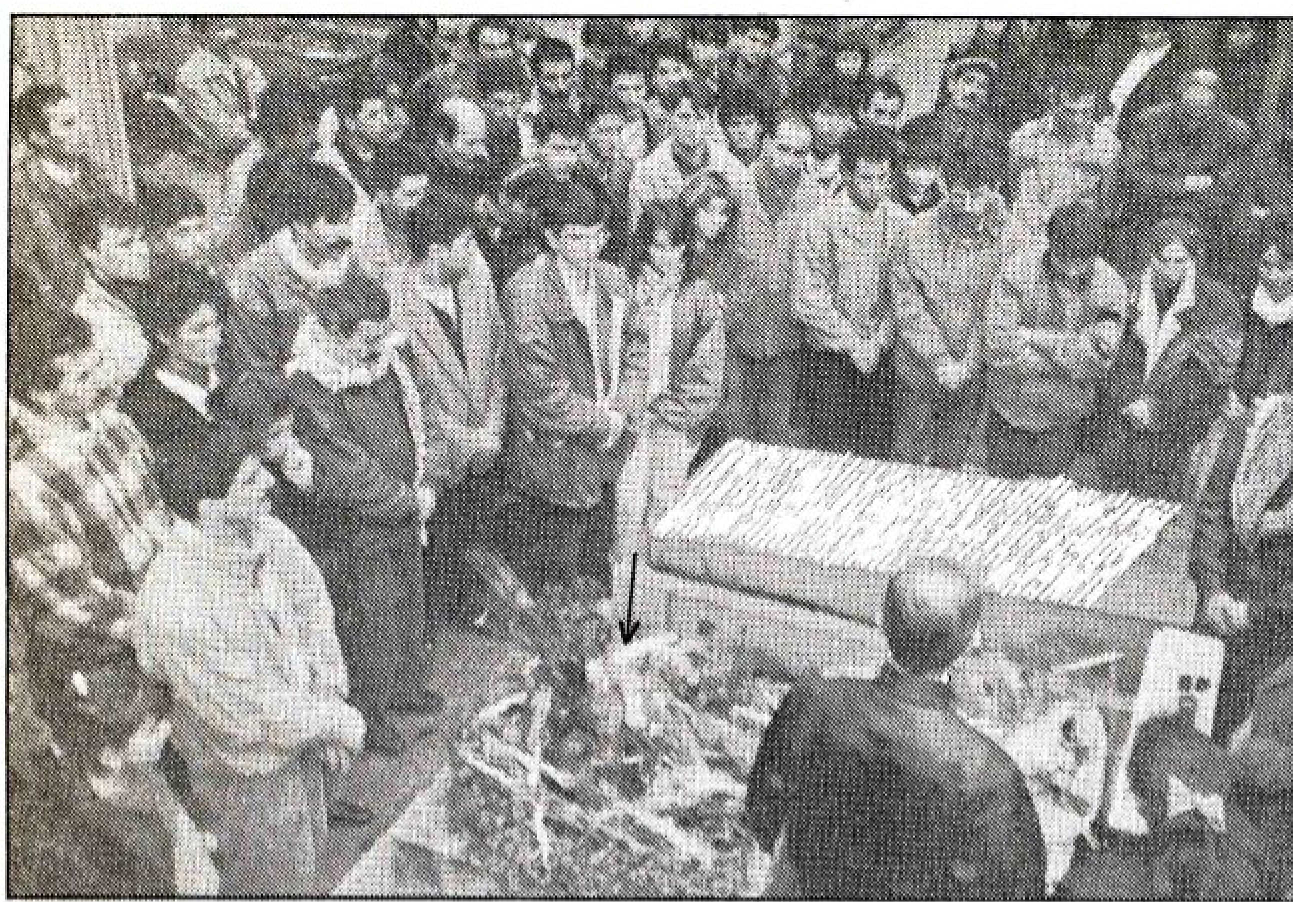
Berxwedan: *Son olarak eklemek istediğiniz birşey var mı?*

● Bundan sonra da bir Kürt yurtseveri olarak ailemle beraber mücadele etmek istiyorum. Hareketin desteğine ihtiyacımız var. Kendimi mücadeleye karşı sorumlu hissediyorum. Mücadelede hak ettiğim yeri almak istiyorum. Halkımıza ileteceğim tek şey şudur: Dünyada bir tek Kürt kalana kadar ülkemizin bağımsızlığı için parti etrafında kenetlenerek ihanete karşı direnişi yükseltelim ve bağımsızlığa bir an evvel ulaşalım.

Ailenin büyük oğlu Veysi ise babasının söylediklerine ek olarak şunları belirtti:

Şu anda ben onu değil ağabey, insan olarak bile görmüyorum. Şimdi öldürülseydi, halay çekerdim. Babamla aynı görüşteyim. Onun ailemizi de bulaştırmak istediği düşmanın bir taktiğidir. Tüm yurtseverler bunu böyle bilmelidirler.

Ademo denildi mi, TC akla gelmelidir; o kirli ideoloji ve politikasının bir neferidir.

23 Aralık 1991 - Paris Foto: Berxwedan

Kürdistanlı yurtseverler, 23 Aralık 1986'da bir komplo sonucu şehit düşen M. Nazif AKTAŞ'ın mezarını ziyaret ederek andılar.

Avrupa'daki Kürdistanlıların örgütlenme çalışmaları hız kazandı

Birçok Avrupa ülkesinde yaşayan Kürdistanlılar, ortak güçlerini birleştirmek, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine katkı ve desteklerini örgütlü hale getirmek ve bu alanda karşılaşılan sorunları ortak güçleriyle çözümlemek amacıyla örgütlenme çalışmalarına hız verdiler. Geçtiğimiz aylar içinde Danimarka ve Fransa'daki Kürdistanlıların kurduğu dernekler kendi aralarında birleşerek federasyonlara ulaştılar. Ayrıca Fransa'nın Chambery kentinde yaşayan Kürdistanlılar da yeni bir dernek kurdular.

Danimarka'da Kürdistan Dernekleri Federasyonu kuruldu

Kopenhag *(Berxwedan)*: Danimarka'nın **İkast** kentinde 31 Ağustos 1991 tarihinde biraraya gelen Danimarka'daki Kürdistanlıların kurduğu 5 derneğin temsilcileri, birleşme kararı vererek, **"Danimarka Kürdistan Dernekleri Federasyonu"**nu kurdular.

Uzun bir zamandır kurulan ve ulusal kurtuluşçu faaliyet yürüten derneklerin temsilcileri, Kürdistan'daki gelişmelerin yansısıyla böylesi bir girişimde bulunmanın kendisini dayattığından, bu karara vardıklarını açıkladılar.

Yapılan federasyon kurma toplantısındaki tartışmalarda 5 derneğin tek çatı altında birleşmesinin, aynı zamanda Danimarka'da yaşayan Kürdistanlıların örgütlendirilmesi ve sorunlarının çözüme kavuşturulması açısından da ileri bir adım olduğu vurgulandı. Bilindiği gibi bu ülkede işçi ve iltica olarak en az 10 bin Kürdistanlı yaşamaktadır. Şimdiye kadar bir federasyonun olmaması, açık ki bu kadar Kürdistanlı açısından önemli bir boşluktu. Kurulan federasyon şüphesiz bu boşluğu dolduracaktır.

Federasyon, siyasi ve toplumsal amaçlarını şöyle belirledi: Danimarka'daki Kürdistanlıları Danimarka toplumu hakkında bilgilendirerek sorunlarının çözümü için çeşitli faaliyetler içinde olmak, Kürt dili ve kültürünün geliştirilmesi, Kürt gençlerine sorunlarında yardımcı olmak, Kürt çocuklarının anadil eğitimi için imkanlar yaratmak, Danimarka halkını Kürtler ve Kürdistan üzerine bilgilendirerek, Kürdistan davasına desteklerini almak, Kürdistan'ın dört parçasında gelişen ulusal kurtuluş mücadelesi için aktif çalışmak, Danimarka'daki demokratik örgütlerle karşılıklı dayanışmayı geliştirmek, Kürt ilticacılarla dayanışma içinde olmak, Kürdistanlılar arasındaki kaynaşmayı gerçekleştirmek için bu amaçlı ulusal içerikli kültür etkinlikleri örgütlemek ve Kürt kadınlarının her türlü sorununun çözümünde yardımcı olmak.

YEK-KOM Kurdistan kuruldu

Paris *(Berxwedan)*: Fransa'nın çeşitli kentlerinde Kürdistanlılar tarafından kurulan 13 dernek yönetimi, Paris'te biraraya gelerek **YEK-KOM Kurdistan** (Kürdistan Yurtsever İşçi Kültür Dernekleri Federasyonu)'nın kuruluşunu gerçekleştirdi. 3 Kasım1991 tarihinde yapılan kuruluş kongresiyle **YEK-KOM Kurdistan** resmi olarak ilan edilerek faaliyetlerine başladı.

Fransa'da Kürdistanlı kitlelerin yoğunlaştığı alanlarda kurulan dernekler, bir çatı altında toplanarak faaliyetlerini merkezileştirmek, ortak amaçları doğrultusunda güçlerini birleştirmek ve daha örgütlü bir yapıya ulaşmak amacıyla bir federasyona gitmeyi gerekli görerek gerçekleştirdikleri **YEK-KOM Kurdistan** kuruluş kongresi yoğun bir katılımla yapıldı. Kapsamlı bir gündemle başlayan **YEK-KOM Kurdistan I. Kongresi** tüm devrim şehitleri anısına saygı duruşu, divanın seçimi, genelde dünya ve Kürdistan'daki siyasal gelişmelere ilişkin konuşmalar, federasyonun amaçları, tüzük, derneklerin mevcut durumu, karar tasarılarının görüşülmesi ve yönetim seçimiyle başarıyla sonuçlandı.

YEK-KOM Kurdistan, kuruluşuna ilişkin yaptığı açıklamada kendi hedef ve amaçlarını şöyle belirledi: Kürdistan halkının bağımsızlık ve özgürlük mücadelesini desteklemek, bunun için maddi-manevi katkıda bulunmak, bağış kampanyaları, kültürel geceler, panel, festival vb. düzenlemek; Kürdistan halkının bağımsızlık ve özgürlük mücadelesini Fransız kamuoyuna tanıtmak ve gerektiğinde basın açıklaması, basın toplantısı, seminer, konferans vb. düzenlemek; Kürdistan halkına karşı yürütülen özel savaş ve insanlıkdışı uygulamaları teşhir etmek; Kürdistan halkının kültürel değerlerini toplayıp en iyi şekilde değerlendirmek ve bu amaçla müzik, folklor vb. gruplar kurmak; Kürdistanlı işçilerin, kadınların, öğrencilerin, gençlerin ekonomik, demokratik ve akademik haklarını savunmak vb.

Fransa'da yeni bir dernek daha

Fransa'nın **Chambery** şehrinde yaşayan Kürdistanlılar, Ocak ayının ilk haftasında bir dernek kurdular. Güçlerini birleştirmek ve çalışmalarını daha verimli hale getirerek Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine daha örgütlü bir katkı sunmak amacıyla kurulan derneğin açılışına 70'in üzerinde Kürdistanlı, 20 civarında belediye görevlisi, yerel gazeteciler ve Fransız dostlar da katıldı.

"Kurtuluşun yolu birlikten, birliğin yolu da mücadeleden geçer" diyen yurtseverler ve dernek yöneticileri, **YEK-KOM Kurdistan**'a üye olmak için başvuruda bulunacaklarını açıkladılar.

Kürdistanlı öğretmenler dernek kurdu

Almanya'nın Aşağı Saksonya Eyaleti'nde yaşayan bir grup Kürdistanlı öğretmen ve eğitimci, geçtiğimiz Aralık ayı içinde biraraya gelerek **"Aşağı Saksonya Kürdistan Öğretmenler ve Eğitimciler Birliği"**ni kurdu. Birlik yönetim kurulu adına yapılan açıklamada, kuruluş amacı ve dayanakları kısaca şöyle belirtilmektedir:

"Federal Almanya'nın Aşağı Saksonya Eyaleti'nde yaşayan biz Kürdistanlı öğretmenler, bugüne kadar halkımıza karşı yerine getirmemiş olduğumuz görevlerimizi yerine getirme zamanının artık gelip geçtiğine, bunun gecikmesi halinde halkımızın bizi asla affetmeyeceğine inanarak, halkımızın demokratik, ulusal kurtuluş mücadelesine, bizi bekleyen yolda katkıda bulunmak amacıyla bir araya gelerek, birlikte hazırladığımız program çerçevesinde bir dernek kurmayı ve böylelikle Kürt ulusuna karşı taşıdığımız sorumluluğun bilinciyle hizmet vermeyi en başta gelen görevimiz olarak benimsedik.

Temel stratejimiz, Kürt dili, kültürü ve eğitimidir. Dayanağımız Kürt halkı ile Kürt ulusunun ve yurdunun ulusal kurtuluşu için mücadele eden, katkıda bulunan tüm kurum, kuruluş, örgüt, parti ve demokrat kişilerdir."

Yeni yıla daha büyük birlik ve mücadele ruhuyla girildi

Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde yaşayan Kürdistanlılar, yeni bir mücadele yılını hep birlikte direniş ve birlik ruhuyla karşıladılar. Yaşadıkları alanlarda bulunan dernekler bünyesinde düzenlenen yeni yıl kutlama şenliklerine katılan binlerce Kürdistanlı yurtsever, Kürdistan tarihine önemli bir zafer yılı olarak geçecek olan 1991'de yaşanan gelişmeler ve elde edilen kazanımlar temelinde 1992'yi karşılarken, ulusal kurtuluş mücadelesinde kendi üzerlerine düşen rolü de daha iyi oynamak azim ve kararıyla birlik ve direniş ruhunu pekiştirdiler.

Başta Almanya olmak üzere Fransa, Avusturya, İsviçre, İsveç, Danimarka, Hollanda, Belçika, İngiltere vd. ülkelerde yaşayan Kürdistanlı yurtseverlerin bulundukları alanlardaki dernek bünyesinde düzenlenen şenliklerde mücadelenin sıcaklığı yaşandı ve bunları dile getiren türküler söylenip tiyatrolar sergilendi. Halk oyunları ekiplerinin gösterilerine kitleler de eşlik ederek ulusal birlik, direniş ve mücadele ruhunu daha da pekiştirdiler ve 1992 yılını daha büyük kitlesellik, örgütlülük ve mücadeleyle karşılamaya, ulusal kurtuluş mücadelemizin ve halkımızın bağımsızlık ve özgürlük istemlerini tüm dünyaya duyurmaya söz verdiler.

Kürt Kültür Evi kuruluş gecesine gençlerden büyük ilgi

Almanya'nın Köln şehrinde yaşayan Kürdistanlı öğrenciler ve gençler, 10 Ocak günü bir gece düzenleyerek **Mala Çanda Kurd (Kürt Kültür Evi)**'u kurduklarını ilan ettiler. Toplam 400 Kürdistanlının katıldığı ve büyük coşku içinde geçen gecede Koma Berxwedan, Ozan Şiyar, Ciwan Haco ile Grup Nurhak türküler sunup halk oyunları gösterisi yaptılar. Yeni Ülke Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Hüseyin Aykol ve Kürt halkının dostlarından Silvia Strubelt'in konuşmacı olarak katıldığı kuruluş gecesine çok sayıda kurum ve kuruluş da kutlama mesajları sundu.

Amaçlarının Köln'de yaşayan Kürdistanlı gençleri biraraya getirerek, ulusal kurtuluş mücadelesi temelinde birliğini sağlamak ve mücadelenin Alman kamuoyuna tanıtılmasında üzerlerine düşen rolü oynamak olduğunu belirten devrimci-yurtsever gençler, **Kürt Kültür Evi** projesini en kısa sürede yaşama geçirmek için gerekli hazırlıkları yaptıklarını ve bu konuda tüm Kürdistanlıların katkı ve yardımlarını beklediklerini belirtiyorlar.

Pasûr ve Licê katliamları protesto edildi

Berxwedan muhabirleri bildiriyor

Türk sömürgeciliğinin Pasûr ve Licê'de 24 Aralık günü gerçekleştirdiği kitle katliamları Avrupa'nın çeşitli kentlerinde yaşayan Kürdistanlı yurtseverler tarafından protesto edildi. Konuya ilişkin haberleri geçen sayımızda ayrıntılı olarak vermiştik. Son olarak elimize geçen haberlere göre, İsveç'in başkenti **Stockholm**'de yaşayan Kürdistanlı yurtseverler de 30 Aralık 1991 günü aynı amaçla Türk Hava Yolları Bürosu ile Türk Turizm Bürosu'na yönelik olarak gösteriler gerçekleştirdiler. Öfkeli kitlelerin yaptıkları bu eylemler sonucunda Türk sömürgeciliğine ait her iki büroda önemli hasar meydana geldi.

150 dolayındaki ERNK taraftarı da 4 Ocak 1992 günü bir yürüyüş ve miting düzenledi. Yürüyüş boyunca Türk sömürgeciliğinin katliam ve insanlıkdışı uygulamalarını teşhir eden pankartlar taşıyan kitleler, Türk Büyükelçiliği'ne doğru harekete geçti. Ulusal kurtuluşçu sloganlar atarak yürüyüşüne devam eden kitlelerin önü, TC Büyükelçiliği yakınlarında polis barikatıyla kesildi. İsveç polisinin bu engelleme çabalarını da protesto ederek kınayan kitleler, burada gerçekleştirdikleri bir mitingle eylemlerini sonuçlandırdılar.

Öte yandan **Fransa**'nın **Tulus** kentinde yaşayan Kürdistanlılar da 29 Aralık günü, aynı amaçla kent merkezinde bir gösteri yürüyüşü yaptılar. **"Kürdistan'daki katliamlara son"**, **"Kahrolsun devlet terörü"** sloganlarını haykırarak yürüyen yurtseverler, eylemi Valilik binası önünde gerçekleştirdikleri mitingle sonuçlandırdılar. Fransız kamuoyunun dikkatlerini Kürdistan'daki gelişmelere çekmeyi de amaçlayan eylem, çevredeki Fransızlar tarafından ilgi ve sempatiyle izlendi.

Yeni Ülke'yle dayanışma gecesinde büyük coşku

Yeni Ülke Gazetesi ile Dayanışma Şenlikleri'nin ikincisi 4 Ocak'ta Essen'de gerçekleşti. Şenliği düzenleyenlerin açıkladığına göre, öyle fazla, geniş çaplı bir propaganda yapılmamış. Ama salon tıklım tıklım dolu. Öyle ki, 250-300 kişi dışarıda kalıyor. Yeni Ülke'yle dayanışmak için Almanya'nın dört bir tarafından insanlara rastlıyoruz. Şenlik, Bielefeld Koma Cesur Folklor Ekibi'nin oyunlarıyla, "Kürdistan anamız, onun için ölürüz" sloganıyla başladı. Gazetenin Genel Yayın Yönetmeni **Hüseyin Aykol**'un, "Günlük bir Yeni Ülke gazetesi için desteğinizi bekliyoruz" sözleri salonda uzun uzun alkışlandı. Genç sanatçı Zinar'ın devrimci türkülerine, kitle, "Biji PKK" sloganı ile eşlik etti. Kuzey-Ren Westfalya Eyaleti Yeşiller Partisi Milletvekili Barbel'in, *"Rüya görmeye cesareti olanın savaşmaya da gücü olmalı"* Alman atasözünden "Kürt halkının savaşmaya cesareti vardır" sözleri, "Yaşasın uluslararası dayanışma" sloganları ile bütünleşiyordu. Ozan Dilovan, Ağrı'nın öbür yakasından Botan'a uzanan, her sözünde mücadele, kahramanlık, yurt sevgisini işleyen türküleriyle kitlenin coşkusunu, heyecanını daha da yükseltiyordu.

Ülkesi ve halkı için çaba sarfeden herkesi bağrına basmayı görev edinen halkımız, Diyarbakır Milletvekili **Hatip Dicle** ile bunu bir kere daha gösteriyordu. Hatip Dicle adı duyulur duyulmaz salonda sanki bir fırtına koptu. Dicle, dakikalarca süren alkış ve sloganlardan sonra ancak konuşmasına başlayabildi. Ve konuşmasına, "Şehitlere saygı ve minnetlerimi belirtiyorum" diye başlayıp, zindanlardan, dağlardan, şehirlerden, köylerden, Berivanlardan, Zozanlardan ve küçük küçük ellerini yumruk yapıp düşmanın üzerine yürüyen küçük generallerden selamlar getiriyordu. Ve devamla, *"Ülkemiz cehenneme çevrilmiş, ama bu cehennemden cennet doğuyor. Gelin hep beraber bu cenneti kuralım"* çağrısına kitle sloganlar ve uzun süren alkışlarla karşılık veriyor ve şenlik doruğuna ulaşıyordu.

Ozan Şah Turna ve Şiyar'ın devrimci türküleri geceye ayrı bir özellik kazandırıyordu.

"Dünyada gözleri ile en iyi konuşmayı bilen halk, Kürtlerdir" diyordu Kürt PEN'in üyesi yazar Hüseyin Erdem. Ağzından tane tane dökülen sözleri ile Kürt edebiyatı, şiiri ve müziği üzerine konuşmasına devam ediyordu. Atılan sloganlar, alkışlar eşliğinde sözlerini, "Çağırın, bağırın; dost da, düşman da bu sesleri duysun" diye bitiriyordu. Gece boyunca, "Biji Serok APO", "Biji biji serhildan, serokê me Öcalan", "Vur gerilla vur, Kürdistan'ı kur" sloganları dikkati çekiyordu.

Kürt müziğini en iyi yorumlayan ozanlardan Ermeni dost **Aramê Tigran**, Ermeni ve Kürt halkları arasında kardeşlik köprüsü oluyordu. Yazar A. Kadir Konuk, Yeni Ülke'de daha da dayanışalım diyordu kısa ve öz konuşmasında. Ali Asker, Zazaca ve Kurmanci söylediği türküleri ve Dersim'den İstanbul'a uzanıyordu. Ve nihayet Ozan Seyitxan'ın devrimci türküleri salonda coşkunun son zirvesi oluyordu. Geceye katılan kitlenin aralarında topladığı 4 bin DM'lik bağış, dayanışmanın en iyi maddi örneği oluyor ve şenlik sonuçlanıyordu.

4 Ocak 1992 - Stockholm Foto: Berxwedan

AGİK-Paris Şartı ve ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı

Mustafa A. Akgün

Uluslararası hukukun "insan haklarına" konu olan bütün belirlemelerinde, "ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı" ve "dini-kültürel azınlıkların korunması" vardır. Bu, doğu-batı çatışmasının sona erdiği, kutuplaşmalara dayalı eski dengelerin yıkıldığı ve yeni askeri çıkar kutuplaşmalarının oluşturulmak istendiği günümüzde daha da önemli hale geldi. Konunun önemini artıran olgu, barışın sağlamlaştırılması ve sürekli hale getirilmesidir.

Bugün bütün kıtalarda içten içe kaynayarak gelişen ve gitgide bütün bölgesel ve bölgelerarası dengeleri tehdit eden kültürel, etnik ve dini sorunlar ve bunların çözümü, uluslararası politikanın gündeminin birinci maddesini oluşturuyor. Ortak belirlemelerde uzmanlar, muhtemel ve hiç kimsenin önleyemeyeceği çelişkilerin ve savaşların önlenmesinin ancak ve ancak "ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını" savunmak ve bu yönde etkili ve çözümleyici önlemlerin geliştirilmesiyle sağlanabileceğini vurguluyorlar. Bunların bütün tarafları tatmin etmesi gerektiğini vurgulamaya gerek bile yok.

Yukarıda belirtilenler ne yazık ki sadece olması gerekeni anlatıyor. Oysa ki dünyamızı sarsabilecek çok ciddi gelişmeler karşısında bile, bazı devletler eski yapılarını koruyabilmek için önlemler alıyor ve hatta soykırımdan bile çekinmeyeceklerini açıkça söylüyorlar. Böylesi metodların son veya tek çare olarak görülmesi ise bu devletlerin artık yok olmaya yüz tuttuklarının en belirgin göstergesidir.

Bu durum karşısında olaylara müdahale etme gücü olan büyük devletler, emperyalist çizgilerinin devamı ve dünyayı ABD'nin denetimi altına almayı öngören "yeni düzene" uygun olarak hareket etmeyi erdemlilik sayıyorlar. Örneğin Hırvatlarla Sırplar birbirlerini yerken, Avrupalı devletler eskiden beri özledikleri siyasi ve askeri birliklerini kurmayı, Amerika ise kendisine hiçbir muhalefet istemediği için bütün dünyayı denetiminde tutabilecek diplomatik piyonları oynuyor.

Her şeyin istenildiği biçimde gitmediği, emperyalist politikaların kendisini de yok edecek gelişmeleri beraberinde doğurduğu, buna paralel olarak anti-emperyalist düşüncelerin kendilerini yenileyerek kısa zamanda kökten bir alternatif olacağı ve yine bu arada insanların umutsuzluğunun ve karamsarlığının, egemenlerin bir kesimi tarafından kullanılarak sağ bir radikalizm geliştirilmek istendiğini görüyor ve dünyada bu gidişatla bir stabilizasyonun oluşamayacağına inanıyoruz. Böylesi bir ortam açık ki insanlığın varlığını tehdit ediyor. Bu, aynı zamanda, uluslararası barış örgütlerinin belirlemelerinin ve işlevlerinin de bir çıkmaz içerisinde olduğunun kanıtıdır.

İşte böylesi bir ortamda "insan hakları" tartışması enine ve boyuna derinleştiriliyor.

AGİK ve ulusların kaderlerini tayin hakkı

Azınlıkların ve ulusların haklarının muhafazasını ve bu doğrultudaki önlemlerin geliştirilmesini en detaylı biçimiyle AGİK'in 29 Haziran 1990 tarihli Kopenhag toplantısı tanımlar. Buna göre; azınlıkların politik ve kültürel örgütlenme özgürlüğü (Nokta 30), diğer bütün yurttaşlara tanınan haklara sahip olmaları (Nokta 31), azınlıkların kendi birliktenliklerini savunma hakkı, kendi örgütlerini kurma hakkı, kendi aralarında ve diğer devletlerin sınırları içerisinde yaşayan etnik ve dini kardeşleriyle ilişki kurma hakkı, bu belgeyi imzalayan devletlerin azınlıkları ilgilendiren bütün uygulamalarda azınlıkların örgütlerinin onayını alma zorunluluğu (Nokta 39), azınlıkların kendi yaşadıkları bölgelerde kamu yönetimini belirleme hakkı (Nokta 35), bu ilkelerin çiğnenmesi halinde azınlıkların başvurabilecekleri yasal düzenlemelerin ve mercilerin oluşturulması (Nokta 38), şayet sorunlar çözülemezse bağımsız bir uzmanlar heyetinin olayı incelemesi ve çözüme dair yapacakları önerilerin dikkate alınması (Nokta 39), buna ilişkin uluslararası insan hakları örgütlerinin uyarı ve önerilerinin dikkate alınması (Nokta 40), bu toplantının kararlaştırdığı ve azınlıkların haklarının muhafaza edilmesini öngören bölümün özetle içeriğidir.

Bu belirlemeler aynı yıl yapılan Paris toplantısında yeniden vurgulanmış ve onaylanmıştır. Ancak bu kararların da barışı ve demokrasiyi sağlamlaştırmada yetersiz kaldığı 1991'de Cenevre'de toplanan uzmanların tartışmalarından ve yayınladıkları sonuç bildirgesinden anlaşılıyor. Burada vurgulanması gereken önemli bir olgu, daha önceki AGİK kararlarının hepsinin "devletlerin içişlerine karışmama" prensibine bağlı olarak alınmış olmasıdır. Bunun, doğu-batı çelişkisinin sona ermesiyle fazla bir önemi kalmadı ve bugün insan haklarının ihlali esnasında BM Güvenlik Konseyi'nin kararıyla askeri müdahaleyi bile öngören devletler var. Bu görüşü burada tartışacak değiliz, yalnız zincire vurulmuş halkların özgürlükleri için geliştirdikleri mücadelelerin bütün uluslararası ve bölgesel politikaları altüst ettiğini ve bu konuda yakın tarihte siyasi ve hukuki değişikliklerin zorunluluğunu da vurgulamak isteriz.

İnsan haklarının uygulanmasında bizi en fazla düşündüren ve yoğunlaşılması gereken konulardan biri de, insan haklarının bireysel mi, yoksa kolektif mi talep edilmesi gerektiğidir. Bireylerin özgürlüğü ancak dahil olduğu grubun özgür olmasına bağlıdır. Ancak grubun belirli kolektif haklara sahip olmasının mutlaka bireye özgürlük getirmeyeceğini düşünürsek, bu sürecin ne kadar karmakarışık bir çelişki olduğunu anlarız. Fakat kolektif özgürlüğün bireyi özgür kılmasının olanaklı olduğunu ve bireylerin bazı haklara sahip olmalarının toplumsal ve grupça özgür olabilecekleri anlamına hiç gelmediğini göz önüne alacak olursak, gelecek için insan haklarının kolektif olarak talep edilmesi ve bunun uluslararası yasalarla garanti altına alınmasının ağırlık kazanacağı kanısındayız.

İnsan haklarının kolektif olarak uygulanmasının bugünkü dünyamızda birçok örneği mevcuttur: Kültürel özerklik, otonomi, bölgesel yönetim vs. Dikkat edilecek olursa bunların hepsi, ayrılığı olan grubun tekrar ana gruba dahil edilmesi demektir. Ayrıca uygulama alanı bulan bu düzenlemenin, şayet koruyucu bir güç bulunmuyorsa, güvencesi olmadığı biliniyor. Böylesi bir statüye sahip olan bütün grupların, koruyucu güçlerinin olması halinde dahi, uygulamada bir dizi zorluklarla karşı karşıya geldikleri ve sürekli tehdit altında oldukları bilinmektedir. Demek ki, böylesi çözümlemeler talep eden topluluğun tam anlamıyla özgür olduğundan bahsedilemez. O halde tek alternatif bağımsızlıktır. Ama bu arada göz önüne alınması gereken bir başka gerçeklik de, her ayrılığı olan gruba bağımsızlık tanınmasının teknik ve siyasi olarak olanaklı olmamasıdır. Örneğin genellikle göçebe şeklinde yaşayan Çingenelere böyle bir oluşumu vermeyi savunan görüşün mantıklı hiçbir yanı olamaz. Bu ve benzeri toplulukların kolektif haklarının verilmesi ise demokrasinin mihenk taşlarından en belirleyicisidir ve en uygun bir biçimde verilmelidir.

Burada vurgulanması gereken en önemli olgu ulus ve azınlık olayıdır. Ulusal sorun bir azınlık sorunu değildir ve çözümünde de farklılık gözetmek gerekir. Ulusların mutlaka siyasi haklarının ve ayrı devlet kurma olanaklarının olması, insanların doğuşta aynı haklara ve şerefe sahip olduklarından yola çıkan uluslararası insan hakları beyannamesinin bir gereğidir. Böylece özgür bir dünya yaratmada başarı sağlanabilir. Ayrıca ulusların böylesi bir hak iddia etmeleri -eski Sovyetler Birliği, Çekoslovakya, Yugoslavya ve Ortadoğu'nun birçok alanında- günümüz dünyasındaki politik manzarayı oluşturuyor. Tersi yönde geliştirilmek istenen çabalar ise sonuçsuz kalıyor. Ayrılığın olması birleşmenin de sürekliliğini sağlayabilecek tek alternatif olarak sivriliyor. "Ayrılığını bilmeyenlerin birlikleri olmaz" sözü daha da anlam kazanıyor.

"Kürdistan halkının kendi insanlığı ve kimliği için verdiği mücadeleyi destekliyoruz"

Belçika Flaman Halk Partisi (Volksunion) Merkez Komite üyesi ve milletvekillerinden Bayan Nelly Maes'le bir gün öncesinden randevulaşıyoruz. Randevu yerimiz kendilerinin parti binası. Görüşmeye gittiğimizde Bayan Nelly Maes'i bizi bekler gördük. Nelly Maes parlamentoda aktif olduğu gibi, parti içinde özellikle dış ilişkiler komitesinde de önemli bir ağırlığı var. 45-50 yaşlarındaki parlamenter Nelly Maes önce kahve dedikten sonra, Kürdistan'daki son gelişmeler hakkında bilgi edinmek istediğini belirtiyor ve bizi dinlemeye başlıyor. Aktardığımız gelişmeleri özellikle kontr-gerilla eylemlerini dinleyen Bayan Nelly Maes giderek kahve içmekten kesiliyor ve Flamanca hayret anlamına gelen kelimeler sarf ediyor. Nitekim gelişmelerin anlatımı biterken, Bayan Maes, "Gerçekten Kürt halkı çok fedakardır. Alkışlanması gereken bir halktır" diyerek sorularımızı yanıtlamaya başlıyor.

Berxwedan: *Genel olarak Ortadoğu'da Kürt sorunu hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?*

Nelly Maes: Ortadoğu sorunu yalnız Filistin ve Lübnan sorunu değil. En önemli sorunlardan biri de Kürt sorunudur. Bu sorunlar birbirinden ayrı ele alınmamalı, bu sorun görmemezlikten gelinmemelidir. Sorunlar bir çerçeve içinde tartışılmalı ve çözüm yolları aranmalıdır.

Berxwedan: *Irak'taki Kürt sorunu sizce nasıl çözülebilir? Özerklik olabilir mi? Avrupa'nın bu konudaki tutumu, bu düzlemde Almanya'nın son dönemdeki tutumu hakkındaki görüşleriniz nelerdir?*

Nelly Maes: Kürtlere uluslararası ilginin olması olumludur.

Berxwedan: *Filistin sorunu için masaya oturuluyor. Dolayısıyla Kürt sorunu bölgede ilk plana çıkıyor. Filistin sorununun çözülmesi Kürt sorununu başkaca hangi yönlerden etkileyecektir?*

Nelly Maes: Kürt sorunu uluslararası gündeme daha sağlam oturacaktır. Yani mevcut ilgiyi artıracaktır.

Berxwedan: *Türkiye'deki Kürt sorununa ilişkin ne düşünüyorsunuz?*

Nelly Maes: Şimdi bu, Türkiye'nin yaklaşımına bağlıdır. Ama görüyoruz ki, Türkiye kör ve sağır bir politika izlemektedir. Bu politika sorunu daha da derinleştirir. Türkiye'de bir Kürt sorunu vardır ve çözülmesi gerekir. Bu çözüm siyasi olmak zorundadır. Aksi çözümsüzlük getirir. Biz siyasi bir çözümün olmasından yanayız.

Berxwedan: *Sizce koalisyon hükümeti bu sorunu nasıl çözümler?*

Nelly Maes: Dediğim gibi Türkiye'nin izlediği politika kör ve sağır politikasıdır. Bu politika tez elden terk edilmelidir. En azından kültürel haklarını vererek başlamalı işe. Bizim, Almanlara verdiğimiz gibi. Eğer bu tutumda devam ederse çok zor durumda kalacaktır. Temennimiz, bu sağır politikadan vazgeçmesidir.

Berxwedan: *Sizin bu çözüme varan sürece görüş ve katkılarınız ne olabilir?*

Nelly Maes: Seçimlerden sonra kurulacak bu yeni hükümetin sorunu çözeceğini sanmıyorum. Ama 20 tane Kürt kökenli parlamenterin olması en azından bir diyalog açmada rol oynayabilir. Biz Türkiye'nin Kürt sorununu çözmeden AT'ye alınmasını engelleyeceğiz. Bu politikayla hiçbir yere gidemeyeceğini görmeliler.

Berxwedan: *Türkiye'nin sınır ötesi operasyonları Avrupa'da eleştirildi. ABD ise benimsedi. Almanya Türkiye ilişkileri gerginleşti. Onu nasıl yorumluyorsunuz?*

Nelly Maes: Açık ki bu, uluslararası hukuk açısından kınanmalıdır. Türkiye'de bir iç savaş vardır. Bizim de Türkiye'ye karşı tavrımız oldu. Yalnız şu an seçim sürecinde olduğumuz için, parlamentomuz toplanamadığından dolayı bir şey yapmadık. Ama Türkiye'nin bu uygulamalarına karşıyız ve bu tutumlarını terk ederek diyaloga girmesini istiyoruz. Türkiye'deki Kürt sorunu, zorla çözülemez, askeri zor en son aşamada uygulanır, ama Türkiye'nin yaptığı tam tersi ve sağırca bir politikadır. Bunu terk etmedikçe oldukça zor durumlarda kalacaktır.

Berxwedan: *Daha önce Türkiye hakkında alınan kararlardan dolayı bazı tehdit mektupları alan parlamenterler olmuş. Buna ne diyorsunuz?*

Nelly Maes: Delilik, gülüp geçmek lazım.

Berxwedan: *Parlamentonuzun gündeminde Kürt sorunu olacak mı?*

Nelly Maes: Evet, bu konudaki çalışmalarımıza devam edeceğiz. Özellikle Kürt halkının yaşadığı bölgede insan haklarını ele alacağız. Ölümleri, işkenceleri, yani kişisel hakların, kültürel hakların verilmesi yönünde çabalarımızı yoğunlaştıracağız. Türkiye'nin AT'ye girmemesi konusunda çalışmalar yapacağız.

Berxwedan: *Türk Gladyosu Diyarbakır'da bir parti il başkanı ve Hilal Belediye Başkanını öldürdü. Cenaze töreninde 40.000 kişiyi taradı. Son olarak Mardin'in ilçe ve köylerinde 15 kişiyi katletti. Bu uygulamalara ne diyorsunuz?*

> Bu çok önemlidir. Elbette diyaloğumuz olacak. Türkiye, demokrasinin olduğunu iddia ediyorsa, izolasyonu kaldırır. İçlerinde bir bayan olması çok daha iyi. Kesinlikle görüşmek isterim. Çok önemlidir bir Kürt kadınının parlamentoya girmesi. Tabii zorlukları da var. Önce Kürt sorunu için mücadele edecek, sonra da kadınlar için. Önemli bir gelişme. Kadınlarını tanırım Kürtlerin. Silahlanıp dağa gidiyorlar. Kürt kadını çok güçlüdür. Her gün gazetelerden izliyorum. Kesinlikle bayan parlamenterle görüşmek isterim.

Nelly Maes: İğrenç!

Berxwedan: *Seçimlerde 20 Kürt milletvekili öz kimlikleriyle parlamentoya girdi. Belki de parlamentoda bağımsız bir grup kurarlar. Bunlarla özel temaslarınız olacak mı?*

Nelly Maes: Bu çok önemlidir. Elbette diyaloğumuz olacak. Türkiye demokrasinin olduğunu iddia ediyorsa izolasyonu kaldırır. İçlerinde bir bayan olması çok daha iyi. Kesinlikle görüşmek isterim. Çok önemlidir bir Kürt kadınının parlamentoya girmesi. Tabii zorlukları da var. Önce Kürt sorunu için mücadele edecek, sonra da kadınlar için. Önemli bir gelişme. Kadınlarını tanırım Kürtlerin. Silahlanıp dağa gidiyorlar. Kürt kadını çok güçlüdür. Her gün gazetelerden izliyorum. Kesinlikle bayan parlamenterle görüşmek isterim.

Berxwedan: *PKK giderek uluslararası alanda daha fazla ülke ve diplomatik misyonların dikkatini çekiyor. Son seçimlerde de Kürt seçmeni bir bakıma tercihini PKK ile aynı doğrultuda kullandı. Bunu nasıl yorumluyorsunuz?*

Nelly Maes: PKK, askeri yolla politik yolu zorluyor, bu doğru. Aynı şey El Salvador'da da görülüyor. Tabii bir hareket ne denli haklı olursa olsun, güçlü olmadı mı bir şey yapamıyor. PKK işte bunu yapıyor, askeri zoru arkasına alarak politik yolu açıyor. Bu da kuşkusuz uluslararası gündeme giriyor. Tabii PKK de bu yola açık olmalıdır.

Berxwedan: *Daha dün PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN BBC'ye verdiği mülakatta diyaloğa açık olduklarını, ama Türkiye'nin buna yanaşmadığını belirtti.*

Nelly Maes: Türkiye'nin izlediği politika, günümüz politikasının dışındadır. Türkiye bu işi bugünden başlayarak çözmezse, gelecekte çözecek güçten de yoksun kalır. Uluslararası kamuoyu kendisini zorda bırakabilir. Biz de destek verdik do-ğrudur, belki kamuoyunda söylemeyiz, ama bu, AT içinde birlikte hareket etme zorunluluğundandır. Yoksa bu tür bir yardım söz konusu olamaz. Bu konuda da girişimlerimiz olacak.

Berxwedan: *Türkiye'deki basın özgürlüğü konusunda düşünceleriniz nedir? Biliyorsunuz, TC gerçekleri dile getiren basına büyük yaptırımlar uygulamakta, kapatmaktadır.*

Nelly Maes: Öncelikle sizdeki demokratların buna karşı çıkmaları gerekir. Elbette bu, demokrasinin olmadığını da gösteriyor. Türkiye tabuları mı yaşatmak istiyor? Bu çok yanlış ve kabul edilemez. Bu halle AT'ye girebilir mi? Elbette hayır. Bırakmayacağız. Basına yönelmek demokrasiye yönelmektir.

Berxwedan: *Son olarak Türk ve Kürt halkına iletmek istediğiniz bir mesajınız var mı?*

Nelly Maes: Kürt halkı tarih boyunca trajedi yaşamıştır. Bugün insanlığını ve kimliğini kazanmak için mücadele etmektedir. Bizim de bu konuda kendilerine desteklerimiz olacaktır. Dilerim Türkiye bu sağır ve kör politikasından vazgeçerek Kürt halkının kimliğine saygılı olur. Kürt halkının mücadelesini destekliyorum.

Berxwedan: *Bu imkanı verdiğiniz için teşekkür ederiz.*

Nelly Maes: Ben de teşekkür eder daha güzel ve daha güçlü Berxwedanlar çıkarmanızı temenni ederim.

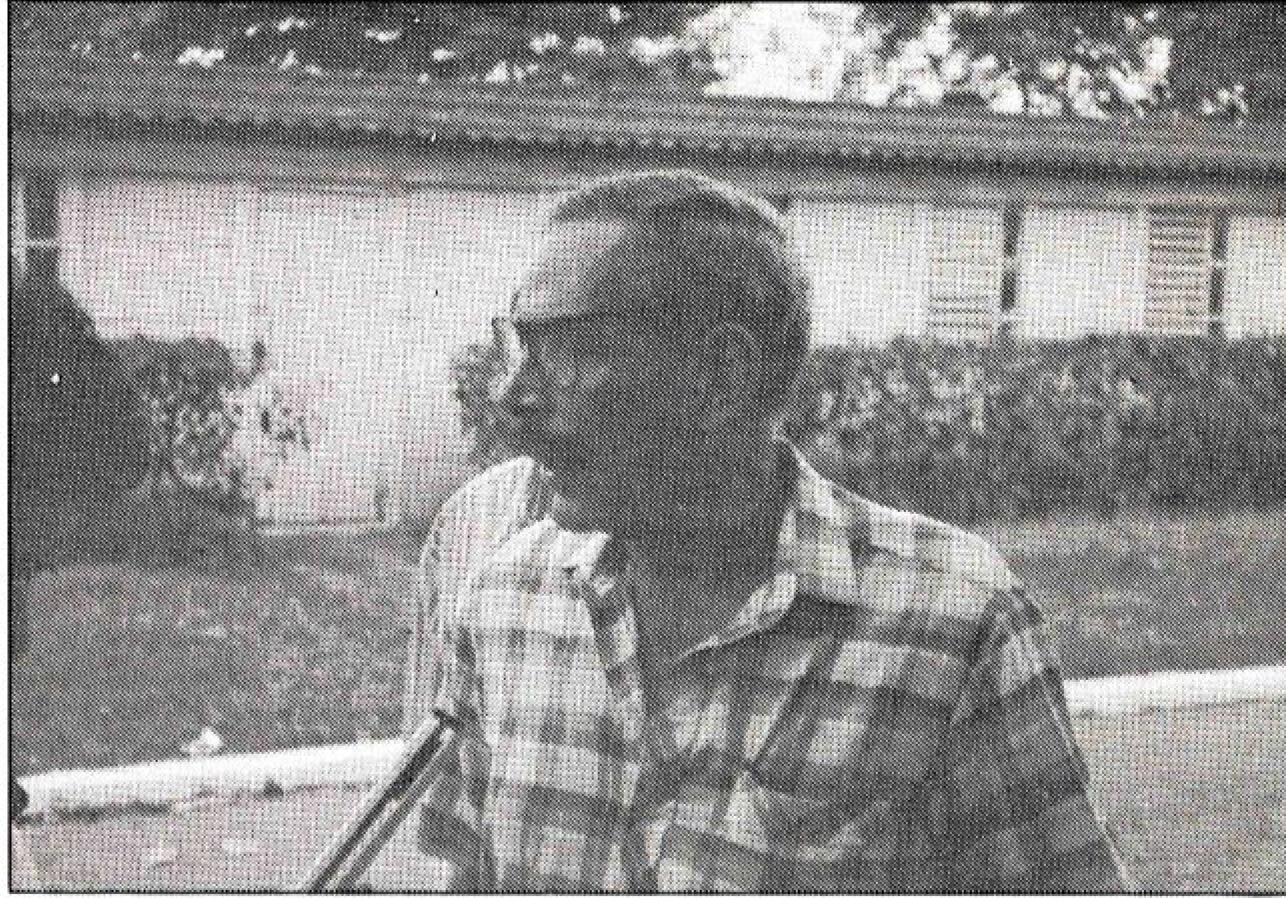
Küba Komünist Partisi MK Üyesi Sergio Corrieri:

"BİZ, KÜRT HALKINA OLAN EN BÜYÜK DOSTLUĞA SAHİBİZ"

Selim Ferat-Sami Emin

GEÇEN SAYIDAN DEVAM

Küba'da bulunduğumuz zaman diliminde birçok yetkili ile Kürdistan konusunda görüşmeler yaptık. İlk mülakatımızı, Batı Avrupa ülkelerinden dayanışma amacı ile Küba'da bulunan 260 kişiye hitaben, Küba adına ilk konuşmayı yapan KP'si MK üyesi ve aynı zamanda İCAP (*) (Küba Halkları ile Dostluk Enstitüsü) Başkanı **Sergio Corrieri** ile yaptık. Daha sonra Küba KP'si MK üyesi ve Uluslararası İlişkiler Sekreteri **Jorge Castro**, Küba Dışişleri Bakan Yardımcısı **Rodrigez Diaz**, Küba KP'si MK üyesi ve uluslararası ilişkiler görevlilerinden **Mariano Lirez** ile konuştuk. Yaptığımız görüşmeleri kısaltarak aktarıyoruz.

Küba Komünist Partisi MK Üyesi Sergio Corrieri Foto: Berxwedan

Küba Komünist Partisi MK Üyesi ve İCAP Başkanı Sergio Corrieri ile mülakatımız:

Soru: *Genel olarak Kürtler hakkında bildikleriniz nelerdir?*

S.C.: Yeterli değil, bilmek istediklerimin tamamını bilmiyorum. Kimliği olan, kendisine ait özellikleri olan bir halk olduğunu biliyorum. Çoğu kez -ne yazık ki- kullanılmış bir halk. Bazen dostları tarafından kullanılmış. Tarihi olarak, Küba halkı Kürt halkını tam olarak tanımıyor. Küba halkının Kürt halkına tarihi anlamda beslediği duygu, sempatidir.

Soru: *Başlangıçta Küba'da olduğu gibi, Kürdistan'da da büyük bir gerilla hareketi var. Sömürgeciliğe karşı özgürlük, bağımsızlık ve sosyalizm uğruna verilen bu mücadele ile Küba arasında nasıl bir ilişki görüyorsunuz? Kürdistan'a vermek istediğiniz mesaj nedir?*

S.C: Biz eskiden Irak ile iyi ilişkilere sahiptik. Bunun nedeni, İsrail ve dolaylı olarak ABD yayılmacılığına Irak'ın karşı durması idi. Ancak biz Irak'ın Kuveyt'i işgaline karşı çıktık. Biz, BM'de buna karşı red oyu kullandık. Irak'ın koşulsuz Kuveyt'ten çekilmesini istedik. Aslında sorunun çözümünde taraf olmayan ABD, tüm imkanları kullanarak askeri yığınak yapmak istiyordu. ABD kendi gücünü gösterip, bölgede iktidarını ispatlamak istiyordu. Bunu bildiğimiz için de BM Güvenlik Konseyi'nin diğer kararlarına karşı oy kullandık. Bu ise yanlış anlamalara yol açtı. Küba Saddam Hüseyin'e yardım ediyormuş gibi gösterilmeye çalışıldı. Ancak bu doğru değildir. Küba Irak'a bir delegasyon göndererek, Saddam'ı iknaya çalıştı. Onun bu tuzağa girmesini engellemeye çalışıyorduk. Ancak hepsi boşunaydı. Saddam, dünyada büyük bir darbe gerçekleştirdi, o bunu yapmak istiyordu. Bunun sorumluluğunu da taşımaktadır.

Soru: *Almanya'da Küba Büyükelçiliği önünde, işgal amacı ile, Küba'nın BM'deki tavrını protesto etmek isteyen Kürtlere karşı çıktık. Biz Küba'nın neden böyle tavır koyduğunu anladık. Gerilla hareketi, daha çok Türk sömürgeciliğine karşı savaşıyordu. Son dönemlerde ise Güney Kürdistan'da Irak rejimine, bunun yanısıra diğer geleneksel Kürt milliyetçi örgütlenmelere karşı da mücadele eden yeni bir parti kuruldu. Bunu nasıl değerlendiriyorsunuz?*

S.C: Son gelişmeler ile ilgili çok şey bilmiyoruz. Kürdistan'ın bir parçasının Irak, diğerlerinin de Türkiye, İran, Sovyetler Birliği ve Suriye'de olduğu gerçektir.

Soru: *Sovyetler'de Kürdistan toprakları yoktur. Orada yaşayan Kürtler 1. Dünya Savaşı döneminde sürülenlerdir. Ermenistan'da yaşamaktadırlar. Bize anlattıklarınız için teşekkürler. Kürt halkının, Küba'nın Kürdistan'ın bağımsızlığına karşı olmadığını anlaması açısından önemli şeyler. Başka söylemek istediğiniz?*

S.C: Biz Kürt halkına olan en büyük dostluğa sahibiz.

Küba Komünist Partisi MK Üyesi ve Uluslararası İlişkiler Sekreteri Jorge Castro ile yaptığımız görüşmeden:

J.C: Ben, SP'nin Kongresi'ne katılmak için Türkiye'ye gitmiştim. Kongrede konuşma imkanı buldum. Kürtlerin Küba'ya ve yoldaş Castro'ya büyük sempatileri olduğunu gördüm. Daha sonra bana tercüme edildi, salonda bulunan binlerce insan **"Vur gerilla vur, Kürdistan'ı kur"** sloganını atıyorlardı. Enternasyonal probleme Kürt problemi devamlı bir renk vermiştir. Biz küçük bir ülkeyiz, ama cesuruz. Biz Saddam'ın Kuveyt'i işgaline karşı durduk, bu saldırgan politikadan vazgeçmeleri için kişisel çaba harcadım. Saddam'ın politikası ABD emperyalizminin yapmak istediğine bir vesile gösterilebileceği, bir boşluk olduğu için, bundan vazgeçmesini istiyorduk. Biz enternasyonalist ilişkilerimizde devamlı Kürtlerin yanında olduk. Ancak manüpülasyonlara dayalı propagandalar aracılığı ile Kürt halkına karşıymışız gibi gösterilmeye çalışıldık. Ancak bu doğru değildir... Bizim konuştuklarımızdan kuşku duymayınız. Her şartta Kürtlerin haklı mücadelesini destekleyeceğiz. Bize Kürtlerin perspektifleri konusunda bilgi verirseniz çok seviniz.

Yoldaş Jorge Castro'ya, daha önce ERNK'nin de formüle ettiği iki eleştiriyi ilettik. Birincisi; Küba'nın BM'de 688 nolu kararnameye karşı kullandığı oyu gerekçelendirmede, Kürdistan'dan bahsetmediği, Kürdistan'ı Irak içerisinde gördüğü, ikincisi ise; Küba'nın BM'de yaptığı açıklamada Kürt halkının ulusal kurtuluş mücadelesini desteklediğini içeren bir açıklama yapmadığı idi. Kürdistan'da bağımsızlık mücadelesi olduğunu, var olan gerilla mücadelesinin anti-sömürgeci, anti-emperyalist olduğunu aktardık, Ayrıca PKK, ERNK ve ARGK ile ilgili bilgiler verdik. PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN ile ilgili sorulan soruları bilgilerimiz dahilinde cevapladık. Özellikle TKP'nin ve Kürt ulusal mücadelesinin ilişkileri ile ilgili soru soran Jorge Castro yoldaşa TKP'nin ve onun devamı olan Türk solunun büyük bir kesiminin Kürt ve Kürdistan meselelerinde Misak-i Milli dışına çıkamadıklarını, Türk devrimci hareketinin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini destekleyebilecek bir hareket düzeyine ulaşmadığını aktardık.

Küba Dışişleri Bakan Yardımcısı Rodrigez Diaz Foto: Berxwedan

Eleştirilerimizi doğru bulduğunu, Sovyetler'in yıkılmasından sonra emperyalizmin saldırganlaştığını, Küba'ya askeri saldırıya hazırlandığını söyleyen Jorge Castro şunları belirtti: "BM, Küba'nın ideoloji yaptığı bir kurum değildir. BM'nin şartları bizi sadece bir türlü politika yapmaya zorluyor. Bu politika türünün doğru olmadığını biliyoruz. Ancak, Küba'nın da bu politikasını yansıtabileceği bir kurum olması açısından önemli bir araçtır. Biz küçük bir ülkeyiz. BM'de iki şeyi devamlı yüksekte tuttuk. Prensip ve Cesaret."

Küba Dışişleri Bakan Yardımcısı Rodrigez Diaz ile yaptığımız mülakat:

Soru: *Kürtler, 30 milyona yakın bir halk. Kürt ulusunun devleti yoktur. Kürtler bir devlet kurmak ve bağımsızlık için savaşıyorlar. Küba'nın Kürtler ile ilgili tutumu nedir?*

R.D: Daha önce de söylediğimiz gibi biz tüm ulusal kurtuluş savaşlarını destekliyoruz. Kürt ulusal kurtuluşu için, dört devletin sınırları içerisinde hakkı olduğunu düşünüyoruz. Biz sorunu daha derin tartışmak için, bu konu ile özel ilgilenen kurum ve yoldaşlarımızla görüşmeler planlayabiliriz. Bakanlığımızda Kürdistan ile ilgilenen spezialistler var. Bize sorularınızı daha da açarsanız, yoldaşlarımız hazırlanma imkanı bulurlar.

Soru: *Özellikle Küba'nın Körfez savaşı döneminde Kürtler ile ilgili politikasının ne olduğunu bilmek istiyoruz... Bu dönemde ABD Küba'ya karşı durduğu gibi, Kürdistan'daki ulusal kurtuluşa karşı da duruyor. Neler düşünüyorsunuz?*

R.D.: Saddam Hüseyin, bir tepsi üzerinde ABD'ye askeri yığınak yapma imkanı sundu. Bizim oyumuz ABD'ye karşıydı... Biz defalarca Irak'ın Kuveyt'ten çekilmesini istedik. Küba'nın oyu hümanizm için de kullanılmıştır. Ambargoya karşıdır. Biz insanlara beslenmeleri için ulaşması gereken maddelerin engellenmesinden taraf değiliz. Halklar kendi rejimlerinin hatalarını ödememelidirler... ABD'nin Irak'a saldırma hakkı yoktur. Kim ona bu hakkı vermiştir? Onlar bu hakkı isteyerek Güney Afrika ve Karibik'e saldırı hakkını almak istiyorlar.

Soru: *Küba, dünyada devrimin öncüsü olarak kabul ediliyor. Salvador, Kürdistan gibi devrimci hareketlerden beklentileriniz nelerdir?*

R.D.: Bu konunun daha geniş olarak spezialistler ile tartışılması gerekiyor. Çok temel konular oldukları için, öneme alınmaları gerekiyor. Orta Amerika, El Salvador vb. ülkeler için daha pratik konuşabilirim. Bu bölgeleri daha iyi tanıyorum.

Küba Komünist Partisi MK Üyesi ve Uluslararası İlişkiler görevlilerinden Mariano Lorez ile görüşme

(...)

M.L.: BM'deki tavrımız ile ilgili yaptığınız eleştirilere katılıyorum. Ancak hangi şartlarda meydana geldiği önemlidir... Biz yalnız başımıza, küçük bir ülke olarak ABD ve batılı ülkelere karşı durduk... Bizi karşı oy kullanmamamız için tehdit ettiler. Onlar bizi daha fazla tehdit ettiklerinde, biz daha güçlü bir şekilde pozisyonumuzu savunuyorduk... Bu bizim için bir kahramanlık örneğidir... Daha fazla zaman bulduğumuzda genişçe tartışabiliriz... Yoldaş Fidel'in, sizi diğer yoldaşlar ile birlikte burada ziyaret etmesi kolay olmayacak. Çünkü biz, gerginliğin had safhada olduğu bir dönemden geçiyoruz. Ancak ayrı bir zaman ve mekanda ilişki imkanı doğabilir. 4. Kongre hazırlıklarımız var. Gelecek günler, devrimimizin geleceğini tayin edebilecek günlerdir... Emperyalizm Küba'yı düşürmek için son imkanlarını kullanıyor. Sovyetler'in Küba'ya karşı tutumu ABD tarafından büyük bir umut olarak görülmektedir... Askeri müdahale dahil, tüm saldırılara karşı hazırlanıyoruz. Birkaç saatlik uyku ile tüm MK üyesi arkadaşlarımız kongreye hazırlanıyorlar...

(...)

M.L.: PKK ile Türkiye Komünist Partisi arasında ilişkiler var mıdır?

S.F: Hayır.

M.L.: Başka bir soru. PKK'nin programı ile ilgili. Türkiye'de Kürt probleminin çözüleceğine inanıyor musunuz? Bir Kürt devleti kurulabilir mi?

S.F.: Bir Kürt devletini yaşama geçirmek zordur. Ancak Türk ve Irak sömürgecileri Kürdistan'a egemen olamıyorlar. İnsanlar Kürdistan'da Türk bürokrasisine hizmetten vazgeçtiler. Askerlere selam ve yemek veren bir tek gönüllü insan bulamazsınız. Silahlı halk ayaklanması var. Diyarbakır yüzbinlerin ayaklandığı önemli bir Kürt kentidir. Halk gerillaya kucak açtı, kendisi gerillalaştı. PKK gelecek yıl bir savaş hükümetine gidecek, PKK Ortadoğu'da bir federasyondan taraftır. Enternasyonalist bir hareket geliştirmek istemektedir.

Mariano Lorez'in daha sonraki soruları; "PKK'nin askeri gücü", "Yeni Ülke", "Berxwedan" ile ilgili idi. İki saatlik görüşmemizin sonunda, Lorez yoldaş şunları belirtti: "Biz partimizin uluslararası ilişkiler bölümündeki arkadaşlarımıza görüşmemizi aktaracağız. Zamanımızı azami derecede kullanıp yeniden görüşmeler yapacağız... Bundan amaç, Kürt halkının mücadelesi konusunda daha fazla bilgi edinmektir. Politikamızın bu alanda geliştirilmesi için bize yardımlarınız olacaktır. Kürt halkının mücadelesi ile ilgili aktardıklarınız beni çok sevindirdi. Biz Kürt halkının Küba devriminden yana olduğunu biliyoruz. Ben, Küba halkının Kürt halkının mücadelesine olan dayanışmasını ve yardımını burada vurgulamak istiyorum."

Kapsamlı aktardıklarımızdan çokça geniş olan görüşmelerimizi tamamen yansıtamadık. Ancak Küba'da görüşüp konuştuğumuz Kübalıların Kürdistan konusunda beklenenden fazla duyarlı olduklarına şahit olduk. Gerillayı tarihinden tanıyan, gerillanın açtığı yolda insanca bir yaşama ulaşan Küba halkının Kürt gerillasına olan sempatisini hep duyduk. Bizi en çok etkileyen olaylardan biri; Castro ve Che ile birlikte gerillalık yapmış ve hala Devrim Savunma Komiteleri'nde örgütlü olan 73 yaşında, devrim için nöbet tutan Kübalı kadının söyledikleri:

"Ben, 'Yankee'ler gelirse, onlara karşı kalaşnikofumu alıp savaşacağım, kurşunlarım biterse, bıçak, taş ve sopalar ile saldıracağım. Eğer onları da bulamazsam, ağzımda kalan son dişlerimle savaşacağım." Kendisine Kürdistan'daki gerilla mücadelesini aktardıktan sonra, bize sarılarak, *"Kürdistan'daki gerillaya benden selam götürün, bizim mücadelemiz aynı düşmana karşıdır"* diyordu.

Küba'dan ayrılacağımız gün, bize gelen ve daha önce "Radio Rebell" adına bizim ile röportaj yapan Kübalı bayan ile görüşüyoruz. Batı Avrupa'dan dayanışma amacı ile giden 260 kişiden birçoğu ile, Küba ile ilgili ne düşündükleri konusunda röportaj yaptıklarını, bizim ile yapılan röportajı, Che Guevera'nın illegalitede kurduğu ve bugün Küba'nın en büyük Radyoevi olan "Radio Rebell"de yayınladıklarını söylemesiyle Küba'nın Kürdistan'a olan ilgisinin bu güzel haberi bize ulaşıyordu.

(*) Yazının daha önceki bölümünde İCAP "Küba Halkları ile Dayanışma Komitesi" olarak çevrilmişti, doğrusu, **"Küba Halkları ile Dostluk Enstitüsü"**dür.

DÜNYA BASININDA KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞ MÜCADELESİ

Die Taz, Almanya, 7.1.1992

Türkiye'de terör kroniktir

● Politik liberalleşme Kürt sorununda tıkanıyor / Ordu kendi kurallarına göre hareket ediyor / Kürdistan'da bir katliam ve bir kundaklama tartışmaları kızıştırıyor

Ömer Erzeren:

Türkiye'de ölü sayısı günden güne artıyor. Sadece son iki haftada onlarca insan Kürt bölgelerindeki iç savaşı andıran çatışmalarda ve suikast kurbanı olarak yaşamını yitirdi. Ancak görünüşe göre kanlı bilanço yeni Başbakan Süleyman Demirel'i hiç tedirgin etmemekte. Başbakan, bombalı saldırıya hedef olan günlük gazete "Hürriyet"in bürosunu ziyareti esnasında tüm halkın bildiği gerçeği telaffuz etti: "Ülkemizde terör kronik." Net bir teşhis, ama tedavisi karanlıkta kalmakta.

Kürtler koalisyon partilerinin parçası

"Demokrasi" ve "Hukuk Devleti", Demirel'in muhafazakar-liberal "Doğru Yol Partisi" DYP ve Erdal İnönü'nün "Sosyal Demokrat Halkçı Parti" SHP'nin oluşturduğu koalisyon hükümetinin büyük vaadleriydi. Hükümetin attığı ilk adımlar şaşırtıcıydı. Esameli Eskişehir Cezaevi kapatıldı ve koalisyon sözleşmeleri kapsamlı ceza hukuku biçimleri öngörmekte.

Neredeyse, yeni bir buluş olan şeffaflık çağı, Kürt bölgelerindeki iç savaşı sonuçlandırma sürecini başlatacağa benziyordu. Geçen ay Kürdistan'ın gizli başşehri Diyarbakır'da "Kürt realitesini" tanıyan Demirel alkış aldı. SHP saflarında, Kürt yanlısı Halkın Emek Partisi HEP'ten Kürt milletvekilleri yeralmakta. HEP, salt formalite gerekçelerden dolayı seçimlere alınmadığı için, SHP-'ye geçip, sosyal-demokratların listesinden aday olmuşlardı. İstemeyerek de olsa muhalif Kürtler koalisyon partilerinin bir parçası durumundalar. Karşı karşıya gelme yerine diyalogu geliştirmesi gereken bir durum.

Ancak Kuzey Kürdistan'da cepheler katılaşmış ve çözümlenemeyen Kürt sorunu sonuç itibarıyla koalisyona ve politik liberalleşme programına ölümcül darbeyi vurabilir. Gelinen aşamada 1984'ten bu yana Türk devletine karşı gerilla savaşı veren Kürdistan İşçi Partisi (PKK) Kürt halkı içinde geniş bir tabana sahip. Gerillaya sözde tırpan atacak olan Türk devletinin şiddet politikası milyonlarca Kürdü gerillaya sempatizan durumuna getirdi. Kuzey Kürdistan'da Türk ordusuyla gerilla arasında orta yerde olmak mümkün değil. Politika silahla sürdürülmekte ve halk devletin yıllarca sürdürülen baskı ve boyunduruğunu reddeden gerilladan yana tavır almakta.

Bu gerçek, öldürülen PKK militanlarının cenazelerinin 24 Aralık'ta Kulp'ta defnedilmesi esnasında bir kez daha açığa çıkmış oldu. Türkiye Kürdistan'ında cenaze törenlerinin gösterilere dönüşmesi, daima devlet otoritesine karşı olmanın ve gerillaya sempati duymanın ifadesidir. 200 araçlık bir konvoy Kulp'a kadar cenazelerle birlikte gitti. Bitişiğindeki ilçe Lice'de 8 bin kişi cenaze törenine katılmak için biraraya gelmişti. Orduya bağlı özel timler kalabalığa ateş açtı. 13 kişi öldürüldü. Kuzey Kürdistan'da halk sivil müdafaayla katliamı protesto etti. Tüm dükkanlar günlerce kapalı kaldı. Katliamın yapıldığı yeri ziyarete giden milletvekili Leyla Zana koalisyon hükümetinin vaadlerini hatırlattı: "İçişleri Bakanı İsmet Sezgin halka kesinlikle ateş açılmayacağını söyledi. Ancak ateş açıldı. Özel tim hükümetin emirlerini tanımadı ve bir katliam gerçekleştirdi. Suçsuz insanları katletme hakkını nereden alıyorlar?"

Hükümetin hareket etme alanı gerçekten sınırlandırılmışa benziyor. Kuzey Kürdistan'da sivil halka karşı da nasıl bir savaş yürütüleceğini silahlı kuvvetler belirlemekte. Katliamdan sonra, cenaze törenine müdahale yapılmayacağına dair söz veren Diyarbakır Valisi Muzaffer Ecemiş ile Alay Komutanı İsmet Ayyıldız arasında anlamlı bir konuşma oldu. Yeni Ülke'ye göre albay valiye haddini bildirmiş: "Sizi ve bakanı ilgilendirmeyen bir konu. Onların dilinden yalnız biz anlarız. Ben sadece üstten gelen emirler doğrultusunda hareket ederim."

Sadece bir gün sonra yüze yakın Kürt genci, üzerinde, "Kürdistan faşizme mezar olacak" yazılı pankartlarla İstanbul'un bir semti olan Bakırköy'ün alışveriş merkezinden geçmekteydiler. Banka, dükkan ve büyük mağazalara yangın bombaları atılmıştı. Özellikle Olağanüstü Bölge Valisi Necati Çetinkaya'nın kardeşine ait mağaza hedef alınmıştı. Biri çocuk 12 kişi bombaların sebep olduğu yangın sonucu yaşamlarını yitirdi.

Suçsuz çocukların ölümü bir öfke dalgası yarattı. Olayı gerçekleştirenler PKK sempatizanlarıydı. Karargahı Lübnan/Bekaa'da bulunan PKK Genel Sekreteri Abdullah Öcalan yurtsever Kürt gençlerinin Kürdistan'daki katliama tepkiyle cevap verdiğini söyledi. Eski başbakan ve Anavatan Partisi Başkanı Mesut Yılmaz gibi muhalefet siyasetçileri Kürtlere düşmanca açıklamalarda bulunurken, Başbakan Demirel şovenist-milliyetçi öfke dalgasına kapılmayarak, şuurunu kaybetmedi ve, "Olaylar 7 yıldan beri devam etmekte. Bir yangına bulaştık ve şimdi söndürmeye çalışıyoruz. Tüm vatandaşlar suçluların ellerinin kırılmasını kabul etmediği sürece bir çözüme ulaşmak zor olacak" dedi. PKK'nin Kuzey Kürdistan'da aldığı desteğe dolaylı bir işaret. Demirel birkaç gün sonra Ankara'da bir basın toplantısında tahminlerini tekrarladı. "Sorun, kan akıtanların halk içinde bir taban yaratmaya çalışmaları ve maalesef bunu başarmalarıdır. Bu tabanı oluşturanlar suçsuzdur."

Türk parlamentosunda kavga

Bu arada PKK militanları tarafından öldürülen subayın cenaze töreninde, ziyaretçilerin kamçılanmış duygularına hitap ederek özel yeteneklerini deneme fırsatı bulan Türk Genelkurmay Başkanı Doğan Güreş öldürülenin babasına: "Onun intikamını alacağız. Kanı yerde kalmayacaktır. Görecekler!" dedi. Hala devlet içinde devletçik olan Türk ordusu yeni hükümetin hareket etme alanını sınırlandırmakta. Türk yorumcuları - yorumlarda açıkça olmasa da satır aralarında - askerleri sınırlandırmayı hedefleyen hükümete, askerlerin çelme takmak istediklerini yazıyorlar.

Fakat Kürt ateşi, Demirel'in fraksyonu olan Doğru Yol Partisi'ni de yakalamış bile. Türk parlamentosundaki iç güvenliğe ilişkin genel tartışma –içeriğine bakılırsa daha çok devletin Kürtlere ilişkin politikasının tartışması– gürültü-patırtıyla sonuçlandı. Tartışma İstanbul'daki mağazaya yapılan saldırıdan bir gün sonra yapılmıştı. Sosyaldemokrat Halkçı Parti adına kendisi de Kürt olan ve Halkın Emek Partisi'nden gelen Milletvekili Mahmut Alınak konuştu. Alınak, Kürdistan'daki iç savaşı şu tarzda izah ederken konuşmasına müdahale edildi: "Çok yakın bir zamanda birbiriyle akraba olan iki gencimiz bir çatışma esnasında öldü. Biri askerdi, diğeri PKK'lı." Demirel'in Doğru Yol Partisi'nden milletvekilleri Alınak'a saldırarak kürsüden uzaklaştırdılar. Açık açık bir koalisyon partisinin milletvekilleri diğer bir koalisyon partisinin milletvekilini tartaklıyordu. Yapılan arada Demirel güçlükle milletvekillerini sakinleştiriyordu.

Münif İslamoğlu hiddetlenerek, "PKK illegal bir örgüttür ve parlamentoda yer alamaz" diyordu. Gerçekten de Halkın Emek Partisi-HEP'lilerin büyük çoğunluğu PKK'ye yakın. Geçen Aralık ayında yapılan HEP Kongresi'nde, taraftarlarının "APO" diye hitap ettiği PKK Başkanı Abdullah Öcalan'ın annesi onur konuğuydu. Parti kongresinde HEP'ten gelen SHP milletvekilleri bulunmaktaydı. Siyasal yapı oldukça karışık: Bir yandan Türk ordusu Kürdistan'da PKK'ye karşı savaşı sürdürürken, diğer yandan PKK'ye yakın olan milletvekilleri Başkent Ankara'daki koalisyonu desteklemekte.

Başbakanın Kürt sorununu çözememesindeki asıl sorun Kürtler tarafında diyalog kurabileceği bir partneri bulamayışıdır. PKK ile bir diyalog bugünkü önümüzdeki süreçte imkansız gibi görünüyor. Askeriye güçlü bir faktör olmakla birlikte böyle bir diyalog hükümet için intihar olurdu. Ancak Kürdistan'da PKK dışında dikkate değer politik etkisi olan tek bir örgüt yok. Böylece Demirel'in parolası, "Beklemek ve sükutu muhafaza etmek" oluyor.

Doğru ve yanlışlar
Zorla kaçırmalar TC'nin siciline zarar veriyor

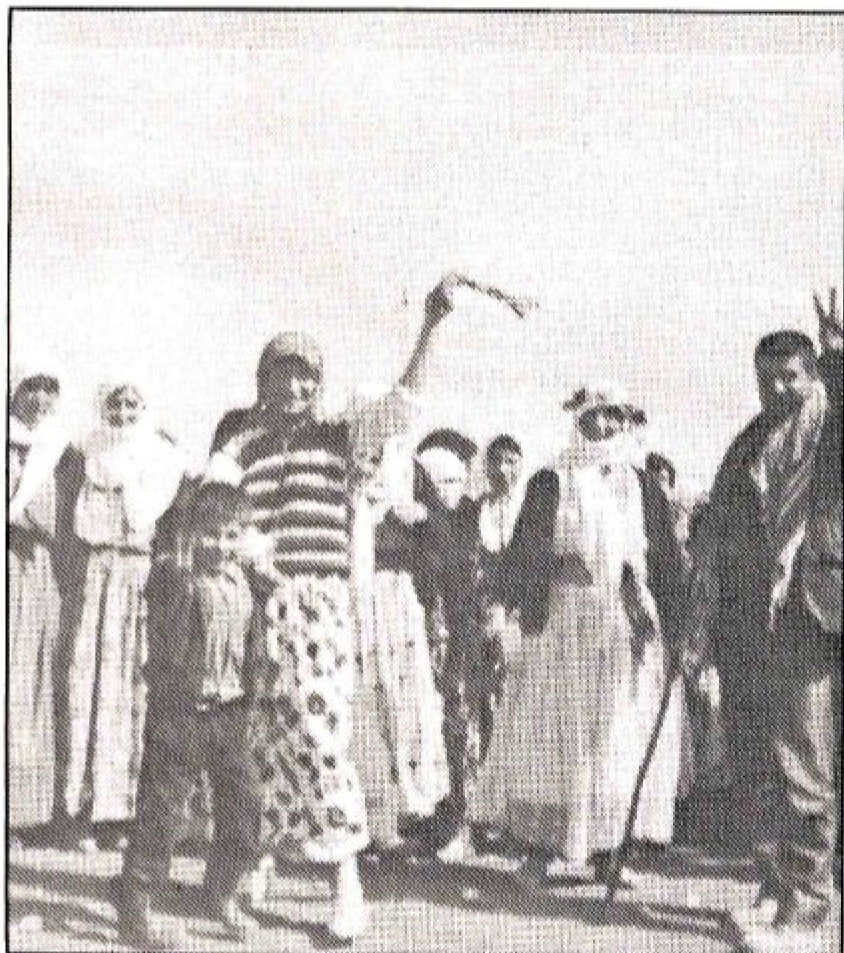

Foto: Berxwedan

The Independent / İngiltere 30.10.1991

Caroline Moorehead

Türkiye'de Ekim seçimlerinden beri birçok öğrenci ve solcu kişinin kaçırılması veya kaybolmasını da içine alan son siyasal gelişmelerde ölüm mangalarının ortaya çıkmasından korkulmaktadır.

Süleyman Demirel başbakanlığa, Türkiye'de demokratik reformlar yapacağı ve insan hakları anlaşmasına tam olarak imza atacağı vaadleri nedeniyle seçilmiş olmasına rağmen, insanlar, gruplar halinde kişiler tarafından evlerinin kapıları çalınarak alınmakta ve plakasız araçlarla götürülmektedirler. Bu şekilde götürülenlerden sağ olarak geri dönen olmamıştır.

Ekim ayındaki seçimlerden bir hafta sonra Marmara Üniversitesi Kimya Bölümü öğrencisi 25 yaşındaki, Marksist-Leninist Komünist Parti üyesi Hüseyin Toraman, İstanbul'da evinin önünde zorla bir taksiye bindirilerek alınıp götürüldü. Annesi polise telefon ederek akibetini öğrenmek istedi ve konuşmayı kasete aldı. Emniyet'teki görevli polis, oğlunun İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne bağlı Siyasi Şube'ye götürüldüğünü söyledi. Ancak daha sonra yetkililer, Toraman hakkında hiçbir bilgilerinin olmadığını iddia ettiler.

Bu olayın ardından Erhan Meydan ve İbrahim Gündem adlı iki genç insan Diyarbakır'da polis tarafından alınıp götürülmelerinin ardından kayboldular. Taksi ile götürülüşünü gören İbrahim Gündem'in eşi ve kardeşinin o zamandan beri polis, siyasi yetkililer ve insan hakları örgütüne başvuruları sonuç vermemiştir.

Türkiye'de geçen 9 ay içinde kağıt üzerinde insan hakları alanında çok olumlu değişiklikler olmuştur. Nisan ayında yürürlüğe giren Anti-terör Yasası'yla ölüm cezaları değiştirilirken, 141, 142 ve 163. maddeler kaldırılarak binlerce siyasi tutuklu serbest bırakıldı. Bunların arasında "cumhurbaşkanına hakaret eden" veya "komünizm propagandası yapmak"tan mahkum olan düzinelerce gazeteci de vardır.

Daha sonra "gizli örgüte üye olmayı" suç sayan 146. maddede yapılan değişiklikle Ağustos ayında yüzlercesi daha serbest bırakıldı. Kasım ayının sonunda ise hükümet, Eskişehir Cezaevi'ni kapatacağını ve her yıl yüzlerce kitap ve filmin yasaklanmasına yol açan kanunları değiştireceğini açıkladı. Siyasi mahkum olarak bulunanların çoğu Kürttür. Şimdi içinde bulundukları koşullar daha iyi olan bu mahkumlar şiddet kullananlardır.

Yapılan bu değişikliklere rağmen, polis sorgusu sırasında işkenceler devam ediyor, tutukluyken şüpheli ölümler meydana geliyor. Resmi kayıtlara göre bu yılın ilk altı ayında 200 işkence olayının meydana geldiği iddia ediliyor, Türkiye İnsan Hakları Derneği ise gerçek rakamın binlerce olduğunu savunmaktadır. Son üç ay içinde, polisin evleri veya yürüyüşçüleri taraması sonucunda 45 kişi ölmüştür.

Görünüşe göre işkenceciler DGM tarafından yargılanacaklardır. Ama işkence suçlamaları bu kuruma ve görevlilerine yöneliktir.

Bu zorla kaçırma olaylarının arkasında kimlerin olduğu bilinmiyor. Ancak bunların niyetlerinin yeni hükümetin moralini bozmak ve içerden bölünmelerini sağlamak olduğu görülüyor.

Kürtler köy koruculuğunu terk ediyor

Dagens Nyheter / İsveç 10.01.1992

İçişleri Bakanlığı'ndan bir yetkilinin Ankara'da yaptığı açıklamaya göre, Kasım ayında yeni hükümetin kurulmasından sonra, Kürt bölgelerinde görevli 2 bin 200 köy korucusu silahlarını bıraktı.

Köy koruculuk sistemi, 1987 yılında, PKK'nin öncülüğündeki Kürt gerilla hareketini vurmak için kurulmuştu. PKK'nin binlerce Kürt köyünde yoğun bir halk desteğine sahip olduğu söyleniyor. Ancak hükümet, PKK'nin bu desteği zor kullanarak sağladığını iddia ediyor.

Türkiye, iddialarını kanıtlamak ve PKK'nin köylere girmesini engellemek için para karşılığında çok sayıda Kürt köylüsünü silahlandırdı. Köy korucusu sayısının 1991'de 30 bin olduğu açıklandı. PKK, köy korucularını hain ilan ederek, koruculuk sistemine karşı yoğun bir saldırıya geçti.

Süleyman Demirel başkanlığındaki hükümet, bir açıklamada bulunarak, dileyen köy korucusunun silahını bırakabileceğini söyledi. Hükümet, bu açıklama ile Kürtlerin kendi istekleriyle silah aldıklarını kanıtlamak istiyor.

Değerli Berxwedan okuyucuları...

Baştarafı 1. sayfada

Berxwedan bünyesinde varolan mektup servisi daha işler hale getirilecek ve yaygınlaştırılarak tüm okurlarımızın her yönlü sorunlarını cevaplayabilecek bir seviyeye ulaştırılacaktır. Ancak bunun sağlıklı bir işleyişe kavuşabilmesi için her mektubun altına isim, adres veya en azından telefon numarasının yazılması gereği vardır.

Ulusal kurtuluş mücadelemizi yansıtan haberlerin daha zengin kılınması, dönemin taktiğini belirleyen eylemlere ön planda ve ayrıntılı yer verilmesi görevinin de başarmak için gerekli adımlar atılacak, bu konuda muhabir ağı daha da yetkinleştirilip yaygınlaştırılacak, yine haberlerin çok olduğu süreçlerde haber bülteni yayınlanarak okurlarımıza anında haber ulaştırılması sağlanacaktır.

Ayrıca Cephemizin Başkanı Abdullah ÖCALAN yoldaşın Seçme Sözleri'ni yayınlarken; bunların seçiminde daha çok halkımıza yönelik olan sözlere ağırlık verilecektir.

Kürtçe sayfalarında da Kürt dilinin her şivesine yer vermenin başarılması için okurlarımızın yazılarıyla katkıda bulunmaları gereği vardır. Daha çok dilimizin, kültürümüzün gelişimine katkıda bulunacak, halkın sosyal-siyasal mücadelesi içinde ortaya çıkan ortak örgütsel sorunlara çözüm gücü olabilecek, coğrafyasını, doğal ve tarihi zenginliklerini dile getirebilecek, gelenek-göreneklerimizi iyi işleyebilecek yazılara ağırlık verilecektir.

Gerilla ve halk cephesi şehitlerimizin halkımıza daha iyi tanıtılabilmesi için daha zengin bilgilere ihtiyaç olduğu açıktır. Başta şehit yakınlarımız olmak üzere Kürdistanlı her yurtseverin bu konuda bilgi ve resim toplamak ve bunları gazetemize ulaştırmak görevinin olduğunu belirtmek isteriz.

Gazetemiz **Berxwedan**'ın içeriğinde bu yönlü zenginleşmeye gidilirken, yeni yılda gazetemizin biçiminde de bazı değişiklikler gidiyoruz.

Bunun başında gazetemizin ebadının büyütülmesi ve yeni sayfa düzenine kavuşturulması gelmektedir.

Tabii bu değişikliklere giderken **Berxwedan**'ın fiyatının 3 marka yükseltildiğini de belirtmek isteriz.

Değerli okurlarımızın bu beklentilerimize karşılık verebileceklerine ve mücadelemizin bu zafere yürüyen yılında **Berxwedan**'la kaynaşarak, onu okuyup okutarak dönemin gereklerine cevap verebilecek düzeye gelebilmemizde soylu katkılarını sunacaklarına inanıyor ve güveniyoruz.

Derin saygılarımızla.

Berxwedan

Dîrûşmeya ji devê 20 hezar mirovan hatî qîrandin:

GERÎLLAYÊN ŞEHÎD NEMIR IN

Destpêk di rûpela dawiyê de

Cizîra Botan. Lê vê carê ne 3 navgin, bi sedan navgin di kerwanê de hebûn. Her kerwan pêşvetir diçû, navgînên nuh tevlî dibûn. Ji Farqînê, ji Amedê û Mêrdînê navgîn didan ser şopa hevûdu. Di her gund û bajarekî de, gava kerwanê şehîdî derbas dibû, welatparêzên di devê riyan de xwe civandibûn, li silavê radiwestin. Cenazeya şehîdî bi gul û gulilkan dihat xemilandin. Kerwan, bi sedan car, ji ber silavên biraninê, di rê de sekinî. Ji ber vê xwedîderketina li şehîdî ji aliyê gelê me, kerwan piştî nîvrojê kari bigihe Cizîra Botan.

Welatparêzên li Cizîra Botan, bûn sorgulên kolanên bajêr

Kerwanê ku serê beyaniyê ji Farqînê birêketibû, dora saet 15.00'an gihişte Cizîra Botan. Di devê bajêr de 4 hezar welatparêz li benda şehîdê xwe rawestayî bûn. Cenaze bi lez li ser şax û milan hate bilind kirin. Welatparêzên gihabûn şehîdê xwe, berê xwe dan navenda bajêr û dest bi xwepêşdanekê kirin. Welatparêzên dimeşiyan, xwe gihandin mizgeftekê û şehîdê xwe xistin mizgeftê. Piştî silava biraninê û nimêja êvarî, welatparêz ji nava xwe hinek nobedar hilbijartin û dûv re xwe belav kirin, ji bo roja din Cizîra Botan bizivirinin qada serihildaneke nuh.

Di roja 12'ê Îlonê de şêniyê Cizîra Botan, bi beyaniyê re dest bi xwepêşdanê kir.

Berî her tiştekî destkar, karker, xwendekar û ajotkarên navginan li Cizîra Botan, Girgê Amo, Şirnex, Hezex, Farqîn, Midyad û Kerboranê dest bi grevên gelemperî (giştî) kirin. Destkar firotgehên xwe venekirin, xwendekar neçûn dibistanan, kar sekinî, daireyên dewletê bi xwe ji girtî man. 60 hezar mirovên Cizîra Botan, bi yek dil û can, bi giyaneke (riheki) netewî xwe di livandin.

Alên kesk û sor û zer... tilîlî û govend û dîrûşme... wêneyên Serok APO...

20 hezar kes di bin wêneyên Serok APO, alayên PKK, ERNK û ARGK de, di sûka bajêr de xwe civandin. Ber bi aliyê mizgeftê ve meşiyan. Ji mizgeftê cenazeyê şehîdê xwe ya bi alaya ERNK hatibû pêçandin, derêxistin. Pêşî berê xwe dan mala şehîdî. Li wir çûn serdanê, ji ser banê mala şehîdî hinek axaftin hatin pêşkêş kirin.

Piştî vê mitîngê, vê carê 25 hezar welatparêz ber bi aliyê goristana bi navê **"Goristana Şehîdên Botan"** ve meşiyan. Di pêşî de wêneya Serok APO di baniyan de hatibû hildan. Desteyek ji alayên PKK, ERNK û ARGK pêl didan. Pankarta ku li ser, **"An azadî yan mirin"** hatibû nivisandin, ji dûriyan dihat xwendin. 25 hezar mirov ji bi awazî, **"Bijî Serok APO"**, **"Bijî PKK, ERNK û ARGK"**, **"Şehîdên me nemir in"** û **"Bijî Kurdistan"** dibangin. Tililiyên xwuşk û dayîkan bûbûn ahengên govend û dîrûşmeyan. Bi vî awahî welatparêz xwe gihandin goristanê.

Li goristanê pêşî, hemû welatparêz bi hev re rabûn silava biranîna şehîdî. Dirûşme li pey hev rêz bûn, helbestên rizgarixwaziya netewî, berxwedan û serihildanê hatin xwendin û paşê ji axaftin pêşkêş bûn. Şehîdê me, paşê kete hembêza axa Kurdistanê ya pak û ciwan.

Dirûşmeyên ku ji yek devî dihatin bangin, deşta Cizîra Botan bi heybeta xwe lerizandin. Xwe gihandin Çiyayên Botanê yên weke Cûdî, Gebar, Herekol û Pîro. Ji wan çiyan ji, xwe belavî çarmedorên niştimanê delal kirin. Di ber de ji dijminê har û dirinde (wehşî), ji tirsa hatina rojên mirina xwe, weke kûçikê li ber sirr û seqema zivistanê dilerizî.

Hey dijminê xwînxwar! Firok û panzêrên te ne çare ne?

Welatparêz ji goristanê dîsa berê xwe dan bi aliyê mala şehîdî ve. Di rê de her dîrûşme dihatin bangin. Westan û rawestan tune bû, gava welatparêz ji nava sûkê ve ji derbas dibûn. Di sûkê de ji xwe belav nekirin û tev bi hev re çûn serdana malbata şehîdî. Gava gihan wir, mitîngeke nuh dan destpêkirin. Hinek milis derketin serê banên xaniyan û axaftinê xwe dan guhdarî kirin. Li wir ji kêliyeke silava biraninê hate çêkirin û welatparêz tev bi hev re sûnda tolehildanê kirin. Paşê ji welatparêz hêdî hêdî di nava bajêr de ji ber xwe belav bûn.

Di domana xwepêşdanan de dijminî neweri çi êrişekê bibe ser welatparêzan. Ji ber ku hêzên dijminî ev him di xwe de nedîditin, tenê ji dûr ve filman kişandin. Carekê ji dijminî panzêrên xwe berda kolanan. Şêniyê Cizîra Botan ji bi carekê êriş bire ser panzêra, ku yekemîn hatî dîtin. Xortên milis bi lez dest danin ser panzêrekê û alayeke ERNK pê ve daleqandin. Gava dijminî ev rewş dît, hema bi lez panzêrên xwe paş ve kişand.

Ji xwe, ji bo ku dijmin nekaribe êrişan bide destpêkirin, gelê me ji nava xwe hinek milisan ji bo parastinê hilbijartibû. Hemû milisên rûyê xwe bi pûşî û kefiyan girêdabûn, çekdar bûn. Bi vî awahî pirsên parastinê ji hatibûn çareserkirin. Dijminê ku vê rastiyê dizanî bû, ji tirsa xwe tiştek nekir.

Carekê ji helikoptereke dijminî gelek ji baniyan firiya û çend caran mina çemberekê çêbike, çû û hat. Gava welatparêz dîtin, ku ev e helikopterek difire, dest bi dirûşmeyan kirin. Dirûşmeyên, **"Bijî Serok APO"**, **"Fikret nemir e"**, **"Bijî Kurdistan"**, **"Bijî PKK"** û **"Lêxe gerilla lêxe, Kurdistanê avake"** bûn bersivên, ku mina şujinan di canê dijminî de derbas bibin.

Şervanên azadiyê gulîlkên hembêza gel in

Destpêk di rûpela dawiyê de

Gelê me dildariyeke (koledariyeke) wêle nasî ye, ku bi direjahiya sedan salan nekaribe xwedî li xwe derbikeve. Jiyaneke bi vê nolê mirovahiyê geleki nizm dike. Ev rasti berçavi ye. Ji ber ku bindestiya gelê Kurd ne tiştê çend salan e, rastiyeke sedsalan e. Lê di jiyana nuh de ku bi derketina Partiya Karkerên Kurdistanê ketiye navê, riya mirovbûnê nasiye û bûye dilxweşê xwe gihandina jiyana bi rûmet. Buhayê vê ji têkoşîn e, rijandina xwîna pak û zelal e. Gotinên Serok APO bi vî rengî di mejiyê gel de tên stirandin, *"Afet û tofana mezin ne ew e ku li Kurdistanê xwîn birije; ew e, ku li Kurdistanê êdî xwîn nerije."* Serok APO bi van gotinan dibêje, ku heke têkoşîna rizgariya netewa Kurdistanê rabiweste (bisekine), dijminê har wê qirkirinên mezin bide ber xwe.

Gelê Kurdistanê, ku agahdarê vê rastiyê bûye, ger herdu dest di nava xwînê de ji bin, ji bo li ser milan bilindkirina şehîdan xwe dilezine. Nimûneyeke vê bûyera bi rûmet di roja 11'ê Çilê de li Farqînê hate dîtin. Li Farqînê gerîllayê ARGK **Ramazan HULAT (Fikret)** şehîd dibe. Gava gelê me bûyerê dibihîse, bi lez xwe dicivîne. Jin, mêr, zar, ciwan û kal, bi hezaran mirov xwe berdidin şeqem û kolanan. Paşê şehîd dişînin Cizîra Botan, ku li wir hatibû dinê. Şêniyê Cizîra Botan ji, bi xwepêşdaneke girseyî dilxweşiya xwedî derketina li şehîdê xwe dîje.

Li Kurdistanê êdî her şîneke şehîdan dibe serihildanake gewre (mezin). Dijmin ji vê pêşveçûnê geleki tirsiyaye û lewma serî dide çareyên cûrbecûr. Car bi caran qirkirinan ji, ji bo rawestandina vê pêşveçûnê pêk tîne. Lê weke ku gelê me diwarên tirsê rûxandiye, welê ji êdî bi qirkirinan dawî bi gelê me nayê. Bi dirûşmeya, *"Gerilla nemir in"* dost û dijmin di karvaniya jiyanê de eşkere dibin.

***

Li bajarê Amedê xwendevanê zanîngehê **Abdulselam ÇETİN** bi hovîtî hate kuştin. Şêniyê Nisêbînê bi lez şehîdê xwe bilindî ser şaxên xwe dike û li beramberê kontr-gerilla dest di destan de dengê xwe bilind dike. Artêşa dijmin hima xwe baş hunda kiriye, lewma di kuştina mirovan de bi destê kontrgerilla li çareyan digere. Lê êdî ev çavê gelê me natirsine. Gelê me êdî geleki baş dizane, terora dewletî xwediyê kijan kehniyê ye. Ev teror bi navê çi were bikaranin bila were bikaranin, çêkereye ku êrişî rastiya Kurdistanê dike. Ji ber vê yekê ji, hîna di dema ku xwepêşdana şînê berdewam bû de, dijminî kontr-gerillayên xwe dîsa livand. Welatparêzê bi navê **Adil BAYIK** ji şehîd dikeve. Şêniyê Nisêbînê şehîdî dibe Cûrnê Reş (Hilwan).

Gava dijmin mirovên me yên welatparêz dikuje, bê guman, dixwaze gelê me bitirsine, bibizdine û ji têkoşînê dûr bike. Lê gelê me, ku tama berxwedanê kiriye, gava şehîdeki nuh dide, li beramberê dijminî kuhbûna xwe hunda dike û mina devê biviri tûjtir dibe. Hêrs û kin difûrin. Daxwaza têkoşînê bilindtir dibe. Li ser vê bingehê ji têkoşîn berfirehtir dibe û xwe digihîne bêhtir mirovan. Her diçe ev ji dizivire serpilkên (merheleyên) teviya netewî. Her dilopa xwînê, ku li Kurdistanê dirije, ji bo rayên dara azadiyê dibe ava jiyanê. Her çendî dara azadiyê tê avdan, hindê ji bel dibe û serî hildide. Tirh, şax, çiqil şîntir dibin û fêkiyên darê ji bêhtir digihin.

***

Weke tê zanin, têkoşîna rizgariya netewa Kurdistanê di destpêka xwe de, li Cûrnê Reş ji tovên xwe avêtibû axê. Li vir berî sala 1980'î xwepêşdanên girseyî gelek caran pêk hatibûn. Piştî salan niha dîsa dijmin xwe didiyê, ku li Cûrnê Reş leyistokan bide ser rê û yekitiya gelê me ya pêşveçûyî bişikîne. Nola berî sala 1980'an dixwaze dîsa gelê me bi hev bide şikênandin. Berî 12'ê Îlonê sala 1980'î taybetiyên civaka feodal û eşirvanî li Cûrnê Reş ji geleki xurt bûn. Sistema axatiyê eş û tivancên mezin digihand gelê me. Lewma gava PKK dest bi têkoşîna xwe kiri, neçare ma ku berê xwe bide êl û eşîran. Eşîra bi navê "Suleymaniyan" wê demê bûbû hedefê têkoşînê, lê di demê de mirovên vê eşîrê ji xwe gihandin taybetiyên welatparêziyê.

Piştî 12'ê Îlonê, demeke direj têkoşînê nekarî xwe bigihîne vê derdorê. Dewleta Tirk vê ji xwe re deliv (firsend) zanî û xwest leyistokên xwe birevebibe. Xwe pê mijûl kir, ku avahiyeka sixûran (ajanan) lêbike. Heya pivanekê ji, kari gelê êrdimê ji têkoşînê dûr bigire. Lê di van salên dawiyê de, piştî ku gerilla li van deran dest bi xebatê kiriye, êdî gel ji baş xwe daye têkoşînê. Dijmin ji keftûlaftan dike, ku êl û eşirvaniyê dîsa zinde bike û li pêşiya têkoşînê mîna diwarekê avabike. Şehîdbûna **Adil BAYIK** jî destê kontr-gerilla, bireki vê planê ye. Ji ber ku ev welatparêz ji maleke mezin i êrdimê ye. Dijmin, ji aliyekê destûr neda xwepêşdanên şînê, ji aliyê din ji êriş bire ser malbata wî û xwest vê bûyera hov bixwe stûyê PKK. Ev bûyer baş dide xweya kirin, ka dijminê xwînxwar xwediyê çi xwestek û armancên gemar e.

Di vir de, divêtiyek e, ku rûçikê dijmin ê bi taybetiyên komplovaniyê baş were nasîn. Li ser vê bingehê divê berê şêniyê Cûrnê Reş ji, ber bi serihildanan ve were zivirandin û bersiveke baş bibe para dijminî. Diyar e, ku êdî eşirvaniya feodalî û malbatî li Kurdistanê nikarin ji tiştekî re bibin çare û derman. Ev tenê dikarin karguzariya (xizmeta) dijminî bikin. Lê divê em bizanibin, ku çareya rizgariyê tenê xurtkirina netewbûnê ye. Xwe girêdana bi têkoşîna rizgariya netewa Kurdistanê ve delameta (wezîfeya) herî bingehîn e.

***

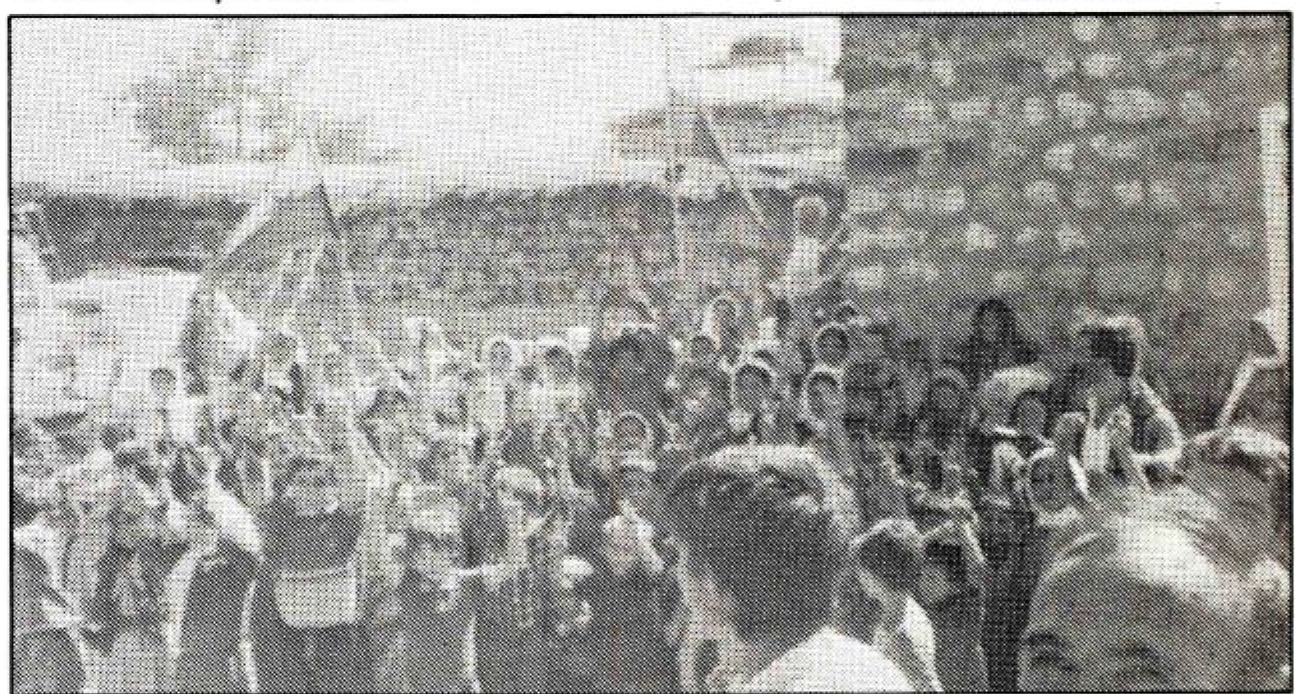
Ji demeke direj e, li Kerboranê ji xebatên kontr-gerilla hene. Şênî ji, ji bo protestoyê serî dide xwepêşdanên girseyî. Rêveçûn û serihildan pêk tên. Di vê pirsê de şêniyê Kerboranê, agahdarê leyistokên dijminî ye. Li ber dijminî serî naçemine (natewine) û li ber xwe dide. Bê guman, tiştê divê were kirin ji, ev bi xwe ye. Xwecivandina di bin ala ERNK de li beramberê kontr-gerilla, berfireh-kirina milisiya gelî, avakirina yekeniyên parastina gel li gund û bajaran, wê dijminî bi leztir ber bi mirinê ve bibin. Li ber vê rastiyê ji divê were zanin, ku dijmin ji wê hartir û çavsortir bibe û kontrgerillayên xwe bêhtir bixebitine. Birrîna riya vê ji, pêşvebirina rêkxistiniyeke jidanditir e, têkoşîneke xurttir li dijî kontr-gerilla ye.

***

Di rojên derbas bûn de li Cûlamergê (Hekarî) hawirkaneke (musabaqeyeke) govendî (folklorî) çêbû. Dijminî xwest ku nehêle welatparêz bi koma xwe ya hunerî tevlî hawirkanê bibin. Ev ji bû bingeheke nuh, ji bo ku xwepêşdanên gelî dewlemendtir bibin. Bê guman, divê şêweyên xwepêşdanan werin dewlemend kirin. Li gora vê ji hawirkaneke govendê ziviriye serihildanekê. Bi vî awahî derfetên xwelivandina dewleta Tirk ji vî alî ve ji teng bûne. Ji xwe ev delameta welatparêzan e, ji bo rûxandina dewleta Tirk. Bûyera li Cûlamergê nimûneyeke baş e di vê riyê de, ji bo ku gelê me xwe bide ser.

***

Di van demên dawiyê de kontr-gerilla revandin û kuştina welatparêzan her diçe xurttir dike. Berpirsiyarên dewleta Tirk û artêşa (ordiya) wê, çi bersiveka pirsên di vê barê de nadin. Sedema ku dijmin kesên direvîne di cih de nakuje ev e, ku dixwaza dijrabûna gel bizanibe û rewşê bipive. Lewma divê gelê me, gava tiştekî weha bibe, bi lez û bezî nûçe û agahiyan bigihîne weşan, rojname û komeleyên mafên mirovan. Heke bi lez şopajotinek çêbibe û bûyer eşkere bibe, dewleta Tirk nema dikare bikuje, ji ber ku dijrabûneke hişk wê birevebikeve. Herweha wê bersiva xwe ji, ji gel û gerillayê me bistîne. Ne hesan e, ku dijmin bikaribe ji bin kayê avê biherikîne. Lê pêşiya kuştinan ji tenê bi têkoşînê û hişyarbûnê dikare were girtin.

Livbaziyên gel û gerîlla li Mêrdînê bi hev re bilind dibin

● Di şeva 1'ê Çilê de gerilla avêtin ser navenda bajarê Kosarê. Êriş çûn ser hemû avahiyên dewletê û zirarên mezin gihan dijminî. Piştî rojekê milis avahiya serleşkeran (mala ordiyê) bombe kirin. Zirarên mezin gihan dijminî, hinek serbaz (esker) ji birîndar bûn. Berî 2 hefteyan jî ev avahî hatibû bombe kirin.

● Di roja 7'ê Çilê de di sûka Nisêbînê de sixûrê (ajanê) dijminî yê bi navê Îbrahim Kizmaz bi mirinê hate ceza kirin. Ev kes mamhostayî dikir û di bin navê "Hizbullahçiyan" de welatparêzan dida kuştin. Vî kesî serokatiya sixûran dikir û berî kuştina xwe bi bombe kirina mala xwe de civînek çêkiribû. Di civînê de hevaleki wî, *"Werin em dev ji vî kari berdin û piştgiriya gelê xwe bikin"* gotibû. Vî kesî êriş biribû ser wî û wî bi kêrekê birîndar kiribû. Gava milis xwestin wî bi mirinê ceza bikin ji, zarokekî 7 salî kire spara xwe û bû sedem, ku zarok ji jiyana xwe hunda bike.

● Di êvara 7'ê Çilê de midurê "nifusê" Edip Demir, ku xebatên sixûriyê dikir, li Midyadê ji aliyê gerilla ve bi mirinê hate ceza kirin, ji ber ku çend caran bang li wî hatibû kirin, lê bersiveke baş nedida gerillayan.

● Di roja 5'ê Çilê de li Kerboranê ji bo berdana 2 gundiyên hatibûn girtin, 2.500 welatparêz meşeke protestoyê çêkirin. Dijmin neçare ma, ku gundiyan dîsa berde.

● Di roja 8'ê Çilê de leşkerên dijminî çûn mala welatparêz **Mecit Çelebi** (di hilbijartinan de endamê mebûsiyê bû). Dixwestin wî bikujin. Lê Mecit hewar xwest.. Şênî êriş bire ser wan leşkerên bi cilên leşkerî bûn. 3 ji wan birîndar bûn. Yên din ji aliyê yekeniyên dijminî ve hatin xilas kirin. Guman heye ku ev kes, endamên kontr-gerilla bûn.

● Di roja 11'ê Çilê de endamên kontr-gerilla xwestin welatparêzeki din ji bikujin. Lê negihan armancên xwe. Welatparêz tenê bi siviki birîndar bû. Di vê rojê de, ji bo protestokirina kuştinên kontr-gerilla destkarên Kerboranê deriyên dikanên xwe girtin, xwendekar dibistanan boykot kirin, otomobil nehatin xebitandin. Bi dirêjahiya şevê ji şêniyê Kerboranê bi armanca protestoyê ber û gulle berda hewayê. Dengê çekan heya sibê berdewam kir, dijmin newêri êriş bibe ser gelê me.

● Di roja 10'ê Çilê de li gundê Harbê nêzîkê Mehsertê mayînek peqî, ku gerillayên ARGK danîbûn. Navgîneke leşkerên dijminî ji ser mayînê derbas bûbû. 10 serbaz di cih de mirin, 6 ji birîndar bûn.

Erd û ezmanên Kurdistanê wê heya roja serkevtinê bihejin

Destpêk di rûpela dawiyê de giha 20 hezar kesan. Berî ku welatparêz şehîdê xwe bidin axê, tev bi hev re li ber bîranîna wî rabûn silavê. Dûv re ji xweşxaneya **"Ey Raqîb"**, hinde helbest û axaftin hatin pêşkêş kirin.

Li goristana şehîdan dilxweşî û şahiyeke netewî hebû. Gava ev dibû, endamên kontr-gerîllayên dewleta dagîrker (koloniyalîst) welatparêzek bi hovîtî kuştin. Welatparêz **Adîl BAYIK**, ku ji aliyê şêniyê Nisêbînê ve gelek dihat heskirin û midurê "tapo-kadastro" bû, di nava sûkê de hate kuştin.

Piştî ku şehîd **Abdulsamet ÇETÎN** dan axê, 20 hezar welatparêz berê xwe dan navenda bajêr û dest bi meşeke nuh kirin. Gava mirov hatin taxa Qişlê, rastî çeperên (barîkatên) yekeniyên artêşa dewleta Tirk bûn. Welatparêz xwestin ji çeperan derbas bibin, lê leşkerên dijmin ber û gulleyên xwe barandin ser mirovan. Gelê me ji bi bangina dirûşmeyan (sloganan) bersiv da. Hîna di destpêka reşandina berikan de ji aliyê leşkerên dijminî ve, 4 kes ji welatparêzan birîndar ketin. Yekeniyên dijminî bi vê jî têr nebûn. Bi dar û şivikan êrîş anîn ser welatparêzan. Bi vî awahî jî bi dehan kes birîndar bûn. Welatparêz ji bo xwe bikaribin ji êrîşan û barandina gulleyan biparêzin, xaniyan kirin stara xwe û xwe di malan de belav kirin. Hêzên dijminî dora taxê bi tevayî pêçandin û paşê avêtin ser malan. Ketibin kîjan xaniyî de, li wir dest bi talanê kirin û tiştên di malan de tev tarûmar kirin. Dest danîn ser tiştên sivik lê buha. Welatparêz li ser kirinên wan, *"Li Pasûr û Licê çi kiribin, li vir jî kirin"* dibêjin. Di encama van êrîşan de nêzikê 400 welatparêz girtin û birin qereqolan. Leşker û polisên dijminî digotin welatparêzên hatibûn girtin, *"De biqîrin, bibêjin ji Tirkiyê, ji alaya Tirkiyê mezintir tune ye, de bibêjin..."* Hingavtin û lêdanên giran li wan kirin.

Gelê Kurdistanê wê berdewam bike ku tirba dijminî bikole

Wêne: Berxwedan

Dewleta dagîrkeran hingavtinê kiriye hunera xwe

Hinek rojnamevan dixwestin bûyeran bişopînin. Lê hêzên dijminî êrîş birin ser wan. Wan dan ber lêdanê û bi kotekê dest danîn ser fîlmên wan. Ji aliyê din, hêzên dijminî, ki digirtin dixistin navginên (wasîteyên) xwe û li pêşiya qereqolan ji navginan dianîn der. Paşê wan dikişkişandin, digindirandin û dibirin qereqolan. Piştî demekê qereqol bi mirovan tijî bûn û di wan de cih nema. Vê carê ji hemû xaniyên nêzikê qereqolan ji mirovan valakirin û weke qereqolan bi kar anîn. Wê şevê heya serê sibê dengên lêdan û hingavtinan ji van malan bilindî ezmanan dibûn. Hinek ji welatparêzan bê ku wan derêxin pêşiya dadgehê (mehkemeyê), serê sibê dîsa berdan. Tevan got, ku hingavtinên mezin li wan hatine kirin.

Di roja 14'ê Çilê de hemû destkarên (esnafên) Nisêbînê dergehên firotgehên (dikanên) xwe girtî hiştin. Xwendekarên liseya (bekeloriya) Nisêbînê di avahiya dibistanê (mektebê) de greva rûniştinê çêkirin. Serê beyaniyê gel xwe berda şeqeman (caddeyan). Dest bi kûtana çepikan hate kirin, ji bo piştgiriya welatparêzên derdixistin pêşiya dadgehê.

Bi armanca piştgirî û hevkariya Nisêbînê, di roja 14'ê Çilê de, bajarên Dêrika Çiyayê Mazî, Kosar, Midyad, Kerboran, Gercews, Şirnex, Girgê Amo (Silopî) û Hezex dest bi berxwedanê kirin. Destkaran deriyên dikanên xwe girtin, xwendekar neçûn dibistanan, karker neçûn ser karên xwe, xwediyên navginan navginên xwe nexebitandin.

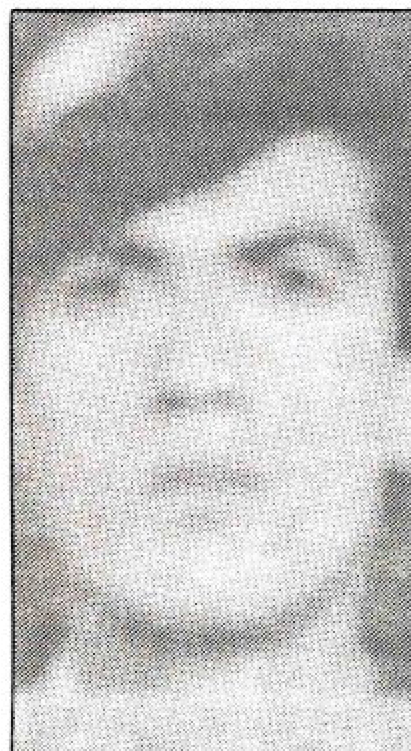
Her di vê rojê de xwendekarên zanîngeha Amedê civîneke ji rojnameyan re çêkirin. Di daxweyaniya xwe de, *"Berî sala 1980'î dewleta Tirk bi sentêza Tirkîtî û islamiyetê berê xwe dida şoreşgeriyê, ji ber ku hingê şoreşgerî amator bû. Lê niha tevgera şoreşgerî profesyonel bûye. Lewma dewleta Tirk jî bi riya daireya cenga taybetî bi sentêza Kurdîtî û islamiyetê berê xwe dide şoreşgeriyê. Lê bila dijmin bizanibe, em ciwanên Kurdistanê yên ronakbîr, bi canê xwe, bi xwîna xwe li kêleka tevger û bizava netewî ne"* gotin.

Dijminê êrîş birî ser gelê me bersiva xwe ji gerîlla stand

Di roja 14'ê Çilê de gava gelê me li Nisêbînê serîhildaneke pîroz bilind dikir û hêzên dijminî serî dabûn teroreke seranser, bi şev li dora saet 21.00'an, gerîllayên ARGK ji sê aliyan ve ketin nava bajêr û dest bi êrîşên dijwar kirin. Hêzên dijminî şaş û mital man, li beramberê vê êrîşa dihat ser wan. Hêzên me yên rizgariya netewî avêtibûn ser sûka Nisêbînê. Qereqolên polîs û cendirmeyan, avahiya qeymeqamî û hemû avahiyên din ên dewleta dagîrkeran bûn hedefên roketan û agirê çekên otomatîkî. Zirar û ziyanên mezin gihan hemû avahiyên dagîrkeran. Dijmin, bi lez û bez, nexweşxaneya Nisêbînê ji nexweşên sivîl re qedexe kir. Her çendî dijminî xwest hejimara kuştiyên ji xwe veşartî bihêle jî, nekarî armanca xwe bibe serî. Girtina nexweşxaneyê ji bo sivîlan, diyar dike, ku ji hêzên dijminî gelek kuştî û birîndar hene.

Lîsteya welatparêzên hatibûn girtin

Şaha Çetin, **Şemsettîn Tan**, Şukru Hacioglû, **A. Gafûr Agirman**, Turkan Cihan, **Fatma Kaya**, Gulistan Akaydin, **Xûrbet Kaya**, Şêrînê Osek, **Eminê Osek**, M. Latif Arslan, **Mehmet Ataş**, İsmet Dag, **Hasan Dag**, Haci Akat, **Leyla Aydin**, Şukru Aydin, **Şemsiyan Akçin**, Hikmet Akçin, **Abdûllah Yasin**, Yucel Akdag, **A. Kadir Aslan**, Tekin Yilmazoglu, **Sakîne Kiran** (36 salî, 8 meh e ber zaro ye), **Abdûllah Danişman**, Kamûran Akdogan, **A. Rahman Yasin**, Edla Çetin, **İsmet Arasçi**, Şadiye Acar, **Helîmê Avci**, Fehime Yilmaz, **Fatimê Aydin**, Şirin

Xwendekarê zanîngehê Abdulsamet ÇETÎN li Amedê ji aliyê kontr-gerîlla ve hate kuştin. Bi deh hezaran welatparêz ji bo bîranîna wî li Nisêbînê meşiyan

Yilmaz, **A. Selam Çetin** (bavê şehîd Abdulsamet), **Şukriye Çetin** (dayîka şehîd Abdulsemet), **Basrî Yilmaz**, Nazli An, **Farûk Eryildiz**, M. Emin Aslan, **Hemo Aslan** (ji lingekî xwe birîndar e, gulle lê ketiye), **Mûsa Ozkan**, Songul Keskin, **Ulku Sûngûr**, Mehmet Akar, **Mahmût Agaç**, M. Şirin Alpkaya, **Feryat Çetin**, A. Hawil Şen, **Seyfettin Sari**, Alaattin Oguz, **Resûl Eskî**, Alî Togaç, **Lokman Oner**, Şêxmûs Korkût, **Ziver Çiftçi**, Reşit Savûr, **Kemal Akpinar**, Cemal Çetin, **Tahîr Aslan**, Xalid Toprak, **Sabrî İstik** û **Mendûh Ûygar**.

Ji welatparêzên hatibûn girtinê ev nav gihan rojnameya me. Lê tev bi hev re nêzikê 400 welatparêzî hatibûn girtin. Ji welatparêzên hatibûn girtinê hinek ji ber hingavtinan birîndar bûne. Zendê **Mahmût Agaç** hatiye şikênandin. Ji herdu guhên **A. Rahmen Aslan** xwîn û adab diherike. Zendekî **Alî Togaç**, parsiyên **Mendûh Ûygar** û ji sê cihan ji seriyê **Sabrî İstik** hatine şikênandin.

Ji yên hatibûn girtin di roja 14'ê Çilê de 56 kes derêxistin pêşiya dadgehê, 6 kes hatin berdan, 50 kesan jî birin girtigehê (hepsê). Di roja 15'ê Çilê de 43 kes derêxistin pêşiya dadgehê, 29 kes hatin berdan, 14 kes ji birin girtigehê. 68 kesan jî, ji bo pirsyariyê birin bajarê Mêrdînê. Welatparêzên hatine berdan li dora 30 kesî ne. Tev jî hatine hingavtin.

Ji bo vekirina navbera gel û pêşengî kontr-gerîlla kuştinên xwe zêde dike

Nisêbin/Riha *(Berxwedan)*: Di roja 13'ê Çilê de, gava gelê Nisêbînê di serîhildanê de bû, kontr-gerîllayên dewleta Tirk êrîşekê birin ser welatparêz **Adîl BAYIK** û wî di nava sûka Nisêbînê de gava li otomobîla xwe siwar dibû, li pêşiya çavên jina wî, bi demanceyê birîndar kirin. Welatparêzên li derdorê bi lez wî rakirin nexweşxaneyê, lê mixabim di riya Mêrdînê de, berî ku bigihînin nexweşxaneyê şehîd bû. Guman hebû, ku şehîd nekeve, lê gava welatparêz wî dibirin nexweşxaneya Mêrdînê, di rê de çend caran hêzên dijminî welatparêzan sekinandin, nehiştin derbas bibin û di dawiyê de ji ber dereng mayinê şehîd bû.

Hêzên dijminî bi lez şehîdî birin Cûrnê Reş (Hilwan) û gihandin malbata wî. Ji malbata wî xwestin, ku hema di wê şevê de wî bidin axê. Malbata wî ma bin tehdîtên mezin û ji neçaretiyê bi gotinên dijminî kir.

Serê beyaniyê 900 welatparêzên ji Nisêbînê çûbûn Cûrnê Reş ji bo xwepêşdana şînê, xwe li ser gora şehîdî civandin û li ber bîranîna wî rabûn silavê. Dirûşmeyên, **"Şehîdên me nemir in"**, **"Bijî Serok APO"**, **"Bijî PKK"**, **"Bijî Kurdistan"**, **"Bimire kontr-gerilla"** bangîn.

Bavê şehîdî **Weysi Bayik**, ku serekê belediya Cûrnê Reş ê kevin bû, li ser gora lawê xwe yê şehîd axaftinekê pêşkêş kir û got, *"Dewlet dibêje min, kurrê te jî aliyê PKK ve hatiye kuştin. Nakeve mejiyê min, ku PKK Adîlê min kuştibe. Rast e, berî 12'ê Îlonê sala 1980'î di navbera eşîra me 'Suleymaniyan' û PKK de şer hebû. Lê paşê em li hev hatin û şikir ji xwedê re, niha tiştekî weha tune ye. Hinek kesên tarî, ji ber ku vê rewşê baş dizanin, dixwazin dîsa eşîra me û PKK binin beramberê hevûdu. Dixwazin kuştina lawê min bixin stûyê PKK. Lê belê kurrê min, kesekî welatparêz bû. Dilxwazê PKK bû. Bê guman, PKK tu caran kesekî weha nakuje, ma ji bo çi wê bikuje? Berî 12'ê Îlonê em ketin dava xwêrnexwazan. Dîsa tiştekî weha, tu caran nabe karê me..."*

Xwezûrê şehîdî **M. Emin Bebe** ji, ku serkomîserekî polîsan ê kevin bû, axaftinekê pêşkêş kir û weha got, *"Ev şehîd, ne şehîdê me ye, şehîdê Kurdistanê ye. Gava Adîl birîndar dibe, welatparêz wî radikin nexweşxaneyê. Ji ber ku birîna wî kûr bû, divîbû wî bigihînin Mêrdînê. Lê polîs nahêlin û dikin ku dereng bigihe Mêrdînê. Ji ber ku ambulans ji nedane, di rê de şehîd dibe. Dewlet alîkariya memûrên xwe jî nake. Gelê Nisêbînê pirr ji Adîl hesdike. Hatina bi sedan kesî ji Nisêbînê, ji bo şînê, nimûneya vê rastiyê ya xweşiktirîn e. Min bi xwe, komîserîya polîsên dewletê kiriye. Ez baş dizanim, çi rêkxistinek, wî kesî nakuje, ku jê hesdike. Adîl miroveki welatparêz bû. Tu kesek bawer nake, ku PKK wî kuştibe. Çi berjewendiyeke (menfaeteke) PKK di vir de tune ye. Hinek derdorên tarî, weke berî 12'ê Îlonê, dixwazin PKK û eşîra me berdin hevûdu. Ev jî tê wê maneyê, ku di navbera PKK û gelê Kurd de, hinek provokasyon werin avakirin. Berî 12'ê Îlonê, ji bo me bû dersek. Dewlet ji aliyekê dibêje 'şewqet' ji bo gel, lê ji aliyê din mirovên ji gel dide kuştin. Ma li êrdima me dewletek din, di nava dewletê de heye?"*

Welatparêz jî, li ser gora şehîdî axaftinekê pêşkêş kirin û di axaftina xwe de ji gotin: *"Berî 12'ê Îlonê dewlet bi taybetî piştgiriya hinde eşîran dikir û wan li dijî PKK diajot nava şerî. Lê paşê eşîr, têgihiştê maneya PKK a rast bûn. Baş zanin, ku şerê li beramberê PKK, şerê li beramberê xwe bi xwe ye. Kontr-gerîllayên dewleta Tirk ji vê rewşê bê hizûr in. Lewma dixwazin mîna berî 12'ê Îlonê PKK û gel li beramberê hev rakin. Armanca wan bi vê kuştinê jî ev e. Lê belê em wê, vê leyîstokê di avê de bibin. Em baş dizanin, divê em li beramberê kî têkoşînê bilind bikin."*

Welatparêz M. Salih TATLI ji aliyê kontr-gerîlla hate kuştin:

"Hezar Salih bila bibin goriyê welatê xwe"

Riha/Nisêbin *(Berxwedan)*: Di roja 8'ê Çilê de, di nava sûka bajarê Riha de, xwendekarê dibistana "meslekî" ya bilind welatparêz **M. Salih TATLI** ji aliyê kontr-gerilla ve hate kuştin. Piştî rojekê cenazeya şehîdî bi kerwanekî, ji aliyê welatparêzan ji Rihayê birin Nisêbînê, ji ber ku ji wir e. Kerwan di devê bajarê Nisêbînê de ji aliyê hêzên dijminî ve hate rawestandin. Xwestin, ku di wê kêliyê de şehîd bibin goristanê û bidin axê.

Lê şêniyê Nisêbînê li vê tehdîta dijminî keniya û derbas bû. Bi tevlîbûna bi hezaran mirovan xwepêşdaneke şînê hate dirûstkirin. Gelê me bi tililiyan, kûtana çepikan, sembolên serkevtinê û dirûşmeyên weke, **"Bijî Serok APO"** şehîdê xwe bire goristanê.

Di roja 10'ê Çilê de 3 otobus tijî xwendekar, ji Rihayê hatin serdana malbata şehîdî ya li Nisêbînê. Bi tevlîbûna 5 hezar mirovan xwepêşdaneke duwemîn li ser gora şehîdî çêbû. Welatparêz li ber bîranîna şehîdî rabûn silavê. Paşê ji goristanê vegeriyan nava sûkê û derbasî mala şehîdî bûn. Piştî serdanê, xwendekarên ji Rihayê hatibûn, hinde axaftin pêşkêş kirin. Gelê me bi dirûşmeyên weke, **"Şehîdên me nemir in"**, **"Bijî Serok APO"**, **"Kurdistan ji faşîzmê re wê bibe goristan"** û işaretên serfiraziyê bersiva xwe dan xwendekarên welatparêz.

Xwendekar di axaftinên xwe de welê gotin: *"Dewlet xwe dixapîne, gava bawer dike, ku li beramberê qirkirinan em wê bêdeng bimînin. Gava li welatê me têkoşîneke rizgariyê hebe, em nikarin bêdeng bimînin. Heke vê rojê şehîdê me hevalê me be, sibe şehîd em bi xwe ne. Lê em dixwazin di şer de bibin şehîdên Kurdistanê. Em sozê didin gelê xwe, ku prensîba me tenê ev be."*

Birayê şehîdî **A. Rahman** jî li ser bûyera şehîdbûna birayê xwe got: *"Ez dizanim kî birayê min kuştiye. Şeref bi me re hebe, em wê bersiva dewleta Tirk bidin."*

Dayîka şehîdî **Rûkiye** û bavê wî **Hacî** jî, *"Lawê me hem li Nisêbînê û hem jî ji aliyê hevalên wî yên xwendekar ve gelek dihat heskirin. Miroveki welatparêz û dirûst bû. Em ne dilşikestî ne, ji ber ku tevlî şehîdan bûye, em dilxweş in. 5 kurrên me yên din jî hene. Em wê tevan bidin ser vê riya pîroz. Tenê dilopeke rondikan jî, ji çavên me nayê xwarê. Bi hezaran mirov hatin serdana me. Bi hezaran Salihên nuh dikevin ser riya rizgariya welat. Serê gelê Kurdistanê sax bimîne. Salihê me lawê hemû dê û bavên Kurdistanê ye. Bi hezaran Salih bibin goriyê welatê xwe."*

Çendî Newroz nêzîk dibe bêhtir tirs dikeve dilê dijminî

ÊRÎŞBAZIYÊN XAÇÊ

Cizira Botan/Şirnex/Qilaban/Şax/Amed *(Berxwedan):* Dewleta Tirk berê leşkerên xwe dide Botan. Bi hezaran komando, navginên cengê, tank, top û balafirên xwe dicivîne ser hevûdu. Vê ne tenê li Botan dike. Di rojên 10 û 11'ê Çilê de berê 5 hezar leşkerên xwe ji da sêçiva Pasûr-Licê-Hênê. Botan, Amed-Mûş-Çewlik û Dersim ketine bin tava bombe barandinê. Çiyayên Cûdi, Herekol, Girê Sêvê, Keleha Sor û derdorên Bestan, çemê Mezin, çiyayên Şêx Emer, Piro, Keleha Memê; disa çiyayên li derdorên Pasûr, Hênê, Licê, Mûş, Çewlik û Dersimê bi rojan ji aliyê firokên cengê û helikopteran hatin bombe kirin.

Berdewamkirina livbaziyên gerilla di mehên zivistanê de ji, dijmini di nava astengan de digevizîne. Artêşa Tirk, ku li beramberê lêdanên gerilla yên xurt baş hejiya ye, di van rojên dawiyê de hima xwe dikişîne hemû erdimên bakurê Kurdistanê yên pêwist û stratejiki. Civandina komandoyan, navginên cengê li van deran hina ji berdewam e. Firokên cengê F-104 û F-16, helikopterên "Apaçi" û "Kobra" çiyayên Kurdistanê bombe dikin.

Operasyona ji ezmanan di roja 7'ê Çilê de destpêkir. Bestan, çiyayên Cûdi, Herekol û Girê Sêvê pêşi bûn hedefên bombeyan. Di roja 8'ê Çilê de, bombebarandin dijwartir bû. Dagirkerên Tirk ji erdê ji, bi piştgiriya cerdevanan (çeteyan) xwestin cihên gerillayên ARGK bizanibin. Li çiyayê Herekolê hinek çeteyên cehş, ketin daveke gerillayan. Guman heye ku hinek hatibin kuştin, lê bi esehî 6 ji wan bûn diliyên gerillayan. Her di vê rojê de dijmini, xwest ji helikopteran leşkerên xwe dabixine Bestan (Besta Şirnexê). Gerillayên ARGK helikoptereke dijmini li erdê xistin û destûr nedan ku yên din nêzikê wir bibin. Tev bi şûn ve reviyan. Êvara roja ku helikopter li erdê hate xistin, dewleta Tirk hinde agahiyên derewin da belavkirin û ji bo tengezariya xwe veşêre got, ku 50 gerilla hatine kuştin. Di rastiniyê de lê, tenê pozê gerillayeki ji xwini nebûye.

Roja dûv re dijmini, dest dani ser hemû otobusên sivil ên ku li êrdimê hene. Bi van kişandina leşkerên xwe domand. Pişti rojekê ji 5 hezar leşker gihandin Pasûrê. Bi hezaran navginên cengê ji tevli wan bûn.

Di rojên paşê de eşkere bû, ku dewleta Tirk li van deran leşkerên xwe kom dike: Amed, Êlih, Şirnex, Girgê Amo, Hezex, Hênê, Pasûr, Licê, Mêrdin, Sêrt, Dersim, Mûş, Bêdlîs, Wan, Şax, Çewlik, Bongîlan û Cûlamerg. 25 navginên cengê yên giran û 300 top û hwd. tenê li Girgê Amo hatine bicihkirin.

Navginên cengê yên ku ji Tirkiyê bi trênan dianin, gihandin Êlih û Amedê. Hinek ji van di bajaran de bicihkirin. Hinekan ji bi dizi birin Sêrt û Mêrdînê.

Di roja 9'ê Çilê de bombe barîn ser çiyayê Cûdi û çiyayên Mûş, Dara Hênê û Pasûrê. Eşkere bû, ku di vê rojê de li Bestan, nêzikê çiyayê Herekolê, di helikoptera keti de 9 serbazên dijmini mirine. Cenazeyên wan biribûn bajarê Şirnexê. Guman heye, ku kuştiyên ji dijmini bêhtirin, lê dijmin vê veşarti dihêle.

Berpirsiyarên dewleta Tirk, dibêjin, ku bi dirêjahiya zivistanê, wê operasyonên xwe bidominin. Eşkere ye, ku dijmin dixwaze, ji aliyekê di van hoyên zivistanê de hedara gelê me nehêle û berê gel bide serîhildanekê, ji aliyê din ve êrişan bibe ser baregehên gerilla, da bikaribe qirkirinekê bibe seri. Lê gelê me û gerillayên me hişyar in, amadeyên xwe ji bo mehên Newrozê bi zanabûn didominin. Di Newrozê de teviya gelê Kurdistanê, bê guman wê bi tevayî serî hilde, wê bibe mûçingê ku dilê dijmini diqurijine. Çare nin e, rabûn û raperîn nikarin werin rawestandin. Keftûlaftên dijmini diminin derewinên vala. Gelê me amadeyê cenga biharê ye.

Mala derewkaran xira dibe

Destpêk di rûpela dawiyê de

Gava dewleteke xwediyê hevqasi tank, top û leşkeran be, disa ji cengê li derveyi prensibên (şertên) cengê bimeşîne, bê guman ev, ne xurtbûna wê dewletê, jariya wê şani dike.

Di sala 1991'ê de gerilla biserket

Beri her tişti gerilla di sala 1991'ê de, di taktika cengê de pêşveçûneke diyar kiriye hunera xwe. Bi rasti ji, ji aliyê kaliteyi gav-avêtineke mezin pêk hatiye. Tiştê ku dewleta Tirk ditirsine, di seri de ev e. Gerillayên me yên ku bi vi rengi pêş ve çûne, wê sala 1992'an bizivirinin wê salê, ku artêşa Tirkan ji Kurdistanê bikine der. Ji ber vê yekê dewleta Tirk, bi destpêka biharê, dixwaze li beramberê xwe gerillayên jar ketibûn bibine, da bikaribe şeri bidomine. Ji ber ku niha tenê li beramberê gerillayên hene, nikare xwe li ser lingan bigire. Nimûneyên ve rastiyê ji, bûyerên li derdorên Botan û Sêçiva Berxwedanê (Amed-Mûş-Çewlik) ne.

Hikûmeta Tirk a nuh çendi behsa "demokratiyê" bike bila bike, planên şikandina tevgera gerilla li derveyi vê bûyerê digire. Daxwaza wan, *"Şewqeta ji bo gel, tunekirina gerilla"* ye, lê ev ji tê maneya, ku her gotineke wan ne di riya dilsozi û dirustiyê de be. Ji ber ku ew gelê ku behsê dikin, ne gelê Kurdistanê ye. Ew birên civakê ne, ku li Kurdistanê li derveyi têkoşînê mane, hatine nizmkirin û amadeyê hevxebatkariyê ne. Nêrîna wan di derbarê gelê me yê di têkoşînê de, weke nêrîna di derbarê gerillayan bi xwe ye. Kin were gotin di plana wan de tunekirina teviya gelê Kurdistanê yê li ber xwe dide heye. Lê divê pêşi serdesti û giraniya gerilla were şikênandin.

Ji roja 7'ê Çilê pê ve, firokên cengê yên dewleta Tirk dest bi bombe barandina li ser kampên ARGK ên li çiyayên Botan kirin. Bi tonan bombe li ser çiyayên me hatin barandin. Lê xewnên dijminê ku careka din rastiya Kurdistanê neanibû ber çavên xwe, di avê de çûn. Weke tê zanin erdnigariya (coxrafya) Kurdistanê, di pêşi de ji ya Botan, geleki asê û rênedar e. Di zivistanan de li vir gelek berf ji dibare. Beri her tişti artêşa Tirkan ne xwediyê wê him û baweriyê ye, ku bikaribe di hoyên vê berfê de şer bike. Ne amadeyê tişteki welê ye ji. Lê gerillayên ARGK xwe li gora hoyên zivistanê amade kirine. Çendi hoyên zivistanê çetin ji bin, gerilla dikare xwe pêşvebibe û bitêkoşe. Ji xwe vê salê gerilla xwe li gora zivistanê amade kiriye û xwe bi cih kiriye. Gerilla van amadekariyên xwe li gora biryarên Kongreya Çaremina Netewi ya PKK dane ber xwe. Pêdiviyên (ihtiyaç) xwe yên xwarini, lojistiki; hoyên perwendeyi û têkoşîni ji pêşi ve debari kirine û li ser vê bingehê xwe amadeyê zivistanê kirine.

Bê guman ev rewş, ji gelek hêlan ve pêşveçûnek e. Serpilkên (merheleyên) pêşveçûyî yên têkoşînê şani me dikin. Beri vê salê gava zivistan dihat, bireki pewist ji hêzên gerilla xwe paş ve dikişand. Lê êdi ev nema tê kirin. Gerilla li cihê xwe diminin. Bi ser de ji hêzên nuh tevli yên li ser axa welat dibin. Ji ber vê yekê ye, ku di hoyên zivistanê de ji gerilla pêşvedikeve û hejimara şervanên xwe bilind dike. Nexasim tirsa dijmini ji di vê xalê (niqtê) de ye. Ji ber ku ev rastiya gerilla tê maneya mirina dijmini. Dijminê ku dawiya xwe di vê de dibîne, lewma har û çavsortir dibe. Êrişên di vê dawiyê de tên ser Kurdistanê berhemên vê rastiyê bi xwe ne.

Armancên dijmini yên di sêçiva Amed-Mûş-Çewlikê de baş tên zanin. Li wir dixwaze xwe biceribîne. Ji aliyekê mirovên ji gel dikuje, ji aliyê din dixwaze lêdanê li gerillayan bide. Dixwaze berê gelê me bide serîhildanên ne bi amadekariyên PKK. Ev ji tê wê maneyê ku dixwaze li ser vê bingehê disa gelê me bike dildarê xwe û şêweya Kurdên seri-çemandi biafirîne.

Çima dewleta Tirk wê binketi bibe?

Gerillayen ARGK ispat dikin, ku dijmin nikare van armancên xwe bibe seri. Di êrişên çûne ser derdorên Bestan û çiyayê Cûdi de ev rasti xweya bûye. Dijmini bi rojan got, ku lêdan li gerilla xistiye, lê di rastiniyê de yê lêdan xwari ew bi xwe ye. Gerillayên ARGK helikoptereke û firokekê aninê xwarê. Gelê me bi çavê xwe ditiye ku dijimini gelek miriyên xwe ji çiyê aniye bajaran û ji wir biriye Tirkiyê. Ev ji xweya dike, ku ji niha û pê ve gerilla, di zivistanan de ji lêdanên xurt wê li dijmini bixe.

Em dibinin, ku têkoşîna gerilla gavên mezin ber bi pêş ve avêtiye. Ev ji di avakirina artêşa geli de dibe serketineke mezin. Tiştê êdi divê were kirin ew e, ku gelê me xurttir xwedi li gerillayên xwe derkeve, serîhildanan pêşvetir bibe û bi vi awahi barê têkoşînê siviktir bike. Gerilla, divê li ser vê bingehê xwe bigihîne biharê, hingê dijmin wê lêdanên dijwartir bigire û gav bi gav wê ji Kurdistanê were derêxistin.

Artêşa Tirk li beramberê têkoşîna gerilla ketiye nava tengasiyên mezin. Lewma zorê dide xwe ku hinde rastiyan biniximîne. Ji xwe ji berê ve dewleta Tirk ditirse ku kuştiyên ji xwe eşkere bike. Di vê dawiyê de ji, ji ber ku gelek serbazên (eskerên) dijmini dibin diliyên (esirên) gerilla, dijmin dev jê berdaye ku eşkere bike, çend gerilla dili girtiye. Bûyereke vê nolê li Depê (Karakoçanê) xwe da şani kirin. Di encama giliyekê de dijmini 3 gerilla dili girt, lê çi daxweyaniyekê nekir. Ji ber ku, gava vê bike nema dikare wan bikuje. Bi girani gerillayên sax dikevin destê dijmini, di cih de tên kuştin.

Ji vê ji eşkere dibe, ka dewleta Tirk li beramberê têkoşîna me çendi kindar e. Lê ev dewleta hov çi bike bila bike, nikare rûçikê xwe yê gemar veşarti bihele û di armancên xwe de biserkeve. Derewên wê ji wê zû eşkere bibin.

Yekeniyeke dijminî kete dava gerîllayên ARGK:

Serhezarek, subayek û 5 serbaz hatin kuştin

Navenda nûçeyan *(Berxwedan):* Di roja 3'ê Çilê de li wilayeta Gûrrgumê (Mereşê) navçeya Bazarcixê gundê Şêlan gerillayên ARGK davekê vedan pêşiya yekeniyeke dijmini. Serhezarek (binbaşi), serleşkerek (subay) û 5 serbaz (esker) hatin kuştin. Bûyer weha pêk hatiye:

Çete xwestine gerillayên hatibûn gundê Şêlan bixin daveke xwe. Gava gerilla agahdarê vê bûne, radibin ew davekê vedidin pêşiya çeteyan. 17 çete dibin diliyên gerillayên ARGK. Gerilla dest datinin ser çekên wan, paşê wan berdidin û dibêjin wan, *"Herin saloxa vê livbaziya me bigihînin dewleta Tirk."* Pişti ku çete bi dûr ve ketine, gerilla daveke nuh vedane û li benda hêzên dijmini mane.

Çete agahi gihandin dijmini, tevli hêzên dijmini tên heya nêzikê gund, lê newêrin pêşvetir herin. Hêzên dijmini berê xwe dan gund. Komek ji xala davê derbas dibe, lê gerilla êriş nakin. Gava koma duwemin derbas dibe gerilla roketekê diavêjin û komeke ji hêzên dijmini tevli navgina ew têde bûn, tune dikin. Serhezarê cendirmeyan Hasan Tahsin Buyukçoban, serleşkerek û 5 serbaz di cih de dimirin.

Hêzên dijmini paşê alikari dixwazin. Helikopterên tên cihê bûyerê ji tevli şerê didoma dibin. Şer 3 saetan doma û tê gotin, ku gerillayek ji şehid bûye.

Ji aliyê din ve, her di van rojan de, gerillayên ARGK êrişekê birine ser qereqola Akçalar bajarê Bazarcixê. Agahi negihan me, ka çend kes ji serbazên dijmini hatine kuştin an ji birindar kirin.

Axa Erxenî bi xwîna şehîdan hate şûştin

Zindan û Zinar bûn ronahî di têkoşîna gelê Kurdistanê de. Bîranîna wan wê her ronahî bimîne û riya me di şerê azadiyê de veke

Amed/Girê Sor *(Berxwedan):* Di roja 29'ê Kanûnê de, di encama giliyekê de, hêzên dijmini li bajarê Erxeni gundê Ziraqê davekê vedabûn pêşiya gerillayên ARGK û di şerê derketi de dijmini çekên giran bikarani bû. Di şerê bêhtiri 2 saetan doma de, gerillayê ARGK **Erhan YERGİN (Zindan)** şehid bû. Şehid **Zindan** ji wilayeta Riha navçeya Girê Sor gundê Karakoyûn e.

Gerillayê bi navê **Abdullatif OK (Zinar)** ji birindar dikeve. Xwe dikişkişîne heya nava gund. Lê hêzên dijmini pişti 2 saetan diçin gund, wi dibinin û berik berdidin serê wi. Bi vi awahi ew ji şehid dikeve. Di roja dûv re gundi, disa bi dengê çekan ji xew rabûn. Ditin, ku leşkerên dijmini berik berdidin cesedên gerillayên şehid. Gundiyên li ber vê rewşê hêrs dibin, dest diavêjin kevir, kûç û daran. Êriş dibin ser leşkerên garana artêşa dijmini. Leşkerên dijmini neçare diminin, ku cesedên şehidan li wir bihêlin û birevin. Gundi şehidan hildidin. 2.000 welatparêz bi bangîna dirûşmeyan şehidan didin axê.

Di roja 2'ê Çilê de, 200 navgin ji Girê Sor (Sêwrekê) têne gund. Bavê şehidi ji di nava yên hatibûn gund de bû. Cesedê şehidi disa ji axê derdixinin û dibin gundê Karakoyûn navçeya Girê Sor.

Gava kerwan digihe Girê Sor, hejimara welatparêzên di xwepêşdanê de bi carekê xwe digihîne 7 hezar kesan. Cenazeyê şehidê ku bi alaya ERNK hatibû pêçan, demeke dirêj li ser milê welatparêzan ma. Di nava sûka bajêr de welatparêz dirûşmeyên weke, **"Biji Serok APO"**, **"Biji Kurdistan"** bangin. Jinan ji dida tililiyan. Tilili tevli dirûşmeyan dibûn û keleha berxwedanê Girê Sor, disa radibû dilana berxwedan û serîhildanê.

PKK biryar da: Heya roja Newrozê efûkirina çeteyan wê bidome

CERDEVAN ÇEKBERDANÊ DILEZÎNIN

Navenda nûçeyan *(Berxwedan):* Pişti Kongreya Netewi ya Çaremin, PKK biryara efûkirineke gelemperi ji çeteyan re danezane kiribû. Ev biryar di roja 31'ê Kanûnê de giha dawiya xwe. Ji ber ku hinek çete dixwestin çekan li dijmini vegerînin, lê dijmin astengan li pêşiya wan avakir û lewma nekarin bigihin armancên xwe, PKK belavokek ani der û da zanin, ku ev biryar heya roja 21'ê Newrozê hatiye dirêj kirin, da cerdevanên dixwazin çekan li dijmini vegerînin, bikaribin bigihin daxwaza xwe.

Ji roja ku biryara efûkirinê derketiye, di salekê de, bi hezaran çete çekên di destê xwe de avêtin. Di van rojên dawiyê de ev çekberdan bêhtir xwe lezandiye. Êrdima Botan nifrînê dibarîne ser vi karê gemar. Nûçeyên di vê barê de, ku di van rojên dawiyê de gihane rojnameya me, ev in:

Dih: Ji 96 gundên Dihê tenê li gundên Aval, Nitê û Gêri çete mane. Di navbera rojên 28 û 31'ê Kanûnê de, ii van gundên li jêr çete çekan li dijmini vegerandin: Reşenê (82 çete), Paris (53 çete), Mişifrê (5? çete), Xilêlan (25 çete), Bêzikrê (67 çete), Memiran (47 çete), Torikê (18 çete). Beri niha ji gundên li derdorên Harûnan û çiyayê Welato çete dev ji karê gemar berdabûn. Niha li Avalê 65, li Nitê 30 û li Gêri ji 25 çete tenê mane.

Şirnex: Li gundê Şêxê Reş 90, li Berê Mirê 50 û li Cefanê ji hemû çete, di roja 31'ê Kanûnê de çekan li dijmini vegerandin.

Qilaban: Li gundê Sêgirkê di roja 31'ê Kanûnê de 75 çete çekan li dijmini vegerandin.

Xizxêr (Berwari): Li pirraniya gundan, çete çek li dijmini vegerandin. 9 çeteyên ev nekirin, ji aliyê gerilla bi mirinê hatin ceza kirin. Li gundê Hosyan ji çete şerê hevûdu kirin, ji hevûdu yeki kuştin, yeki ji birindar kirin.

Hezo: Ji roja 1'ê Çilê vir ve gundên ku di wan de çetan çek li dijmini vegerandine ev in: Di Geliyê Timoxê de gundên Smaîlkan, Morikan, Pavran.

Arvo (Şirwan): Li gundê Hesko 10, li Gundikê Dizan 14, li Xizmin 1, li Madên 1 û li Hevkêz 1, tev bi hev re 27 cerdevan çek ji destên xwe avêtin.

Farqin: Di roja 7'ê Çilê de li Leverê 16, li Tifilê 29, li Xeldanê 30 cerdevan dev ji çetevaniyê berdan. Di roja 11'ê Çilê de ji li zivinga Xirabê gundê Batêxanê Kêşê çeteyên bi navên Kemal (60 sali), Mehmet Ali (27 sali), Yemlixan (25 sali) û Haci (20 sali) ji aliyê gerillayên ARGK di çiyê de bi mirinê hatin ceza kirin, ji ber ku bi serhişki dev ji karê xwe yê gemar bernedidan.

Şemrex: Li gundê Qesrikê 15, li Lalan 12, li Birînê 18, li Melelê 15, li Golikan 12, li Gola Gulê 18 û li Bangirê 32 cerdevan çek li dijmini vegerandin.

Dêrika Çiyayê Mazi: Di roja 30'ê Kanûnê de 12 çete li gundê Nevalê dev ji çetevaniyê berdan.

Midyad: Li gundê Kindirbê 3, li Epşê 2 û li Rişê 4 çete dev ji karê cerdevaniyê berdan û li gundên derdorê ji 90 cerdevanên din amadekariyên xwe ji bo çekberdanê dikin.

Nisêbin: Li gundê Tinatê İbrahim Sarican (54 sali) û kûrrê wi Tûran Sarican (22 sali) çek ji destên xwe avêtin.

Li Dêrika Çiyayê Mazi, Nisêbin û Şemrexê, ji roja 1'ê Çilê pêve 145 çeteyên din çekan li dijmini vegerandine, lê em agahdarê navên gundan hîna nebûne.

Sêçiva Berxwedanê xwedî li şehîdên xwe derdikeve

Farqîn *(Berxwedan):* Cenazeyê şehîd **Mirza BÎLGEÇ**, ku di roja 19'ê Kanûnê de, di Sêçiva Berxwedanê (Amed-Muş-Çewlik) de, di şer de şehîd bûbû û li Bongilanê hatibû veşartin, ji aliyê welatparêzan disa ji axê hate derêxistin û piştî ku gihandin Farqînê disa dan axê.

2000 welatparêz, di roja 9'ê Çilê de cenazeya şehîdî dora êvarî gihandin Farqînê. Di roja 10'ê Çilê de, di serê sibê de, bêhtirî 2000 welatparêz disa xwe civandin. Cenaze ji mizgeftê derêxistin û berê xwe dan goristanê. Cenaze, bi alaya ERNK hatibû pêçandin. 2000 welatparêz bi yek dengî dirûşmeyên, **"Bijî Serok APO"**, **"Bijî PKK"** bangin. Hêzên dijminî çi êrişekê nebirin ser welatparêzan. Li goristanê ji xweşxaneya **"Ey raqib"** hate xwendin. Piştî ku welatparêz şehîdên xwe dan axê, bi bêdengî belav bûn.

● Di roja 13'ê Çilê de bi armanca piştgiriya xwepêşdana li Farqînê, destkarên Cizîra Botan dergehên firotgehên xwe girtin. 1000 welatparêz meşek çêkirin û çûn goristanê. Ji bo biranîna gerillayên şehîd kêliyekê rabûn silava biranînê.

● Navên şehîdên çiyayê Serê Sipî yên heya niha gihane me ev in: **Erhan YILMAZ**, Nizamettin ALTÛN (Şervan), **Ahmet ASLAN (Berçiyan)**, Orhan..., **M. Alî YAYIM (Şêxmûs)**, Zeynep ÇIGDEM (Hêvidar), **Mirza BÎLGEÇ (Tîrêj)** û **Delil**, Rêber, **Aslan**, Adnan (ji başûrê Kurdistanê), **Rengin**, Xebat, **Salah.**

● Di roja 23'ê Mijdarê 1991'-ê de li Çermûkê derdorên Germavan 3 gerillayên ARGK şehîd bûbûn. Yek ji wan ji bajarê Amedê bû. Di roja 6'ê Çilê de gelek welatparêz çûn serdana malbata wî. Hêzên dijminî, ji welatparêzên çûbûn serdanê, 20 kesan girtin û birin qereqolekê.

● Şehîdên 19'ê Kanûnê yên li çiyayê Serê Sipî, di encama bêbextiyekê de şehîd bûn. Sîxûrekî bi navê Nasir Çûl bi berdêla 3 milyon Lirên Tirkî agahî gihandibû dijminî û di şerê derketî de 12 gerilla şehîd bûbûn. Serleşkeriya ARGK li Amedê, vî kesê bextreş li Pasûrê bi mirinê ceza kir. Sîxûr pêşî hate girtin û dûv re ji hate pirsiyar kirin. Eşkere bû, ku vî kesî agahî daye dijminî. Ev bextreşê, ku 4 sal e milisî jî dikir, ji ber kirina xwe bi mirinê hate ceza kirin. Piştî cezakirinê, Serleşkeriya ARGK li Amedê belavokekê anî der û gelê me agahdarê bûyerê kir.

● Ji bo protestokirina qirkirina li Pasûr û Licê, li bajarê Stanbolê endamên Komeleya Jinên Welatparêz daxweyaniyekê belavî rojnameyan û awira giştî kirin. Di roja 3'ê Çilê de ji ciwanên Kurd li Stanbolê taxa Bakirkoy xwepêşdaneke protestoyê dirûst kirin. Gelek belavok hatin belav kirin. Polisan 2 kesan girtin û birin qereqolê.

● Bi armanca protestokirina qirkirinên dewleta dagirkerên Tirk ên li Pasûr û Licê, di roja 26'ê Kanûnê de, xwendekarên fakulteya ziraetê û dibistana bilind a "mesleki" li bajarê Rihayê, hindê civîn çêkirin. Bêhtirî 500 xwendekar tevlî civînan bûn. Civîn bi kêliyeke silava biranîna şehîdan şoreşê destpêkirin. Paşê belavok hatin xwendin. Piştî civînan xwendekar meşeke protestoyê jî dirûst kirin. Dirûşmeyên **"Ber bi hikûmeta li Botan ve"**, **"Dilê me bi gerillayan re ye"**, **"Kurdistan ji faşizmê re wê bibe goristan"**, **"Bijî Serok APO"** û **"Bijî PKK"** hatin bangin.

● Li navçeya Wêranşarê milisên gel di dawiya meha Kanûnê de benzin berdan ser 2 tanker û 2 kamyonên belediyê û wan şewitandin. Ev car navgîn bi armanca protestoya qirkirinên li Pasûr û Licê hatin şewitandin.

● Belavoka PKK a li ser birYara direjkirina efûkirina çeteyan heya roja Newrozê, li bajarê Rihayê bi firehî hate belav kirin.

Sêçiva Berxwedanê (Licê-Pasûr-Hênê) di rêya şoreşê de bi lez e — Wêne: Berxwedan

Xelekên serîhildanê zêdetir dibin

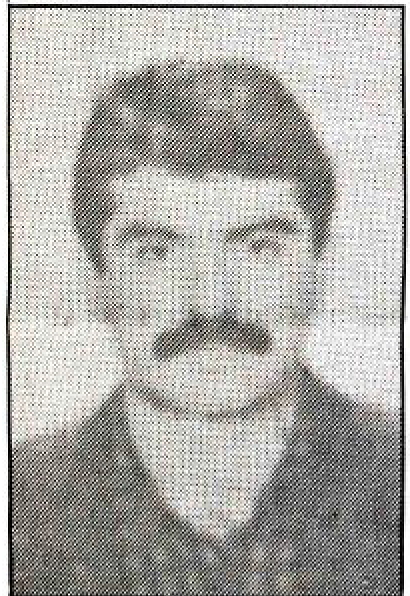
Cûlamerg *(Berxwedan):* Di roja 14'ê Çilê de, di navenda bajarê Cûlamergê de, hawirkaneke (mûsabaqeyeke) "govendên gelî" ji aliyê saziyên dewleta Tirk ve hate dirûst kirin. Komên govendê yên welatparêzan xwestin bi cilên netewî tevlî hawirkanê bibin, lê polisên dewleta Tirk xwestin destûr nedin wan. Ji ber vê yekê şerek di navbera gel û polisan de derket. Di şerê derketî de ji polisan 2, ji welatparêzan ji 3 kes birîndar bûn. Hinek welatparêz ji hatin girtin. Piştî bûyerê, bi armanca protestoyê 3000 welatparêz dest bi meşekê kirin. Piştî demeke kin ji hejimar giha ser 4000 welatparêzan.

Bûyerên ji ber vê hawirkanê bûne, di rastiniyê de pîvanek in, ji bo kîna gel a li dijî dewleta Tirk. Ji ber ku di van demên dawiyê de dagirker qirkirinên xwe zêde dikin û demên pêşiya me de şêniyê Cûlamergê ji wê dijwartir dengê xwe bilind bike.

Di xwepêşdana de gelê me dirûşmeyên, **"Bijî Serok APO"**, **"Bijî PKK, ERNK û ARGK"** bangî. Xwepêşdan, ji serî heya dawiyê mîna cejn û dilanekê derbas bû. Bi vî awahî Cûlamerg ji bi şahî tevlî xeleka serîhildanan bû. Bi rastî ev bûyer tişteki dirokiye, gava mirov rewşa Cûlamergê bine pêşiya çavên xwe. Ev rabûna Cûlamergê mizgîneke ji bo Newroza Kurdistanê.

● Di meha Kanûnê de li gundê Eynbaran navçeya Ciwanikan bajarê Sêrtê serleşkerê gerillayên ARGK **Aydin ADSAY (Mervan)** di encama bêbextiyekê de hate kuştin. Gelê me cenazeya şehîdî bi xwepêşdaneke rakiribûn. Hêzên dijminî newêribûn êriş bibin ser gel. Xwepêşdan di roja 28'ê Kanûnê de çêbûbû. Piştî rojekê, koçerên welatparêz li Sêrtê daweteke çêkirin. Hêzên dijminî avêtin ser dawetê û li dora 20 welatparêzî girtin û birin qereqolê. Hêzên dijminî, bi eşkereti dixwestin tola bûyerên berî rojekê bistînin, lewma serî dan vê hovîtiyê.

● Di roja 7'ê Çilê de, endamê daireya cenga taybetî yê bi navê Ahmet Işilakça, ku ji çar salan vir ve li bajarê Êlihê xebatên kontrgerillâ birêvedibir, ji aliyê gerillayên ARGK bi mirinê hate cezakirin. Vî kesî bi navê "Hizbullahçiyan" xebatên dij-şoreşê dimeşand û di vê pirsê de aqildariya sîxûran dikir. Tiliya wî di bombekirina dikanên welatparêzan de hebû.

Wêne: Berxwedan

Li Girê Sor xwepêşdana şînê ya girseyî

Riha *(Berxwedan):* Di roja 30'ê Kanûnê de li navçeya Mêzgerê êrdîma Dersimê şerekî giran di navbera gerillayên ARGK û hêzên artêşa dagirkeran de derketibû. Divî şerî de gerillayê ARGK **Alî Îhsan ÛÇKARDEŞ (Mehsûm)** şehîd ketibû. Piştî 40 rojan welatparêz cenazeya şehîdî ji axê derêxistin û ji Mêzgerê birin Girê Sor. Li vir disa bi xwepêşdanekê dane axê.

Di roja 11'ê Çilê de 4000 welatparêz şehîdê xwe ji mizgeftekê derêxistin û tevlî dirûşme û tililiyan birin goristanê. Kal û ciwan, jin û mer, mezin û zaro, 4000 welatparêz tev bi hev re, **"Şehîdên me nemir in"**, **"Bijî Serok APO"**, **"Bijî PKK"** û **"ARGK lêdixe, Kurdistanê avadike"** bangin û şehîdê xwe **Mehsûm** veşartin. Welatparêz li goristanê kêliyekê ji li ber biranîna şehîdan li silavê rawestin. Piştî van welatparêz xwe belav kirin. Di rojên dûv re de, ji navçe û gundên derdorê bi hezaran welatparêz çûn serdana malbata şehîdî.

Serhedan û Grîdax rabûn livbaziyan

Navenda nûçeyan *(Berxwedan):* Di roja 28'ê Kanûnê de li bajarê Grîdaxê (Agirî), di avahiya partiya HEP de 30 welatparêz bi armanca protestokirina qirkirinên li Licê û Pasûrê dest bi greva xwebirçîhiştinê kirin. Li Grîdaxê cara yekemîn e, ku livbaziyeke weha çêdibe. Jin û zaro, ciwan û kal bi sedan welatparêz xwe bi rengên netewî xemilandin û hatin serdana welatparêzên di grevê de. Cihê grevê qûlibandin cihê dilanekê. Welatparêzên di grevê de bersiva serdankaran bi dirûşmeyên, **"Bijî serîhildana gelê me"**, **"Şehîdên me nemir in"** dan. Welatparêzên Grîdaxî daxweyan kirin, ku ji niha û pêve êdî gelê Grîdaxê ji li berambere qirkirinên li ser gelê Kurdistanê bêdeng namîne. Welatparêzekî kal weha digot: *"Em di vê berxwedanê de rihê berxwedana sala 1930'î dibînin. Ji rûyê me şahîya berxwedanê tê xwendin. Pêşemîn kalên me, geleki dilxweş in, ku van rojan dibînin."* Grev, di roja 1'ê Çilê de bi govendên li ber dahol û zirnê hate dawî kirin.

● Gava li Grîdaxê greva xwebirçîhiştinê didoma, li navçeyên derdorê jî destkar deriyên dikanên xwe anîn xwarê. Di roja 28'ê Kanûnê de navçeyên Tûtax, Patnos, Avkevir, Bazîd û Tûx rabûn serîhildanê. Dikandar dikanên xwe girtin, xwendekar neçûn dibistanan.

● Di roja 28'ê Kanûnê de, 80 welatparêz li navçeya Qamûşanê êrdîma Serhedan, di avahiya HEP de dest bi greveke xwebirçîhiştinê kirin. Gava ku grev destpêkirî, welatparêz daxweyaniyekê ji rojname û weşanan re kirin û gotin, *"Li berambere qirkirinên li ser gelê me, em bêdeng namînin, bila dewleta Tirk vê bizanibe."*

● Li navçeyên Milazgir, Gimgim û Kopê, li qopaniyên Ziyaretê û Anzarê, ku tev girêdayê Mûşê ne, destkar deriyên dikanên xwe bi armanca protestoyê girtin.

● Di roja 3'ê Çilê de jî destkarên bajarê Îdirê deriyên dikanên xwe anîn xwarê. Navgîn jî hatin rawestandin. Livbazî serê beyaniyê destpêkirin. Nivrojê destkarên Azerî jî tevlî grevê bûn. Bi vî awahî jî sedî sed destkar tevlî livbaziyan bûn. Hêzên dijminî ketin nava tirsê. Hemû riyên çûyin û hatina bajêr girtin. Gundiyên gundê Xelfetî jî, ku 4 km ev gund jî Îdirê dûr e, bi armanca piştgiriyê meşiyan Îdirê. Lê li ber devê Îdirê, ji aliyê hêzên dijminî ve hatin rawestandin. Gundî, bi dirûşmeyên, **"Bijî Serok APO"** bersiva dijminî dan.

Berxwedana bûye nimûne ji jinên Kurdistanê re

Wan *(Berxwedan):* Di encama giliyekê de hêzên dijminî li navçeya Norşînê bajarê Bedlîsê dora malekê zivirandin. Di malê de qehremana gelê Kurdistanê gerillaya ARGK **Fatma ZEYTO (Roza)** hebû. Dijminî, banga xwe lê kir, ku xwe bide dest. Lê gerillaya ARGK **Roza** bi agirê çeka xwe bersiva dijminî da. Şerê derketî, biqasî saetekê doma. Di dawiyê de berikên (qurşînên) gerillaya qehremen neman. Lewma, ji bo bi saxî nekeve destê dijminî, berika dawiyê berda canê xwe û bi xedarî birîndar bû. Paşê hêzên dijminî ketin xanî. Gerillaya giranbirîndar 2 saetan li wir rawestandin. Piştî 2 saetan kirin navgînekê û xwestin bibin nexweşxanê. Lê belê di rê de şehîd bû.

Dijmin, cenazeya keça Kurd a qehreman li Amedê di destê xwe de digire û nade welatparêzên ku cenazeyê dixwazin. Malbata şehîda me **Roza**, berî bi gelek salan ji gundê Mercê navçeya Mehserte bajarê Mêrdînê barkiribû Libnanê. Malbata wê niha li bajarê Beyrûdê dimîne.

Dewleta Tirk bi serhişkî guhdariya prensîbên cengê nake

Dep *(Berxwedan):* Di roja 14'ê Kanûnê de, di encama giliyekê de, 3 gerillayên ARGK li derdorên Depê, gava di şargehekê (sîginakê) de bûn, bûn diliyên dijminî. Bûyer weha serpêhatiye:

Di destpêka meha Kanûnê de bêbextek direve û xwe dide destê dijminî. Li ser gotinên wî yekeniyên artêşa Tirk dest bi operasyonekê dikin. Şargeha ku gerilla têde bûn dipêçin. Gazên dilbuhurandinê diavêjin şargehê û gerillayan bi saxî digirin. Gerillayên bi navê **Alî** (ji Dersimê), **Muslum Ûgûr** (ji Depê gundê Karsin) û **Aydin Elçî** (**Rêzan**, ji Bedlîsê) dibin diliyên dijminî.

Ji roja ku gerilla dilî bûne heya 15'ê Çilê, her çendî malbatên wan li hemû deran li wan geriyan û hinek saziyên navnetewan ji tevlî vê gerê bûne, eşkere nebû li kijan derê ne. Careke din dewleta Tirk prensîbên cengê di binê lingên xwe de perçiqand û hewce jî nedît, ku bibêje malbatên wan li kijan derê girtî ne.

Piştî vê bûyerê dagirker li Dep û Çewlikê operasyon birin ser gundan ji. Gundiyan dan ber hingavtinan. Piştre ji gundê şehîdê me **Hasan ÇURUKKAYA**, gundê Çilkanî, gundî bi hovîtî ji hingavtinan hatin derbas kirin.

Nûçeyên ku di kêliya dawiyê de, gava rojnameya me dikete çapê, gihane rojnameya me:

☐ Di roja 14'ê Çilê de, bi armanca protestokirina qirkirinên kontr-gerilla, li Gercewşê dikan venebûn.

☐ Di roja 14'ê Çilê de li Dersimê şerek di navbera gerillayên ARGK û hêzên dijminî de derket. 4 endamên komên taybetî hatin kuştin.

☐ Di roja 14'ê Çilê de li navçeya Hênê bajarê Amedê, gerilla reşandin ser otomobileke polisan, 2 polis bi xedarî birîndar bûn.

☐ Di roja 14'ê Çilê de milîsên gelî li Farqînê agir berdan mala polisekî.

☐ Di navbera rojên 11-14'ê Çilê de li Şirnexê xwendekar dibistanan boykot kirin.

☐ Di roja 14'ê Çilê de li Misrîcê gundê Xendukê şerekî dijwar di navbera gerillayên ARGK û yekeniyên dijminî de derket. Di vî şerî de gelek serbazên dijminî hatin kuştin, lê agahî gihan me, ku hinek gerilla jî şehîd bûne.

☐ Di roja 14'ê Çilê de li bajarê Meledî gerillayeki ARGK di şer de şehîd bû. 6 polisên dijminî hatin kuştin, gelek ji birîndar bûn.

Çand * Pîşe * Wêje

Li ser hozan Cigerxwîn

Cigerxwîn di "Hawar"ê da wek şair xwe bi xwendevanan da nasin. Lê wî şoreşgerî berê qelemê xwe ber bi çîrokan va jî dajot. Em di kovarê da çîroka **"Behramê gor"** (21) dibinin. Bi hunereki lihevhatî nivîsevan zordestiya şahê Îranê raberî me dike, çawa ew xwîna gel dimije û bajaran kavil dike û ta rewşê baş binasine ew motiva folklorî bi kar tîne.

"Behramê gor" bi nagehanên xwe va li nêçîrê vedigerin di nav bajarekî kavilkirî ra diherin. Li wir du kund bi dengekî zîz û bilind li ser xiraban dixwinin, diyar e aşeba çivîkan ji nabe eger jinhênan nebê û vê hevpeyvê dibhîsin:

Kunda mê:

"Ez dil dikim lê bi tenê qelenê keçên malbata me giran e. Ez bawer nakim ku tu karibî di bin barê bavê min da rabî."

Yê nêr lê vegerand û got:

"De bêje qelenê te çi ye?"

A mê:

"Qelenê min çil bajarê wêran in, daku em zivistanê li ser wan bixwinin."

Yê nêr:

"Serê Behramê gor sax bê; ezê jî niha ta deh mehên din çarsed bajarên wêran bideme bavê te" (22).

Piştî bihistina belaxa kundan Şah Behram hinekê li xwe xerap dibe, hest kir ku çivîk jî zordestiyên wî dizanin, lê gava digihine talara xwe dîsa li ser awayî berê dehre.

Pêwîst e hin bê gotin ku ev berhema nirxdar her di "Hawar"ê da hatiye çap kirin û berhemên Cigerxwîn ên çapkirî da me nediye. Û li gor daxweza xwediyê "Hawar"ê Cigerxwîn di hejmara 22 da çîroka "Mîr Mihiyê" belav dike. Hin bendeka giranbûha ya Cigerxwîn di govarê da hatiye weşandin bi sernivîsa "Hespên xweşxwenên kirdi" ew li batê "Behir"ên Ferahidî "Hespan" bi kar tîne, ew çar hespan di sengandinê şiêrê Kurdî da dibîne:

Hespê çeleng, du gavan davêje, her gavekî pênc movik tê da hene.

Hespê laxir, du gavan davêje, her gavekî şeş movik têda hene.

Hespê sivik, du gavan davêje, her gavekî heft movik têda hene.

Hespê rewan, du gavan davêje, her gavekî heşt movik têda hene.

Cigerxwîn nimûnan ji folklor û ji şiêrê Kurdî raberî xwendevanan dike û hevî dike ji wan ger kêmasî di wan "Hespan" da hene bila serrast bikin û hin baştir bibezinin (23). "Hawar"ê ji wek orgenên çapemenî Kurdî din giringiyeke mezin dabû pirsa yekitiya zimanê Kurdî û li gor dîtina me Cigerxwîn raya xwe rast û dirust gotiye di wê babetê da (24).

* * *

Em bawer dikin ta radeyekê ji xwendevanan ra aşkere bû çawa bû destpêka hozanvaniya Cigerxwîn di "Hawar"ê da û bi çi terzî hat hawara "Hawar"ê û çi rol list wek hozanvaneki rapervan û demokratikî şoreşger. Wî bilimetî bi zimanekî gelî sade berhemên xwe dinivîsandin ji hemû çînên gel ra, ta hemû tê bighinin û her jî ber wê piraniya xwendevanan şiêrê wî liberkirine û liber dikin û em karin bêjin: Cigerxwîn hunermendê peyva şoreşgerî ye di şiêrê Kurdî da; Cigerxwîn jan ra lirikî (goranî û sitran) poblîsîstî damezirand di lîteratûra Kurdî da. Lê "Hawar"ê çi lê vegerand? Kovara "Hawar"ê hinek rûpelên dîroka çanda me geş kirin. Berhemên poblisistî û şeiran û nivîsevanan bi gel nasandin û paşê pir ji wana cihên mezin digrin di mêjuya edebiyata Kurdî da, eger "Hawar" û orgenên din yên binasina? Bê guman na. Ne dûr bû met kes jî nasnekraw di vê babetê da mamostê me yê rehmetî Qenatê Kurdo rast nivisiye:

"Eger ew kovar tunebana, hatina çapkirinê, şîer û helbes tên Cigerxwîn jî qet çap nedibûn û xelkê Kurd pê nedihesiya ku li nav wê da hozan û zana şairên mezin hene, ku yek ji wana Cigerxwîn e" (25).

Em karin hin bêjin ku Cigerxwîn bextewartir bû ji şair û nivîsevanên "Hawar"ê, ji ber ku ew berdewam bû li ser dijwartirîn rê û ti caran siparde nebû beramber her cûre êş û azar û şopeke mezin hişt ji hevdemê xwe ra û neweyên duwaroj ra.

Berhemên şairê mezin Cigerxwîn:

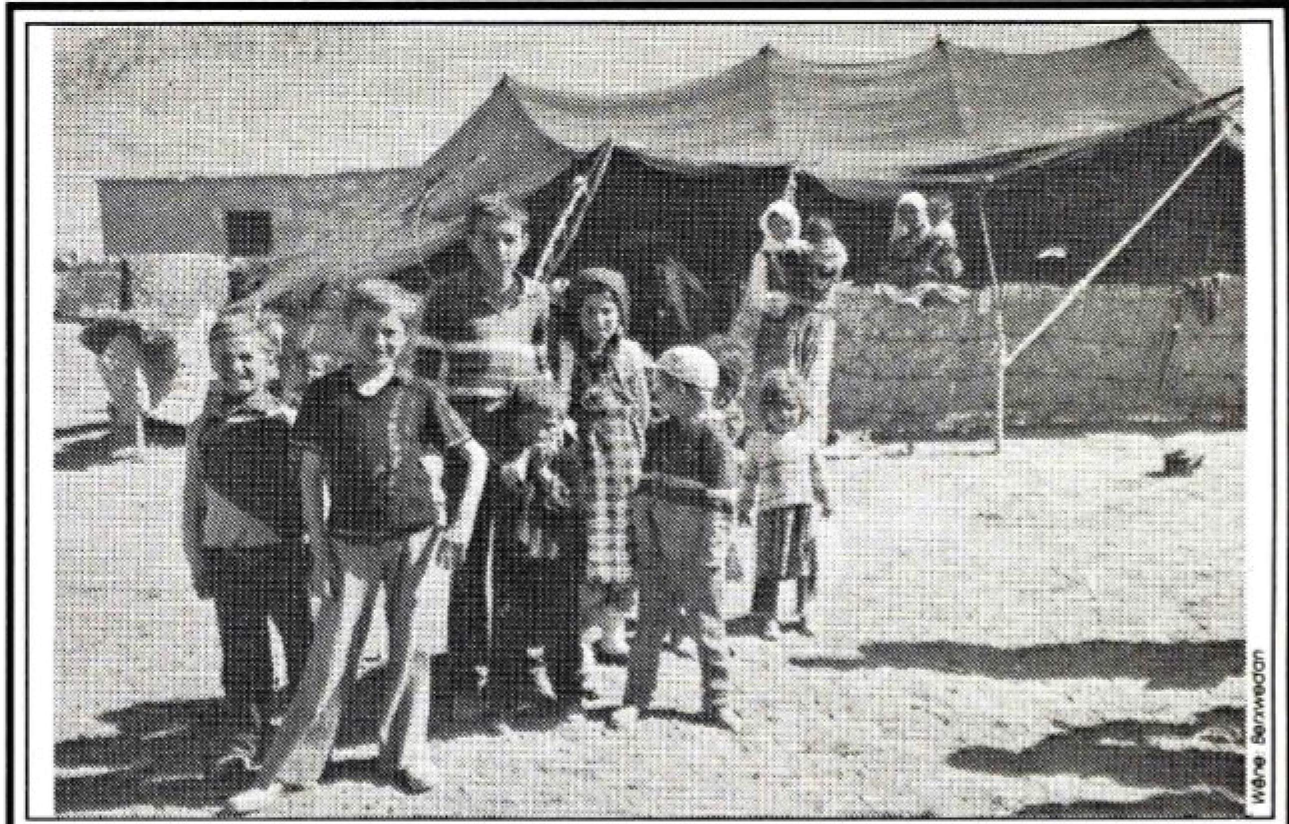
1- Diwana yekan, Şam-1945.
2- Cim û Gulperî (çîrok), 1947.
3- Sewra azadî, dîwana duwem, 1954.
4- Reşoyê Darê (çîrok), 1956.
5- Gotinên pêşiyan (pend), Şam-1958.
6- Awa û destûra zimanê Kurdî, Bexda-1961.
7- Ferhenga Kurdî 1, Bexda- 1962.
8- Ferhenga Kurdî 2, Bexda-1962.
9- Kime ez, Diwana 3, Beyrût-1973.
10- Mîdiya û Salar (çîrok), Beyrût-1973.
11- Ronak, Diwana 4, Stockholm-1980.
12- Zend-Avêsta, Diwana 5, Stockholm-1981.
13- Şefeq, Diwana 6, Stockholm-1982.
14- Hêvî, Diwana 7, Stockholm-1983.
15- Tarixa Kurdistan 1, Stockholm-1985.

Destnivîsên Cigerxwîn:

1- Diwana 8.
2- Diwana 9.
3- Tarixa Kurdistan, Bergên 2-3-4.
4- Awa û destûra zimanê Kurdî (nûkiriye).
5- Ferhenga Kurmancî, Bergên 1-2 (nûkiriye).
6- Folklora Kurdî, Bergên 1-2-3.
7- Çîroka jîndariya min, Bergên 1-2-3.
8- Hozan û navdarên Kurdistan.
9- Şerha diwana Cizîrî.
10- Şerha dîbaca Xanî.
11- Hespên ristvanên Kurdistanê.
12- Gotinên pêşiyan 1-2 (nûkiriye).
13- Hesenê Mûsê (çîrok).
14- Kuştina xortekî Îranî li Berlinê (wergerandin).
15- Kurd û Kurdistan, Minoriski (wergerandin).
16- Dewleta Mehabad (wergerandin).
17- Tarixa Mala Şeddad (wergerandin).
18- Tarixa Kurdan li Yemenê (wergerandin).
19- Kurd û Kurdistan, Nikitin (wergerandin).
20- Çîroka şufêrê kemiyona sor.
21- Çîroka Xecê û Siyamend.
22- Tarixa Kurdistanê Îraqê (hatiye hindakirin).
23- Rapora mufetişê emûmî li Tirkiye.

Têbîniya wergêr:

1- Nivîsandina vekolînê: Dr. Rehber Rehber Rêzan.
2- Çavkanî: Kovara Roşenbîrî Niwê, Hejmar 113, Adara 1987, Rûpelên 149-156.

Ber bi jiyaneke nuh ve

Dostê Zinar dîsa dest bi axaftina xwe kir û got:

"Ez carekê li Gebarê tevlî civîneke hevalan bûm. Min dît qomûtanê xwe derxistin ber çavên tevan. Min got qey wê jê re li çepikan bixin, ji ber ku êrîşeke xurt biribûn ser gundê çetan. Lê min dît ku her hevalek ji hêla xwe ve peyvên ji sed keviran girantir jê re dibêje û ew jî qet dengê xwe nake. Di dilê xwe de min got, wê niha qomîtan, hemûyan bide ber daran. Bes piştre min dît ku ew tiştên jê re gotin hemû qebûl kirin û soz da ku careke din neke. Ez şaş bûm. Ê min, Xecê ji min re digot, tu çima dereng hatî malê, min sê şiv (dar) lê dişikandin. Tiştên ku ji wî qomûtanî re gotin ji min re bi gotana, min an yek li wir sax nedihişt an jî xwe dikuşt."

Hevalê li kêleka min xwe negirt û got:

"Hevalê Zinar ma kuştin weha bi rihetî dibe. Ev ozeleştirî ye. Em bi wê kêmasiyên hev dikujin û hevalên xwe pê xurt dikin."

Zinar, dîsa riya axaftinê neda, got:

"Ez jî qendir te dizanim. Ez bavê te û te jî nas dikim. Heta duho li ser mirîşkekê we bi gundiyan re pevçûn dikir. Îro tu bi xêra partiyê bûyî egîdek. Lê zanebûna xwe li serê min neke, here yên te nas nakin li wan bike."

Piştre devê xwe xist guhê min û got:

"Ev jî bavê xwe gelekî baştir e ha! Zehf zîrek e."

Min got:

"Ez dizanim hevalê Zinar. Gundiyên we hemû zîrek in. Em jî wan gelekî razî ne. Bes hûn dibînin îsal serîhildan dest pêkirin. Rast e me gelek şehîd dan, lê gelê me bi serîhildanan li me xwedî derket û dilê me xweş kir, pişta me qewîn kir. Em dixwazin hûn gundê xwe jî ji bo serîhildanan hazir bikin."

Piştre, me dît ku wext dereng dikeve. Me dawiya axaftina xwe hişt rojeke din û em rabûn ser xwe, hatin cem hevalan.

Di dêmeke kin de yekîtiya me ji bo rêketinê amade bû. Me xatir ji dostên xwe yên gundî xwest û me berê xwe da xûmxûma Dîcle. Dema me gelî xelas kir û lingên me gihan ser xîzan, heyva zêrîn jî rewşa xwe da ser pêlên ava mezin. Çirûskên kesk û sor û zer jî pêlên avê wek çirûskên jiyanê bi ber me de diçirûsîn. Min berê xwe da heyvê û nefeseke kûr sitand, nava min bi bêhna kulîlk û nêrgizan tijî bû. Dilê min xweş hênik bû. Min zincîra parkeya xwe vekir û ji hevalên rêber re got:

"Çekên xwe bidin milê rastê û lez bikin."

Yekîtiya me ya gerîlla ji kêleka Ava Mezin re dest bi meşê kir û berê xwe da warê şêr û egîdan...

EZ Û TU

Ez-tu bira ne, lê heyf dûrî hev,
Ezî aza me, lê mêvan li vir,
Vî welatî ku gişke bextewar,
Aza ne, serbest, xwey welat, xwey kar.

Lê tu wê derê, ser cî-warê me,
Kurdistanê da bê dengî, bindest,
Nahêlin ku tu bi zimanê dê,
Xeberdî, bêjî ku Kurdî bi xwe.

Ezî li vira bi guman, mal-hal,
Lê tu, wê derê bê xay, bê xwedan,
Ezî deng-his im, lê tu kelê da,
Ezî raza me, tu tev pêşmerga.

Pir şa me ku tu Kurdistanê da,
Rabûyî pêşengê ji boy azadiyê,
Şer dikî dijî dijmin-neyara,
Heyf, ez nikarim bibim pişt te ra.

Dilê'm tev te ye, serbestê milet,
Ku me ra bûyî piştkar û qewat,
Hezar rojê min qurbana te be
Pêşmergê delal, azakarê me.

Vanikê Elixan
Yêrivan

Ji koçerekî windabûyî, ji bo koçerên riya mirinê

Roj baş,

bi rondikên xwînî, ji kela dilê şewitî, bi agirê biyaniyê ez we silav dikim. Her ez çiqasî ji we dûr im ji, lê bi çavên dilê xwe we baş dibînim, li pişt perdeya mejiyê xwe yê windabûyî kêlî bi kêlî di nava we de dijîm. Bi rastî di dermafê we de ne ziman ne jî xame dizanin çi bibêjin û çi nebêjin, ji bo vê ji ez bê çare diminim ku rê bidime rondikan ji bo agirê dilê min vehesînin, tevî ez baş dizanim ku rondik ne derman in jî. Biborînin ev nameya min geleki li paş mayî ye, lê ez çi bikim? Mejiyê min di nava mijika biyaniyê de ketiye ber zivroneka geraveke bê hedar, ez li ber pêlên xwe xistime, hîn jî windabûyî, bê hiş im, ji bo vê jî li min negirin eger gotinên bê rê min anîn ser ziman.

Hevalên riya mirinê,

min windabûn, biyanî û dojeha xwe ji bîr kirine, we hemî hiş û balên min kişandine ser xwe, lê ez nizanim çawa û ji kêderê dest pêbikim, her dîmeneke dîroka mirovatiyê bi tevayî rûreş dike, di Dihoka birîndar de keçên li ber bextê xwe bi qîr û hewar in, di nava destên faşîstan de. Di riya mirinê de ji ku dûr û dirêj e, zengîn e bi dîmenên hovîtiyê, li hêlekê şîrmijek li ser singa diya xwe zuha bûye, hêstirek di çavan de bûye gilokek berf, dayîk ji şaş bê çare mayî ye, nizane tifala xwe çawa û li kêderê bingor bike ber bi ezmanan ve dizûre:

De lorî, lorî, lorî
Ezê vê sibehê rabim goreke
lorîka xwe çêkim
Min ne tevr e, min ne bêr e
Naperûşkê destê xwe ezê
bikişînim bi erdê re
Na bi xwedê ezê lorîka xwe
bikime taştê
Bo vî qertalê li ser
me dirêse
Bila ji faşîstê Seddam,
Ji Tirkoyê hov,
Ji rêberê xayîn biparêze...

Lê dîsa ji çavên dayîka reben yek li lorîka wê bû, yek jî li ezmanên jor li benda firoka faşîstan bû. Li teniştê kalekî heftê salî ji lingan ketiye, rû bi rû li hember mirinê, kêliyên dawî dijî, lê nizane wê çawa bimire, gelo bi destê serma, westabûn û birçîbûnê an bi destê garanên hovane. Li her hêlê komê zarok, jin û kalan, ciraxên wan av, berf û kevir in, lihêfên wan ji asmanên jor, gulle, ba û baranê bi ser wan de dibarîne, her cihek goristanek, her derbendek orkesterayek ji girî û zar-zar û nalînan. Serê kerwanê riya mirinê ber bi sînorê qedexekirî ve diçe, garanên şêl û talanê, li ber sînor bi rez in mîna teyrên dubirak (qertalan) li hêviya cendekê mirî, kesên ji destên Seddam û birçîbûn û sermayê rizgarbûyîn, berûgulle dikin, şîrmijan, xort û kalan qir dikin, destê bi qirêj dirêjî namûsa jin û keçan dikin. Belê, di sînorên qedexekirî de "mehmetçîk", li başûrê welat Seddamê faşîst û firokên wî, di riya mirinê de ji birçîbûn, serma û berf û baranê hêla Kurdan rakirine. Qirkirineke bê sînor dihê meşandin.

Hevalên riya mirinê,

ev tiştên ku me ji dûr ve ditin, gelo we bi xwe çi dît û çi nedît? Bê guman e dîmenên we dîtin nayên ziman, mejiyê mirov napejirîne.

Ax!.. We hişt ez xwe ji bîr bikim. Ez bi xwe jî koçerek ji koçerên riya mirinê me. Koçerekî windabûyî di nava bajar û kolanên Ewrûpa de. Ma gelo biyaniya li Ewrûpa gelekî ji rewşa we xweştir e? Na. Ji min bipirsin, dema mirov ji rayê xwe tê hilkirin, ji koka xwe tê birrîn û bê kes û xwedî, windabûyî dibe goka destê nezan û xiraban. Lê encam yek e, ez û hûn herdu, bi destê bextreşan bûne koçerên riya mirinê, buhayê me ji dibe qedehê şampaniyayê, wiskî û filîte jinên semagehan, li ser qirkirina me jiyana xwe ya bi qirêj didomînin. Xweş li bîra min tê dema bextreşekî ji wan digot: *"Destê we ji karê welat qelişîne, herin cem bavê me yê mezin imperyalîstên Ewrûpa ji bo destê we şahik bibin, ji bo hûn jiyaneke xweş bibînin."* Ji bo we ji gotin, dema ku we serî hilda: *"Birevin cem bavê me Tirko, xwediyê me ew e, wê we ji Seddam biparêze."*

Belê, di bazara kirrîn û firotina me de pir çalak û jîr bûne xwediyên serpêhatiyên xurt û zengîn, ji rayê Îdrîsê Bedlîsî ne, ew bavpîrê wan ku Kurdistana şêrîn bêyî teqîna tifingê firot Tirko, bi nîşaneke sexte. Li dû wî jî bi dehê caran dîrok xwe vedigerîne, Îsmet Înonû û qirkirinên sipî li Dersîmê. Silêmanê Mayînî tevî Kebaniya wî û 12 endamên komîta navendî ya PDK-Îran, ku dan destê Şahê xwînxwar û bi hovîtî bi dû otomobîlan ve kirin. **Dr. Şivan û Seid Elçî** ku bi xinizî hatin kuştin, **Hûseynê Bavê Şêx, Dr. Xalid û Elî Eskerî, Mehmet Karasûngûr, Îbrahîm Bilgin**, şehîdên ava Hêzil, qirkirinên 1975'an, 1988'an û 1991'ê û çi û ne çi, tev bikaranînên nevîyên Bedlîsî ne. Ma gelo hîn jî ne bes e?

Hevalên riya mirinê,

ji bo destpêkirina koçbereke nuh, ji bo qedexekirina meşên mirinê û qirkirinên hovane, derketina Partiya Azadiya Kurdistan-PAK, gaveke pîroz bû ji bo gelê me li başûrê welat. Avakirina hikûmeta şer di herêmên Botan û Behdînanê de jî nîşana vê koçbera dîrokî ye.

Ez bi navê koçerekî di riya mirinê de windabûyî ji nav mij û gemara Ewrûpa pîrozbahiyên serkeftinê pêşkêşî we dikim. Rabûna gelê me bi hemî heste û giyanê xwe di bin rêberiya PKK û Serokê me APO de, şikênandina zincîrên îxaneta dîrokî ye, ji bo afirandina meşên jiyanê, ber bi avakirina Kurdistaneke serbixwe û aza ve.

Hûn bimînin di xweşiyê de, li gel silavên şoreşgerî.

S. Biçûk / 4.12.1991

Ji her alî ve serpêhatinên çandî û netewî gihane derfeta werin parastinê — Wêne: Berxwedan

"Girînge her Kurdek xwedî li gelê xwe derkeve"

Birayên dilsoz, xebatkarên Berxwedanê,

berî her tiştî ez dixwazim we hemûyan bi dilekî Kurdperwerî û bi dilekî şad, belê şad! Ji ber ku cara yekemîn e bi min re mecal çêbû ku ez bikaribim ji we re pevgirêdaneke biratî pêk bînim. Careke din ez we hemûyan silav dikim. Jiyaneke serbixwe, Kurdistaneke yekbûyî û serbest wê ji bo me bibe pîrozî. Her weha silaveke germ ji serokê me APO re.

Gelî biran,

ez dixşazim nasiya xwe bidim we, ji bo ku hîn bizanibin kê re kar dikim (Ez hêvîdarim, ku eger em, bi hev re xêncî biratiyê bibin bibin heval di kar de. Ezê ji we re kêr bêm û angorî zanîna xwe, li gora îmkanên xwe alîkariya rojnameyê bikim. Ezê rojnameyê bi gotar (meqal) û înformasyonên giring û hêja dewlemend bikim.

Ez xwendevanekî Înstîtûya Tiyatroyê ya Fakûlteya çand û ronakbîriyê me (kursa 4'an). Bavê Serbestekî me. Artîstê Şanoya Kurdî û endamê Koma Studyoya Sînemaya Kurdî (Hêvî), endamê Ronahî me. Niha li Tiblîsê dijîm. Bi kurtî wek Kurdekî Kurdperwer û welathêz dixwazim bi rojnameya **Berxwedanê** re têkevim têkiliyê.

Îro giring e ku her Kurdekî zana û nezan bi kêrî gelê xwe bê. Ez jî pir dixwazim haj rewşa Kurdistanê hebim û fikra xwe bibêjim.

Min çend hejmarên rojnameya **Berxwedanê** standin, xwendin. Lê ez naxwazim tenê bistînim û bixwînim, lê belê dixwazin alîkariya we bikim û bi kêrî alîkariyê bêm.

Birayên minî delal,

ez pir ji we hêvî dikim ku hûn Berxwedanê bi sîstematîkî ji min re bişînin. Ez dixwazim bizanibim li welatê min çi dibe û çi nabe. Weha jî ezê meqalan ji we re bişînim.

Çavên min li riya bersiva we û rojnameyê ne.

Her bijîn, bijî Kurdistan!

Casim Însan
Gurcistan - Tiblîs / 27.10.1991

JI WELAT ŞÊRÎNTIR TIŞTEK NÎN E

Welat dê ye... welat her tişt e!

Belê di welatê min de xort û qîzên delal dest li nav dest pêkve bi xizmetkirina welat û gel mijûl in. Mirovî Kurd ne wek berê ye. Her mirovek dixwaze bi çêtirîn metod bibe xizmetkarê millet. Ew guhartinên ku li wî çend salên bihurî de çêbûne, pir tesîra xwe peyda kirine li ser gel. Ez nikarim û nizanim bi çi şêweyî xoşiya dilê xwe beyan bikim, çunkî li her bawerekî (mecalekî) guhertin çêbûne.

Her çendî niha zivistan e û dinya sar e, lê dilê mirovê Kurd germ e û tijî xoşewîstî û evînî welêt e... tijî evînî dayîk e... tijî evînî Kurdistan e! Deşt û çiya û dol û zinar bi bêhna berxwedanê bindar bûne... Serê qîzên Kurdên şox û şepal bi desmalên kesk û sor û zer xemilîne. Li her derî govend û dîlan e... dîlana serkeftin û şehîdbûnê ye... dîlana roja şêran e.

Mirovê ku rewşa welat bi vî şêweyî bibîne gelek dilxoş û kêfxoş dibe. Ew tiştî ku dilê min xoş biket pirsa azadiya Kurdistan e, çunkî her kes basa serxwebûna Kurdistanê diket. Min bi xwe mirovek nedî û çav pê neket, ku basa otonomî an jî xudmuxtariyê biket. Roj roja serxwebûn û azadiyê ye! Bi kurtî guhertineka pir mezin di kesbûna mirovê Kurd de çêbûye. Mirovî Kurd bi mêjiyê sed sal berî niha nafikire, belku bi mêjiya nuh û modern.

Bê guman faktorî (sebebî) herî giring ji bo wî karê derketina Partiya Karkerên Kurdistan-PKK ye. Em dizanin berî derketina PKK, gel di çi rewşê de dijiya. Ger îro li Kurdistana Başûrê Biçûk (Başûrê Rojavayê Kurdistanê) binhêrîn gelek tişt xwe xuya dikin. Min bi xwe li Ewrûpa navî çend partî û saziyên reformîst bihistibûn, wan partiyan propagande ji bo xwe dikirin û niha jî dibêjin hêz û bingeh heye li "Kurdistana Sûriyê", belam ger rojek vebigerin Kurdistanê, wê wextê dizanin hêz û tewanay wan hene an na!

Mirov her kesekî bibîne li rûyê wî de hest bi şadî û xoşî dike. Belê ev e rastiyeke û nayete înkar kirin. Nivîsandin li ser vê pirsê gelek dirêj e, lê ez bawer dikim pirtûkek dinivîsînim li ser vê babetê. Bav û kalên me rast gotine li wextekê de ku wesfî niştiman kirdine; "Welat ji dê şîrîntir e!"

1.1.1992
Mehabad Kurdî
Başûrê-rojavayê Kurdistanê

Bona serxwebûnê hatin
em ji bo warê xwe ne
Xakî Kurdistan aza kin
Bona wê em her hene

PKK, her tim li pêş em
can bi can li gel te ne
Em ji bo te, tu ji bo me
Tev ji bo niştê xwe ne

Meşa azadiya me pir
Pir bi hêrs û bi kîn e
Partiya me al di dest de
Aleke sor ji xwîn e

Tank û topên neyarên me
Meşa me qet nade paş
Carê me soza xwe daye
Vê carê em nadin paş

Çek û das û mekutên me
Dil û mêj ji bo te ne
Ta ku ala serxwebûnê
Pêl bide em her hene

Sernivîsa milletê Kurd
Te îro b'xwe re anî
Diqetîne zincîra ku
Koletî bo me anî

Her du baskên te li jorin
ERNK û ARGK

Çendî ew dijwar û zor in
Soz û doza wan yek e

Weşanên HUNERKOM - 30
Koma Berxwedan -10

MEŞA AZADIYÊ
derket

Piştî ku li sê cihan di şadimaniyên pîrozkirina 13 saliya damezirandina PKK de **Koma Berxwedan**, hinde helbest, stranên gelî û xweşxaneyên (marşên) xwe yên nuh pêşkêşî gel kirin, paşê tevan li hev civand û kasêteka xwe ya nuh ji **Weşanên HUNERKOM** bi navê **Meşa Azadiyê** anî der. Kasêta nuh bi sê zaravayên Kurdî (Kurmancî, Dimilî û Soranî) amade bûye. Cara yekemîn e, ku **Koma Berxwedan** kasêteka xwe bi orkestreya ahengî (harmonikî) pêşkêş dike. Bi rêz Îqbal Hajibî (Arêz) bi serkêşiya xwe di orkestrayê de, hunermendiyeke mezin kiriye naveroka vê kasêta nuh.

Berxwedan

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Sal 10
Hejmar 141
15 Çile 1992
Buha 3.00 DM

Rojnameya 15 rojîn

Dîrûşmeya ji devê 20 hezar mirovan hatî qîrandin:

GERÎLLAYÊN ŞEHÎD NEMIR IN

- *Stêrka berxwedanê şehîd Ramazan HÛLAT (Fikret), gava 16 salî bû tevlî gerîlla bûbû û 20 salî şehîd ket.*
- *Di şerê li bajarê Farqînê derketî û Fikret şehîd ketî de, 4 endamên komên taybetî yên dijminî hatin kuştin, 2 jî birîndar kirin.*
- *Di xwepêşdana şîna şehîd Fikret de, li bajarê Cizîra Botan 20 hezar kes beşdar bûn.*
- *Cizîra Botan, Şirnex, Midyad, Hezex, Girgê Amo, Farqîn û Kerboran rabûn berxwedanê. Destkaran dergehên firotgehên xwe venekirin, xwendekarên dibistanan neçûn dibistanan, karkeran kar rawestandin, ajotkarên navgînan kilîd avêtin navgînên xwe, otobusên di nava bajaran de hatin rawestandin û termînalên wan jî hatin girtin.*

Farqîn/Cizîra Botan *(Berxwedan):* Gelê Kurdistanê bi rijandina xwîna bi hezaran ciwanên xwe, welatekî mirovahiyê yê nuh, yadigarê mirovahiya cihanê dike. Niştimana me Kurdistan, ku her rojekê bi xwîna law û keçên xwe yê pak tê şûştin, vê rojê her kevir û kuçekî xwe, her bostekê axa xwe dizivirîne nîşaneyên berxwedaneke pîroz. Law û keçên Kurdistanê, ku ji bo dayika niştiman, xwe bi evîndarî diavêjin hembêza "nemirinê", dibin dilovanî û serbilindiya di pêsîra dayîka xwe Kurdistanê de. Serbilindiyeke weha, di dilê Kurdistana birîndar de, bi destpêka roja 7'ê Çilê li bajarên Farqîn û Cizîra Botan hate jiyan û dilê Kurdistanê hem bi kûl û kovanan, hem jî bi evîndarî lêxist, lêxist û dîsa lêxist...

Di roja 7'ê Çilê de, di navenda bajarê Farqînê de, şerekî giran di navbera gerîllayên ARGK û hêzên dijminî de serpêhat, ku demeke dirêj jî doma. Di şer de 4 endamên komên taybetî (ozel tim) yên dijminî hatin kuştin, 2 birîndar kirin. Di vî şerî de gerîllayê ARGK **Ramazan HÛLAT (Fikret)**, ku ji Cizîra Botan e, şehîd ket.

Di roja 11'ê Çilê de şêniyê Farqînê, bi şev jî hemû aliyên bajêr ve, biqasî saetekê, ji bo birînana şehîdî, ber û gulle berda baniyan. Dengê çekan bilindî baniyên Kurdistanê bûn. Hêzên dagirkerên Tirk newêrin tişteki bikin.

Armanceka berdana berikan jî ew bû, ku şêniyê Farqînê silavê xwe li malbata şehîdî bike, ku di wê demê de ji Cizîra Botan hatibû Farqînê. Ev silava şêniyê Farqînê ji bo malbata şehîdî ya bi şahî, naverokeke pîroz dida xweya kirin.

Ji Cizîra Botan sê navgîn hatibûn Farqînê. Gelê me pêdivî (gerek) nedîtibû, ku di kerwanê de bêhtir navgîn hebin, ji bo ku dijmin nekaribe serî bide provokasyonên nuh. Piştî dawianîna bi delametên olî (wezîfeyên dînî), kerwan ji Farqînê berê xwe da

Dûmahîk di rûpela 18'an de

Wêne Berxwedan

Şervanên azadiyê gulîlkên hembêza gel in

Di meha derbasbûyî de pêşveçûn û bûyerên gelekî mezin di eniya gel de xwedan xweya kirin. Li bajarên Cizîra Botan, Farqîn, Nisêbîn, Kerboran, Girê Sor û hwd. bi hezaran mirov daketin qad û kolanan. Bang û awazên, **"Gerîlla nemir in"** bilindî baniyên Kurdistanê bûn. Ev rewş, bi me dide xweya kirin, ku gel û gerîlla bûne yek dil û yek can. Ev jî, ji bo pêşerojê hêviyên mezin mizgînî me dike. Tiştê di vir de divê baş were zanîn ev e, ku êdî gelê me gelekî baş bi şerê gerîlla têgihiştiye û welê ji baş dizane, ku ev têkoşîn bê şerê gerîlla nikare were bilindkirin û pêşvebirin.

Şik û guman nîn e, ku gelê me hemû asteng û çeperên dijmini hilweşandiye û xwe jî wan derbas kiriye. Ji bo neteweyekî bindest, bê guman, tiştê bi rûmettir ew e, ku xwedî li gerîllayên xwe derkeve û birînana wan her demê jîndar bihêle. Netewê ku bizanibe xwedî li şehîdên xwe derkeve, wê bizanibe birînana wan jî jîndar bihêle û bi biryarî li ser şopa wan pêş ve here. Ji xwe şehîd jî, ji bo ku birînana wan jîndar bimîne, xwe gorî (qûrban) dikin. Gava ew xwe digîhînin pîveka rewanpakiyê (şehîdbûnê), geleki baş dizanin, ku cihana aza nabînin, ew cihana her kirine armanca dilê xwe. Lê bi vebîrî (kesînî) dizanin, ên piştî wan wê cihana aza bibînin. Şoreşger ne jiyana kesanî, jiyana civakî ji xwere bingeh dizanin. Lewma ji bi zelalî dizanin çi dikin û ev jî tê wê maneyê, ku bi navê mirovahiyê xwediyê buhayên pîroz û bi rêz in.

Dûmahîk di rûpela 18'an de

Ji axaftinên Serok APO

Ji bo çi sosyalizm? - IV

Em şexsiyeteke nuh ji bo mirovê Kurd çêdikin. Bi rastî kesbûna mirovê Kurd a kevin nake pênc pere. Ew şexsiyeta (kesbûna) ku dijmin ji bo me çêkiribû, ne jî bo doza gelê Kurd û serxwebûna Kurdistanê bû, na! Dijmin ev şexsiyeta li gora armanca xwe çêkiribû. Niha, em vê şexsiyetê nuh dikin, ji dest dijmin derdixînin, ne bi rihetî, em bi zorê xwe rizgar dikin. Kesbûna ku em diafirînin jî, heya dawiyê şexsiyeteke sosyalîst e, mirovhez e, demokrat e, aştîxwaz e... Ew jî şer hez nake û şer naxwaze jî, lê dijmin nahêle em bi aştî li ser xaka Kurdistana xwe bijîn. Ji ber vê yekê ev şexsiyeta li dijî dijmin di şerekî giran de ye.

Îro 1'ê Gulanê, Cejna Karkerên Cihanê ye. Em dikarin di derheqê giranbuhabûna vê rojê de çi bibêjin û çi nebêjin? Tiştê ku em dikarin bibêjin ew e, ku PKK rûmeta karkeran parastiye, ew rûmeta ku di sosyalîzmê de hatiye parastin. Bê guman, em nabêjin me tiştekî pirr mezin kiriye, na! Lê hema me li gora îmkanên xwe ew sosyalîzma ku di dirêjiya dîrokê de li ser milên karkeran sazbûye, ji xebata xwe re kiriye esasekî xurt. Lewma em dibêjin PKK, ji hemû partiyan bêhtir partiyeke sosyalîst e. Niha bi milyonan kes di bin ala partiyê de dimeşin. Bang dikin, "Bijî PKK." Ev tê wê maneyê ku bi milyonan dibêjin, "Bijî sosyalîzma zanistî", ku bi xwîna karkeran çêbûye. Ji ber vê yekê mirov dikare bibêje ku PKK partiyeke enternasyonalîst e jî.

Berî ku îdeolojiya sosyalîzmê derbasî nava civaka Kurd bibe, mirovê me mirî bûn. Rast e, jiyan dibûn, lê ew jiyaneke mirî bû. Di nava îdeolojiya dagîrkeran de fetisî bû. Mirovê Kurd perîşan û belengaz bû. Her kes pê dikeniya, zû dihate xapandin û ji her kesî re dibû xizmetkar. Lê hema niha wekî ku me li jor diyarkirî, êdî mirovê Kurd bi rastî bûye mirov. Sosyalîzmê gelek tişt da me, me jî gelek da sosyalîzmê.

Em bi hev re jiyan dibin; Gelê Kurdistanê jî di bin alaya PKK de ber bi serxwebûn û azadiyê ve diçe.

– Bijî sosyalîzm!
– Bijî PKK!

1.5.1991

Erd û ezmanên Kurdistanê wê heya roja serkevtinê bihejin

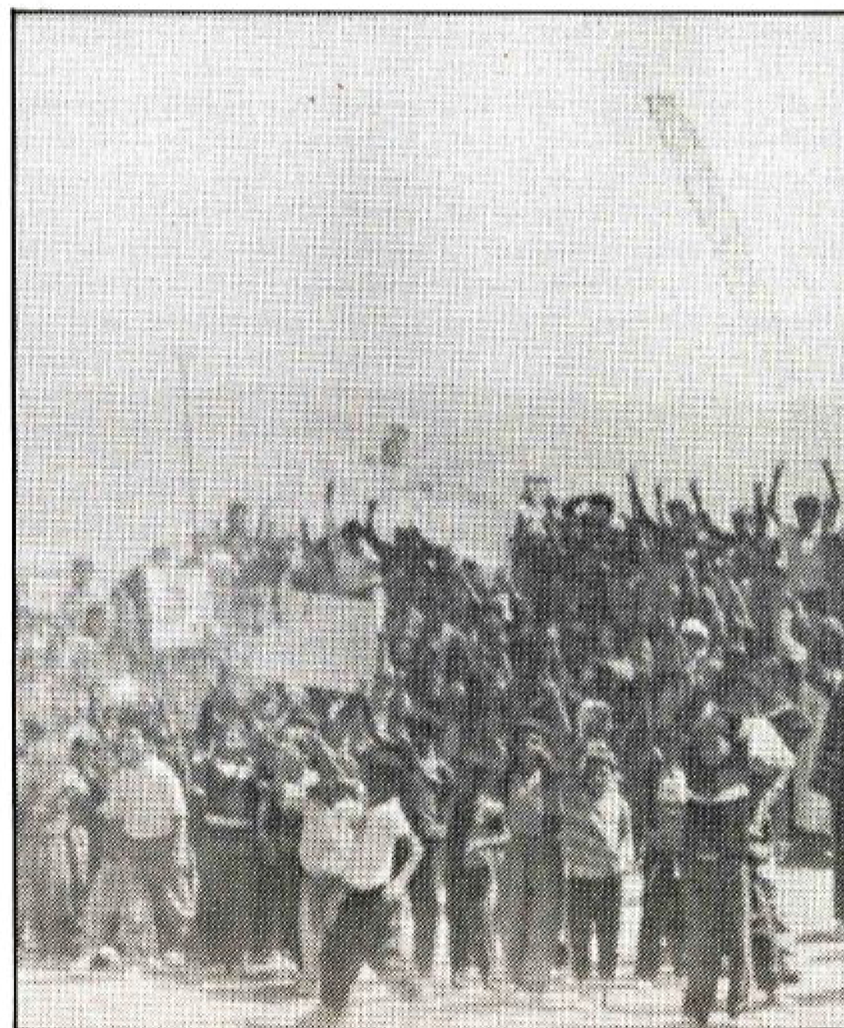
Amed/Nisêbîn *(Berxwedan):* Xwendekarê zanîngeha Amedê welatparêz **Abdulsamet ÇETÎN** di roja 12'ê Çilê de li bajarê Amedê taxa Rezan (Baglar) ji aliyê kontr-gerîlla bi hovîtî hate kuştin.

Di wê rojê de cenazeya welatparêzî birin bajarê Nisêbînê. 3 hezar tomofîl tijî mirov, çûn pêşiya kerwanê ku ji Amedê dihat. Bi lez û bezî bi hezaran mirov şehîdên xwe birin mala bavê wî. Gava gihan malê, bi hezaran kes jî li wir li benda şehîdî rawestayî bûn. Şehîdên xwe bi kutana çepikan û bangina tililiyan pîroz kirin.

Di roja 13'ê Çilê de bêhtirî 13 hezar welatparêz xwe li pêşiya mala şehîdî civandin, weke hatibin dîlanekê. Bi careke tilîlî û dirûşmeyên rizgarixwaziya netewî erd û ezmanên Kurdistanê lerizandin. Ji aliyekê ve jî xweşxane, helbest û stranên şoreşîn ji aliyê bi hezaran mirovan ve dihatin xwendin. Çemberên govendê di nava bajêr de kolan bi kolan dirêj dibûn. Xwendevanên ji zanîngeha Amedê hatibûn Nisêbînê, axaftinên li ser birînana hevalê xwe pêşkêş dikirin. Komek dibangî, **"Lêxe gerîlla lêxe, Kurdistanê avake"**, komeke din bersiv dida û digot, **"Abdulsamet nemir e."** Ji xwe awazên, **"Bijî Serok APO"**, **"Bijî PKK"** tu caran nehatin birrin. Gava ev bûyer dibûn, hêzên dijminî ji dora mala şehîdî pêçandin. Demeke dirêj lê, çi êrişekê nebirin ser gel.

Cenazeya şehîdî ya ku bi alaya ERNK hatibû pêçandin, dora nivrojê birin mizgeftê. Piştî nimêjê gelê me şehîdê xwe bire goristanê. Ev bûyer bû serihildan û rêveçûneke herî mezin. Bêhtirî 15 hezar welatparêz bi serbilindî dimeşiyan. Hêzên dijminî çeperan danîbûn pêşiya gel. Lê gelê me riya xwe zivirand û ji hêleka din ve meşa xwe domand. Li pêşiya xwepêşdêran (yên dimeşiyan) wêneyeke (postereke) Serok APO û alayên ERNK û ARGK hatibûn bilind kirin. Bi hezaran welatparêz ji yek devî û bi yek bangî, **"Bijî PKK"**, **"Bijî Serok APO"**, **"Bijî Kurdistan"** dibangin. Gava girsên gel gihan goristanê, hejimara mirovan ji

Dûmahîk di rûpela 19'an de

Wêne Berxwedan

Mala derewkaran xira dibe

Dewleta Tirk dîsa dest pê kir, ku êrîşan bibe ser Kurdistanê. Bi armanca bi cih kirina hêzên komandoyî, dest bi vegirtin, êrişbazî û talanên nuh kiriye. Tevlî helikopterên Emerîkanî, firokên cengê bombe barandin ser Botan û Sêçiya Berxwedanê (Amed-Muş-Çewlik). Bi rojan bombe barîn ser çiyayên Herekolê, Gebarê, Cûdî, Piro, Girê Sêvê û Kela Memê, ku baniyên wan bi kêmasî bi sê metran berfê niximîne. Dewleta Tirk weşan û rojnameyên xwe jî da livandin, da bi nûçe û saloxên derewîn psîkolojiya gelê me bike bin hikarî û posîdeyên (tesîrên) xwe.

Lê di rastiniyê de mala derewkaran, bi vir û fortên wan şewitî ye. Derewên dewleta Tirk sê-çar rojan karîn xwe li ser lingan bigirin. Paşê gerîlla û gelê êrdimê nûçeyên rast dan belavkirin. Êrîşa dewleta Tirk a bi firok, helikopter û komandoyan di avê de çûye. Gava ev rastî eşkere bû, dewleta Tirk neçare ma, ku derewên xwe bipejirîne (qebûl bike). Artêşa Tirk ji jarbûna xwe pejirand. Di dawiyê de gotin, *"Mixabin cesedê gerîllayekî jî nekete destê me."*

Ev bûyer careke din şanî dikin, ku şerê taybetî (ozel savaş) yê Tirkan li beramberê ARGK di nava tengasî û jariyê de ye. Guman nîn e, ku dewleta Tirk lê digere çareyan ji xwe re peyda bike. Lê belê nîn ane çi bike. Lewma dixwaze di hoyên zivistanê de, bi serdestiya xwe ya ji aliyê teknîkî ve, tiştekê bike. Lê çi heye, ku ev ne cara yekemîn e, serî dide vê riyê. Cûdahî tenê ev e, ku vê carê ji helikopterên Emerîkanî bombeyên cûrbecûr tên barandin. Her diçe ronahîtir dibe, ku ev bombe, bombeyên jehrê û kîmyawî ne.

Dûmahîk di rûpela 20'an de